

RICHTER GEDEON

AZ IGAZGATÓSÁG ELŐTERJESZTÉSE
A 2009. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSRE

**A RICHTER GEDEON VEGYÉSZETI GYÁR NYILVÁNOSAN
MŰKÖDŐ RT.
(H-1103 Budapest, Gyömrői út 19-21.)**

**2009. április 28-án (kedden) 15.00 órakor tartandó
éves rendes közgyűlésének
napirendi pontjai**

A közgyűlés helye: 1143 Budapest, Stefánia út 34. (MH. Művelődési Ház)

1. Az Igazgatóság beszámolója a 2008. évi gazdálkodásról és a számviteli törvény szerinti beszámoló ismertetése
2. A könyvvizsgáló jelentése
3. A Felügyelő Bizottság jelentése, amely magában foglalja az Audit Bizottság jelentését is
4. Határozat a 2008. évi adózott eredmény felhasználásáról, osztalék megállapítása a 2008. évi eredmény terhére a törzsrésztvényekre
5. A 2008. évi mérleget magában foglaló számviteli törvény szerinti beszámoló jóváhagyása
6. A Richter csoport 2008. évi gazdálkodásáról szóló jelentés és az IFRS szerinti konszolidált beszámoló ismertetése
7. A könyvvizsgáló jelentése a konszolidált beszámolóról
8. A Felügyelő Bizottság jelentése a konszolidált beszámolóról, amely magában foglalja az Audit Bizottság jelentését is
9. A 2008. évi konszolidált beszámoló jóváhagyása
10. Felelős Társaságirányítási Jelentés
11. Az Igazgatóság felhatalmazása a Társaság saját részvényeinek megszerzésére
12. Az Alapszabály módosítása
13. A módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt Alapszabály jóváhagyása
14. Az igazgatósági tagok díjazásának megállapítása
15. Felügyelő-bizottsági és audit bizottsági tagok választása
16. A felügyelő-bizottsági tagok díjazásának megállapítása
17. A Felügyelő Bizottság ügyrendjének jóváhagyása
18. Könyvvizsgáló választása
19. A könyvvizsgáló díjazásának megállapítása
20. Egyebek

**Előterjesztés
az 1. sz. napirendi ponthoz**

Az Igazgatóság beszámolója a 2008. évi
gazdálkodásról és a számviteli törvény szerinti
beszámoló ismertetése

Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt.

Éves beszámoló

2008. december 31.

- *Mérleg*
- *Eredménykimutatás*
- *Kiegészítő melléklet*
- *Üzleti jelentés*

Budapest, 2009. január 30.

1	0	4	8	4	8	7	8	2	4	4	2	1	1	4	0	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Statisztikai számjel

0	1
---	---

Richter Gedeon Nyrt.

MÉRLEG Eszközök (aktívák)

2008. december 31.

adatok MFt-ban

Sorsz.	A tétel megnevezése	Előző év	Tárgyév
		2007.12.31.	2008.12.31.
a	b	c	e
A.	Befektetett eszközök	184 216	190 417
I.	Immateriális javak	3 043	4 462
	1. Alapítás-átszervezés aktivált értéke		
	2. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke		
	3. Vagyoni értékű jogok	1 832	2 233
	4. Szellemi termékek	866	1 319
	5. Üzleti vagy cégérték	345	910
	6. Immateriális javakra adott előlegek		
	7. Immateriális javak értékhelyesbitése		
II.	Tárgyi eszközök	115 977	114 615
	1. Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	64 587	66 745
	2. Műszaki berendezések, gépek, járművek	29 196	24 787
	3. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	16 112	15 437
	4. Tenyészállatok		
	5. Beruházások, felújítások	5 945	7 506
	6. Beruházásokra adott előlegek	137	140
	7. Tárgyi eszközök értékhelyesbitése		
III.	Befektetett pénzügyi eszközök	65 196	71 340
	1. Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban	36 887	41 841
	2. Egyéb tartós részesedés	2 134	2 254
	3. Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban	22 099	26 314
	4. Tartósan adott kölcsön egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozásban	690	565
	5. Egyéb tartósan adott kölcsön	345	366
	6. Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír	3 041	
	7. Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbitése		
	8. Befektetett pénzügyi eszközök értékelési különbözete		

adatok MFT-ban

Sorsz.	A tétel megnevezése	Előző év	Tárgyév
		2007.12.31.	2008.12.31.
a	b	c	e
B.	Forgóeszközök	140 584	168 887
I.	Készletek	41 005	39 997
1.	Anyagok	5 257	4 698
2.	Befejezetlen termelés és félkész termékek	25 680	25 005
3.	Növendék-, hízó- és egyéb állatok		
4.	Késztermékek	7 820	7 710
5.	Áruk	2 228	2 583
6.	Készletekre adott előlegek	20	1
II.	Követelések	49 310	62 576
1.	Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)	25 948	28 535
2.	Követelések kapcsolt vállalkozással szemben	12 537	19 953
3.	Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	8 748	10 279
4.	Váltókövetelések		
5.	Egyéb követelések	2 077	2 571
6.	Követelések értékelési különbözete		
7.	Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete		1 238
III.	Értékpapírok	7 984	22 088
1.	Részesedés kapcsolt vállalkozásban	1 100	
2.	Egyéb részesedés		
3.	Saját részvények, saját üzletrészek	1 673	559
4.	Forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	5 176	21 418
5.	Értékpapírok értékelési különbözete	35	111
IV.	Pénzeszközök	42 285	44 226
1.	Pénztár, csekkek	63	34
2.	Bankbetétek	42 222	44 192
C.	Aktív időbeli elhatárolások	985	1 439
1.	Bevételek aktív időbeli elhatárolása	322	646
2.	Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	663	793
3.	Halasztott ráfordítások		
	Eszközök összesen	325 785	360 743

Keltezés: 2009. január 30.

[Handwritten signature]

a vállalkozás vezetője

[Handwritten mark]

1	0	4	8	4	8	7	8	2	4	4	2	1	1	4	0	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Statisztikai számjel

0	1
---	---

Richter Gedeon Nyrt.

MÉRLEG Források (passzívák)

2008. december 31.

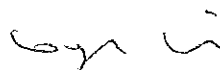
adatok MFt-ban

Sorsz.	A tétel megnevezése	Előző év	Tárgyév
		2007.12.31.	2008.12.31.
a	b	c	e
D.	Saját tőke	297 533	341 346
I.	Jegyzett tőke	18 637	18 637
	- ebből: visszavásárolt tulajdoni részesedés névértéken	44	20
II.	Jegyzett, de még be nem fizetett tőke (-)		
III.	Tőketartalék	19 256	19 256
IV.	Eredménytartalék	232 462	259 046
V.	Lekötött tartalék	1 673	559
VI.	Értékelési tartalék	35	111
1.	Érték helyesbítés értékelési tartaléka		
2.	Valós értékelés értékelési tartalék	35	111
VII.	Mérleg szerinti eredmény	25 470	43 737
E.	Céltartalékok	60	105
1.	Céltartalék a várható kötelezettségekre	60	105
2.	Céltartalék a jövőbeni költségekre		
3.	Egyéb céltartalék		
F.	Kötelezettségek	23 937	17 212
I.	Hátrasorolt kötelezettségek		
1.	Hátrasorolt kötelezettségek kapcsoló vállalkozással szemben		
2.	Hátrasorolt kötelezettségek egyéb részesedési viszonyú vállalkozással szemben		
3.	Hátrasorolt kötelezettségek egyéb gazdálkodóval szemben		
II.	Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0
1.	Hosszú lejáratra kapott kölcsönök		
2.	Átváltoztatható kötvények		
3.	Tartozások kötvénykibocsátásból		
4.	Beruházási és fejlesztési hitelek		
5.	Egyéb hosszú lejáratú hitelek		
6.	Tartós kötelezettségek kapcsoló vállalkozással szemben		
7.	Tartós kötelezettségek egyéb részesedési viszonyú vállalkozással szemben		
8.	Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek		

adatok MFt-ban

Sorsz.	A tétel megnevezése	Előző év	Tárgyév
		2007.12.31.	2008.12.31.
a	b	c	e
III.	Rövid lejáratú kötelezettségek	23 937	17 212
1.	Rövid lejáratú kölcsönök		
	- ebből: az átváltoztatható kötvények		
2.	Rövid lejáratú hitelek		
3.	Vevőktől kapott előlegek	344	159
4.	Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból (szállítók)	9 118	10 468
5.	Váltótartozások		
6.	Rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben	2 423	2 923
7.	Rövid lejáratú kötelezettségek egyéb részesedési viszonyú vállalkozással szemben	7	3
8.	Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	12 045	3 659
9.	Kötelezettségek értékelési különbözete		
10.	Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete		
G.	Passzív időbeli elhatárolások	4 255	2 080
1.	Bevételek passzív időbeli elhatárolása		
2.	Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	4 255	2 018
3.	Halasztott bevételek	0	62
	Források összesen	325 785	360 743

Keltezés: 2009. január 30.

a vállalkozás vezetője

1	0	4	8	4	8	7	8	2	4	4	2	1	1	4	0	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Statisztikai számjel

0	2
---	---

Richter Gedeon Nyrt.
EREDMÉNYKIMUTATÁS
(forgalmi költség eljárással)
"A" változat

2008. december 31.

adatok MFt-ban

Sorsz.	A tétel megnevezése	Előző év	Tárgyév
		01 - 12. hó	01 - 12. hó
a	b	c	e
01.	Belföldi értékesítés nettó árbevétele	31 124	29 369
02.	Exportértékesítés nettó árbevétele	140 092	141 049
I.	Értékesítés nettó árbevétele (01+02)	171 216	170 418
03.	Értékesítés elszámolt közvetlen önköltsége	43 169	42 058
04.	Eladott áruk beszerzési értéke	6 990	7 195
05.	Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	93	111
II.	Értékesítés közvetlen költségei (03+04+05)	50 252	49 364
III.	Értékesítés bruttó eredménye (I-II)	120 964	121 054
06.	Értékesítési, forgalmazási költségek	36 699	42 298
07.	Igazgatási költségek	21 080	20 866
08.	Egyéb általános költségek	20 823	22 842
IV.	Értékesítés közvetett költségei (06+07+08)	78 602	86 006
V.	Egyéb bevételek	3 489	10 929
	<i>ebből: visszaírt értékvesztés</i>	<i>2 013</i>	<i>830</i>
VI.	Egyéb ráfordítások	11 671	10 995
	<i>ebből: értékvesztés</i>	<i>1 545</i>	<i>2 326</i>
A.	Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye (III-IV+V-VI)	34 180	34 982

adatok MFT-ban

Sorsz.	A tétel megnevezése	Előző év	Tárgyév
		01 - 12. hó	01 - 12. hó
a	b	c	e
13.	Kapott (járó) osztalék és részesedés	922	973
	<i>ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott</i>	893	937
14.	Részesedések értékesítésének árfolyamnyeresége		422
	<i>ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott</i>		403
15.	Befektetett pénzügyi eszközök kamatai, árfolyamnyeresége		
	<i>ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott</i>		
16.	Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek	3 495	4 129
	<i>ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott</i>	863	1 032
17.	Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	4 540	10 513
	<i>ebből: értékelési különbözet</i>		1 238
VIII.	Pénzügyi műveletek bevételei (13+14+15+16+17)	8 957	16 037
18.	Befektetett pénzügyi eszközök árfolyamvesztésége		
	<i>ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott</i>		
19.	Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások		
	<i>ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott</i>		
20.	Részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékvesztése	-835	-645
21.	Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	8 395	5 751
	<i>ebből: értékelési különbözet</i>		
IX.	Pénzügyi műveletek ráfordításai (18+19+20+21)	7 560	5 106
B.	Pénzügyi műveletek eredménye (VIII-IX)	1 397	10 931
C.	Szokásos vállalkozási eredmény (±A±B)	35 577	45 913
X.	Rendkívüli bevételek	314	160
XI.	Rendkívüli ráfordítások	1 044	971
D.	Rendkívüli eredmény (X-XI)	-730	-811
E.	Adózás előtti eredmény (±C±D)	34 847	45 102
XII.	Adófizetési kötelezettség	1 015	1 365
F.	Adózott eredmény (±E-XII)	33 832	43 737
22.	Eredménytartalék igénybevétele osztalékra, részesedésre		
23.	Jóváhagyott osztalék, részesedés	8 362	
G.	Mérleg szerinti eredmény (±F+22-23)	25 470	43 737

Keltezés: 2009. január 30.

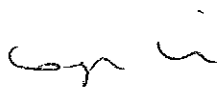

a vállalkozás vezetője

al FL 11 -

RICHTER GEDEON VEGYÉSZETI GYÁR NYRT.

2008. éves
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

Bogsch Erik
vezérigazgató

Budapest, 2009. január 30.

1/115

TARTALOMJEGYZÉK

I	Általános rész	3
	I/1 Cégs adatok	3
	I/2 A számviteli politika rövid ismertetése	4
	I/3 A 2008. éves tevékenység értékelése	7
	3.1 Az árbevétel alakulása relációként	7
	3.2 A vagyoni helyzet értékelése	9
	3.3 Peres ügyek	13
	3.4 Cash-flow kimutatás	14
	3.5 Jövedelmezőségi, vagyoni helyzet értékelése	15
II	Specifikus rész	20
	II/1 Befektetett eszközök	20
	1.1 Immateriális javak	20
	1.2 Tárgyi eszközök	21
	1.2.1 A környezet védelmét közvetlenül szolgáló tárgyi eszközök	22
	1.2.2 Beruházások	24
	1.3 Részesedési viszony	25
	1.3.1 A Richter Gedeon Nyrt. részesedései a tulajdoni hányad alapján	25
	1.3.2 Részesedési viszony a vállalkozás típusa szerint	27
	1.3.3 Közvetlen kapcsolt részesedések változása	29
	1.3.4 Részesedések értékvesztés változása	30
	II/2 Készletek alakulása	31
	2.1 Vásárolt anyag, árukészlet	31
	2.2 Saját előállítású készletek	31
	2.3 Veszélyes hulladékok készlete	32
	2.4 Készletek értékvesztése	32
	2.4.1 Vásárolt anyagok értékvesztése	32
	2.4.2 Saját előállítású készletek értékvesztése	32
	II/3 Követelések	33
	3.1 Követelések alakulása értékvesztés nélkül	33
	3.1.1 Vevő követelés nyitott	33
	3.1.2 Részesedési jogviszonyú követelés nyitott	33
	3.1.3 Követelések kapcsolt vállalkozással szemben	33

3.2	Követelések értékvesztése	34
3.2.1	Vevő követelés értékvesztése	34
3.2.2	Részesedési jogviszonyú vevő követelés értékvesztése	34
3.3	Vevő nyitott követelések értékvesztése relációnként	35
II/4	Lekötött tartalék, céltartalék képzés	36
4.1	Lekötött tartalék	36
4.2	Céltartalék képzés várható kötelezettségekre	36
II/5	Kötelezettségek	36
5.1	Hitel kötelezettségek	36
5.2	Rövid lejáratú kötelezettségek	36
5.3	RG készfizetői kezességvállalásai	36
II/6	Időbeli elhatárolások	37
6.1	Aktív időbeli elhatárolások	37
6.2	Passzív időbeli elhatárolások	37
II/7	Költségek, ráfordítások, bevételek alakulása	38
7.1	Költségek alakulása költségnemenkénti bontásban	38
7.2	Aktivált saját teljesítmények értéke	38
7.3	K+F tevékenység ráfordításai	38
7.4	Egyéb bevételek és ráfordítások	39
7.5	Pénzügyi műveletek eredménye	40
7.5.1	Mérlegkészítés határnapjáig le nem zárt határidős ügyletek értékelése	40
7.6	Rendkívüli eredmény	41
7.7	Béreköltség, létszám, javadalmazás	41
7.7.1	Béreköltség	41
7.7.2	Átlagos állományi létszám	42
7.7.3	Igazgatóság és Felügyelő Bizottság javadalmazása	42
II/8	A különadó és a társasági adó levezetése	43
8.1	A társasági adókedvezmény igénybevételének feltételei, teljesítése	45

I. Általános rész

I/1 Cégs adatok

A Társaság cégneve:	Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyilvánosan Működő Rt.
A cég megjelölésére használt címszó:	Richter Gedeon Nyrt.
A Társaság alakulásának időpontja:	1923. október 2.
A Társaság céghelye:	1103 Budapest, Gyömrői út 19-21.
A Társaság honlapja:	www.richter.hu
Az első alapszabály kelte:	1923. július 24.
Érvényes alapszabály kelte:	2008. április 28.
Utolsó cégbírósági bejegyzés száma és helye:	Cg. 01-10-040944/289 Budapest
Aktuális alaptőke:	18 637 486 000 Ft
Fő tevékenységi kör:	gyógyszerkészítmény gyártás
TEÁOR szám:	2442
A Társaság működésének időtartama:	határozatlan
Üzleti év:	a naptári évvel egyező
Auditor cég neve és címe:	Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft. 1068 Bp. Dózsa Gy. út 84/c.
Természetes személy:	Horváth Tamás
A Társaság hirdetményeinek közzétételi helye:	Céglőny www.richter.hu www.bet.hu
Aláírássra jogosult neve:	Bogsch Erik
Lakhelye:	Budapest
A könyvviteli szolgáltatás irányításáért, vezetéséért felelős személy neve:	Bejczy Lászlóné
Lakhelye:	Budapest
Regisztrációs szám:	160173

I/2 A számviteli politika rövid ismertetése

2.1 A beszámoló készítés rendje

Évvégi mérlegkészítés fordulónapja: 2008. december 31.

Évvégi mérlegkészítés határnapja: 2009. január 30.

A beszámoló készítésének alapja a magyar „2000 évi C. törvény a számvitelről”.

2.2 Az eredménykimutatás választott formája

A Társaság a forgalmi költség eljárással készült "A" változatú eredménykimutatást alkalmazza.

2.3 Értékelési eljárások

A Társaság a külföldi pénzürtékre szóló eszközök, kötelezettségek állományba vételekor a teljesítés napjára vonatkozó MKB által közzétett középárfolyamot alkalmazza.

Év végén a külföldi pénzürtékre szóló valamennyi eszközt és forrást egységesen a mérleg fordulónapján érvényes MKB deviza átlagárfolyamon számított forintértéken kell kimutatni, amennyiben az átszámított érték

- 10 %-kal eltér az adott eszköz vagy forrás összesített könyv szerinti értékétől,
- az összevont hatásuk az eredményre több mint 100 Mft.

2.3.1 Forgóeszközök

Készletek

A vásárolt készlet a zárókészlet mennyiségének figyelembevételével súlyozott utolsó beszerzési átlagáron kerül értékelésre cikkegyedenként. Az értékvesztés elszámolása a számviteli törvény értelmében történik.

A Társaság a saját termelésű készleteit előállítási költségen (közvetlen önköltségen) értékeli, csökkentve a számviteli törvény szerint megállapított értékvesztés összegével.

A közvetlen előállítási költség tartalma:

- közvetlen anyagköltség,
- közvetlen bérköltség és járulékai,
- bérmunka díjak,
- termelő berendezések értékcsökkenése,
- termelő berendezések karbantartási költsége,
- üzemeltetési költség.

2.3.2 Források értékelése

A Richter Gedeon Nyrt. a jegyzett tőkét könyv szerinti értéken értékeli, amely a cégbíróságon bejegyzett tőke összegével egyezik meg. A tőketartalék, az eredménytartalék és a rövid lejáratú kötelezettségek könyv szerinti értéken szerepelnek a mérlegben.

2.4 Az értékvesztés kezelése

A különböző befektetések leértékelésére akkor kerül sor, ha jelentős összeggel meghaladja a befektetés nyilvántartás szerinti értéke az érintett gazdasági társaság piaci értékét, és a tendencia tartósnak mutatkozik.

Ha a vásárolt készlet beszerzési ára magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a tényleges piaci értéken, ha pedig a saját termelésű készlet előállítási költsége magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ár, akkor azt a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett eladási áron kell kimutatni a mérlegben.

A vásárolt készlet beszerzési ára, illetve a saját termelésű készlet előállítási költsége - az előző bekezdésben foglaltakon túlmenően - csökkentetten szerepel a mérlegben, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak, illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha felhasználása, értékesítése kétségessé vált, ha felesleges.

A készletek értékének csökkentése ez esetben addig a mértékig végezhető el, hogy a készlet a használhatóságnak megfelelő, a mérlegkészítéskor érvényes piaci értéken szerepeljen a mérlegben.

A vevői követelések és ezen keresztül a vevők a számviteli törvény szerint tételesen, egyenként kerülnek minősítésre.

Belföldi követelések felülvizsgálata

A vevő folyószámla nyilvántartás időtáblája alapján a Számviteli és a Pénzügyi főosztály előterjesztést készít az értékvesztés képzés alapjául szolgáló követelésekről, minősítve a vevőket. Az előterjesztést a Pénzügyi igazgató és a Főkönyvelő véleményezi, és a vevőnkénti részletes elemzést mellékelve írásbeli javaslatot tesznek az értékvesztés mértékére. A javaslatot a Gazdasági vezérigazgató-helyettes hagyja jóvá.

Export kintlévőségek felülvizsgálata

A vevő folyószámla nyilvántartás időtáblája alapján a Pénzügyi, a Számviteli és a Külkereskedelmi főosztályok előterjesztést készítenek relációnként (FÁK, EU, USA, Egyéb piacok) az értékvesztés alapjául szolgáló követelésekről, minősítve a vevőket. Az előterjesztést a Pénzügyi igazgató, a Főkönyvelő és a Külkereskedelmi igazgató véleményezi és javaslatot tesznek a relációnkénti értékvesztés mértékére. A javaslatot a Gazdasági vezérigazgató-helyettes jóváhagyásra a Vezérigazgató elé terjeszti.

2.5 Értékcsökkenés elszámolási módszere

A Társaság a terv szerinti értékcsökkenést havonta, napi értékcsökkenés számítással számolja el. Az értékcsökkenés évenkénti összegét az eszközök várható használati ideje, az ebből adódó élettartama, fizikai elhasználódása, erkölcsi avulása, egyéb jellemző körülmények, és a maradványérték figyelembe vételével állapítja meg.

A Társaság minősítése alapján az eszközök realizálható értéke a hasznos élettartam végén – gépkocsik kivételével – nem jelentős, maradványértékük nulla. A maradványérték gépkocsiknál a bruttó érték 20 %-a.

A Társaság a várható élettartamból kiindulva, – figyelembe véve a technológiai, a környezetvédelmi fejlesztések szükségességét, a műszaki elavulást – meghatározta az alkalmazható leírási kulcsokat.

Az értékcsökkenési elszámolás a tárgyi eszközöket és az immateriális javakat érinti. Az elszámolás valamennyi esetben lineáris kulcsok alkalmazásával történik. A Társaság az értékcsökkenési leírás összegét előre megtervezi, és azt az aktiválás napjával kezdődően számolja el.

Megnevezés	ÉCS kulcs
Telek	0%
Épületek	1-3%
Gépek	14,5-20%
Járművek	20%
Irodai eszközök, bútorok	14,5-33%

A 100.000 Ft egyedi bekerülési érték alatti vagyoni értékű jogokat, szellemi termékeket, tárgyi eszközöket a Társaság használatbavételkor aktiválja és azonnal értékcsökkenési leírásként elszámolja.

A tárgyi eszközöket nyilvántartó számítógépes rendszer lehetővé teszi az amortizáció két dimenziós (adótörvény, számviteli törvény szerinti) párhuzamos kezelését.

I/3 A 2008. éves tevékenység értékelése

A Richter Gedeon Nyrt. 2008. éves tevékenységének értékeléséhez a 2007. éves auditált, a Közgyűlés által elfogadott beszámoló számadatai MFt-ban (millió forint) szolgálnak viszonyítási alapul.

3.1 Árbevétel alakulása relációnként

Árbevétel		2007.	2008.	Változás	
				Érték	%
Belföld	MFt	31 124	29 369	-1 755	-5,6
	M€	123,9	116,9	-7,0	-5,6
Export	MFt	140 092	141 049	957	0,7
	M€	557,7	561,6	3,9	0,7
FÁK	MFt	65 295	69 274	3 979	6,1
	M€	259,9	275,8	15,9	6,1
EU	MFt	45 754	48 073	2 319	5,1
	M€	182,2	191,4	9,2	5,0
USA	MFt	19 232	13 515	-5 717	-29,7
	M€	76,5	53,9	-22,6	-29,5
Egyéb országok	MFt	9 811	10 187	376	3,8
	M€	39,1	40,5	1,4	3,6
Árbevétel összesen	MFt	171 216	170 418	-798	-0,5
	M€	681,6	678,5	-3,1	-0,5

Átlag árfolyam	Ft/€	251,2	251,2	0,0	0,0
----------------	------	-------	-------	-----	-----

2008-ban az értékesítés nettó árbevétele forintban és €-ban azonos mértékben csökkent. A realizált árbevétel 798 MFt-tal, devizában pedig 3,1 M€-val alacsonyabb. Az export árbevétel részesedése az összes értékesítésből 82,8 %, míg 2007-ben 81,8 % volt

2008-ban a teljes értékesítés 98,9 %-a gyógyszer-értékesítésből származott.

A Társaság árbevételéből 46.546 MFt a kapcsolt vállalkozásokkal szemben realizálódott, amelyből a leányvállalatok értéke 28.084 MFt.

A Társaság a hazai piacon 5,6 %-os piaci részesedéssel gyógyszerpiac negyedik szereplője, árbevétele Ft-ban 5,6 %-os csökkenést mutatott. A csökkenés mintegy fele egyes disztribúciós szerződések megszűnéséből származó árbevétel-kieséssel magyarázható. A visszaesés fennmaradó része a támogatott termékek körében bekövetkezett árcsökkentéseknek tudható be

(2008. január, április, július és október). A 2008. évi csökkentések üteme elmaradt a 2007. évben tapasztalt mértéktől.

A Társaság Ft-ban és €-ban mérve is 6,1 %-os árbevétel növekedést ért el a FÁK régióban, amely elsősorban az ukrán és a többi FÁK tagállamban elért teljesítményének köszönhető. Ezt ellensúlyozta az orosz bevétel stagnálása, amely elsősorban annak az üzletpolitikának a következménye, amelyet az orosz nagykereskedők folytattak a készletszintek csökkentése érdekében.

Az Európai Unióban az árbevétel forintban 5,1 %-kal, euróban pedig 5,0 %-kal nőtt. A Társaság üzletmenetét tekintve az EU régió két nagy ország-csoportot foglal magában: az EU korábbi 15 tagállamát, illetve Magyarországot kivételével azokat a kelet-európai országokat, amelyek 2004. után csatlakoztak az Európai Unióhoz.

A korábbi 15 EU-tagállam területén a Társaság partnerein keresztül értékesíti termékeit, és jelenleg nem is tervezi saját disztribúciós és marketing hálózat létrehozását. A Richter mindenekelőtt a nőgyógyászati üzletág felfuttatására, a generikus termékek eladásának folyamatos növelésére és - csakúgy mint az EU 11 tagállamok területén- a termékportfólió folyamatos megújítására összpontosít.

A volt kelet-európai országok piacain a Richter évtizedek óta jelen van, így termékeit saját, jól kiépített értékesítési hálózatán keresztül forgalmazza. A Társaság 2008 év során fokozta specializált értékesítési hálózatának hatékonyságát, növelte az orvoslátogatók létszámát.

Az USA régióban mind forintban (-29,7 %), mind dollárban (-24,8 %) alacsonyabb az árbevétel a bázis évhez viszonyítva. A hatóanyag értékesítés az éles verseny által kikényszerített árcsökkentések miatt alacsonyabb a bázis időszaknál.

Az Egyéb országok relációban a forgalom forintban 3,8 %-kal, euróban pedig 3,6 %-kal magasabb, mint 2007-ben.

3.2 Vagyoni helyzet értékelése

A Mérlegbeszámoló tételei nem tartalmazzák a 2008. éves eredmény után fizetendő osztalékot, ezért erre a 2007. év adataival történő összehasonlításkor figyelemmel kell lenni.

A Társaság Alapszabálya értelmében a kifizetésről és annak mértékéről az Igazgatóság előterjesztése után a Közgyűlés határoz.

Amennyiben a Közgyűlés a 2008. éves eredmény terhére osztalék kifizetéséről dönt, az Éves beszámolóban közölt Mérleg és Eredménykimutatás következő tételei változnak:

Mérleg:

D. Saját tőke	az osztalék értékével csökken
D.VII Mérleg szerinti eredmény	az osztalék értékével csökken
F. Kötelezettségek	az osztalék értékével nő
F.III Rövid lejáratú kötelezettségek	az osztalék értékével nő

Eredménykimutatás:

F.23 Fizetett jóváhagyott osztalék részesedés	az osztalék értékével nő
G. Mérleg szerinti eredmény	az osztalék értékével csökken

A fenti módosítások a Kiegészítő melléklet I/3.5 fejezetében szereplő, a Társaság jövedelmezőségi és vagyoni helyzetét értékelő mutatók egy részének változását eredményezik.

Eszközök

A Társaság eszközeinek 2008. december 31-i értéke 360.743 MFt, amely a nyitóállománynál 34.958 MFt-tal magasabb. Az összes eszköz 10,7 %-os növekedése a Richter vagyonának gyarapodását eredményezte. A legfontosabb tényezők a következőkben kerülnek felsorolásra.

Befektetett eszközök

E csoport 190.417 MFt-os év végi állománya a nyitó értékhez képest 6.201 MFt-tal emelkedett. A gyarapodás a természetes elhasználódás miatt 16.796 MFt-os értékcsökkenés, a selejtezés és egyéb változás együttes csökkentő hatását meghaladó fejlesztéseknek tudható be. Az aktivált összes beruházás értéke 14.978 MFt, amelynek túlnyomó része ingatlanok, gépek, berendezések, vagyontárgyak korszerűsítését célozta. Az összes aktiválásból a kis értékű csoportos eszköz értéke 46 MFt, a befejezett felújításoké 1.702 MFt.

Az immateriális javak értéke 1.419 MFt-tal magasabb a nyitó értéknél. A vagyoni értékű jogok nettó értéke 401 MFt-tal, a szellemi termékeké 453 MFt-tal nőtt. Az üzleti vagy cégérték 910 MFt.

A befektetett eszközök növekedését a befektetett pénzügyi eszközök értékének emelkedése is fokozta. A Társaság összes részesedésének értéke 2008. december 31-én 44.095 MFt, amely 5.074 MFt-os növekedést jelent. Az emelkedést elsősorban az alábbiak indokolják: a Richter kivásárolta a lengyel Államkincstártól a GZF Polfában még meglévő 29,63 %-os (6.024 MFt) tulajdonrészét, tőkeemelés miatt nőtt a Gedeon Richter Romania S.R.L. könyvszerinti értéke (+1.547 MFt), a részesedések mérlegfordulónapi átértékelése 3.172 MFt-tal csökkentette az állomány értékét.

A befektetett pénzügyi eszközök között szerepelt a 2004-ben a Társaság által 12 millió Euro értékben vásárolt Átcserezhető Kötvény, amely 2008-ban a forgóeszközök közé került átsorolásra, tekintve, hogy a kötvények átváltása az eredeti feltételek szerint 2009-ben fog megtörténni.

Forgóeszközök

A forgóeszközök 2008. december 31-i összértéke 168.887 MFt, a nyitó állománynál 28.303 MFt-tal magasabb.

A készletek állományának csökkenése az év végére 1.008 MFt. Ezen belül a vásárolt anyagok, áruk, előlegek értéke együttesen 223 MFt-tal mérséklődött. A befejezetlen termelés, a késztermékek és a félkész termékek értéke 785 MFt-tal alacsonyabb a január 1-i értéknél.

A követelések értéke 13.266 MFt-tal magasabb a nyitó értéknél. A nyitott vevőkövetelések állománya 8.769 MFt-tal nőtt, amelyet többek között a Barr Laboratories-től kapott, a drospirenonnal összefüggő profitmegosztási szerződések alapján elszámolt, de még ki nem egyenlített tételek, valamint a Társaság oroszországi leányvállalata, a GR-RUS-sal szembeni kintlévőségek indokolnak.

Az értékpapírok értéke a nyitó állományhoz képest 14.104 MFt-tal magasabb, amelyet elsősorban a forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok 16.242 MFt-os növekedése okozott.

Források

Saját tőke változása

A saját tőke jelentős összeggel, 43.813 MFt-tal emelkedett, amelyet a nyitóállományhoz képest a jegyzett tőke és a tőketartalékok változatlansága mellett az eredmény tartalék 26.584 MFt-os, a mérleg szerinti eredmény 18.267 MFt-os, és a valós értékelési tartalék 76 MFt-os növekedése, valamint a lekötött tartalék 1.114 MFt-os csökkenése indokolt.

A jegyzett tőke alakulása

A Társaság részvényei

	2007.12.31.			2008.12.31.		
	Darab	Névérték eFt	Részarány %	Darab	Névérték eFt	Részarány %
Törzsrészvény	18 637 486	18 637 486	100,00	18 637 486	18 637 486	100,00
Összes részvény	18 637 486	18 637 486	100,00	18 637 486	18 637 486	100,00

A valós értékelés értékelési tartalék alakulása

MFt

	2007.12.31.	2008.12.31.	Változás
Értékesíthető értékpapírok	35	111	76

Az értékpapírok valós értékelése banki adatszolgáltatás alapján történt.

Kötelezettségek

A 2008. december 31-én fennálló összes kötelezettség 17.212 MFt, a nyitó értéknél 6.725 MFt-tal alacsonyabb.

A szállítók követelés állománya 1.846 MFt-tal nőtt. Ez az adat a részes jogviszonyban állókkal szembeni kötelezettségek változását is tartalmazza.

Sem a nyitó, sem a záró mérleg nem tartalmazott hitel- vagy kölcsönfelvételtől származó kötelezettséget.

A Társaság által ismert tulajdonosi szerkezet

2008.12.31.

	Törzs- részvények db	Szavazó tőke %	Jegyzett tőke %
eFt			
Belföldi tulajdonosok			
MNV ZRt.	4 680 898	25,16	25,12
Önkormányzat	100	0,00	0,00
Intézményi befektetők	1 935 899	10,40	10,39
Magánbefektetők	536 365	2,88	2,88
Összesen	7 153 262	38,44	38,39
Külföldi tulajdonosok			
Magánbefektetők	52 641	0,28	0,28
Intézményi befektetők	11 377 859	61,15	61,05
ebből: Bank of New York Mellon (1)	1 929 362	10,37	10,35
Összesen	11 430 500	61,43	61,33
Nem nevesített tulajdon	23 276	0,13	0,12
Saját részvények *	30 448	0,00	0,16
Jegyzett tőke	18 637 486	100,00	100,00

* A saját részvényeknek nincs szavazati joga.

A saját részvények könyvszerinti értéke 559 MFt.

A táblázat összeállításánál a részvénykönyv adatait vettük alapul és korrigáltuk a KELER Zrt., valamint a letétkezelők által megadott tulajdonosi megfeleltetéssel.

(1) A külföldi jogi személyek tulajdonából az 5%-ot meghaladó tulajdonosok globális letétkezelők, illetve annak minősülő külföldi társaságok (nominie).

Saját törzsrészesvények változása

	darabszám	MFt
Nyitó 2008.01.01.	43 998	1 673
Részesvény vétel	126 899	3 412
Bónusz program keretében átadott	-31 727	-961
Jutalom	-61 674	-2 047
PM programban átadott	-59 473	-1 579
PM programban visszavett	1 875	61
Záró 2008.12.31.	19 898	559

3.3 Peres ügyek

A Richter Gedeon Nyrt. és a Merck & Co. (MSD) egyezség útján rendezte a Fővárosi Bíróság előtt az alendronate hatóanyagú termékre vonatkozó folyamatban lévő szabadalmi jogvitáját. A Merck szabadalma 2006-ban visszamenőleges hatállyal megsemmisítésre került.

Az egyezségkötéssel a Fővárosi Bíróság előtt folyamatban lévő per 2008. szeptember 8. napján lezárult, és a felek lemondtak minden egymással szembeni követelésről.

Az egyezség semmilyen módon nem érinti az alendronate hatóanyagú készítmények gyártását és forgalmazását.

A Richter 2008. július 5-én bejelentette, hogy a Genefar képviselőinek távolmaradása miatt nem került sor a 2008. július 14-ére tervezett zárásra és részesvényjegyzésre. A Richter ezt követően azonnal megbeszélést kezdeményezett a peren kívüli megegyezés és a tervezett tranzakció véghezvitele érdekében. Ezen tárgyalások azonban a Richter erőfeszítései ellenére sikertelenül végződtek, mivel a Genefar és Jerzy Starak úr nem tartotta be a korábban aláírt megállapodást.

Ezért a Richter – Polpharma kombináció nem fog megvalósulni, és a Richter 2008 decemberében a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara (International Chamber of Commerce – ICC) mellett működő Választott-bíróság előtt eljárást kezdeményezett a szerződésszegéssel okozott károk megtérítése érdekében.

3.4 Cash flow - kimutatás

MFt

		2007. év	2008. év
I.	Szokásos tevékenységből származó pénzeszköz-változás (Működési cash-flow, 1-13. sorok)	33 300	23 989
1.	Adózás előtti eredmény	± 34 847	45 102
1/a.	Kapott osztalék, részesedés	- 922	-973
2.	Elszámolt amortizáció	+ 16 948	16 796
3.	Elszámolt értékvesztés és visszairás	± -833	1 020
4.	Céltartalék képzés és felhasználás különbözete	± -11	45
5.	Befektetett eszközök értékesítésének eredménye	± -7	-28
5/a.	Befektetett eszközök pénzmozgással nem járó változása	± 1	0
6.	Szállítói kötelezettség változása	± -3 467	1 846
7.	Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek változása	± 545	-209
8.	Passzív időbeli elhatárolások változása	± -71	-2 175
9.	Vevőkövetelés változása	± -6 938	-8 946
10.	Forgóeszközök (vevőkövetelés és pénzeszköz nélkül) változása	± 6 027	-19 112
10/a.	Egyéb forgóeszközök pénzmozgással nem járó változása	± 767	804
11.	Aktív időbeli elhatárolások változása	± 271	-454
12.	Fizetett, fizetendő adó (nyereség után)	- -1 015	-1 365
13.	Fizetett, fizetendő osztalék, részesedés	- -12 842	-8 362
II.	Befektetési tevékenységből származó pénzeszköz-változás (14-16. sorok)	-25 361	-16 948
14.	Befektetett eszközök beszerzése	- -17 672	-16 231
15.	Befektetett eszközök eladása	+ 315	151
16.	Befektetett pénzügyi eszközök változása	± -8 926	-1 841
16/a.	Kapott osztalék, részesedés	+ 922	973
III.	Pénzügyi műveletekből származó pénzeszköz-változás (17-27. sorok)	-8 837	-5 100
17.	Részvénykibocsátás bevétele (tőkebevonás)	+ 0	0
18.	Kötvénykibocsátás bevétele	+ 0	0
19.	Hitel és kölcsön felvétele	+ 0	0
20.	Hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök törlesztése, beváltása	+ 3 995	1 647
21.	Véglegesen kapott pénzeszköz	+ 0	0
22.	Részvénybevonás (tőkeleszállítás)	- -12 240	-6 044
23.	Kötvényvisszafizetés	- -592	-703
24.	Hitel és kölcsön törlesztés, visszafizetés	- 0	0
25.	Hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök	- -12 240	-6 044
26.	Véglegesen átadott pénzeszköz	- -592	-703
27.	Alapítókkal szembeni kötelezettségek változása	± 0	0
IV.	Pénzeszközök változása (I+II+III. sorok)	± -898	1 941

3.5 Jövedelmezőségi és vagyoni helyzet értékelése

Jövedelmezőséget kifejező mutatók

a.) Nyereség ráta

Nyereség ráta	=	$\frac{\text{Mérleg szerinti eredmény}}{\text{Összes bevétel}^*}$	
2007.		2008.	
25 470		43 737	
<hr/>	=	<hr/>	=
175 372	0,145	191 467	0,228

* Értékesítés nettó árbevétele + egyéb bevételek + pénzügyi műveletek eredménye + rendkívüli eredmény

b.) Forgalom és nyereség arány

Forgalom és nyereség arány	=	$\frac{\text{Üzemi tevékenység eredménye}}{\text{Bevétel}}$	
2007.		2008.	
34 180		34 982	
<hr/>	=	<hr/>	=
171 216 + 3 489	0,196	170 418 + 10 929	0,193

c.) Egy főre jutó nyereség

Egy főre eső nyereség	=	$\frac{\text{Mérleg szerinti eredmény}}{\text{Átlagos állományi létszám}}$	
2007.		2008.	
25 470		43 737	
<hr/>	=	<hr/>	=
6 181	4,12 MFt/fő	6 228	7,02 MFt/fő

d.) ROE = Tőkehatékonyság

Tőkehatékonyság		=	$\frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Saját tőke}} \times 100$	
2007.			2008.	
$\frac{33\,832}{297\,533} \times 100 = 11,37$			$\frac{43\,737}{341\,346} \times 100 = 12,81$	

e.) ROA = Eszközhatékonyság

Eszközhatékonyság		=	$\frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Eszközök összesen}} \times 100$	
2007.			2008.	
$\frac{33\,832}{325\,785} \times 100 = 10,38$			$\frac{43\,737}{360\,743} \times 100 = 12,12$	

d.) EBITDA ráta

EBITDA ráta		=	$\frac{\text{Üzemi tevékenység eredménye} + \text{értékcsökkenés}}{\text{Nettó árbevétel}} \times 100$	
2007.			2008.	
$\frac{34\,180 + 16\,948}{171\,216} \times 100 = 29,86$			$\frac{34\,982 + 16\,796}{170\,418} \times 100 = 30,38$	

A vállalkozás stabilitása

A vállalkozás stabilitása		=		Saját tőke	
				Befektetett eszközök + Készletek	
2007.				2008.	
297 533				341 346	
<u>184 216</u>	+	41 005	=	1,321	
				<u>190 417</u>	+
				39 997	=
					1,481

Likviditási mutatók

Likviditási mutató		=		Forgóeszközök	
				Rövid lejáratú kötelezettségek	
2007.				2008.	
140 584				168 887	
<u>23 937</u>	=	5,87		<u>17 212</u>	=
					9,81
1. fokú likviditás		=		Pénzeszközök x 100	
				Rövid lejáratú kötelezettségek	
2007.				2008.	
42 285 x 100				44 226 x 100	
<u>23 937</u>	=	176,65		<u>17 212</u>	=
					256,95
2. fokú likviditás		=		[Pénzeszközök + Követelések + Értékpapírok] x 100	
				Rövid lejáratú kötelezettségek	
2007.				2008.	
42 285 + 49 310 + 7 984				44 226 + 62 576 + 22 088	
<u>23 937</u>	x 100 =	416,00		<u>17 212</u>	x 100 =
					748,84

A cég likviditását a forgóeszközök értékének növekedése és a rövid lejáratú kötelezettségek csökkenése javította. Tekintve, hogy osztalékfizetés még nem történt, így a rövid lejáratú kötelezettségek között ez még nem szerepel 2008-ban.

Pénzügyi kockázatot kifejező mutatók**a.) Adósság arány**

Adósság arány	=	$\frac{\text{Kötelezettségek}}{\text{Eszköz}}$	
2007.			2008.
$\frac{23\ 937}{325\ 785}$	=	0,073	$\frac{17\ 212}{360\ 743}$ = 0,048

b.) Adósság és saját tőke arány

Adósság és saját tőke arány	=	$\frac{\text{Kötelezettségek}}{\text{Saját tőke}}$	
2007.			2008.
$\frac{23\ 937}{297\ 533}$	=	0,080	$\frac{17\ 212}{341\ 346}$ = 0,050

c.) Saját források aránya

Saját források aránya	=	$\frac{\text{Saját tőke}}{\text{Összes forrás}}$	
2007.			2008.
$\frac{297\ 533}{325\ 785}$	=	0,913	$\frac{341\ 346}{360\ 743}$ = 0,946

Tőzsdei mutatók

Ft

1. 1 részvényre jutó üzleti eredmény	=	$\frac{\text{Üzemi tevékenység eredménye}}{\text{Jegyzett tőke}} \times 1\,000$
		2007.
		$\frac{34\,180}{18\,637} \times 1\,000 = 1\,834$
		2008.
		$\frac{34\,982}{18\,637} \times 1\,000 = 1\,877$
2. 1 részvényre jutó adózás előtti eredmény	=	$\frac{\text{Adózás előtti eredmény}}{\text{Jegyzett tőke}} \times 1\,000$
		2007.
		$\frac{34\,847}{18\,637} \times 1\,000 = 1\,870$
		2008.
		$\frac{45\,102}{18\,637} \times 1\,000 = 2\,420$
3. 1 részvényre jutó adózott eredmény	=	$\frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Jegyzett tőke}} \times 1\,000$
		2007.
		$\frac{33\,832}{18\,637} \times 1\,000 = 1\,815$
		2008.
		$\frac{43\,737}{18\,637} \times 1\,000 = 2\,347$
4. 1 részvényre jutó mérleg szerinti eredmény	=	$\frac{\text{Mérleg szerinti eredmény}}{\text{Jegyzett tőke}} \times 1\,000$
		2007.
		$\frac{25\,470}{18\,637} \times 1\,000 = 1\,367$
		2008.
		$\frac{43\,737}{18\,637} \times 1\,000 = 2\,347$
5. P/E	=	$\frac{\text{Részvényárfolyam} * \text{Ft} \times \text{törzsrészvény szám edb}}{\text{Adózott eredmény}}$
		2007.
		$\frac{38\,239 \times 18\,637,486}{33\,832} = 21,07$
		2008.
		$\frac{26\,800 * \times 18\,637,486}{43\,737} = 11,42$

* mérlegkészítési időpont 2009.01.30-i állapot szerint.

Az egy részvényre jutó különböző eredménykategóriák kedvező irányban tértek el.

A P/E mutató romlott, mivel a részvény árfolyam csökkent, míg az adózott eredmény növekedett.

II. Specifikus rész

II/1 Befektetett eszközök

A táblázatokban a MFt-ban nem kifejezhető változások 0 értékkel szerepelnek.

1.1 Immateriális javak

MFt

Immateriális javak	Állomány csoportok				
	Vagyoni értékű jogok	Szellemi termék	Cégérték	K + F aktíválás	Összesen
Bruttó érték változása					
Nyitó 2008.01.01	6 421	1 030	345	382	8 178
Üzembe helyezés	741	1 100	910		2 751
Felújítás	15				15
Térítés nélkül kapott					0
Értékesítés					0
Selejtezés	5	68			73
Káresemény					0
Hiány					0
Leértékelés					0
Térítés nélküli átadás					0
Apport					0
Átsorolás, egyéb	564	-560			4
Záró 2008.12.31.	7 736	1 502	1 255	382	10 875
Écs.változása					
Nyitó 2008.01.01.	4 589	164		382	5 135
T.évben elsz.écs	918	19			937
Terven felüli écs			345		345
Értékesítés					0
Selejtezés	5				5
Káresemény					0
Hiány					0
Leértékelés					0
Térítés nélküli átadás					0
Apport					0
Átsorolás, egyéb	1				1
Záró 2008.12.31.	5 503	183	345	382	6 413
Nettó könyv szerinti érték					
2008.01.01.	1 832	866	345	0	3 043
2008.12.31.	2 233	1 319	910	0	4 462

1.2 Tárgyi eszközök

MFt

Tárgyi eszközök	Állomány csoportok				
	Ingatlanok	Műszaki berendezések	Egyéb berendezések	Csoportosan nyilvántartott	Összesen
Bruttó ért.változása					
Nyitó 2008.01.01.	75 341	87 252	41 845	600	205 038
Üzembe helyezés	3 676	3 657	4 056	46	11 435
Felújítás	514	1 088	85		1 687
Térítés nélkül kapott					0
Értékesítés		82	684	1	767
Selejtezés	12	817	831	65	1 725
Káresemény			103	0	103
Hiány		1	23	1	25
Leértékelés					0
Térítés nélküli átadás			4		4
Apport					0
Átsorolás, egyéb	-78	-4	79		-3
Záró 2008.12.31.	79 441	91 093	44 420	579	215 533
Écs.változása					
Nyitó 2008.01.01.	10 754	58 056	25 733	600	95 143
T.évben elsz.écs	1 947	9 137	4 729	46	15 859
Terven felüli écs					0
Értékesítés		77	567	1	645
Selejtezés	5	806	826	65	1 702
Káresemény			61	0	61
Hiány		1	23	1	25
Leértékelés					0
Térítés nélküli átadás			4		4
Apport					0
Átsorolás egyéb	0	-3	2		-1
Záró 2008.12.31.	12 696	66 306	28 983	579	108 564
Nettó könyv sz.érték					
2008.01.01.	64 587	29 196	16 112	0	109 895
2008.12.31.	66 745	24 787	15 437	0	106 969

1.2.1 A környezet védelmét közvetlenül szolgáló tárgyi eszközök

MFt

Tárgyi eszközök	Állomány csoportok				
	Ingatlanok	Műszaki berendezések	Egyéb berendezések	Csoportosan nyilvántartott	Összesen
Bruttó ért.változása					
Nyitó 2008.01.01.	1 503	882	553		2 938
Üzembe helyezés	84	1	4		89
Felújítás	24	2			26
Térítés nélkül kapott					
Értékesítés		0	0		0
Selejtezés		9	12		21
Káresemény					
Hiány					
Leértékelés					
Térítés nélküli átadás					0
Apport					
Átsorolás, egyéb			-3		-3
Záró 2008.12.31.	1 611	876	542	0	3 029
Écs.változása					
Nyitó 2008.01.01.	181	485	233		899
T.évben elsz.écs	37	87	73		197
Terven felüli écs					0
Értékesítés		0	0		0
Selejtezés		9	12		21
Káresemény					0
Hiány					0
Leértékelés					0
Térítés nélküli átadás					0
Apport					0
Átsorolás, egyéb			-2		-2
Záró 2008.12.31.	218	563	292	0	1 073
Nettó könyv sz.érték					
2008.01.01.	1 322	397	320	0	2 039
2008.12.31.	1 393	313	250	0	1 956

**A környezet védelmét közvetlenül szolgáló tárgyi eszközök listája
2008.12.31.**

R-szám	Megnevezés
000067	Környezetvédelmi osztály épülete
001250	Szennyvíz monitoring konténer épület
087679	Spektrofotométer (Hitachi UV/VIS)
601949	Szárítószekrény UE-400 53
602084	SIGMA 900 Max. automata mintavevő
607545	Izzítókemence L9/C6
607554	Zajanalizátor
612725	ORI Mintavevő 1. monitorállomás
613440	ORI Mintavevő 2. monitorállomás
616410	Spectropuant Nova 60 fotométer
616411	Tr 300 Roncsoló reaktor védőtetővel
616444	SIGMA 900 Max. automata mintavevő
617493	Gázkromatográf (TRACE 200 GC)
620520	Ethos D roncsoló
620521	SK-10T Starter Kit
620695	Szivattyú DRUNFOS
620707	Aggregát TR-2,5 600
624248	Citroen C15 szgk.
624891	Vízisztító (Ministil)
625492	Vízisztító (Purelab)
625548	TOC MODUL APOLLÓ 9000 TOC+TN
625549	TOC Software TALK
625550	Mintaadagoló STS 8000
626602	KOI mérő
626852	IC
627245	TOX 100 mérőműszer halogén (AOX)
627246	Klór tartalmat titráló cella
629863	PAR 6300 Kaloriméter
630701	Mintavevő SZIGMA 900 max
631640	Ultra centrifuga
631834	Rotadest bepárló
634653	ICP Plazmaemissziós spektrométer
637175	Szárítószekrény 14 l
638566	Membrán szivattyú motorral
638567	Adatgyűjtő rendszer
638568	Bio Tector Series 4 Plus (Monitor áll. TOC)
644732	Online TOC 1. monitorállomás
645957	Gázkromatográf
647178	Előtisztító vízisztító (Purelab)
1353	Figyelőkút I.
1354	Figyelőkút II.
1355	Figyelőkút III.
1356	Figyelőkút IV.
1357	Figyelőkút V.
1358	Figyelőkút VI.
1359	Figyelőkút VII.
1360	Figyelőkút VIII.
1361	Figyelőkút IX.
1362	Figyelőkút X.
1363	Figyelőkút XI.
1364	Figyelőkút XII.
1405	Figyelőkút Vecsés 1/A
1723	Magnezit monitorozó rendszer / 9 db figyelőkút

1.2.2 Beruházások

MFt

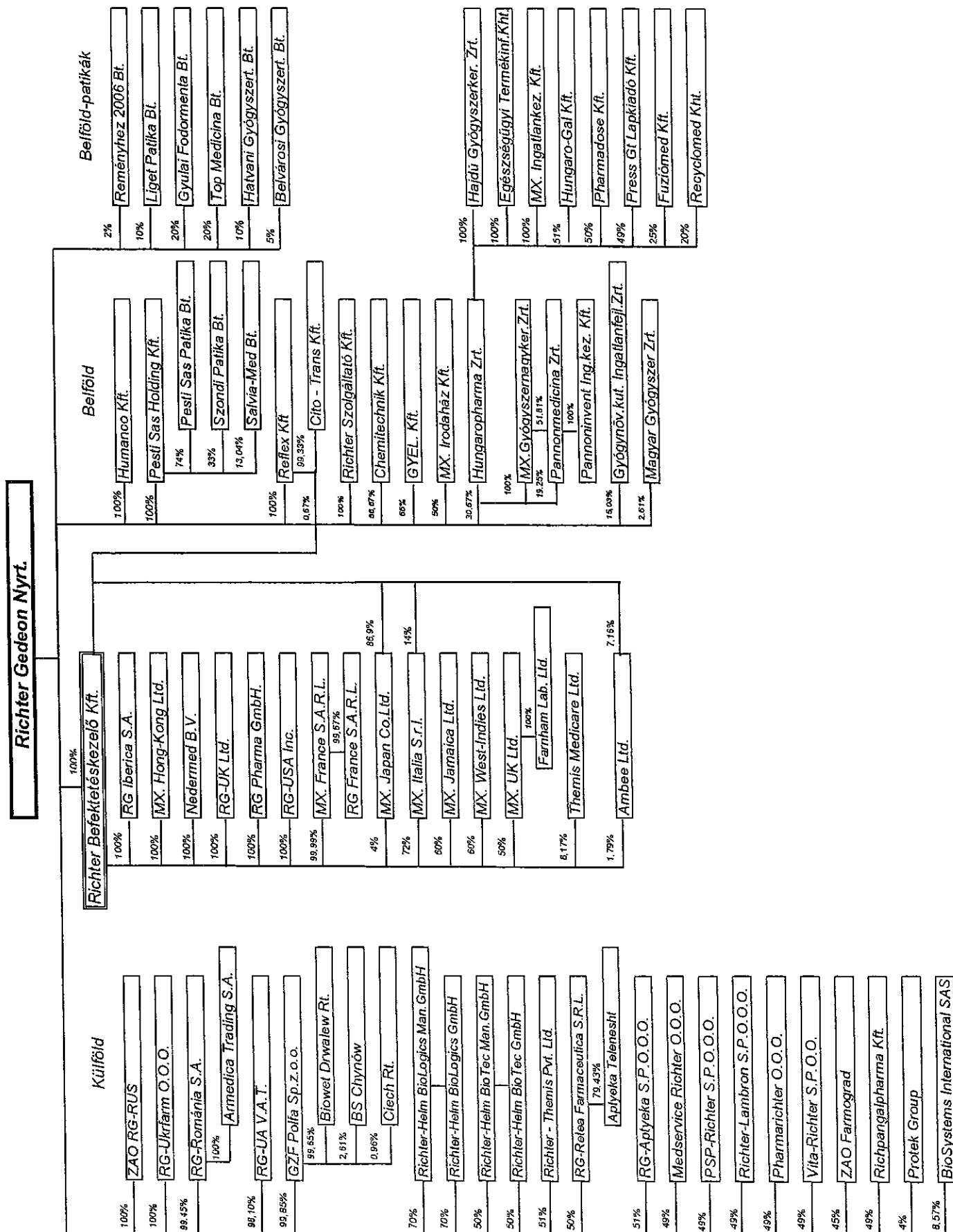
Jogcímek	Állomány változás					Záró 2008.12.31.
	Nyitó 2008.01.01.	Beruházás	Aktiválás	Értékesítés	Selejtezés	
Beruházás	5 355	12 676	11 389	1	32	6 609
Felújítás	508	1 994	1 687			815
Csoportos	82	46	46	0		82
Összesen:	5 945	14 716	13 122	1	32	7 506

A befejezetlen beruházások december 31-i állományának értéke 7.506 MFt, ami 1.561 MFt-tal több az előző évinél.

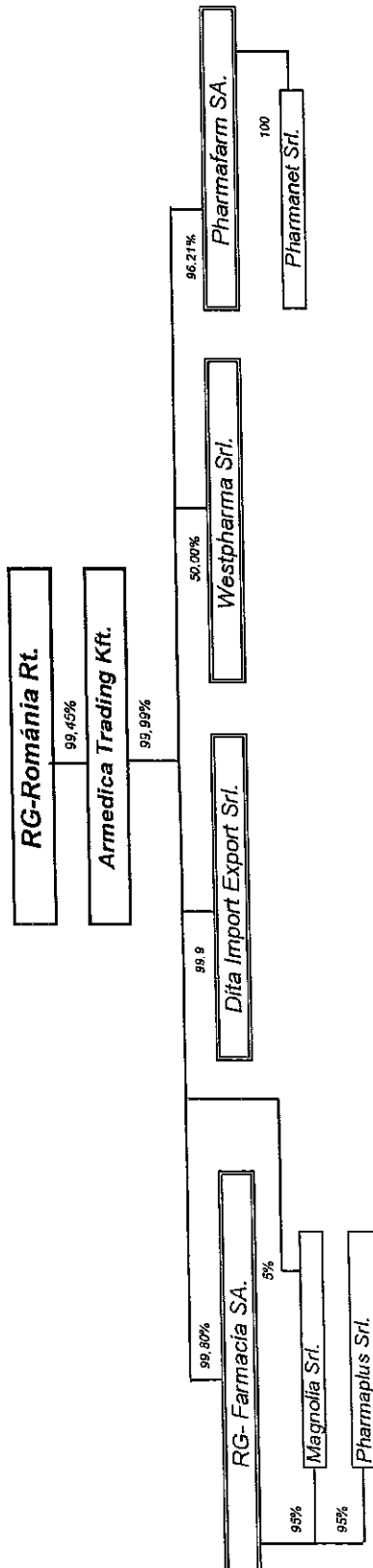
Az immateriális javak aktivált értéke 2008-ban 1.856 MFt.

1.3 Részesedési viszony

1.3.1 Az RG Nyrt. részesedései a tulajdoni hányad alapján 2008.12.31-én

Az Armedica Trading csoport részesedései tulajdoni hányad alapján 2008. 12. 31-én

1.3.2 Részesedési viszony a vállalkozás típusa szerint
2008.12.31.

Megnevezés	Székhely	RG közvetlen és közvetett	
		tulajdoni hányada (%)	szavazati aránya (%)
Leányvállalatok			
<i>Közvetlen tulajdon</i>			
Humanco Szolgáltató Kft.	1103 Bp., Gyömrői út 19-21.	100,00	100,00
Pesti Sas Holding Vagyonkezelő Kft.	1103 Bp., Gyömrői út 19-21.	100,00	100,00
Reflex Kft.	1107 Bp., Száva u. 9.	100,00	100,00
Richter Befektetéskezelő Kft.	1103 Bp., Gyömrői út 19-21.	100,00	100,00
Richter Szolgáltató Kft.	1103 Bp., Gyömrői út 19-21.	100,00	100,00
Chemitechnik Pharma Mémöki Kft.	1103 Bp., Gyömrői út 19-21.	66,67	66,67
Gyógyszerip. Ellenőrző és Fejl. Labor Kft.	1149 Bp., Mexikói út 9.	66,00	66,00
RG-RUS Rt.	Moszkvai körzet, Jegorjevsk Szuvoje, Lesnaja u. 40.	100,00	100,00
RG-Ukrfarm Kft.	Kijev, Turgenyevszkaja u. 17/b. Ukrajna	100,00	100,00
GZF Polfa Kft.	Grodzisk Mazowiecki 05-825 Poniatowskiego u. 5.	99,85	99,85
RG-Románia Rt.	Tirgu Mures, Cuza Voda 99-105., Románia	99,45	99,45
RG-UA Rt.	Komintern u 16., 252032 Kijev, Ukrajna	98,10	98,10
Medimpex Japan Rt. *	Noyori Bldg. 2-17., Tokyo 105, Japán	90,90	90,90
Medimpex Italia Kft. *	Via Val D'Intelvi 4/B, Milano 20152, Italy	86,00	86,00
Richter Helm BioLogics Man Kft.	Bovenau Gut Dengelsberg	70,00	70,00
Richter Helm BioLogics Bt.	Bovenau Gut Dengelsberg	70,00	70,00
RG-Retea Kft.	Kisinyov, Calea Iesior u. 1. E.	51,00	51,00
RG-APTYEKA Kft.	22, K. Parpetsi Str., 0002, Jerevan, Örményországa	51,00	51,00
Richter - Themis Rt.	69,GIDC Industrial Estate Vapi, Gujarat, India	51,00	51,00
<i>Közvetett tulajdon</i>			
Cito - Trans Fuv. és Szállítm. Kft.	1107 Bp., Száva u.9.	100,00	100,00
RG Ibérica Rt.	c/dr. Ferran 6-8.,Barcelona 08034, Spain	100,00	100,00
Medimpex Hong-Kong Rt.	Alliance Bld.130-136 Connaught Road Central	100,00	100,00
Nedermed Kft.	Sraat van Magelhaens 13, Amstelveen 1183 Netherlands	100,00	100,00
RG-Pharma Kft.	Frankfurter Str. 13-15., Eschbom, 65760, Germany	100,00	100,00
RG-UK Rt.	127 Shirland Road, London W9 2EP, UK	100,00	100,00
RG-USA Rt.	1200 E.Ridgewood Avenue, New Jersey 07450.USA	100,00	100,00
Medimpex France Kft.	1/3 Rue Caumartin, Paris 75009, France	99,99	99,99
RG-France Kft.	1/3 Rue Caumartin, Paris 75009, France	99,66	99,66
Biowet Drwalew Rt.	Drwalew 05-651	99,50	99,50
Armedica Trading Kft.	Tirgu Mures, Cuza Voda 99-105., Románia	99,45	99,45
Dita Import Export Kft.	Str. Octavian Nr. 42. Sector 3, Cod Postal 73482, Romania	99,44	99,44
RG-Farmacia Rt.	TG MURES, STR. CUZA VODA Nr.99-105, Románia	99,25	99,25
Magnolia Kft.	TG MURES, STR. PANDURILOR Nr.52, Románia	99,26	99,26
Pharmaplus Kft.	TG Mures, Romania	94,28	94,28
Pharmafarm Rt.	Str. Majakovski Nr.2. Jud. Cluj, Romania	95,68	95,68
Pharmanet Kft.	Str. Majakovski Nr.2. Jud. Cluj, Romania	95,68	95,68
Medimpex Jamaica Rt.	Kingston 5, Ripon Road 10, Jamaica	60,00	60,00
Medimpex West Indies Rt.	Kingston 5, Ripon Road 10, Jamaica	60,00	60,00

* Közvetlen +közvetett tulajdon

Megnevezés	Székhely	RG közvetlen és közvetett	
		tulajdoni hányada (%)	szavazati aránya (%)
Közös vezetésű vállalatok			
<i>Közvetlen tulajdon</i>			
Medimpex Irodaház Ingatlankezelő Kft.	1051 Bp., Vörösmarty tér 4.	50,00	50,00
Richter Helm BioTec Management Kft.	Hamburg, Nordkanal str.	50,00	50,00
Richter Helm BioTec Bt.	Hamburg, Nordkanal str.	50,00	50,00
<i>Közvetett tulajdon</i>			
Pesti Sas Patika Bt.	1091 Bp., Üllői út 105.	74,00	50,00
Farnham Lab. Rt.	127 Shirland Road, London W9 2EP, UK	50,00	50,00
Medimpex UK Rt.	127 Shirland Road, London W9 2EP, UK	50,00	50,00
Westpharma Kft	Cluj Napoca, str. Harghita nr. 23, jud. Cluj	49,72	49,72
Társult vállalkozások			
<i>Közvetlen tulajdon</i>			
Hungaropharma Zrt.	1061 Bp., Király u. 12	30,84	30,84
Gyulai Fodormenta Bt.	5700 Gyula, Vásárhelyi P. u. 4.	20,00	20,00
Top Medicina Bt.	3200 Gyöngyös, Hanisz tér 1.	20,00	20,00
Medservice-Richter Kft.	480004, Almaty Mametovoj u. 54., Kazah Közt.	49,00	49,00
Pharmarichter Kft.	115201 Moszkva, Kasirszkoje 22. Oroszország	49,00	49,00
PSP - Richter Kft.	Tbiliszi, Zemo Vedzisi út 103. Grúzia	49,00	49,00
Richpangalpharma Kft.	Parisz u.51.,2051 Kisinyev, Moldvai Közt.	49,00	49,00
Richter - Lambron Kft.	375002 Jereván Kazara Parpeci 22. Örményo.	49,00	49,00
VITA - Richter Kft.	Baku, 7-aya Chernogorodskaya 5. Azerbajdzsán	49,00	49,00
Farmograd Rt.	Moszkvai körzet, Jegorjevsk Suvoje, Lesnaja u.	45,00	45,00
<i>Közvetett tulajdon</i>			
Aptyeka Telenest	5801 Moldávia, Telenesht, Augustus 31 u.10	40,51	40,51
Szondi Patika Bt.	1067 Bp., Teréz krt. 41.	33,00	33,00
Medimpex Gyógyszernagyker Zrt.	1151 Bp., Károlyi S. u. 121.	30,84	30,84
Pannonmedicina Zrt.	7600 Pécs, Ürögi fasor 2/a.	21,92	21,92
Salvia-Med Bt.	2510 Dorog, Rákóczi út 9.	13,04	20,00
Egyéb részesedési viszonyban állók			
<i>Közvetlen tulajdon</i>			
Gyógynövénykutató Ingatlanfejlesztő	2011 Budakalász, József A. u 68	15,03	15,03
Hatvani István Gyógyszertár Bt.	4032 Debrecen, Lehel u. 22.	10,00	14,28
Belvárosi Gyógyszertár Bt.	1052 Bp., Szervita tér 5.	5,00	14,28
Magyar Gyógyszer Zrt.	8220 Balatonalmádi Rákóczi út 37	2,61	2,61
Ambee Pharmaceuticals Rt. *	Dhaka G.P.O.B. 957., Bangladesh	8,95	8,95
BioSystem International	4, rue Pierre Fontaine, 91000 Evry, Franciaország	8,57	8,57
Protek Rt.	Moszkva, Kasirszkoje 22. Orosz Föderáció	4,00	4,00
<i>Közvetett tulajdon</i>			
Liget Patika Bt.	1102 Bp., Liget tér 3.	10,00	10,00
Hajdú Gyógyszerkereskedelmi Zrt.	1061 Budapest, Király u.14.	30,84	30,84
Egészségügyi Termékinf. Szolgáltató	1061 Budapest, Király u.12.	30,84	30,84
Medimpex Ingatlan Ingatlankez. Kft.	1151 Budapest, Károlyi Sándor u. 121.	30,84	30,84
Pannoninvent Ingatlan Ingatlankez. Kft.	7634 Pécs, Ürögi fasor 2/a.	21,92	21,92
Hungaro-Gal Kft.	7400 Kaposvár, Jókai u. 5/a.	15,73	15,73
Pharmadose Kft.	1061 Budapest, Király u. 12.	15,42	15,42
Press Gt Lapkiadó Kft.	1134 Budapest, Üteg u. 49.	15,11	15,11
Fuziómed Kft.	1134 Budapest, Kassák L. u. 69-71.	7,71	7,71
Recyclomed Kht.	1134 Bp., Lehel u. 11.	6,17	6,17
Reményhez 2006 Bt.	2700 Cegléd, Gubodi u. 17.	2,00	7,69
Themis Medicare Rt.	11-12. Udyognagar Ind. Est., Bombay 400-062,	8,17	8,17
Ciech Rt.	Warsawa 01-728 Powazkowska u. 46/50	0,96	0,96
Fitocenter Kft.	2011 Budakalász, József A. u 68	15,03	15,03
BS Chynow	05-650 Chynów 55/A	2,60	2,60

* Közvetlen + közvetett tulajdon

**1.3.3. Közvetlen kapcsolt részesedések változása
2008.12.31.**

	2008.01.01		2008. év könyv szerinti változás		2008.12.31		Kapott osztalék (MFt)		
	könyv szerinti érték (MFt)	tulajdoni hányad (%)	MFt	változás oka	2007.12.31. átértékelés	könyv szerinti érték (MFt)	tulajdoni hányad (%)	2007. év után	2008. év után
Leányvállalatok:									
Humanco Szolgáltató Kft	3	100,00				3	100,00	7	
Pesti Sas Holding Vagyonkezelő Kft.	203	100,00				203	100,00	25	
Reflex Kft.	220	100,00				220	100,00	70	209
Richter Befektetéskezelő Kft.	328	100,00				328	100,00		
Richter Szolgáltató Kft.	3	100,00				3	100,00	46	
Chemitechnik Pharma Mémóki Kft.	8	66,67				8	66,67	30	
Gyógyszeripari Ellenőrző és Fejli. Labor Kft.	78	66,00				78	66,00		
RG-RUS Rt.	6 028	100,00			-729	5 299	100,00		
RG-Románia Rt.	11 159	99,370	1 547	tőkeemelés	-895	11 811	99,45		
RG-Ukrfárm Kft.	31	49,00	114	tőkeemelés	-41	104	100,00		
RG-UA Rt.	158	98,10			-46	112	98,10		
GZF Polfa Kft	11 359	70,20	6 282	részvény vásárlás	-1 408	15 974	99,85		
Richter Themis Rt.	313	51,00	651	értékveszt. visszairás		277	51,00	61	
Richter Helm Biologics Managment Kft	8	70,00	-910	cégérték	-36	8	70,00		
Richter Helm Biologics Bt	4 054	70,00			178	4 232	70,00		
RG-Retea Kft.	9	51,00			2	11	51,00		
RG-Apyeka Kft.			15	alapítás	1	16	51,00		
Közvetlen + közvetett tulajdon									
Medimpex Japan Rt.	18	90,90				18	90,90		
Richter Rt. közvetlen	17	86,90	-7	értékvesztés		10	86,90		
Medimpex Italia Kft.	4	86,00				4	86,00		
Richter Rt. közvetlen	1	14,00				1	14,00		
Közös vezetési vállalatok:									
Medimpex Irodaház Ingatlankezelő Kft.	303	50,00				303	50,00	75	
TactoLogic Kft	1	33,33	-1	értékesítés	0	0			
Richter Helm BioTec Managment Kft	3	50,00				3	50,00		
Richter Helm BioTec Bt.			188	alapítás	10	198			
Társult vállalkozások:									
Hungaropharma Zrt.	2 493	30,54	28	vásárlás-értékesítés		2 521	30,68	411	
Gyulai Fodormenta Bt.	0	20,00				0	20,00	3	
Top Medicina Bt.	1	20,00				1	20,00		
Medservice-Richter Kft	2	49,00				2	49,00		
Pharmarichter Kft.	1	49,00				1	49,00		
PSZP - Richter Kft.	0	49,00				0	49,00		
Richpangpharma Kft.	19	49,00			4	23	49,00		
Richter - Lambton Kft.	77	49,00			6	83	49,00		
VITA - Richter Kft.	7	49,00			1	8	49,00		
Farnograd Rt.	0	45,00				0	45,00		
Közvetlen kapcsolt vállalkozások összesen	36 887		7 907		-2 953	41 841		728	209

1.3.4 Részeseések értékvesztés változása

MFt

Részeseések	2008.01.01	Értékvesztés / visszaírás*	2008.12.31
RG-RUS Rt.	1 409		1 409
GZF Polfa Kft	651	-651 *	0
VITA-Richter Kft.	14		14
PSZP-Richter Kft.	2		2
Richter Szolgáltató Kft.	3		3
Medimpex Japán Rt.		7	7
	2 079	-644	1 435

II/2 Készletek alakulása

2.1 Vásárolt anyag, árukészlet

MFt

Megnevezés	2008.01.01	2008.12.31
Vegyianyag	2 281	2 307
Finomvegyszer	34	27
Szerv	12	9
Gyógynövények	25	22
Kiszerelőanyag	739	759
Alapanyag hulladék, visszanyert	847	386
Leszámlázott be nem érkezett alapanyag	122	122
Segédanyagok	201	178
Műszaki anyagok	401	372
Tartalék alkatrész	214	215
Ajándék tárgyak	125	94
Brossura	130	96
Üzemanyagok	1	1
Egyéb eszközök	98	89
Leszámlázott be nem érkezett anyag	27	21
Anyagok összesen	5 257	4 698
Vásárolt gyógyszerek	2 228	2 520
CO ₂ kvóta	0	63
Vásárolt készletek összesen	7 485	7 281

2.2 Saját előállítású készletek

MFt

Megnevezés	2008.01.01	2008.12.31
Befejezetlen termelés	548	269
Saját előállítású anyagi eszközök	44	24
<i>Befejezetlen termelés és saját előállítású összesen</i>	<i>592</i>	<i>293</i>
Félkész alapanyag	21 843	21 929
Félkész lose termék	3 245	2 783
<i>Félkész termékek összesen</i>	<i>25 088</i>	<i>24 712</i>
Befejezetlen és félkész termékek összesen	25 680	25 005
Belföld kiszerelt	1 206	1 264
Export kiszerelt	6 614	6 446
Késztermékek összesen	7 820	7 710
Saját előállítású készletek összesen	33 500	32 715

2.3 Veszélyes hulladékok készlete

2008.01.01		Készletváltozás				2008.12.31	
		Növekedés		Csökkenés			
Tonna	Érték MFt	Tonna	Érték MFt	Tonna	Érték MFt	Tonna	Érték MFt
63	0	4 050	0	4 057	0	56	0

A hulladékártalmatlanítás költsége a tárgyévben 1.406 MFt volt.

2.4 Készletek értékvesztése

2.4.1 Vásárolt anyagok értékvesztése

Készletváltozások			MFt
Megnevezés	2007. év	2008. év	
Selejtezés	130	100	
Leértékelés	32	12	
Káreset	8	3	
Hiány, lefejtési veszteség	9	4	
Összesen	179	119	

2.4.2 Saját előállítású készletek értékvesztése

Készletváltozások			MFt
Megnevezés	2007. év	2008. év	
Selejtezés	715	586	
Leértékelés	241	831	
Káreset	0	3	
Hiány, veszteség	26	49	
Összesen	982	1 469	

A Társaság a hasznosítás szempontjából kockázatosnak ítélt fejlesztési célú, továbbá a lejáratú idő közeli készletekre értékvesztést számolt el.

II/3 Követelések

3.1 Követelések alakulása, értékvesztés nélkül

3.1.1 Vevő követelés nyitott

Relációk	Időpont		Változás
	2007.12.31.	2008.12.31.	
Belföldi vevők	1 555	* 1 425	-130
<i>ebből lejárt követelések</i>	84	38	-46
Külföldi vevők	26 109	** 29 198	3 089
<i>ebből lejárt követelések</i>	6 720	8 234	1 514
Vevők összesen	27 664	30 623	2 959

MFt

* ebből 2009. január 30-ig befolyt

1.081 MFt

** ebből 2009. január 30-ig befolyt

4.467 MFt

3.1.2 Részesedési jogviszonyú követelés nyitott

Relációk	Időpont		Változás
	2007.12.31.	2008.12.31.	
Belföldi vevők	1 263	* 1 609	346
<i>ebből lejárt követelések</i>			0
Belföldi részes vevőnek adott kölcsön			0
Külföldi vevők	18 259	** 23 897	5 638
<i>ebből lejárt követelések</i>	5 217	4 182	-1 035
Külföldi részes vevőnek adott kölcsön	1 403	4 859	3 456
Külföldi részes be nem jegyzett tőkeemelés	691		-691
Részes jogviszonyú vevők összesen	21 616	30 365	8 749

MFt

* ebből 2009. január 30-ig befolyt

746 MFt

** ebből 2009. január 30-ig befolyt

6.174 MFt

3.1.3 Követelések kapcsolt vállalkozással szemben

	Időpont		Változás
	2007.12.31	2008.12.31	
Belföldi kapcsolt vevő	1 263	1 609	346
Belföldi kapcsolt vevőnek adott kölcsön			
Külföldi kapcsolt vevő	9 180	13 807	4 627
Külföldi kapcsolt vevőnek adott kölcsön	1 403	4 670	3 267
Külföldi kapcsolt be nem jegyzett tőkeemelés	691	-	-691
Összesen	12 537	20 086	7 549

MFt

3.2 Követelések értékvesztése

3.2.1 Vevő követelés értékvesztése

MFt

Relációk	Időpont		Változás
	2007.12.31	2008.12.31	
Belföldi vevők	14	5	-9
Külföldi vevők	1 702	2 083	381
Vevők összesen	1 716	2 088	372

3.2.2 Részesedési jogviszonyú vevő követelés értékvesztése

MFt

Relációk	Időpont		Változás
	2007.12.31.	2008.12.31.	
Belföldi részes vevők	-	-	-
Külföldi részes vevők	331	133	-198
Külföldi részes vevőknek adott kölcsön	-	-	-
Részes jogviszonyú vevők összesen	331	133	-198

3.3 Vevő nyitott követelések értékvesztése relációnként

Belföld

	Nyitott	Befolyt 2009.01.30.	Korrigált nyitott	Értékvesztés	
				MFt	%
0	2 996	1 815	1 181		
1-30	15	9	6		
31-90	13	1	12		
91-180	5	2	3		
181-360	0	0	0		
361-	5	0	5	5	100
Σ	3 034	1 827	1 207	5	0

Export

FÁK	Nyitott	Befolyt 2009.01.30.	Korrigált nyitott	Értékvesztés	
				MFt	%
0	25 490	2 811	22 679		
1-30	4 102	3 106	996	29	3
31-90	1 806	765	1 041	57	5
91-180	961	15	946	347	37
181-360	480	1	479	241	50
361-	1 428	0	1 428	1 428	100
Σ	34 267	6 698	27 569	2 102	8

Export

EU	Nyitott	Befolyt 2009.01.30.	Korrigált nyitott	Értékvesztés	
				MFt	%
0	8 218	2 117	6 101		
1-30	776	380	396		
31-90	837	263	574		
91-180	150	10	140	29	21
181-360	61	0	61		
361-	27	0	27	27	100
Σ	10 069	2 770	7 299	56	1

Export

USA	Nyitott	Befolyt 2009.01.30.	Korrigált nyitott	Értékvesztés	
				MFt	%
0	5 042	638	4 404		
1-30	1 426		1 426		
31-90					
91-180					
181-360					
361-					
Σ	6 468	638	5 830	0	0

Export

EGYÉB	Nyitott	Befolyt 2009.01.30.	Korrigált nyitott	Értékvesztés	
				MFt	%
0	1 928	392	1 536		
1-30	115	80	35		
31-90	124	62	62		
91-180	71	1	70	5	7
181-360	5	0	5	5	100
361-	48	0	48	48	100
Σ	2 291	535	1 756	58	3
ΣΣ	56 129	12 468	43 661	2 221	5

II/4 Lekötött tartalék, céltartalék képzés

4.1 Lekötött tartalék

	MFt	
	2007.12.31.	2008.12.31.
Visszavásárolt saját részvény visszavásárlási értéke	1 673	559
Lekötött tartalék összesen	1 673	559

4.2 Céltartalék képzés várható kötelezettségekre

	MFt	
Jogcím	2007.12.31.	2008.12.31.
Végkielégítés fedezetére	40	62
Korengedményes nyugdíj fedezetére	20	12
CO ₂ kvóta	–	31
Összesen	60	105

II/5 Kötelezettségek

5.1 Hitel kötelezettségek

A társaságnak hosszú lejáratú kötelezettsége nincs.

5.2 Rövid lejáratú kötelezettségek

	MFt	
	2007.12.31	2008.12.31
Kapott előleg	344	159
Szállítók	9 118	10 468
Kötelezettség kapcsolt vállalkozással szemben	2 423	2 923
Kötelezettség egyéb részes vállalkozással szemben	7	3
Osztalék	8 491	87
Egyéb	3 554	3 572
Rövid lejáratú kötelezettségek összesen	23 937	17 212

5.3 RG készfizetői kezességvállalásai

Reményhez 2006 Gyógyszertári Bt. felé bankhitelhez 40 Mft.

II/6 Időbeli elhatárolások

6.1 Aktív időbeli elhatárolások

	MFt	
	2007.12.31.	2008.12.31.
Értékpapírok kamata	100	431
Bank kamat	150	176
Kölcsön kamat	60	39
Egyéb	12	-
Bevételek aktív időbeli elhatárolása	322	646
Folyóirat, szakkönyv, CD	276	307
Külföldi irodák	73	127
BKV bérlet	268	261
Egyéb	46	98
Költségek ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	663	793
Aktív időbeli elhatárolások	985	1 439

6.2 Passzív időbeli elhatárolások

	MFt	
	2007.12.31.	2008.12.31.
Kapott támogatás	-	-
Bevételek passzív időbeli elhatárolása	-	-
Jutalom, prémium	2 087	476
Licenc	110	258
Energia	599	2
Kutatási megbízás	63	-
Találmányi díj	150	175
Reprezentáció	182	141
Biztosítás	87	6
Étkezési utalvány	71	125
OEP gyógyszerár támogatási befizetés	484	414
Egyéb	422	421
Költségek ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	4 255	2 018
Halasztott bevétel	0	62
Passzív időbeli elhatárolások	4 255	2 080

II/7 Költségek, ráfordítások, bevételek alakulása

7.1 Költségek alakulása költségnemenkénti bontásban

MFt

Megnevezés	2007. év	2008. év	Index %	Számviteli tv. 2.sz.mell."A"vált.
Anyagköltség	28 049	28 012	99,9	(05)
Igénybevett szolgáltatások	32 984	40 379	122,4	(06)
Egyéb szolgáltatások	2 860	3 000	104,9	(07)
Eladott áruk beszerzési értéke	6 990	7 195	102,9	(08)
Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	93	111	119,4	(09)
Anyagjellegű ráfordítások	70 976	78 697	110,9	IV.(05+06+07+08+09)
Béreköltség	21 901	23 245	106,1	(10)
Személyi jellegű kifizetések	11 300	11 064	97,9	(11)
Bérfelárak	7 031	6 684	95,1	(12)
Személyi jellegű ráfordítások	40 232	40 993	101,9	V.(10+11+12)
Értékcsökkenési leírás	16 948	16 796	99,1	VI.
Költségek, ráfordítások összesen	128 156	136 486	106,5	

7.2 Aktivált saját teljesítmények értéke

MFt

Megnevezés	2007.12.31	2008.12.31	Index %	Számviteli tv. 2.sz.mell."A"vált.
Saját termelésű készletek állományvált.	-1 608	-785	n.a.	(03)
Saját előállítású eszközök aktivált értéke	910	1 901	208,9	(04)
Aktivált saját teljesítmények értéke	-698	1 116	n.a.	II.(±03+04)

7.3 K+F tevékenység ráfordításai

MFt

Költségnem	2007. év	2008. év
K + F ráfordítás	14 976	16 852

A Társaság 2008. évben K+F tevékenységre a szellemi export nélküli árbevétel 9,9 %-át fordította.

7.4 Egyéb bevételek és ráfordítások

	MFt	
	2007. év	2008. év
Egyéb bevételek		
Előző évi céltartalék képzés feloldása	31	30
Követelésekre visszaírt értékvesztés	1 112	565
Készletre visszaírt értékvesztés	901	265
Tárgyi eszközök értékesítés árbevétele	268	151
Biztosító társaságok térítése	178	181
Kapott támogatás	82	–
Egyéb	917	9 737
<i>Egyéb bevételek összesen</i>	<i>3 489</i>	<i>10 929</i>
Egyéb ráfordítások		
Céltartalék képzés	20	75
Követelésekre elszámolt értékvesztés	384	738
Készletek értékvesztése	1 161	1 588
Tárgyi eszközök értékesítés nyilvántartás sz. értéke	260	123
Iparüzési adó	2 723	2 705
Építményadó	200	265
Utólagos engedmény	1 953	1 018
OEP gyógyszerár támogatási befizetés	930	1 592
Orvoslátogatók regisztrációs díja	722	301
CO ₂ kvóta	65	27
Egyéb	3 253	2 563
<i>Egyéb ráfordítások összesen</i>	<i>11 671</i>	<i>10 995</i>
Egyéb bevételek - ráfordítások egyenlege	-8 182	-66

Az egyéb bevételekből 2008. évben a kapcsolt vállalkozásokkal szembeni bevétel 219 MFt.

7.5 Pénzügyi műveletek eredménye

	MFt	
	2007. év	2008. év
Pénzügyi műveletek bevételei		
Kapott osztalék és részesedés	922	973
Kapott kamat és kamatjellegű bevétel	3 495	4 129
<i>ebből értékpapírok bevétele</i>	641	938
Részesedés értékesítés árfolyam nyeresége		422
Egyéb bevételek	4 540	10 513
<i>mérlegfordulónapi átértékelés árfolyam nyeresége</i>		497
<i>követelések, kötelezettségek, deviza átváltás árfolyam nyeresége</i>	2 109	8 538
<i>határidős ügyletek árfolyam nyeresége lezárt</i>	2 388	232
<i>határidős ügyletek valós értékelés</i>		1 238
<i>értékpapír értékesítés árfolyam nyeresége</i>	43	8
Pénzügyi műveletek bevételei összesen	8 957	16 037
Pénzügyi műveletek ráfordításai		
Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások		
Részesedések értékvesztése - visszairása *	-835	-645
Egyéb ráfordítások	8 395	5 751
<i>mérlegfordulónapi átértékelés árfolyam vesztesége</i>	1 820	
<i>követelések, kötelezettségek, deviza átváltás árfolyam vesztesége</i>	4 586	5 741
<i>határidős ügyletek árfolyam vesztesége lezárt</i>		
<i>határidős ügyletek valós értékelés feloldás</i>	1 959	
<i>értékpapír értékesítés árfolyam vesztesége</i>	30	10
Pénzügyi műveletek ráfordításai összesen	7 560	5 106

* A Társaság nem pénzügyi befektetéseinek üzleti értékelése alapján indokoltnak látta az GZF Polfa 2003-ban elszámolt értékvesztés visszairását.

7.5.1 Mérlegkészítés határnapjáig le nem zárt határidős ügyletek értékelése

	MFt	
	2007.12.31	2008.12.31
Mérlegkészítés határnapjáig le nem zárt, tőzsdén kívüli, \$/Euró viszonylatú határidős devizaügyletek piaci értéke (várható jövőbeni eredménye) a mérleg fordulónapi értékelés alapján	-	1 238

A Társaság 2008 utolsó negyedében és 2009. január hónapban újra kötött határidős ügyleteket a \$/Ft és €/Ft árfolyam kockázat csökkentésére, 2009. december 31-ig terjedő időszakra. A megkötött szerződések a várható nettó devizabevételek közel egyharmadát fedezik €/Ft, \$/Ft illetve €/€ opciókkal.

7.6 Rendkívüli eredmény

MFt

	2007. év	2008. év
Rendkívüli bevételek		
Elsőbbségi részvényátváltás bevétele	3	2
PM program részvény visszavásárlás	50	61
Térítés nélkül kapott anyag, áru	196	97
CO ₂ kvóta	65	
Rendkívüli bevételek összesen	314	160
Rendkívüli ráfordítások		
Térítés nélkül átadott vagyontárgyak	1	
Térítés nélkül átadott készlet	372	198
Támogatás	556	588
Egyéb	115	185
Rendkívüli ráfordítások összesen	1 044	971
Rendkívüli eredmény	-730	-811

7.7 Bérkölttség, létszám, javadalmazás

7.7.1 Bérkölttség
2008. év

MFt

Foglalkoztatás jellege	Állománycsoportok 2008. év		
	Fizikai	Szellemi	Összesen
Teljes munkaidős bértömeg	6 635	14 241	20 876
Részmunkaidős bértömeg	3	108	111
Nyugdíjas bértömeg	179	753	932
Állományon kívüli bér			1 326
Mérleg szerinti bérkölttség	6 817	15 102	23 245
1 főre jutó bértömeg (teljes munkaidős) /év	2,8	4,0	

7.7.2 Átlagos állományi létszám 2008. év

fő

Foglalkoztatás jellege	Állománycsoportok 2008. év		
	Fizikai	Szellemi	Összesen
Teljes munkaidős	2 379	3 583	5 962
Részmunkaidős	2	34	36
Nyugdíjas	69	161	230
Összesen:	2 450	3 778	6 228

7.7.3 Igazgatóság és Felügyelő Bizottság javadalmazása

MFt

	Tiszteletdíj	
	2007. év	2008. év
Igazgatóság	63	59
FB	34	34
Összesen:	97	93

II/8 A különadó és a társasági adó levezetése

Különadó

2008. év

	MFt
Adózás előtti eredmény	45 102
Növelő tételek	
Külföldön megfizetett adó	98
Adott támogatás, végleges pénzeszközátadás, átvállalt kötelezettség, térítés nélkül adott eszköz, nem térített ÁFA	971
Térítés nélkül nyújtott szolgáltatás, nem térített ÁFA	17
Növelő tételek összesen	1 086
Csökkentő tételek	
Kapott osztalék	973
Kapott támogatás, véglegesen átvett pénzeszköz, átvállalt tartozás, térítés nélkül kapott eszköz, szolgáltatás	95
K+F közvetlen	11 000
Csökkentő tételek összesen	12 068
Adóalap	34 120
Adó	1 365

Társasági adó
2008. év

		MFt
1.	Adózás előtti eredmény	45 102
	- csökkentő tételek összesen	33 737
	- növelő tételek összesen	19 376
2.	Számított adó alapja	30 741
3.	Számított adó	4 919
4.	Adókedvezmény	4 919
5.	Fizetendő társasági adó	0
6.	Különadó	1 365
7.	Adózott eredmény	43 737
Csökkentő tételek		
1.	Várható kötelezettségekre, költségekre képzett céltartalék bevételeként elszámolt összege	30
2.a.	Adótörvény szerinti értékcsökkenés	16 961
2.b.	Immateriális javak, tárgyi eszközök értékesítésének, selejtezésének stb. számított nyilvántartási értéke	489
3.	Követelésre 2008-ban visszaírt értékvesztés, befolyt behajthatatlan követelés	565
4.	Kapott osztalék és részesedés	973
5.	Szaktanulmányos tanulók utáni kedvezmény (16.560, 8.280 Ft)	10
6.	Kapcsolt vállalkozástól kapott kamat 50 %-a	494
7.	Visszafizetési kötelezettség, térítés nélkül kapott támogatás, eszköz, szolgáltatás	95
8.	Kapott jogdíj 50 %-a	217
9.	Kutatás fejlesztés közvetlen költsége	11 000
10.	Adóellenőrzés, önellenőrzés bevételeként elszámolt összege	0
11.	Iparüzési adó elszámolt összege	2 705
12.	Adomány összege	198
	Csökkentő tételek összesen	33 737
Növelő tételek		
1.	Várható kötelezettségekre, költségekre képzett céltartalék ráfordításként elszámolt összege	75
2.a.	Számviteli törvény alapján elszámolt értékcsökkenés	16 796
2.b.	Immateriális javak, tárgyi eszközök értékesítésének, selejtezésének stb. könyvszerinti értéke	633
3.	Követelésre 2008-ban elszámolt értékvesztés	738
4.	Visszafizetési kötelezettség, térítés nélkül adott támogatás, eszköz, szolgáltatás	988
5.	Bírság, büntetés	1
6.	Önellenőrzés ráfordításként elszámolt összege	1
7.	Vállalkozás céljából nem elismert költség	46
8.	Külföldön fizetett adó	98
	Növelő tételek összesen	19 376

8.1 A társasági adókedvezmény igénybevételének feltételei és azok teljesítése

A Társaság által évente igénybe vehető társasági adókedvezmény összegét a társasági adóról és osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (továbbiakban Tao. tv.) 21. és 29/E. §-ában leírt szabályozás alapján kell meghatározni oly módon, hogy a két, egymástól független korlát közül a szigorúbbat kell figyelembe venni.

A Társaság 2008. évben 100 %-os mértékű társasági adókedvezményt vett igénybe a társasági adóról és osztalékról szóló törvényben meghatározott nagyberuházásokhoz kapcsolódó - Tao. tv. 21.§ -, valamint az Európai Unióhoz történő csatlakozás miatti - Tao. tv. 29/E.§ - szabályozásnak való egyidejű megfelelés alapján.

A törvényi szabályozásban leírt feltételeket és azok teljesítését az alábbiakban ismertetjük.

8.1.1 A termelő nagyberuházásokhoz kapcsolódó adókedvezmény feltételeinek való megfelelés vizsgálata

A Tao. tv. 21.§ (11) bekezdése értelmében a legalább 10 Mrd Ft értékű termelő-beruházás megvalósítása esetén 100 %-os mértékű adókedvezmény vehető igénybe, a beruházás üzembe helyezését követő 10 adóévben, utoljára a 2011. évi adóalap után. Az adókedvezmény igénybevételre megszerzett jogosultság érvényesítésének két feltétele van:

- a termelőberuházások keretében beszerezett eszközök értéke nem csökkenhet 10 Mrd Ft alá az adókedvezményes időszak éveiben,
- a Tao. tv. 21.§(12) bekezdés szerint a (11) bekezdés szerinti adókedvezmény az üzembe helyezést követő második adóévben és azt követően csak abban az adóévben vehető igénybe, melyben az adózó által foglalkoztatottak éves átlagos állományi létszáma legalább 500 fővel meghaladja a beruházás megkezdését megelőző adóévben foglalkoztatottak átlagos állományi létszámát.

A Társaság 2000. április 5. és 2003. december 31-e között - az Adóhatóság által megtartott céll ellenőrzés megállapítása szerint – 13.312.946.671 Ft-ot fordított, adókedvezményre jogosító beruházásra.

Az adókedvezmény alapjául szolgáló beruházási érték meghatározása a törvényi előírás, a kiadott PM állásfoglalás és a Társaság számviteli gyakorlata alapján történt. Ez azt jelenti, hogy a 2000. április 5. - 2003. december 31. között aktivált, termelőnek minősíthető épület és gép értékéből olyan összeg került figyelembevételre, amely értékcsökkenési leírás formájában megjelenik a termelt termékek közvetlen önköltségében, így nem vehető figyelembe a 2003. január 1. előtt közvetett költségként elszámolt amortizáció.

2005-ben az érintett eszközökkel kapcsolatos információk az R3 rendszertől elkülönülten kezelt ACCES adatbázisból bekerültek az R3 BW moduljába. Így 2005 évtől kezdődően a társasági adókedvezményre való jogosultság vizsgálatához az eszközök nyomon követése a SAP BW modulban történik.

Az APEH-nek bemutatott ACCESS adatbázis SAP-AM adatokkal történő egybevetése néhány eszköz adatának SAP BW-ben történő korrekcióját tette szükségessé. Ennek alapján az adókedvezményre jogosító beruházási érték APEH által elfogadott összege az alábbiak szerint változott:

Megnevezés	eFt-ban	
	APEH-nek bemutatott	Módosított
adókedvezményre jogosító eszközök közvetlen költségként elszámolt értékcsökkenése 2000-2002 években	261 709	261 634
a 2000-2002 évi aktiválások maradványértéke	4 791 842	4 791 842
a 2003. évi aktiválások értéke	8 259 396	8 590 757
Összesen 2003. december 31-én	13 312 947	13 644 233

A 2003. végén megszerzett adókedvezményre vonatkozó jogosultság alapján a feltételek 2008. évi teljesítését az alábbiakban mutatjuk be:

8.1.1.1 A beruházások értékének 10 MdFt feletti szinten maradása

Adókedvezményre jogosító beruházások értéke	eFt-ban
2003. XII. 31-én	13 644 233
- 2004-2008 években az eszköz leírása előtt deaktivált eszközök adókedvezménynél figyelembe vett értéke	-350 295
- átmenetileg nem termelő területen lévő eszközök 2004-2008 években közvetett költségként elszámolt értékcsökkenése	-124 647
Adókedvezményre jogosító beruházások értéke 2008. XII. 31-én	13 169 291

8.1.1.2 A létszámtöbbletre vonatkozó kötelezettség teljesítése

A beruházás kezdő éve	2000.
bázis éve	1999.
aktiválás befejezés éve	2003.
létszámtöbbletre vonatkozó követelmény első éve:	2005.
bázis feletti többletkötelezettség	minimum 500 fő

Tényleges adatok	1999.	2005.	2006.	2007.	2008.
Foglalkoztatottak átlagos állományi létszáma (fő)	4579	5801	5923	6181	6228
Többletlétszám		1222	1344	1602	1649

8.1.2 Az EU konform szabályoknak való megfelelés vizsgálata

A Magyar Köztársaság Európai Unióhoz történő csatlakozása miatt megalkotott Tao. tv. 29/E.§ értelmében a Társaság mindaddig adókedvezményt vehet igénybe, míg a 2003-tól igénybe vett adókedvezmények és más állami támogatások Tao. tv. 29/E.§ (2) bekezdés szerinti összegének jelenértéke eléri a Tao. tv. 29/E.§ (3) bekezdésben leírt támogatási keret jelenértékének összegét.

A Tao. tv. 29/E.§ (3) bekezdése szerinti támogatási keret értékét csökkenteni kell az aktiválás után 5 éven belül értékesített és a szinten tartást szolgáló eszközök értékével. A Társaság számviteli nyilvántartásában nem különíti el a szinttartó beruházásokat, így a 32/2003. PM rendelet alapján az összes beruházott eszköz 20 %-ával azonos összegeként határozta meg annak értékét.

Az eszközöket a 2002. decemberében PM felé bejelentett értékeken, de legfeljebb a ténylegesen elszámolt értékek alapján lehet figyelembe venni. A támogatástartalom a kiadott kormányrendelet, a jelenérték számításnál használt referencia ráta a pénzügyminiszter rendelete alapján került figyelembevételre.

A Tao. Tv. 29/E.§ (3) bekezdése szerint a támogatási keretnövelés lehetősége 2005. december 31-én lezárult. A Társaság a 2005. utáni években – az EU konform szabályok szerint – mindaddig adókedvezményt vehet igénybe, míg a 2005. után igénybevett adókedvezmények és állami támogatások jelenértéke el nem éri a 2005. december 31-én fel nem használt támogatási keret 66.210,2 MFT-os jelenértékét.

Az előbbiekkal összhangban meghatározott támogatási keret és annak felhasználása a következőképpen alakult 2008 végéig:

2005. XII. 31-én rendelkezésre álló fel nem használt támogatási keret jelenértéken	66 210,2 MFt
2006. évben igénybe vett támogatás jelenértéken	-5 022,6 MFt
2007. évben igénybe vett támogatás jelenértéken	-2 341,5 MFt
2008. évben igénybe vett támogatás jelenértéken	-3 055,7 MFt
<hr/>	
2008. XII. 31-én rendelkezésre álló fel nem használt támogatási keret jelenértéken	55 790,4 MFt

Fentiek alapján a Richter Nyrt. 2008. évben a Tao. tv. 21. és 29/E.§-ában leírt feltételek teljesítésével 100 %-os mértékű adójóváírásra jogosult.

A feltételek teljesítésére vonatkozó részletes adatokat a melléklet tartalmazza.

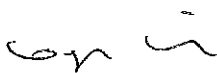

Megnevezés		Me.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	Megjegyzés
Egyéb immateriális eszköz folyóáron bejelentett tényleges figyelembe vehető támogatási keret		MFt	72,8	75,2	123,2	397,6	477,6	309,0	816,0	760,0	600,0	-	-	-	figyelembe vehető 50 %-a
		MFt	72,8	75,2	123,2	397,6	477,6	566,4	407,9	407,9	710,0	875,0	-	-	
		MFt	72,8	75,2	123,2	397,6	477,6	309,0	407,9	407,9	710,0	600,0	-	-	
		MFt	36,4	37,6	61,6	198,8	238,8	154,5	204,0	204,0	355,0	300,0	-	-	
Egyéb tárgyi eszköz folyóáron bejelentett tényleges figyelembe vehető támogatási keret		MFt	3435,2	6038,4	9596,0	12336,0	10205,6	8663,0	12058,4	9376,0	22844,0	-	-	-	figyelembe vehető 50 %-a
		MFt	3435,2	6038,4	9596,0	12336,0	10205,6	9703,2	13649,8	12769,5	24908,3	-	-	-	
		MFt	3435,2	6038,4	9596,0	12336,0	10205,6	8663,0	12058,4	9376,0	22844,0	-	-	-	
		MFt	1717,6	3019,2	4798,0	6168,0	5102,8	4331,5	6029,2	4688,0	11422,0	-	-	-	
Kísérleti fejlesztés költsége folyóáron bejelentett tényleges figyelembe vehető támogatási keret		MFt	1615,0	2394,0	2921,0	3527,0	4183,0	4633,0	5580,0	6240,0	6545,0	-	-	-	figyelembe vehető 35 %-a
		MFt	1615,0	2394,0	2921,0	3527,0	4183,0	4798,0	5331,1	6314,9	8494,2	-	-	-	
		MFt	1615,0	2394,0	2921,0	3527,0	4183,0	4633,0	5331,1	6240,0	6545,0	-	-	-	
		MFt	565,3	837,9	1022,4	1234,5	1464,1	1621,6	1865,9	2184,0	2290,8	-	-	-	
ÖSSZES TÁMOGATÁSI KERET -folyóáron -jelenértéken -kumulált jelenértéken		MFt	2479,4	4143,5	7128,4	8064,1	7225,5	6547,6	8239,0	7367,0	14172,4	-	-	-	8007/2004 PM tájékoztató szerint
		MFt	5775,2	7846,5	11401,1	11286,5	8990,7	7254,0	8239,0	6698,0	11714,9	-	-	-	
		MFt	5775,2	13621,7	25022,7	36309,3	45300,0	52554,0	60793,0	67491,0	79205,9	79205,9	79205,9	79205,9	
II/3. KUMULÁLT TÁMOGATÁSI KERET ÉS KUMULÁLT IGÉNYBE VETT KEDVEZMÉNYEK KÜLÖNBSEGE JELENÉRTÉKEN (a későbbi években szabadon felhasználható keret jelenértéken) jelenérték szármítás faktora		MFt	5775,2	13621,7	25022,7	36309,3	45300,0	52554,0	57507,4	57507,4	59617,4	61187,6	58846,1	55790,4	0,6212
		MFt	2,3293	1,8937	1,5994	1,3996	1,2443	1,1079	1,0000	0,9092	0,8266	0,7515	0,6833	0,6212	

RICHTER GEDEON VEGYÉSZETI GYÁR NYRT.

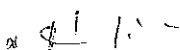
ÜZLETI TITOK

2008. éves ÜZLETI JELENTÉS

Bogsch Erik
vezérigazgató

Budapest, 2009. január 30.

TARTALOMJEGYZÉK

	<u>Oldal</u>
1. Általános adatok	3
1.1 A Társaság rövid története	3
1.2 A 2008. év legfontosabb célkitűzéseinek megvalósulása	6
1.3 A Társaság értékpapír struktúrájának bemutatása	6
1.4 A Társaság tulajdonában lévő saját részvények	7
1.5 Vállalatvezetés	7
1.6 Fióktelep	8
1.7 Egyéb információk	8
2. A 2008. éves tevékenység eredményei	10
2.1 A 2008. december 31-i mérleg	10
2.2 A 2008. éves eredménykimutatás	13
2.2.1 Az árbevétel alakulása	13
2.2.2 Az értékesítés közvetlen és közvetett költségei, az üzleti tevékenység eredménye	16
2.2.3 Egyéb eredménykimutatás tételek	17
2.2.4 A kiemelt termékek szerepe az árbevételben	19
2.2.5 A vezető piacok szerepe az árbevételben	20
3. A Társaság funkcionális tevékenységei	22
3.1 Kutatási és termékfejlesztési tevékenység	22
3.2 Minőségbiztosítási tevékenység	24
3.3 Termelési és logisztikai folyamatok	24
3.4 Műszaki területek	25
3.4.1 Energiaellátás	25
3.4.2 Környezetvédelem, munkaegészségügy, biztonságtechnika	26
3.5 Informatikai támogatási rendszer	27
4. Foglalkoztatáspolitikai	28
5. Beruházás, felújítás	28
6. Külföldi befektetések	30
7. Kockázatkezelés	32
8. Mérlegfordulónap után bekövetkezett események	34
9. Jövőre vonatkozó kilátások	34

1. Általános adatok

1.1 A Társaság rövid története

A Richter az egyik vezető gyógyszeripari vállalat Közép-Kelet Európában. Tevékenységi köre magába foglalja a gyógyszertermelés minden területét a tudományos kutatástól az alapanyaggyártáson (szintetikus, fermentációs, extrakciós), a termék-előállításán, csomagoláson és a marketingen át az értékesítésig. A Társaság termékskálája széles, gyakorlatilag minden terápiás területet felölel, ugyanakkor az értékesítés terápiás szerkezete igen koncentrált, az árbevétel több mint 2/3-a három terápiás területről származik.

A cég elődjét 1901-ben Richter Gedeon alapította egy gyógyszertár megvásárlásával. A Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt. 1923. októberében jött létre. A második világháborút követően a Társaságot államosították, és bár részvénytársaságként működött tovább, részvényei állami tulajdonba kerültek. 1950. júniusában az állam - társasági jogi szempontból a Richter Gedeon Rt. fenntartása mellett - létrehozta a Richter Gyógyszer és Vegyészeti Gyár Nemzeti Vállalatot, amely később Kőbányai Gyógyszerárugyár néven vált ismertté, és amely a Richter Gedeon Rt.-vel párhuzamosan működött, de annak tevékenységét nem befolyásolta.

1990-ben az állami vállalatból részvénytársasággá történő átalakulása során a Kőbányai Gyógyszerárugyár beolvadt a Richter Gedeon Rt-be. A fúziót 1991. március 18-án bejegyezték a Budapesti Cégbíróságon. Az alakuláskori teljes alaptőke 13.223.974.000 Ft volt.

A privatizáció

A Társaság 1994. szeptember 28-án alaptőkéjét - hazai és nemzetközi befektetők bevonásával - 4,4 MdFt-tal, 17,6 MdFt-ra emelte, és a részvényeit bevezette a Budapesti Értéktőzsdére. A cég tőkeemeléssel egybekötött privatizációja a források bővülését szolgálta.

Az 1994-ben megkezdett privatizációs folyamat 1995. negyedik negyedévében folytatódott, kiszélesítve ezáltal a Társaság hazai és nemzetközi befektetői bázisát.

Az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. (ÁPV Rt.) tulajdonában lévő részvények egy újabb részének részvényértékesítése során 1997-ben zártkörű elhelyezés keretében 2.600.000 részvény került felajánlásra intézményi befektetők számára, ezen felül 200.000 db belföldi nyilvános forgalomba hozatal keretében hazai magánbefektetőknek. A Társaság rendkívüli közgyűlésen jóváhagyta az alaptőke 1.000 MFT-tal, 18.637.486.000 Ft-ra történő felemelését 1.000.000 db új részvény kibocsátásával.

2004. szeptember 14-én az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. intézményi befektetők részére forgalomba hozott 4.659.373 darab, 2009-ben lejáró, a Richter részvényeire átcserélhető kötvényt. A kötvények értékesítése zárt körben, kifejezetten az ilyen típusú befektetésekre szakosodott intézményi befektetőknek történt.

2007. november 15-én a Társaság bejelentette a legnagyobb lengyel generikus gyártóval, a Polpharma-val történő társulási szándékát, valamint az oroszországi generikus vállalat, az Akrihin felvásárlását. A Polpharma-ügyletet a Richter részvényeseinek rendkívüli közgyűlése 2007. december 18-án, valamint a lengyel versenyhivatal (OPCC) 2008. július 3-án jóváhagyta. A tranzakció 2008. július 14-re kijelölt lezárására azonban a Genefar BV. (mint a Polpharma tulajdonosa) képviselőinek távolmaradása miatt nem került sor. A Richter által kezdeményezett, a tervezett tranzakció véghezvitelét, illetve a peren kívüli megegyezést célzó megbeszélések eredménytelenül záródtak. A Richter 2008 decemberében a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara (International Chamber of Commerce – ICC) mellett működő Választott-bíróság előtt eljárást kezdeményezett a szerződésszegéssel okozott károk megtérítése érdekében.

A piaci környezet hatása és Társaság tevékenységének globális jellemzése

A társaság a kelet-európai gyártók közül egyedülálló, öt világrészre kiterjedő kereskedelmi aktivitással rendelkezik: fő tevékenységét, azaz gyógyszeripari termékek kutatás-fejlesztését, előállítását és értékesítését számos leányvállalat, közös vezetőségű vállalat és társult vállalkozás támogatja. A hagyományos piacain működő termelő leányvállalatok, valamint a saját, specializált marketinghálózat kiépítése és folyamatos bővítése alapozta meg a Richter-csoport regionális multinacionális jellegét. Az 1990-es évek eleje óta tartó fejlesztések eredményeként a világ számos országában kereskedelmi és szolgáltató vállalatok támogatják a csoport jelenlétét, erősítik piaci pozícióit. Az anyavállalat zöldmezős beruházásokkal, új társaságok alapításával bővítette termelő

vállalatai körét Oroszországban és Indiában, valamint alapítások, akvizíciók útján Romániában, Lengyelországban, Németországban és Ukrajnában.

Az elmúlt tíz évben a Társaság értékesítésének piaci összetétele jelentős változásokon ment át. Az 1998-as oroszországi gazdasági válság érzékenyen érintette a Richter gazdálkodását. Ennek hatására a Társaság - hosszú távú céljait átalakítva - a hagyományos piacokon való stabil pozíció mellett növekvő jelenlét elérését célozta meg az EU- és az USA területén mind eredeti, mind generikus készítményekkel, valamint hosszú távú együttműködések kiépítésére törekedett a hatóanyag szállítások területén. A vállalat mindenekelőtt a nőgyógyászati terápiás terület felfuttatására és a – szabadalom lejáratokra való felkészüléssel – a generikus termékek eladásának folyamatos növelésére összpontosított. Az USA-ban a Társaság multinacionális, valamint nőgyógyászati termékek gyártására specializálódott vállalatokkal kötött hosszú távú szállítási szerződéseket. Kiemelkedő fontosságú mindenekelőtt a Társaság és a Barr Laboratories, Inc. között fennálló stratégiai partneri kapcsolat.

A stratégiai céloknak megfelelően az ezredforduló éveiben számottevő növekedés volt tapasztalható az EU piacok forgalmában, valamint - köszönhetően az újonnan bevezetett termékeknek és a folyamatosan bővülő specializált orvoslátogató hálózatnak - az unióba 2004 után belépett országokban is jelentős árbevétel emelkedést sikerült elérni. Ez utóbbi tendencia annál is inkább figyelemre méltó, mivel ezekben az országokban a támogatásra fordított költségvetés alulfinanszírozott, amely több esetben a Társaság egyes termékei árának csökkenéséhez vezetett.

Az orosz gazdasági konszolidáció a gyógyszerpiac jelentős fejlődését tette lehetővé a FÁK köztársaságok többségében, amelynek hatására a térségében ismét dinamikus növekedésnek indult a Társaság árbevétele. 2005-ben kiugróan nőtt az oroszországi értékesítés, amelyben fontos szerepe volt az orosz kormány által létrehozott, a szociálisan hátrányos helyzetű állampolgárok támogatását célzó program keretében történt kiszállításoknak, a 2006-os növekedés viszont a magánpiaci forgalom felfutásának volt köszönhető. 2007-ben az export súlya (elsősorban az orosz, USA, lengyel és ukrán piacon elért növekedésnek köszönhetően) tovább emelkedett.

A belföldi gyógyszerpiacot ezzel szemben folyamatos bizonytalanság jellemezte, ugyanis a kormánnyal kötött megállapodások ellenére a társadalombiztosítás túlköltekezésének finanszírozásából a gyógyszergyártók is részt vállalni kényszerültek. A versenytársak egyesülése illetve felvásárlása következtében a Társaság elveszítette vezető helyét a

magyarországi piacon, bár árbevétele még 2005-ben is jelentősen emelkedett. 2006-ban és 2007-ben azonban egy disztribúciós szerződés megszűnése, valamint az általánosan kedvezőtlen makrogazdasági tendenciák mellett a kormány intézkedéseinek a gyógyszerpiacot negatívan érintő hatása is szerepet játszott abban, hogy az árbevétel csökkent.

1.2 A 2008. év legfontosabb célkitűzéseinek megvalósulása

A Társaság 2008. évi legfontosabb célkitűzései a következők voltak: a piaci nehézségek ellenére az értékesítés bővítése, a piaci pozíciók megtartása és javítása, a piaci több lábbon állás erősítésére, különösen az Európai Unió és az Amerikai Egyesült Államok súlyának növelésére irányuló törekvés. A legfontosabb célokat csak részben sikerült elérni, és több területen is visszaesést szenvedett el a Társaság. Miközben az export árbevétel nőtt, addig a belföldi árbevétel 6 %-kal csökkent. A belföldi restriktív intézkedések és az év nagyobb részében tapasztalható árfolyamváltozások (a forint erősödése) együttesen rontották a Társaság eredményeit. A pénzügyi válság következtében azonban a harmadik negyedévtől a magyar deviza gyengült, amely önmagában kedvező hatással volt a Társaság üzletmenetére (az árbevétel és a költségszerkezet eltérő deviza szerkezete és a pénzügyi tételek szempontjából), azonban a partnerek részéről tapasztalható kereslet csökkenés és fizetési problémák visszavetik a növekedést. A válság hatásait mérsékli, hogy a Társaság mérlegszerkezete erős, pénztartalékai jelentősek, cash-flow-ja – az elmúlt két év beruházás-csökkentő intézkedéseinek is köszönhetően – pozitív.

A 2008. év folyamán a Társaság termelő vállalatainál tőkeemeléssel, részesedés kivásárlással, valamint a megkezdett beruházási tevékenység folytatásával további lépéseket tett nemzetközi tevékenységének bővítése érdekében. Ennek részletes ismertetése az „5. Beruházás” és a „6. Külföldi befektetések” című fejezetben olvasható.

1.3 A Társaság értékpapír struktúrájának bemutatása

A Társaság jegyzett tőkéjét jelentő törzsrésztvények nyitóállománya 2008. január 1-jén 18.637.486 db volt. A részvények számában 2008. év folyamán nem történt változás.

A Társaság által 2008. december 31-én ismert állapot szerint a részvényekből külföldi jogi és magánszemélyek összesen 61,33 %-kal, a magyar állam 25,12 %-kal, belföldi jogi és magánszemélyek összesen 13,27 %-kal részesedtek. A Társaság saját részvényeinek aránya 0,16 %, a nem nevesített tulajdon részaránya 0,12 %.

2007. december 28-án a Társaság részvényeinek záróárfolyama 41.500 Ft, míg 2008. december 30-án 28.400 Ft volt. A részvények havi átlagárfolyama 2008-ban a legalacsonyabb (decemberben számított) 26.259 Ft/részvény és a legmagasabb 39.290 Ft/részvény (január havi érték) között mozgott.

1.4 A Társaság tulajdonában lévő saját részvények

	Törzsrészvény	
	2007.XII.31.	2008.XII.31.
Darab	43.998	19.898
Névérték eFt	43.998	19.898
Nyilvántartási érték eFt	1.672.792	558.617

A Társaság saját törzsrészvényeinek száma 2008. év során csökkent. Az Igazgatóság döntése értelmében 93.401 db törzsrészvény került átadásra az eredményre jelentős befolyással bíró, kimagasló teljesítményt nyújtó dolgozók számára.

A Társaság a Pénzügyminisztérium által jóváhagyott „Elismert munkavállalói értékpapír-juttatási programjának” megfelelően 2008. december 15-én 59.473 db saját részvényt adott át 4.573 munkavállalója részére.

1.5 Vállalatvezetés

A Richter Gedeon Nyrt. a nemzetközi és hazai elvárásoknak, valamint az etikus üzleti magatartás követelményeinek és a jogi környezetnek való megfelelés érdekében kiemelt jelentőséget tulajdonít a felelős társaságirányítási rendszer kialakításának, valamint fenntartása és fejlesztése kérdéskörének.

A Társaság által kialakított társaságirányítási rendszer és gyakorlat összhangban áll a Budapesti Értéktőzsde irányelveivel, valamint a hatályos tőkepiaci szabályozással. Emellett a Társaság időről időre felülvizsgálja az általa követett és alkalmazott elveket annak érdekében, hogy mindenkor megfeleljen a folyamatosan fejlődő nemzetközi gyakorlatnak.

A Felelős Társaságirányítási Jelentés az Éves Beszámoló része, az évi rendes közgyűlés külön napirendi pontként tárgyalja és hagyja jóvá, valamint nyilvánosan megjelenik a Budapesti Értéktőzsde és a Richter Gedeon Nyrt. hivatalos honlapján.

A 2008. április 28-án tartott éves rendes közgyűlése 2011. évi rendes közgyűlésig terjedő időtartamra Igazgatósági taggá újraválasztotta:

William de Gelsey

Bogsch Erik

Dr. Kovács László

Dr. Mészáros Tamás

Dr. Perjés Gábor urat.

A közgyűlés három évre, a 2011. évi rendes közgyűléséig terjedő időtartamra igazgatósági taggá választotta:

Dr. Vizi E. Szilveszter urat.

1.6 Fióktelep

A Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. fióktelepe:

2510 Dorog, Esztergomi út 27.

1.7 Egyéb információk

A Kormány 2056/1994 sz. határozata értelmében - a társasági adóról szóló 1993. évi IC. törvénnyel módosított, 1991. évi LXXXVI. törvény 14/A §-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján - a Társaság az 1994. naptári évvel kezdődően 5 éven át 100 %-os, további 5 éven át 60 %-os mértékű adókedvezményben részesült, amely 1999-től 7,2 %-os adófizetési kötelezettséget jelentett.

A Társaság 2000-ben egy újabb középtávú beruházási programba kezdett és 2003. december 31-ig e program keretében üzembe helyezett 10 MdFt-ot meghaladó értékű termelő beruházást, amelynek alapján - továbbá a szintén előírt legalább 500 fős foglalkoztatás növelési feltétel teljesítésének eredményeképpen - jogosulttá vált arra, hogy 2004-től legkésőbb 2011-ig 100 %-os mértékű társasági adókedvezményt vegyen igénybe.

A magyar Kormány és az Európai Unió között a „versenyfejezet” lezárása érdekében a „Társasági adóról és az osztalékadóról” szóló törvényben meghatározott egyes adókedvezmények átalakításáról megszületett megállapodás megteremtette a feltételeket ahhoz, hogy a Társaság a 2004. január 1-től igénybe vehető - a törvény 21.§ (11.) bekezdése szerinti - adókedvezményt az uniós csatlakozást követően is igénybe vehesse.

2006. szeptember 1-jétől azonban az államháztartás egyensúlyát javító különadóra, ún. "szolidaritási adóra" vonatkozó új, 2006. júliusában elfogadott és kihirdetett törvény szerint a Társaságot is terheli bizonyos tételekkel korrigált adózás előtti eredménye után 4 %-os különadó.

A Társaság első ízben a 2002-es számviteli évre készített auditált konszolidált beszámolót. 2003-tól kezdve a negyedéves tőzsdei gyorsjelentésekben a beszámolási időszakra vonatkozó, IFRS szerinti, nem auditált, konszolidált mérleg-, eredménykimutatás- és cash-flow adatok is közlésre kerülnek. A Társaság, élve a Magyar Számviteli Törvény által biztosított lehetőséggel, 2005. évtől konszolidált beszámolót csak IFRS szerint készít, amelybe az összes leány-, közös és társult vállalat bevonásra kerül.

2. A 2008. éves tevékenység eredményei

2.1 A 2008. december 31-i mérleg

ESZKÖZÖK

A Társaság összes eszközének értéke 360.743 MFt, amely a nyitóállományhoz képest 34.958 MFt (10,7 %) növekedést jelent. Ezen belül a befektetett eszközök többlete 6.201 MFt, a forgóeszközöké 28.303 MFt.

Befektetett eszközök

- Az **immateriális javak** értéke 4.462 MFt, a tárgyidőszakban 1.419 MFt-tal (46,6 %-kal) emelkedett. A növekedés oka elsősorban a GZF Polfában megnövekedett tulajdonrész miatt elszámolt goodwill, de mind a szoftverek felhasználási jogát tartalmazó vagyoni értékű jogok nettó értéke, mind a szellemi termékek állománya magasabb az előző év végi értéknél.
- A **tárgyi eszközök** értéke 1.362 MFt-tal csökkent, amely több jelentős tétel ellentétes előjelű változásának egyenlege: az ingatlanok nettó értéke 2.158 MF-tal, a beruházások befejezetlen állománya 1.561 MFt-tal magasabb, a műszaki berendezések, gépek, járműveké 4.409 MFt-tal, az egyéb berendezések, felszerelések, járműveké 675 MFt-tal alacsonyabb, mint a bázis év végén.

Az immateriális javakra és a tárgyi eszközökre 2007-ben elszámolt amortizációs költség 16.796 MFt, amely 152 MFt-tal elmaradt a 2007. évitől.

A Társaság beruházási tevékenységét idegen forrás bevonása nélkül, saját forrásból finanszírozta.

- A **befektetett pénzügyi eszközök** között kimutatott részesedések könyv szerinti értéke 5.074 MFt-tal nőtt, amely a mérlegfordulónapi átértékeléssel együtt értendő. Az állománynövekedést elsősorban az alábbiak indokolják: a Richter kivásárolta a lengyel Államkincstártól a GZF Polfában még meglévő 29,63 %-os tulajdonrészét (a vállalat könyvszerinti értéke 6.024 MFt-tal emelkedett), tőkeemelés miatt nőtt a Gedeon Richter

Romania S.R.L. könyvszerinti értéke (+1.547 MFt), a részesedések mérlegfordulónapi átértékelése 3.172 MFt-tal csökkentette az állomány értékét.

A befektetett pénzügyi eszközök között szerepelt a 2004-ben a Társaság által 12 millió Euro értékben vásárolt Átcserezhető Kötvény, amely 2008-ban a forgóeszközök közé került átsorolásra, tekintve, hogy a kötvények átváltása az eredeti feltételek szerint 2009-ben fog megtörténni.

Az adott kölcsönök értéke 27.245 MFt, amely túlnyomórészt a GR-RUS és a Gedeon Richter Romania S.R.L. számára nyújtott hosszú lejáratú kölcsönök miatt 4.111 MFt-tal nőtt a 2007. évhez képest.

Forgóeszközök

- A **készletek** állománya 39.997 MFt, amely a nyitóértékhez képest 2,5 %-kal csökkent.
- A **követelések** értéke 62.576 MFt, a nyitó értéknél 13.266 MFt-tal magasabb. A nyitott vevőkövetelések állománya 8.769 MFt-tal nőtt, amelyet jelentős részben a Barr Laboratories-től kapott, a drospirenonnal összefüggő profitmegosztási szerződések alapján elszámolt, de még ki nem egyenlített tételek, valamint a Társaság oroszországi leányvállalata megnövekedett szállító oldali finanszírozási igénye indokolnak. A belföldi követelések állománya a bázis év végi szinten maradt. A kapcsolt vállalkozásoknak adott hitelek értéke 3.456 MFt-tal magasabb az előző év záró állományánál, döntően a Gedeon Richter Romania S.R.L. kölcsönének éven belül esedékes tételei miatt. A származékos ügyletek értéke 1.238 MFt volt.
- A **pénzeszközök és értékpapírok** értéke 16.045 MFt-tal emelkedett. Az értékpapírok állományának változását a cash-flow-ból származó szabad pénzeszközök állampapírba való befektetése, illetve a társaság tulajdonában lévő 12 M€ névértékű Richter átváltható kötvény rövid lejáratú értékpapírok közé való átsorolása okozza. A 2008. december 31-i forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapír állományban állampapírok (MÁK, DKJ), nyíltvégű befektetési alap és egyéb kötvények vannak. Az árfolyam-ingadozásból származó kockázat kivédésére a Társaság 2000 januárja óta határidős ügyleteket köt.

2007 év végén illetve 2008. szeptember 30-ig határidős ügylet nem volt, míg 2008. utolsó negyedévében és 2009. január hónapban újra kötött a Társaság határidős ügyleteket a \$/Ft és €/Ft árfolyam kockázat csökkentésére a 2009. december 31-ig terjedő időszakra. A megkötött szerződések a várható nettó deviza bevételek közel egyharmadát fedezik €/\$, \$/Ft, illetve €/Ft ügyletekkel.

A vezetőség folyamatosan figyelemmel kíséri az árfolyam alakulásokat és ennek megfelelően dönt további ügyletek kötéséről.

FORRÁSOK

- A *saját tőke* állománya 14,7 %-kal nőtt 2008-ban, s elérte a 341.346 MFt-ot, amely az eredménytartalék és a tárgyidőszaki mérleg szerinti eredmény hatása.
- A Társaság *összes kötelezettsége* 17.212 MFt, amely teljes egészében rövid lejáratú, és amelynek legnagyobb tétele a szállítók felé fennálló 13.394 MFt összegű kötelezettség.

2.2 A 2008. éves eredménykimutatás

A Társaság 2008. évi adózott eredménye 43.737 MFt, az előző évinél 29,3 %-kal, 9.905 MFt-tal magasabb. A növekedést legnagyobbbrészt a forint gyengüléséből származó jelentős pénzügyi eredmény indokolja.

2.2.1 Az árbevétel alakulása

	2007. év MFt	2008. év MFt	Változás	
			MFt	%
Magyarország	31.124	29.369	-1.755	-5,6
Export				
FÁK	65.295	69.274	3.979	6,1
EU *	45.754	48.073	2.319	5,1
USA	19.232	13.515	-5.717	-29,7
Egyéb országok	9.811	10.187	376	3,8
Export összesen	140.092	141.049	957	0,7
Összesen	171.216	170.418	-798	-0,5

* Magyarország nélkül

Magyarországon 2008-ban a Társaság árbevétele az előző évhez képest 5,6 %-kal csökkent. Az export forintban és euróban számolva a bázis szintjén alakult, dollárban viszont 7,7 %-kal, azaz 58,8 M\$-ral magasabb, mint 2007-ben.

Az értékesítés régiók szerinti megoszlásában jelentős változás mutatkozott az elmúlt évben: a legnagyobb (41 %) részaránnyal az elmúlt évi 38 %-ról emelkedve a FÁK régió rendelkezik, Magyarország és az USA ezzel szemben veszített súlyából (1 ill. 3 százalékpontot, így előbbi 17, utóbbi 8 %-ot képvisel). Az EU 1 százalékponttal emelte arányát (28 %), az Egyéb országok részesedése a 2007-es szinten maradt (6 %).

A **belföldi piacon** a Társaság piaci részesedése 5,6 % volt, szemben a 2007-es 6,1 %-kal. A 2008. év végi adatok alapján a Társaság árbevétele 29.369 MFt, ez a 2007. évi értéknél 5,6 %-kal (1.755 MFt-tal) kevesebb.

Belföldön a Társaság vezető termékeinek többsége alacsonyabb árbevételt ért el, mint a bázis évben. 2008-ban – emelkedő árbevétellel – a hormonális fogamzásgátlók értékesítése

volt a legjelentősebb. Említésre méltó növekedést ért el a Lisonorm, a Portiron, az Avonex és az Atorvox.

A gyógyszerpiaci környezetben bekövetkezett változások 2008-ban is negatívan hatottak az értékesítésre. Az OEP azon intézkedéseinek következtében, amelyek a gyógyszerkassza hiányát a támogatások fixesítésével kívánták csökkenteni, a Társaság 2006. július 1-jétől több termék esetében árcsökkentésre kényszerült. A támogatott körből való kiesés elkerülése érdekében 2007-ben és 2008-ban is folytatódott az árcsökkentések sorozata.

A gyógyszer-gazdaságossági törvényben szereplő, a támogatásban részesülő termékek után fizetendő adó, amely a termelői árra eső támogatás éves összegének 12 %-át teszi ki, a Társaság számára 2007-ben 930 MFt, 2008-ban viszont 1.592 MFt kiadást jelentett. Az évi 5 MFt összegű, orvos-látogatónként fizetendő regisztrációs díjat az Alkotmánybíróság 2008. június 16-ától eltörölte, ezen időpontig a Társaság számára 301 MFt fizetési kötelezettsége keletkezett. A gyógyszer-gazdaságossági törvény Országgyűlés által elfogadott módosítása értelmében azonban a Társaságot 2009. február 15-től ismét kötelezettségként terheli az orvoslátogatók után fizetendő regisztrációs díj (4,8 MFt látogatónként).

A Társaság **export** árbevétele a 2007. évi 140.092 MFt-ról (557,7 M€) 2008-ban 141.049 MFt-ra (561,6 M€) változott, dollárban számítva 764,7 M\$-ról 823,5 M\$-ra (7,7 %-kal) emelkedett.

A **FÁK régió** vezető piacán, Oroszországban a forgalom a bázis szintjén alakult, ennek ellenére 2008-ban ismét ez az ország lett a Társaság legjelentősebb export piaca. A bevétel stagnálása elsősorban annak az üzletpolitikának a következménye, amelyet az orosz nagykereskedők folytattak a készletszintek csökkentése érdekében. A pénzügyi válság hatására gyengülő rubelből származó veszteségeket a Társaság a partnereivel közösen viselte. A termékeket tekintve jelentős növekedést ért el a Diroton, a Mydocalm, a Panangin és a Suprax forgalmazása. Ukrajnában és a többi FÁK tagállamban kiemelkedő mértékben emelkedett a Társaság árbevétele, köszönhetően elsősorban a hormonális fogamzásgátlók, a Diroton, a Panangin és a Mydocalm felfutásának.

A FÁK piacon elért forgalom 69.274 MFt az összes export 49,1 %-a. A 2007. évihez viszonyítva az árbevétel 6,1 %-kal (3.979 MFt-tal) emelkedett. Devizában a bevétel 275,8 M€ (404,4 M\$), a növekedés a bázishoz mérve 6,1 % (13,5 %).

Az **Európai Unióban** elért árbevétel 48.073 MFt, 2007-hez képest 5,1 %-kal (2.319 MFt-tal) nőtt, a régió részesedése az exportból 1,4 százalékpontot emelkedett, így elérte a 34,1 %-ot. Devizában mérve a bevétel 191,4 M€, a bővülés 5,0 %.

A Társaság üzletmenetét tekintve e régió két nagy országcsoportot foglal magában: az EU korábbi 15 tagállamát, illetve Magyarország kivételével azokat a kelet-európai országokat, amelyek 2004. május 1. után csatlakoztak az Európai Unióhoz. A két országcsoport gyógyszerpiacainak fő jellemzői éppúgy eltérnek egymástól, mint a Társaság e területen forgalmazott termékpalettája és az alkalmazott marketing stratégiája.

A korábbi 15 EU-tagállam gyógyszerpiacain való terjeszkedés 2008-ban is kiemelt célkitűzés maradt: az árbevételből nagy súllyal bíró országok közül Franciaország, Nagy-Britannia és Olaszország forgalma növekedést mutatott (Bicalumid, Ednyt, Tamsulosine), Németorszáé viszont csökkent (Fluconasol).

2008-ban az EU új, közép-kelet-európai tagállamaiban elért árbevétel részaránya a régió árbevételéből körülbelül 71 % volt. A Társaság az év során fokozta specializált értékesítési hálózatának hatékonyságát, növelte az orvoslátogatók létszámát. Ebben az országcsoportban az árbevétel növekedése elsősorban Lengyelországban, a Balti köztársaságokban és Bulgáriában volt jelentős, mindenképp a hormonális fogamzásgátlóknak, a Mydetonnak és a Cavintonnak köszönhetően.

Az **Amerikai Egyesült Államokban** elért forgalom 29,7 %-kal (5.717 MFt-tal), dollárban kifejezve 24,8 %-kal (26,0 M\$-ral) visszaesett. A hatóanyag értékesítés az éles verseny által kikényszerített árcsökkenések miatt alacsonyabb a bázis időszakinál.

Az **Egyéb országok relációjában** a legmagasabb bevételt és bevétel növekedést a hormonális fogamzásgátló termékcsoport érte el, de bővülés jellemezte a Panangin, a Terbinafin és a Bicalutamid értékesítését is.

Az Egyéb országok reláció árbevétele 10.187 MFt (devizában 40,5 M€), a bázis értéknél 3,8 %-kal (376 MFt-tal), devizában 3,6 %-kal (1,4 M€-val) magasabb. A régió az exportból 7,2 %-ban részesült.

A nettó árbevétel **mindösszesen** 170.418 MFt volt, amely a 2007. évinél 798 MFt-tal alacsonyabb.

2.2.2 Az értékesítés közvetlen és közvetett költségei, az üzleti tevékenység eredménye

Az értékesítés közvetlen és közvetett költségei együttesen 5,1 %-kal nőttek az előző évhez képest.

A közvetlen költségek összege 49.364 MFt, amely 888 MFt-tal alatta maradt a 2007. éves értéknek. Az értékesítés bruttó eredménye 121.054 MFt, mindössze 90 MFt-tal haladta meg a bázis éves értéket, a bruttó eredményhányad viszont a bázis időszaki 70,6 %-ról 71,0 %-ra emelkedett.

A közvetett költségek 2008. évi összege 86.006 MFt, ami 9,4 %-kal magasabb, mint 2007-ben.

- Az emelkedésből az alkalmazottak bérének növelése járulékokkal együtt 2.370 MFt többletet jelentett.
- Elsősorban az export piacokon folytatott marketingtevékenység erősítése következtében 2.787 MFt-tal emelkedett a propaganda- és promóciós költségek összege.
- Az előző évek rendkívül aktív kereskedelmi tevékenységének eredményeképpen a külkereskedelmi költségek 968 MFt-tal haladták meg a 2007. évi összeget.
- A szakértői díjakra fordított összeg 923 MFt-tal nőtt az előző évhez képest, elsősorban a megíúsult Richter-Polpharma társuláshoz kapcsolódó tanácsadói díjak elszámolásának hatására.

Az egyéb bevételek és ráfordítások eredménye -66 MFt, szemben a 2007-es -8,2 MdFt-tal. A növekedés egyik oka, hogy az egyéb bevételek között szerepel a drospirenonnal összefüggő profitmegosztási szerződések alapján a Barr Laboratories-től kapott bevétel. Jelentős tétel a ráfordítások között a támogatott termékek után fizetendő 12 %-os adófizetési kötelezettség (1.592 MFt).

Az üzleti tevékenység eredménye 34.982 MFt, amely a 2007. évhez képest 2,3 %-os emelkedést jelent. Az üzleti eredményhányad 0,5 százalékpontos növekedés után 20,5 %-ot tett ki.

2.2.3 Egyéb eredménykimutatás tételek

A pénzügyi műveletek egyenlege

A pénzügyi műveletek egyenlege a 2007. évi 1.397 MFt-hoz képest 10.931 MFt-ot tett ki. A 9,5 MdFt-os növekedés szinte teljes egészében az árfolyam változás hatása.

A 2008. évi árfolyammozgások rendkívül erős hatással voltak a Társaság eredményeire: 2007 végén 172,6 \$/Ft volt a dollár záróárfolyama, amely 2008 végére 188,5 \$/Ft-ra emelkedett. A Társaság számára az átlagos átváltási árfolyam 2007-ben 183,2 \$/Ft, 2008-ban 171,3 \$/Ft volt. Az elmúlt év nagyobb részére a forint erősödése és a dollár gyengülése volt jellemző, amely kedvezőtlenül hatott a Társaság eredményeire, azonban a pénzügyi válság során gyengülő forint árfolyam a dolláros export és a pénzügyi eredmény terén pozitív befolyást jelentett.

2008-ban az Euro átlagárfolyama az előző évben megállapított 251,2 €/Ft-tal megegyezett, a mérlegfordulónapon pedig 264,5 €/Ft volt, amely jelentősen meghaladta az előző évet záró 253,4 €/Ft-ot.

A követelések, kötelezettségek és egyéb tételek kiegyenlítésekor keletkezett árfolyamnyereség 2.115 MFt-ot tett ki, szemben az előző évi 2.273 MFt veszteséggel. A bázis évhez képest tehát összesen 4,4 MdFt eredmény-növekedést okoztak.

A mérlegfordulónapi átértékelések egyenlege a 2008. éves 497 MFt felértékeléssel szemben 2007-ben 1.820 MFt leértékelés volt. A mérlegfordulónapi átértékelések magukban foglalják a befektetések, az adott kölcsönök, előlegek, devizabetétek, vevők és szállítók állományának átértékelését.

A Társaságnak 2008-ban a határidős devizaügyleteken 1.470 MFt, 2007-ben 429 MFt pénzügyi nyeresége keletkezett.

A nettó kamatbevétel és a nyílt végű befektetési alapok nettó eszközérték változásából származó kamat 2008-ban 4.129 MFt volt, 633 MFt-tal több, mint a bázis évben.

A pénzügyi bevételeket 2008-ban 973 MFt-tal növelte a kapott osztalék, alig több a 2007-ben realizált 922 MFt-nál.

Rendkívüli tételek

A rendkívüli tételek egyenlege -811 MFt, nem változott jelentősen a 2007. évi -730 MFt-hoz képest.

Adózás előtti eredmény

A 2008. éves tevékenység adózás előtti eredménye 45.102 MFt. Ez a 2007. évhez képest 10.255 MFt növekedést jelent.

Adó

Az 1.7 pontban részletezetteknek megfelelően a Richter 2004. január 1-jétől 100 %-os társasági adókedvezményt élvez, de a 2006. szeptember 1-jétől bevezetett 4 %-os különadó, az ún. "szolidaritási adó" a Társaságot is terheli. Ennek összege a 2008. évben 1.365 MFt volt.

Adózott eredmény

A Társaság adó utáni eredménye 43.737 MFt volt 2008-ban, 33.832 MFt 2007-ben.

2.2.4 A kiemelt termékek szerepe az árbevételben

A 2008. év árbevételében közel 90 %-ra emelkedett a kiszerelt gyógyszerek aránya, a hatóanyagoké alig 10 %-ra mérséklődött.

A következő táblázat az összes értékesítésben az árbevétel alapján legsikeresebb tíz termékcsoporthat tartalmazza:

2007. év				2008. év			
Sor- rend		Árbev. MFt	Megoszl. %	Sor- rend		Árbev. MFt	Megoszl. %
1	Hormonális fogamzásgátlók	50.073	29,2	1	Hormonális fogamzásgátlók	45.018	26,4
2	Ace-gátló/ /Enalapril,Lisinopril	17.353	10,1	2	Ace-gátló/ /Enalapril,Lisinopril	18.056	10,6
3	Cavinton/Vinpocetine	15.736	9,2	3	Cavinton/Vinpocetine	16.607	9,7
4	Quamatel/Famotidine	8.055	4,7	4	Mydeton/Tolperisone	7.571	4,5
5	Verospiron/ /Spironolactone	6.762	4,0	5	Quamatel/Famotidine	6.621	3,9
6	Mydeton/Tolperisone	6.045	3,5	6	Verospiron/ /Spironolactone	6.525	3,8
7	Normodipine/Amlodipine	5.744	3,4	7	Panangin/ Asparaginátok	5.664	3,3
8	Avonex/dihydrogen- phosphoricum natrium	4.953	2,9	8	Normodipine/Amlodipine	4.766	2,8
9	Terbisil/Terbinafine	4.855	2,8	9	Terbisil/Terbinafine	4.389	2,6
10	Mycosyst/Fluconasol	4.468	2,6	10	Mycosyst/Fluconasol	4.053	2,4
	Összesen	124.044	72,4		Összesen	119.270	70,0
	<i>Értékesítés nettó árbev.</i>	<i>171.216</i>	<i>100,0</i>		<i>Értékesítés nettó árbev.</i>	<i>170.418</i>	<i>100,0</i>

Az első tíz termékcsoporthat részaránya a bázis időszaki szintnél 2,4 százalékponttal alacsonyabb, így az összes árbevételnek 70,0 %-át teszik ki.

A Hormonális fogamzásgátlók képviselik a vezető termékcsoporthat, amelynek árbevétele 45,0 MdFt, 10,1 %-kal alacsonyabb, mint 2007-ben. A csökkenés elsősorban az USA hatóanyagpiacán elszenvedett árerőzió miatti visszaesést, valamint az orosz nagykereskedők készletfeltöltései következtében 2007-ben felfutott eladások hatását tükrözi. A termékcsoporthat részaránya az összes árbevételből 26,4 %, azaz 2,8

százalékpontot csökkent. Az Ace-gátlók mindkét időszakban a második helyen szerepeltek, a termékcsoport forgalma 4,1 %-kal magasabb a 2007-ben elértnél, elsősorban a FÁK régióban bővülő eladások miatt. A 3. helyezett, originális Cavinton, árbevétele – elsősorban a bolgár és az orosz forgalom emelkedése következtében – 5,2 %-kal nőtt. A FÁK területén elért növekedésnek köszönhetően a bázis időszaki 6. helyről a 4.-re került a Mydeton, részaránya a teljes árbevételből 1 százalékpontot emelkedett. A rangsorban az 5. helyezett – csökkenő forgalommal – a Quamatel, 6. a Verospiron, amelynek viszont emelkedett a bevétele. A Panangin az orosz forgalom emelkedésének hatására visszakerült a TOP 10 listára. Az Avonex – a csehországi forgalmazásának megszűnése után – kiszorult a vezető termékek köréből, amelyet így változatlanul a Normodipine, a Terbisil és a Mycosyst zár.

2.2.5 A vezető piacok szerepe az árbevételben

A Társaság 10 legjelentősebb piaca 2008-ban:

	2008. év	
	MFt	M€
1. Oroszország	45.934	182,9
2. Magyarország	29.369	116,9
3. Amerikai Egyesült Államok	13.515	53,9
4. Lengyelország	13.227	52,7
5. Ukrajna	9.931	39,5
6. Cseh Köztársaság	5.940	23,6
7. Szlovák Köztársaság	5.134	20,4
8. Kazahsztán	4.584	18,2
9. Franciaország	4.276	17,0
10. Németország	4.052	16,1
Összesen	135.962	541,2
<i>Értékesítés nettó árbevétele</i>	170.418	678,5

A Társaság összes árbevételének 79,8 %-a származik a fenti 10 országból, míg 2007-ben ugyanezen országok a forgalom 82,1 %-át tették ki. A lista-vezető továbbra is Oroszország, bár a korábban említett okok miatt a kiemelkedő bázis éves szinten alakult bevétellel. Magyarország a fentiekben részletezett kedvezőtlen tendenciák ellenére

továbbra is második a rangsorban. A harmadiktól a nyolcadik helyig sem történt változás az országok sorrendjében, azonban kiemelésre érdemes a lengyel és az ukrán eladások növekedése (hormonális fogamzásgátlók). A bázis évben 9. helyen álló Németország - csökkenő árbevétele (Fluconasol) miatt - helyet cserélt Franciaországgal.

A Társaság készgyógyszerből a belföldi értékesítés mellett jelentős forgalmat bonyolított Oroszországba, Lengyelországba, Ukrajnába, a Cseh Köztársaságba, Szlovákiába, Kazahsztánba, Franciaországba, Romániába, Németországba, az USA-ba, és Bulgáriába.

A Társaság által gyártott gyógyszerhatóanyagok értékesítésében a legnagyobb szerepet a következő országok játszották: Amerikai Egyesült Államok, Japán, Lengyelország és Németország.

3. A Társaság funkcionális tevékenységei

3.1 Kutatási és termékfejlesztési tevékenység

Az eredeti gyógyszermolekulák kutatása és az innováció a Társaság 1901-es megalapításától fogva kulcs szerepet tölt be a vállalat stratégiájában. Mára a Richter Gedeon Nyrt. 800 főt meghaladó kutató-fejlesztő bázissal a közép-kelet európai térség legjelentősebb gyógyszer K+F központjává fejlődött.

A Társaság eredeti gyógyszerkutatási tevékenysége szinte kizárólag a központi idegrendszer betegségeiben hatékony gyógyszerek felfedezésére és kifejlesztésére irányul. Ezen belül elsősorban a skizofrénia, depresszió, szorongás és a krónikus fájdalom kezelésére alkalmas készítményekre összpontosít. A 18, folyamatban levő projekt közül kettő klinika fázis II-ben, három fázis I-ben, a többi pedig kutatás korai szakaszában tart. Mindezek eredőjeként 2008 végén a Richter klinikai portfóliója az alábbi volt:

Vegyület név	Klinikai fázis		Elsődleges indikáció	Együttműködő partner
Cariprazine (RGH-188)	F2	Egyesült Államok	Skizofrénia, Bipoláris mánia	Forest Laboratories Mitsubishi-Tanabe
	F2	Japán		
Radiprodil (RGH-896)	F2	Egyesült Államok	Krónikus fájdalom	Forest Laboratories

A Társaság a kismolekulás gyógyszerkutatás 1998-2000 között végrehajtott átszervezése, majd a laboratóriumok és műszerpark nagyarányú felújítása révén a régió legkorszerűbb kutatási bázisát hozta létre. 2006-ban (a Richter fermentációs kutatásai megkezdésnek 50. évfordulóján) került napirendre a rekombináns biotechnológiai tevékenység megindítása. A Társaság a gyorsabb előrelépés érdekében a németországi Helm AG-vel közösen megvásárolta a hamburgi székhelyű Strathmann Biotec GmbH-t, amely jelentős tapasztalatokkal rendelkezik a mikrobiális eredetű fehérjegyógyszerek kifejlesztésében és termelésében. A vállalat saját kutatólaboratóriummal, félüzemmel és a kor követelményeit maximálisan kielégítő GMP gyártókapacitással rendelkezik. Ugyanebben az évben Budapesten is megkezdődött egy biotechnológiai laboratórium kialakítása, 2008-ban pedig Debrecenben indultak el a biotechnológiai üzem alapozási munkálatai. Ez az üzem 2012-től generikus kísérleti fehérjegyógyszereket állít majd elő.

A Társaság továbbra is kiemelt szerepet tulajdonít a K+F partnerek felkutatásának és a velük való együttműködések kialakításának. Akadémiai és egyetemi intézetekkel a kutatás

korai szakaszában, míg ipari partnerekkel elsősorban a klinikai fejlesztésben dolgozunk együtt. A japán Mitsubishi-Tanabe Pharmaceuticalssal ill. az Egyesült Államokbeli Forest Laboratories-zel kötött kutatási együttműködéseink továbbra is jelentősen hozzájárulnak a kutatás eredményességéhez. A Richter preklinikai és a Forest klinikai szakértelme a központi idegrendszerben hatékony molekulák terén rendkívül jól kiegészíti egymást.

A K+F ráfordítás a 2008. évben az árbevétel 9,9 %-át tette ki. Összege 16.852 MFT volt, 12,5 %-kal több az előző éves adatnál.

A fent vázolt stratégiai célok elérése érdekében a termékfejlesztési terület 2008-ban is jelentős eszközállomány-fejlesztést hajtott végre, felkészülve a különleges, jelentős szellemi hozzáadott értéket képviselő termékek fejlesztésére. Az egyszerű, orális gyógyszerformákhoz képest új irányt jelent a bonyolultabb DDS-alapú (Drug Delivery System) gyógyszer-rendszerek, ezen belül is a szájban széteső, a gyomorban úszó készítmények, illetve a nano-gyógyszerek fejlesztése.

2008-ban a Társaság közel 60, különböző jellegű és fejlesztési fázisú témán dolgozott, amely 44 hatóanyagból – a különböző kombinációkat és erősségeket is figyelembe véve – 138 generikus termék fejlesztésével, törzskönyvezésével kapcsolatos feladatot foglalt magában. A csomagolás-fejlesztés kiemelt feladata a hatékonyság javítási projektek támogatása, valamint az elmúlt években életbe lépett EU-előírásoknak való megfelelés elérése.

2008-ban Magyarországon a Társaság intenzív törzskönyvezési tevékenysége eredményeképpen 9 készítményre kapott – a különböző erősségeket is beszámítva – összesen 22 forgalomba hozatali engedélyt.

A belföldi piacon 2008-ban 7 új termék került bevezetésre: Jarvis, Narva, Palixid, Nantarid, Emren, Azalia, Doflorin.

Az Európai Unió 21 országában összesen 30 termékcsalád került engedélyeztetésre, év végéig összesen 110 engedélyt szerzett meg a Társaság.

2008-ban új termékként forgalomba került készítmények:

Lengyelországban: Jarvis, Azalia, Nantarid, Tysabri, Larus, Protevasc,

Romániában: Sporilin, Tineril, Valzer,

Csehországban: Lekoprost, Azalia, Uro-Vaxom, Doxium,

Szlovákiában: Azalia, Escapelle, Nantarid,

Balti államokban: Nantarid, Azalia.

A FÁK és az Egyéb országok reláció területén 125 új és 450 megújításra vonatkozó engedélykérelem került benyújtására. Az év során 56 új és 250 megújított engedélyt szerzett meg a Társaság.

Oroszországban 2008-ban bevezetésre kerültek: Airtal, Sonizin, Ostalon, Bidop.

3.2 Minőségbiztosítási tevékenység

A Társaság - termékei minőségének javítása érdekében - folytatta a korábbi években megkezdett beruházási tevékenységét. A beruházások és felújítások a tervezési szakasztól az átadásig szigorú minőségbiztosítási előírások figyelembevételével folytak, biztosítva ezáltal annak lehetőségét, hogy az új létesítményekben gyártott termékek megfeleljenek a nemzetközi követelményeknek.

A minőségbiztosítási és minőségellenőrzési tevékenység fejlesztésének fő irányvonalát 2008-ban a gyártóterületek GMP szerint történő további korszerűsítése, a piaci igények miatt szükséges átalakítások minőségbiztosítása jelentette. Az új, biotechnológiai termékek előállításához szükséges beruházások tervezését és kivitelezését a minőségbiztosítási szakterület véleményezéssel és tanácsadással támogatja. Kiemelt feladat továbbra is a leányvállalatok minőségbiztosítási tevékenységének támogatása.

A Társaságnál az elmúlt évben 10 vevői és 3 hatósági ellenőrzés volt. Kiemelésre érdemes az ausztrál hatóság (TGA) inspekciója, amely kritikus és jelentős észrevétel nélkül zárult.

3.3 Termelési és logisztikai folyamatok

Termelés

A gyógyszergyártó üzemek mennyiségben mért teljesítménye a kereskedelmi igények szerint alakult: a szilárd gyógyszerformákat gyártó üzemek termelése jelentősebben, az injekciót gyártóké minimális mértékben emelkedett, a galenusi termékek előállítását végzőké csökkent.

2008-ban a saját termelésű hatóanyagok gyártási volumene az alacsony árszínvonalú hatóanyagokkal piacra lépő távol-keleti gyártók által keltett verseny hatására számottevő mértékben csökkent.

Intenzíven folyik a termelő leányvállalatokkal való együttműködés a termékátadások, termelési jellegű bér munkák ill. fejlesztések formájában is.

Készletek alakulása

A 2008. december 31-i mérleg szerint a készletek értéke 39.997 MFt, amely 2,5 %-kal alacsonyabb a nyitóállomány értékénél. A csökkenés elsősorban a saját termelésű készletek alacsonyabb szintjéből származik.

3.4 Műszaki területek

3.4.1 *Energiaellátás*

A felhasználók mennyiségi és minőségi igényeinek folyamatos, termelés kiesést okozó zavarok nélküli kielégítése egész évben biztosított volt.

Az energiaellátás fejlesztése területén említést érdemel a transzformátor-állomások és hűtőtornyok korszerűsítését célzó beruházás folytatása, a Budapesten üzembe állított korszerű gőzkazán és klímahűtőgép, Dorogon a préslevegő-ellátó rendszer kapacitásának növelése.

2008-ban - a törvényi előírásoknak megfelelően - a villamos energia ellátás területére is érvényes volt a korábban a földgázra alkalmazott szabadpiaci beszerzési kötelezettség.

2008-ban a hőegyenértékben kifejezett összes energiafelhasználás az előző évhez képest a Társaság egészére nézve csökkent, költsége viszont a hatósági áremelés miatt 14,3 %-kal növekedett. Az összességében 7,2 MdFt-ot kitevő energiahordozó és víz költség 175 MFt energia-adót és vízterhelési díjat is tartalmazott.

3.4.2 Környezetvédelem, munkaegészségügy, biztonságtechnika

A Környezetvédelmi (KIR-ISO 14001) és Munkabiztonsági és Egészségügyi Irányítási Rendszer (MEBIR-MSZ 28001) a Társaság minden telephelyén kiépült, működtetésük folyamatos, éves felügyeleti auditjuk sikeresen zárult. A Társaság eleget tett a REACH (Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals) kötelezettségeinek is az 1 t/év mennyiséget meghaladó gyártott vagy importált vegyi anyagok előregisztrációja tekintetében.

A környezetvédelmi és biztonságtechnikai célú beruházási ráfordítás 1.349 MFt volt 2008-ban.

Az év folyamán nem történt sem súlyos technológiai, vagy tömeges baleset, továbbá nem került megállapításra említésre érdemes hatósági elmarasztalás illetve bírság. A munkavállalók egyéni védőeszköz ellátásában fennakadás nem volt.

A Társaság budapesti telephelye és dorogi fióktelepe Egységes Környezethasználati Engedéllyel (IPPC) rendelkezik.

Viszennyezés, vízminőség védelem

Az elmúlt években a környezet védelmét szolgáló tevékenység során a legnagyobb előrelépés a szennyvízkezelés területén történt: a budapesti területen befejeződött a keletkező technológiai szennyvizek egyesített előkezelését lehetővé tevő, automatizált szennyvíz-előtisztító rekonstrukciója, Dorogon kiépítésre került a felszíni csapadékvizek elvezetésére szolgáló hálózat.

A Társaság a jogszabályi előírásokkal kötelezővé tett önkontroll rendszer keretén belül ellenőrzi a kibocsátott víz minőségét.

Hulladékártalmatlanítás

2008-ban a veszélyes hulladékok égetéssel, lerakással, valamint komposztálással kerültek ártalmatlanításra.

A hulladékártalmatlanítás költségei 1.406 MFt-ot tettek ki, 22,8 %-kal kevesebbet, mint 2007-ben.

Zajcsökkentés

A Környezetvédelmi Felügyelőség 2006-ban szigorította az Egységes Környezethasználati Engedélyben foglalt zaj határértéket. A környezeti zajártalom csökkentésére intézkedési terv készült.

3.5 Informatikai támogatási rendszer

A vállalat informatikai rendszereiben 2008-ban is jelentős fejlesztések valósultak meg elsősorban a legfontosabb stratégiai cél, a működési folyamatok támogatása céljából, de az új információs technológiai megoldások birtokba vétele és egyéb informatikai támogató funkciók fejlesztése, illetve a működési biztonság javítása, mint önálló stratégiai cél is hangsúlyt kapott. 2008-ban is kiemelkedő jelentőséggel bírt a Richter vállalatcsoport informatikai támogatásának igénye. A leányvállalatoknál folytatott fejlesztések a csoportszintű informatikai stratégia mentén zajlanak.

Az SAP vállalatirányítási rendszerének használatán túl speciális rendszerek működnek a gyártásszabályozás és a kutatás-fejlesztés területén, beruházási projektek részeként általános a folyamatirányító és épület felügyeleti rendszerek bevezetése, jelentős az elektronikus dokumentumkezelés, és az információáramlásban - mind a cégen belül, mind az üzleti partnerek irányában - egyre több az Internet/Intranet technológiára alapozott megoldás.

2008. év fontosabb eredményei, jelentősebb eseményei:

- Az elmúlt évben sor került az SAP verzióváltásra. Az elmúlt másfél évtized számos fejlesztett programot eredményezett, amelyek ellenőrzése, átalakítása hosszadalmas, és jelentős erőforrásokat lekötő feladat volt. Az új verzió tesztelésében több száz felhasználó vett részt. A projektet a vállalati működés jelentősebb megzavarása nélkül sikerült eredményesen lezárni.
- Kiemelt program volt az év során újabb SAP rendszerek bevezetése a Társaság romániai, lengyelországi és ukrain leányvállalatainál, valamint az indiai vállalatnál megkezdődött egy SAP prototípus rendszer kiépítése. A folyamatok leképezése

alapvetően az anyavállalati modell szerint zajlott, figyelembe véve a helyi speciális törvényi előírásokat.

- A Társaság akvizíciós tevékenységét támogatandó fontos feladatot jelentett a SEM-BW konszolidációs rendszer továbbfejlesztése.

4. Foglalkoztatáspolitikai

A Társaság stratégiai célkitűzései között szerepel a változó feladatokhoz és az egyre nagyobb kihívásokhoz legjobban alkalmazkodó szervezet kialakítása, a vállalat működési képességének fejlesztése. Ennek elérésében kulcsszerepe van az emberi erőforrásnak, amely alapját képezi a Richter folyamatos üzleti és tudományos sikereinek.

A Társaság a legnagyobb körültekintéssel jár el az új munkaerő felvételénél, kiemelt feladatként kezeli a munkavállalók szakmai fejlődésének támogatását és életminőségének javítását, valamint a magas színvonalú teljesítményt nyújtó alkalmazottak megtartását.

A munkavállalók teljesítményének mérésére a Társaság egészére érvényes, átfogó teljesítmény-értékelési rendszer (TÉR) szolgál, amely támogatja az egyénre lebontott célok meghatározását és az elvégzett feladatok folyamatos értékelését.

A foglalkoztatottak létszáma 2008. december 31-én 6.174 fő volt, ebből 4.624 fő Magyarországon állt alkalmazásban. Ez utóbbi létszámból 2.248 fő szellemi tevékenységet folytat, közülük 1.547 fő diplomás.

5. Beruházás, felújítás

A 2008. évi beruházás célú ráfordítások összege 16.572 MFt, az aktiválások értéke 14.978 MFt. A befejezetlen beruházások december 31-i állományának értéke 7.506 MFt, ami 1.561 MFt-tal magasabb az előző év adatánál.

A 2008. évi tevékenység fontosabb eseményei a következők voltak:

Biotechnológia

A Richter kiemelt jelentőségű beruházása a biotechnológiai termékek kutatás-fejlesztési kapacitásának kialakítására és emlőssejtes biotechnológiai gyártókapacitás megteremtésére irányul. A gyártókapacitás kiépítésére, valamint a kutatás-fejlesztési kapacitás kialakítására mintegy 2. 948 MFt-ot fordított a Társaság.

Termelés

A készgyógyszer gyártás területén folytatódtak az Injekció gyártó üzem légtechnikai rendszereinek korszerűsítési munkái, amely egy több éves program keretében fog megvalósulni.

A budapesti hatóanyaggyártás területén 2008-ban a jelentős beruházási ráfordítás mellett zajlottak a Kémia III. üzem leállításával kapcsolatos munkálatok.

K+F

2008-ban eszköz és műszer beszerzésre mintegy 545 MFt-ot fordított a Társaság.

Logisztika és műszaki területek

Az energiaellátást érintő beruházások közül a központi telephelyen folytatódott az energia ellátás biztonságát és optimalizálását fokozó központi rendszerek korszerűsítése.

Dorogon megkezdődtek a transzformátor állomások és a kábel gerinchálózat korszerűsítési munkái.

Környezetvédelem

Budapesti és dorogi üzemekben jelentős ráfordítások történtek a biztonságtechnikai KIR-MEBIR rendszerhez kapcsolódó feladatok megoldására.

2008-ban tovább folytatódtak a környezethasználati engedélyhez (IPPC) kapcsolódó beruházások.

Egyéb

2008-ban a vállalat működését támogató beruházások történtek az informatika, a külföldi irodák és a minőségbiztosítás területén.

6. Külföldi befektetések

A romániai termelő leányvállalat, a **Gedeon Richter Romania S. A.** a hazai piacra történő késztermék-gyártás és értékesítés mellett szerepet vállal a Csoport érdekében végzett bérnyújtások, termékfejlesztések, valamint marketing szolgáltatások terén. 2008-ban árbevétele másfélszeresére növekedett, amelyben jelentős szerepe van a csoporton belüli értékesítésnek.

A román gyógyszerpiac nehézségei ellenére a vállalat a 2008. évet – ellentétben a bázis esztendővel – nyereséggel zárta.

A vállalat 2008-as beruházási tevékenysége elsősorban a Richter cégcsoportban betöltendő szerepét támogató stratégiai projektekre épült, de nem szorultak háttérbe a cég aktuális, sajátos fejlesztési és felújítási igényei sem.

A vállalat továbbra is felügyeli a közvetett többségi tulajdonában lévő kis- és nagykereskedelmi hálózatot, amely a Gedeon Richter Romania S. A. saját termékei mellett elsősorban az anyavállalat készítményeinek romániai terjesztésével foglalkozik.

Az Armedica Trading S. R. L. holding szervezet, mint a Richter-csoport romániai gyógyszer-disztribúciós és kiskereskedelmi szegmensébe tartozó vállalkozások vagyonkezelője, 2008. évi legjelentősebb lépése a csoport vertikális integrációs terjeszkedésének lezárása. A holding kezelésébe tartozó Gedeon Richter Farmacia S.A. év végére 157 egységből álló, az egész ország területét lefedő patikalánccal bírt, miután a vállalkozásba 2008 januárjában további 35 patika-társaság, 2008. novemberében pedig az utolsó 14 patika is fuzionált. Ezen kívül további kettő, nem fuzionált patika képezi a konszolidált vállalatcsoport részét.

A nagykereskedelmi szegmens a 2007-es fúziókat követően Gedeon Richter Distributie csoport néven a Dita és a Pharmafarm vállalatokat foglalja magába. A nagykereskedelmi piaci jelenlét ennek köszönhetően megduplázódott.

A Richter Gedeon Nyrt. részesedése a **GZF Polfában** 2008. júliusban 99,85 %-ra növekedett, miután az anyavállalat kivásárolta a még állami kézben lévő 29,63 %-os tulajdoni hányadot.

A lengyelországi termelő vállalat a privatizációt követő restrukturizáció által generált veszteséget 2008. év végére teljes mértékben kigazdálkodta, illetve idén először osztalékfizetésre is lehetőség nyílik.

A beruházási tevékenységet, a korábbi évek nagyarányú fejlesztéseit követően 2008-ban a visszafogottság jellemezte. Kiemelt beruházásra nem került sor.

2009. január 1-től, hatékonyság és forgalomnövelési célzattal a Polfa termékeinek promócióját külön társaság végzi, amely a Richter varsói képviseleti irodájának és a Polfa marketing részlegének összevonásával került megalapításra a Richter és a Polfa közös tulajdonlása mellett.

A Richter oroszországi gyára, a **Gedeon Richter-RUS** növekedésének motorja továbbra is a klasszikus portfólió gyártása és értékesítése, amellyel szemben az orosz kormány által létrehozott, és a szociálisan hátrányos helyzetű állampolgárok támogatását célzó gyógyszerprogramból származó bevétel részaránya visszaesett. Az Oroszországot is sújtó pénzügyi válság eredményeként a gyengülő rubel árfolyam következményei a Társaságot is sújtották.

A **Richter Themis Medicare (India) Ltd.** 2008-ban továbbra is döntően intermediér gyártással és értékesítéssel foglalkozott, ebből is elsősorban Lisinopril fázistermékek előállításával. Emellett az év folyamán a befejezett és átadott hatóanyag részlegben is megkezdődött a termelés, amely már nemcsak kizárólag az anyavállalat igényeit hivatott kiszolgálni, hanem a Richter-csoport többi tagja számára is alternatív hatóanyagforrást jelent.

A 2007. év biotechnológiai akvizícióját jelentő **Richter-Helm BioLogics** a 2008-as év folyamán sikeresen megtartotta a jogelőd vevőkörét és szakmai állományát bővítette is. Ebben nagy szerepe volt a Richter-Helm Csoport másik tagjának a **Richter-Helm BioTec** vállalatnak, amelynek a 2008. évben a Richter-Helm BioLogics mikrobiális biotechnológiai szolgáltatásainak értékesítése és üzletfejlesztése volt legfőbb tevékenysége.

A Richter Gedeon Nyrt., mint a **Gedeon Richter Ukrfarm** ukrán vállalat kizárólagos tulajdonosa 2007. novembere óta, bővítette patikai hálózatát az ukrán piacon. A 2008. év végére 26 értékesítési ponttal rendelkezik a Társaság szerte az országban.

2007. október 9-én a Társaság a **Medimpex Gyógyszer-nagykereskedelmi Zrt.**-ben meglévő 50 %-os részvénytulajdonának értékesítéséről szerződést írt alá a Hungaropharma Gyógyszerkereskedelmi Zrt.-vel. A részvények átadására 2008. február 29-én került sor.

7. Kockázatkezelés

A Richter Gedeon Nyrt. kockázatkezelési irányelveivel összhangban az év folyamán elvégezte a Társasági szervezeti szintű kockázatértékelését. Az értékelés során a Társaság a szakértő támogatásával kidolgozott kockázatkezelési megközelítést követve beazonosította a működése szempontjából releváns stratégiai, működési, megfelelőségi és pénzügyi kockázatait, és ezeket a Társaság vezetése értékelte.

A kockázatértékelés eredményeit és a kockázatok kezelését az Ügyvezetőség megvitatta, az eredményekről beszámolt az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság számára. Az értékelés során az egyes kategóriákban az alábbi kockázatok bizonyultak a Társaság legjellemzőbb kockázatainak.

Stratégiai kockázatok:

Kockázat	Kockázat leírása	Kiemelt kockázatkezelési eljárások
Verseny és árlemorzsolódás	A növekvő generikus verseny és a verseny miatt csökkenő árak hatása a vállalat piaci helyzetére és eredményeire	-Rendszeres versenytárselemzések, iparági elemzések, hatékonyságelemzések -Versenyelőnyök beazonosítása -Új generikus termékek bevezetése -Árazási stratégia
Makrogazdasági tényezők	A vállalat piacait érintő makrogazdasági tényezők változásának kockázata, különös tekintettel a pénzügyi válság hatásaira	-Főbb makrogazdasági tényezők változásának nyomonkövetése, hatásának beépítése a tervezésbe -Költséggazdálkodási és vevőkapcsolati alkalmazkodás
Egészségügyi költségvetés	Az egészségügyi költségvetésben és szabályozásban beálló változások és támogatási korlátozások lehetséges következményei a vállalatra nézve	- Piaci környezet rendszeres elemzése, jogszabályi és gyógyszer támogatási változások nyomonkövetése -Kapcsolattartás a hatóságokkal -Költséggazdálkodási alkalmazkodás

Működési kockázatok:

Kockázat	Kockázat leírása	Kiemelt kockázatkezelési eljárások
Kvalifikált munkaerő	A kulcsfeladatokat ellátó munkavállalók megtartásához, illetve a kvalifikált munkaerő biztosításához kapcsolódó kockázat	-HR stratégia rendszeres felülvizsgálata -Képzési tervek, karrier-/utánpótlási programok -Ösztönzési és teljesítményértékelési rendszer
Generikus fejlesztés és törzskönyvezés	A generikus termékfejlesztés eredményességéhez, valamint a törzskönyvezés hatékony lebonyolításához kapcsolódó kockázat	-A termékfejlesztés és törzskönyvezés operatív, pénzügyi és jogi kontrollja -Rendszeres testületi áttekintés, értékelés
Originális és klinikai K+F	Az originális kutatások sikerességéhez kapcsolódó kockázat	-Rendszeres külső környezetelemzés -Originális kutatások státuszának és jövőjének folyamatos nyomonkövetése -A programok értékelése és döntések a Kutatási Tanácsban

Megfelelőségi kockázatok:

Kockázat	Kockázat leírása	Kiemelt kockázatkezelési eljárások
Szellemi termékek, szabadalmak és peres eljárások	A vállalati szabadalmakkal, illetve a szabadalmi jogokkal kapcsolatos kockázat	-Szabadalmak és szellemi termékek folyamatos értékelése és nyomonkövetése -Szabadalmi jogok érvényesítése
Szerződések és kötelezettségek	A szerződéses kötelezettségek kezelésére, a szerződéses feltételek betartására vonatkozó kockázat	-Vállalati szintű szerződéskötési folyamat -Speciális szerződések kiemelt kezelése
Egészségügyi hatóság szabályozás, minőségi követelmények, minőségbiztosítás	A hatósági szabályozásoknak való megfeleléshez kapcsolódó kockázat	-Minőségirányítási rendszerek és standard működési eljárások (SOP-k) alkalmazása -A hatósági követelményeknek való megfelelés nyomonkövetése

Pénzügyi kockázatok:

Kockázat	Kockázat leírása	Kiemelt kockázatkezelési eljárások
Devizaárfolyam	A vállalat számára kiemelt devizaárfolyamok kedvezőtlen alakulása	-Éves nyitott devizapozíciók, kiemelt azonnali devizaárfolyamok nyomonkövetése -Kockázatfedezési irányelvek és stratégia alkalmazása -Devizaátváltási árfolyamok bebiztosítása pénzügyi műveletekkel
Követeléskezelés és behajtás	A pénzbevételek, kintlévőségek behajtására vonatkozó kockázat	-Vevőminősítés -Fizetési feltételek és értékesítési limitek meghatározása -Követelésállomány rendszeres felülvizsgálata
Tőkeszerkezet és készpénzkezelés	A vállalat pénzállományának eredményes menedzseléséhez kapcsolódó kockázat	-Cash-flow tervek kidolgozása és nyomonkövetése -Csoportszintű elvek a szabad pénzeszközök kihelyezésére

8. Mérlegfordulónap után bekövetkezett események

A Társaság vezetésének nincs tudomása a mérlegfordulónap után bekövetkezett, az üzletmenet szempontjából fontos eseményről.

9. Jövőre vonatkozó kilátások

A Társaság stratégiai célkitűzései között szerepel továbbra is Magyarországon a gyógyszerpiac egészét átható, egyre súlyosabb problémák ellenére a piaci pozíciók megtartása, az Európai Unió és a FÁK piacain a kivitel fokozása, az Egyesült Államokban az elért pozíciók megtartása és erősítése. Ezeket a célokat a Társaság Magyarországon, a FÁK régióban és Közép-Kelet Európában a saját hálózat erősítésével, Nyugat-Európában és az USA-ban stratégiai partnerekkel és hosszú távú szerződések révén valósítja meg. A piaci pozíciók erősítésében fontos szerepet játszanak a megvásárolt befektetések, amelyek egyre számottevőbb mértékben járulnak hozzá a piacbővítési célok megvalósításához.

A vállalat célja, hogy a szteroid hatóanyagokban és az orális fogamzásgátló készítményekben speciális kínálatot nyújtó nőgyógyászati termékcsoportja az összes árbevétel emelkedésénél gyorsabban növekedve az éves eladásoknak egyre nagyobb százalékát képviselje.

A Társaság kiemelt feladatának tartja továbbá a kutatás-fejlesztés hatékonyságának, a szervezet működési képességének folyamatos javítását, valamint a biotechnológiai ágazat kialakítását.

**Előterjesztés
a 2. sz. napirendi ponthoz**

A könyvvizsgáló jelentése

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

Az Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. közgyűlése elé terjesztett éves beszámolóról

A Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. részvényeseinek

Elvégeztük a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. mellékelt 2008. évi éves beszámolójának a könyvvizsgálatát, amely éves beszámoló a 2008. december 31-i fordulónapra elkészített mérlegből – melyben az eszközök és források egyező végösszege 360.743 MFt, a mérleg szerinti eredmény 43.737 MFt nyereség –, az ezen időpontra végződő évre vonatkozó eredménykimutatásból és a számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó megjegyzéseket tartalmazó kiegészítő mellékletből áll.

Az ügyvezetés felelőssége a pénzügyi kimutatásokért

Az éves beszámolóban a számviteli törvényben foglaltak és a Magyarországon elfogadott általános számviteli elvek szerint történő elkészítése és valós bemutatása az ügyvezetés felelőssége. Ez a felelősség magában foglalja az akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításoktól mentes éves beszámoló elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső ellenőrzés kialakítását, bevezetését, fenntartását, megfelelő számviteli politika kiválasztását és alkalmazását, valamint az adott körülmények között ésszerű számviteli becsléseket.

A könyvvizsgáló felelőssége

A könyvvizsgáló felelőssége az éves beszámoló véleményezése az elvégzett könyvvizsgálat alapján, valamint az üzleti jelentés és az éves beszámoló összhangjának megítélése.

Hivatkozva a 2008. április 28-án kiadott, a 2007. évi éves beszámolóra vonatkozó jelentésünkre, közöljük, hogy az előző évre vonatkozó könyvvizsgálatunk alapján korlátozás nélküli könyvvizsgálói jelentést adtunk ki.

A könyvvizsgálatot a magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon érvényes – törvények és egyéb jogszabályok alapján hajtottuk végre. A fentiek megkövetelik, hogy megfeleljünk bizonyos etikai követelményeknek, valamint hogy a könyvvizsgálat tervezése és elvégzése révén elegendő és megfelelő bizonyosságot szerezzünk arról, hogy az éves beszámoló nem tartalmaz lényeges hibás állításokat.

Az elvégzett könyvvizsgálat magában foglalta olyan eljárások végrehajtását, amelyek célja könyvvizsgálati bizonyítékot szerezni az éves beszámolóban szereplő összegekről és közzétételekről. A kiválasztott eljárások, beleértve az éves beszámoló akár csalásból, akár tévedésekből eredő, lényeges hibás állításai kockázatának felméréseit, a könyvvizsgáló megítélésétől függenek. Az éves beszámolóhoz kapcsolódóan a könyvvizsgáló kockázatfelmérésének nem célja, hogy a vállalkozás belső ellenőrzésének hatékonyságára vonatkozóan véleményt mondjon.

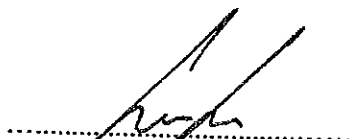
A könyvvizsgálat magában foglalta továbbá az alkalmazott számviteli alapelvek és az ügyvezetés lényegesebb becsléseinek, valamint az éves beszámoló bemutatásának értékelését. Az üzleti jelentéssel kapcsolatos munkánk a fent említett területre korlátozódott és nem tartalmazta egyéb, a Társaság nem auditált számviteli nyilvántartásaiból levezetett információk áttekintését. Meggyőződésünk, hogy a megszerzett könyvvizsgálói bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt a könyvvizsgálói záradék megadásához.

Záradék:

A könyvvizsgálat során a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. éves beszámolóját, annak részeit és tételeit, azok könyvelési és bizonylati alátámasztását az érvényes nemzeti könyvvizsgálati standardokban foglaltak szerint felülvizsgáltuk, és ennek alapján elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy az éves beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az általános számviteli elvek szerint készítették el.

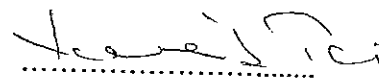
Véleményünk szerint az éves beszámoló a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. 2008. december 31-én fennálló vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad. Az üzleti jelentés az éves beszámoló adataival összhangban van.

Budapest, 2009. február 27.

.....
Gion Gábor

Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft.
1068 Budapest Dózsa György út 84/C.
000083

.....
Horváth Tamás
bejegyzett könyvvizsgáló
003449

**Előterjesztés
a 3. sz. napirendi ponthoz**

A Felügyelő Bizottság jelentése, amely magában
foglalja az Audit Bizottság jelentését is

**Richter Gedeon Nyrt.
Felügyelő Bizottsága**

J E L E N T É S

a Richter Gedeon Nyrt. 2009. évi rendes közgyűlése részére

Budapest, 2009. március 19.

Tartalomjegyzék

1.	Jelentés a Felügyelő Bizottság éves munkájáról .	3
1. 1.	Rövid tájékoztatás a Felügyelő Bizottság 2008. évben végzett munkájáról	3
1. 1. 1.	Az FB által 2008. évben tárgyalt fontosabb témák.....	3
1. 1. 2.	Az Audit Bizottság működésének bemutatása.....	4
1. 2.	A Társaság 2008. évi tevékenységének rövid értékelése, az Igazgatóság közgyűlés elé terjesztett beszámolójának véleményezése	6
1. 2. 1.	A Társaság 2008. évi tevékenységének jellemzése az FB által az év során vizsgált néhány téma kiemelésével	6
1. 2. 2.	Összefoglalás és a Felügyelő Bizottság ajánlása a közgyűlésnek	11
2.	Javaslatok a 2008. évi éves beszámoló elfogadására	12
2. 1.	Javaslat a Richter Gedeon Nyrt. 2008. évi mérlege és az adózott eredmény elfogadására	12
2. 2.	Javaslat a Richter Gedeon Nyrt. 2008. évi adózott eredménye felhasználására osztalék kifizetésére, továbbá a mérleg szerinti eredmény eredménytartalékba helyezésére	12

1. Jelentés a Felügyelő Bizottság éves munkájáról

1.1. Rövid tájékoztatás a Felügyelő Bizottság 2008. évben végzett munkájáról

A Felügyelő Bizottság (továbbiakban FB) 2008. évben is a társasági törvényben meghatározottaknak megfelelően működött. Tevékenységét az ügyrendjében előírt módon végezte. Munkáját a folyamatosan karbantartott éves munkatervében meghatározott területeken fejtette ki, a programjába vett témákat megtárgyalta.

Az éves közgyűlések közötti időszakban lényegében havonta ülésezett. Az összehívott ülések mindig határozatképesek voltak, betervezett, meghirdetett ülés nem maradt el.

Az FB, mint a tulajdonosi ellenőrzés szerve, elsődlegesen - a törvényi előírásoknak, a Társaság alapszabályában és a BÉT Felelős Társaságirányítási Ajánlásokban előírtaknak megfelelően – a Richter Gedeon Nyrt. (továbbiakban: Társaság) gazdálkodását ellenőrzi. Ezzel segíteni kívánja a tulajdonosokat az ügyvezetés tevékenységének megítélésében. Meg kell állapítani, hogy az FB a tevékenysége során nem találkozott jogszabályba, alapszabályba, közgyűlési határozatba ütköző, vagy a Társaság, a részvényesek érdekeit sértő cselekedettel. Meg kívánjuk jegyezni, hogy az ügyvezetés mindenben segítette az FB ellenőrző tevékenységét, a kért információkat időben megadta, eleget tett a társasági törvényben előírt rendszeres tájékoztatási kötelezettségének. Biztosította az FB zavartalan működéséhez szükséges feltételeket.

A gazdálkodás ellenőrzése mellett az FB megvitatta a Társaság és a Richter csoport következő évi üzleti tervét, továbbá a jövőjét hosszútávon jelentősen érintő témákat is, azok végrehajtása szempontjából fontos tevékenységek vizsgálatát elsődlegesnek tartotta.

1.1.1. Az FB által 2008. évben tárgyalt fontosabb témák

Az FB eleget téve a jogszabályi előírásoknak, minden negyedévi tőzsdei elemző jelentést megtárgyalta. Megvitattott a közgyűlés elé kerülő minden lényeges üzletpolitikai jelentést. Megtárgyalta a 2009. évi üzleti terveket – a Társaságét és a konszolidáltat is -, a közbenső mérleget, az éves beszámolót és a konszolidált éves beszámolót, az Audit Bizottság éves jelentését, az Audit Bizottság ügyrendje módosítását, az FB ügyrendje módosítását. A negyedéves tőzsdei jelentések megvitatása során Bogsch Erik vezérigazgató úr nemcsak az elmúlt időszak eseményeiről adott tájékoztatást, hanem minden esetben vázolta a Társaság előtt álló feladatokat is. Az FB a jelentéseket és a tájékoztatásokat tartalmaznak, magas színvonalúnak értékelte és tudomásul vette.

Az igazgatósági üléseken az FB elnöke - vagy az általa kijelölt személy - személyesen részt vett, így az üléseken az FB képviseltette magát.

2008. évben az FB a Társaság eredményes tevékenységét és jövőjét rövid és hosszú távon befolyásoló területek közül – többek között – a következő témaköröket tárgyalta: A biotechnológiai tevékenység az anyavállalatnál, illetve a Richter csoporton belül; A Társaság, mint csoport irányítási, ellenőrzési, szervezeti rendszerének áttekintése; Részvényárfolyam, cégérték alakulása, kapcsolata a cég jövedelmezőségi helyzetével; Pénzügyi helyzet, pénztartalékok, az árfolyam alakulásának hatása a gazdálkodásra; A Társaság alapszabálya módosításának hatása; Az Audit osztály beszámolója; A könyvvizsgálóval való együttműködés; Az Audit Bizottság éves jelentésének megvitatása .

A témák előkészítése, előterjesztése színvonalas volt, tartalmát tekintve megbízható helyzetértékelést és következtetés levonást tett lehetővé. Az FB az előterjesztéseket részletesen megtárgyalta, kiértékelte, a feltett kérdésekre adott válaszokat tudomásul vette és az előterjesztéseket - határozathozatal mellett - elfogadta. A tárgyalt témák közül ötöt az 1.2.1. pontban részletesebben is bemutatunk.

1. 1. 2. Az Audit Bizottság működésének bemutatása

A társasági törvénynek megfelelően a Társaság 2007. évi rendes közgyűlése a Felügyelő Bizottság független tagjai közül 3 tagú Audit Bizottságot (a következőkben: AB) hozott létre. A társasági törvény és a Társaság alapszabálya értelmében az AB hatáskörébe tartozik:

- a számviteli törvény szerinti beszámoló véleményezése,
- javaslattétel a könyvvizsgáló személyére és díjazására,
- a könyvvizsgálóval megkötendő szerződés előkészítése,
- a könyvvizsgálóval való együttműködés teendői ellátása,
- a pénzügyi beszámolási rendszer működésének értékelése,
- az FB munkájának segítése a pénzügyi beszámolási rendszer megfelelő ellenőrzése érdekében.

A BÉT Felelős Társaságirányítási Ajánlások a kockázatkezelési feladatok elvégzése segítségét is az AB feladatkörébe ajánlja. Ennek megfelelően az AB felülyeli a kockázatkezelés hatékonyságát, a belső kontroll rendszer működését és a belső ellenőrzés tevékenységét.

A legutóbbi évvizsgáló közgyűlés óta az AB három ülést tartott, amelyeken összesen 8 határozatot hozott. A megtárgyalt témák és meghozott határozatok:

1. A 2008. augusztus 31. fordulónappal készített közbenső mérleg és a könyvvizsgálói jelentése megvitatása, elfogadása.
2. A könyvvizsgálóval egyeztető megbeszélés történt, melyet az AB eredményesnek minősített.
3. Az Audit Osztály munkájáról készített osztályvezetői beszámoló megvitatása, elfogadása.
4. A könyvvizsgálói ajánlatok megvitatása.
5. Az AB ügyrendjének kiegészítése az írásbeli szavazás lehetőségével és az iratkezelési rend pontosbítása.
6. Az AB éves tevékenységéről készített jelentés megvitatása és elfogadása.
7. A 2008. évi pénzügyi beszámoló és a könyvvizsgálói jelentése megtárgyalása, elfogadása.
8. A 2008. évi konszolidált pénzügyi beszámoló és a könyvvizsgálói jelentése megtárgyalása, elfogadása.

Az AB összehívott ülésein a testületi tagok mindegyike mindenkor megjelent, az ülések mindig határozatképesek voltak. Betervezett, meghirdetett ülés nem maradt el.

A tárgyalt, megvitatott témák közül kiemeljük, hogy az éves pénzügyi beszámolók (társasági és konszolidált), annak könyvvizsgálói jelentései (társasági és konszolidált), valamint a közbenső mérleg és könyvvizsgálói jelentése olyan témák, amelyek megvitatása, elfogadása az FB ügyrendjében is szerepel. Mivel az érintett témákat előterjesztő felelősök köre azonos, célszerű volt ezeket a témákat az FB testületével közös ülésen feldolgozni.

Viszonylag új kérdés volt mindkét testület részére a kockázatkezelés hangsúlyozottabb megjelenése. Ki kell emelni, hogy a Felelős Társaságirányítási Ajánlások az AB felé a kockázatkezeléssel kapcsolatosan igényeket, feladatokat fogalmaz meg. Ezen igények AB tevékenységébe való beépítésének szükségessége a belső ellenőrzést végző Audit osztály beszámolójának feldolgozása, vitája folyamatában különösen felerősödött, vált konkréttá, megfoghatóvá.

Ennek során felmerültek olyan szervezeti, hatásköri kérdések is, amelyek az AB eddigi gyakorlatától eltérőek, amelyeket célszerű tisztázni, rendezni. Ilyen például az AB kapcsolata az Audit osztállyal, mivel a belső ellenőrzés – az Felelős Társaságirányítási Ajánlások szerint - az AB-nek tartozik közvetlen beszámolóval. Szükséges tehát mélyíteni a kapcsolatot az Audit osztály és az AB között.

Célszerű felülvizsgálni, hogy az FB, illetve az AB ügyrendjében - ebből eredően a tevékenységében - a kapcsolódó területeknél hol van párhuzamosság, illetve milyen legyen a hatékony feladatmegosztás. Ide sorolható témák például a könyvvizsgáló tevékenységének figyelemmel kísérése, az éves pénzügyi beszámolók és ezek könyvvizsgálói jelentései, továbbá a közbenső mérleg és könyvvizsgálói jelentése megvizsgálása.

1. 2. A Társaság 2008. évi tevékenységének rövid értékelése, az Igazgatóság közgyűlés elé terjesztett beszámolójának véleményezése

A Társaság a 2008. évet – az előző évekhez hasonlóan, bár romló piaci feltételek mellett – jó eredménnyel zárta. A csökkenő belföldi és USA, valamint a stagnáló orosz piacot kivéve minden más relációban bővülő értékesítési árbevételt, növekvő üzleti és adózott eredményt ért el annak ellenére, hogy a tevékenységek 82,8 %-át (előző évben 81,8 %) kitevő exportot érzékenyen érintették az árfolyammozgások. Az export forintban és euróban számolva a bázis szintjén alakult (0,7 %-al nőtt). Az adózott eredmény 9.905 MFt növekedése (2007-ben 33.832 MFt, 2008-ban 43.737 MFt) lényegében a forint gyengüléséből ered.

Az előbbi megállapításokat az Igazgatóság beszámolója, a könyvvizsgáló jelentése részletes adatokkal támasztja alá. Ezek tanulmányozása, megvitatása és az FB évközi munkája során szerzett tapasztalatai alapján a jelzett dokumentumokban bemutatott eredmények megalapozottak, megbízhatóak. Mindezek alapján a Tisztelt Közgyűlésnek a következőket jelentjük.

1. 2. 1. A Társaság 2008. évi tevékenységének jellemzése az FB által az év során vizsgált néhány terület, illetve téma kiemelésével

- A Richter és a Polpharma társulás megghiúsulása

Az FB az elmúlt évben minden negyedévben valamint minden esetben amikor a Társaságot érintő kérdésekről volt szó, információt kért a 2007-ben elkezdődött Polpharma egyesülésről.

A társaságok közötti kapcsolat a 2007. november 14. napján a Genefar BV. („Genefar”) és a Richter közötti társulási szerződés („Szerződés”) aláírásával indult, melynek célja a Polpharma részvényei 99,65%-ának a megszerzésére irányult tőkeemelés utáni részvénycsere útján. A Szerződést a Richter 2007. december 18. napján megtartott rendkívüli közgyűlése jóváhagyta.

Ezután egy vezető testület irányításával a társaságokat átfogó, az egyesülés előnyeit, szinergiáit felmérő munkafolyamat indult, melyet az FB folyamatosan követett. E munkákkal egyidejűleg a hatósági jóváhagyások megszerzése is elindult, mely eredményeként a lengyel versenyhivatal (OPCC) 2008. július 3. napján hozzájárult a Szerződésben foglalt tranzakcióhoz.

A Richter a versenyhivatali engedéllyel egyidőben értesítést kapott a Genefartól, hogy álláspontjuk szerint a Szerződés megszűnt. A Richter ezzel nem ért egyet. A helyzet tisztázása érdekében a Richter és a Genefar képviselői, pénzügyi és jogi tanácsadói tárgyalást folytattak. Az egyeztetés eredménytelenül zárult, mert nyilvánvalóvá vált, hogy a Genefar a Szerződés teljesítését a felek által aláírt és a rendkívüli közgyűlés által jóváhagyott Szerződésben foglaltakhoz képest további jogok és előnyök biztosításához, valamint egyes kötelezettségeknek az elengedéséhez kötötte volna.

A Genefar jelezte, hogy nem teljesíti az eredeti Szerződésben meghatározott feltételek alapján a zárást, ezért a Richter és a Polpharma közötti tranzakció meghiúsult.

A Richter megtette a szükséges intézkedéseket a Szerződésben kikötött 40 millió USD meghiúsulási kötbér érvényesítése érdekében.

Az FB a tájékoztatásokat tudomásul vette.

- A Társaság - mint csoport - irányítási, ellenőrzési és szervezeti rendszerének áttekintése

Az FB a gazdasági vezérigazgató-helyettes beszámolója alapján tájékoztatást kapott a Richter nemzetközi vállalatcsoporttá válásáról. Ezek alapján megismerte, hogy a Richter csoport jelenlegi irányítási modellje olyan többemű törzsházi irányításként írható le, amelyben elsődleges a funkcionális szakmai irányítás, és ezt egészíti ki a tulajdonosi irányítás, továbbá a pénzügyi, számviteli kontroll.

Amíg a Richter csoportban túlnyomóan meghatározó az anyavállalat tevékenysége, mivel a csoport árbevételének kb. 76%-át, az adózott eredményének 90-95 %-át adja és ezen kívül egyes gyógyszeripari funkciókat eleve csak az anyavállalat végez (originális kutatás, szteroid termékek gyártása), addig erős érvek szólnak a törzsházi irányítási modell fenntartása mellett.

A termelő leányvállalatoknál (Polfa, GR-RO, GR-RUS, RTML) az utasításos funkcionális szakmai irányítás (döntéshozás és beszámoltatás) érvényesül a termékfejlesztés, késztermékgyártás, kereskedelem és marketing, beruházáspolitikai, minőségbiztosítás, pénzügyi kontrolling, informatikai szolgáltatás területén. Harmonizációs jellegű szakmai irányítás a számvitel, belső ellenőrzés, HR, PR területén.

A kereskedelmi leányvállalatok operatív irányítását a Kereskedelmi igazgatóság végzi.

A belföldi szolgáltató leányvállalatokat egyrészt szolgáltatásaik többségi megrendelőjeként, másrészt a delegált tisztségviselők és tulajdonosi felelősök révén irányítja.

A nagykereskedelmi és patikai vállalatok központi szakmai irányításáért a Kereskedelmi igazgatóságon külön koordinátor felelős.

A szakmai irányításon kívül, a Csoport tulajdonosi kontrollt is érvényesít. Azokban a társaságokban, ahol közel kizárólagos tulajdonos, ott a tulajdonosi kontroll a lehető lepragmatikusabb (zárt társaságok, kis vezető testület, csak kötelező jelentések, kötelező minimumot tárgyaló taggyűlés). Amely társaságokban külső tulajdonosok is vannak (RTML, Richter-Helm vállalatok) ott érdemben is a társasági vezető testületek a taggyűlés előtti végső döntéshozók.

Az irányítás és az ellenőrzés fontos eszköze mindegyik tagvállalat esetében a pénzügyi beszámolók készíttetése és értékelése. Ez a tulajdoni hányad alapján különböző mélységű. Az ún, stratégiai vállalati kör vállalatai (termelő leányvállalatok, kiemelt nagyker. és kisker. cégek) rész vesznek a csoportszintű középtávú és éves tervezésben. A kisebb tulajdonosi hányaddal rendelkező cégek havi, negyedéves tőkekonzolidációs adatszolgáltatást teljesítenek. A 20%-ot el nem érő kisebbségi részesedésektől csak évi beszámolót kér a Csoport.

A pénzügyi és számviteli külső kontroll fontos eszköze a könyvvizsgálat. Könyvvizsgálók auditálják a stratégiai vállalati körbe tartozó tagvállalatok éves pénzügyi beszámolóját.

Az FB tájékoztatást kapott a továbbfejlesztés terveiről. Ezek között szerepel a nagyker.-kisker. vállalatok szakmai irányításának és tulajdonosi kontrolljának javítása, az anyavállalati operációs és menedzsment rendszerek kiterjesztése a tagvállalatokra (kockázatkezelés, központosított beszerzés), a Csoport-irányítás szervezeti felkészítése nagyobb léptékű akvizíciókra.

Az FB a beszámolót nagyon hasznosnak tartotta, és egyetértett a továbbfejlesztés szükségességével.

- Biotechnológiai tevékenység az anyavállalatnál, illetve a Richter csoporton belül

Az FB a kutatási igazgatóság beszámolója alapján kapott tájékoztatást a Társaság a bioszimiláris gyógyszermolekulák fejlesztésének megkezdéséről, melyet a versenyképesség fokozása érdekében indítottak.

A piacon levő originális biotechnológiai termékek forgalmának elemzését követően és az OTF ajánlása alapján – szabadalmi lejárat és indikáció alapján - vegyes portfóliót alakít ki a Társaság. Az előrejelzések szerint 2010 után ezekre a termékekre várható jelentős felfutás.

Jelen ismeretek szerint 7-8 év alatt lehet bioszimiláris terméket kifejleszteni, melyet nagymértékben meghatároz a klinikai vizsgálatok időtartama.

A tervezett piaci szerepléshez szükséges termékek gyártását egyrészt a Richter-Helm Biologic vegyes vállalat üzemeltetésével, másrészt egy debreceni biotechnológiai gyártóüzem felépítésével és a budapesti félézem kialakításával tervezi a Társaság. A debreceni Ipari Parkban felépülő 10.000 m² alapterületű üzem két párhuzamos gyártósorral valósul meg, 1,3 MrdFt kormányzati támogatás mellett a várható bekerülési költsége 10 MrdFt lesz.

A teljes fejlesztési költségeket 11-17 MrdFt-ra becsülik. A megtérülési idő, számítások szerint az átlagosnál hosszabb, de a gyártások 2014 évi indításához képest kedvező.

Versenyelőnyt jelent, hogy jelenleg megbízható gyártókapacitás nincs a piacon, európai konkurensről nincs tudomás, illetve a debreceni egyetem szakembereket fog képezni a Richter számára.

FB megállapította, hogy a Társaság számára ez az új terület óriási lehetőség, a pénzen és a szaktudáson kívül, azonban szerencse is kell hozzá.

- A Társaság pénzügyi helyzete, pénztartalékainak alakulása

Az FB áttekintette a Társaság pénzügyi helyzetének, pénztartalékainak alakulását, továbbá a devizaárfolyam változások hatását a Társaság gazdálkodására.

Megállapította, hogy a Társaság pénzügyi helyzete a korábbi évekhez hasonlóan továbbra is stabil, kiegyensúlyozott volt 2008-ban.

Az eszközállományon belül továbbra is jelentős a magas likviditású eszközök részaránya. A pénzeszközök és értékpapírok év végi állománya 66.314 MFt összeget tett ki, amely 16.045 MFt-os növekedést jelent a 2007. 12. 31-i állapothoz viszonyítva. Ezen összegen belül a pénzeszközök 44.226 MFt-ot, az értékpapírok 22.088 MFt-ot tettek ki.

A Társaság működési cash flow-jának 23.989 MFt-os többlete a befektetési tevékenység finanszírozási igényét teljes mértékben biztosította, s ezen felül 1.941 MFt többletet generált a pénzeszköz állományban is.

A Társaság a szabad pénzeszközök hasznosítása során az Igazgatóság által elfogadott irányelvek szerint járt el. A banki forint és devizabetét elhelyezéseken kívül alacsony kockázatú állampapírok és nyílt végű befektetési alapok befektetési jegyei alkották a befektetési portfóliót.

A Társaság mint anyavállalat, jelentős összegű kölcsönnyújtással finanszírozza a leányvállalatok beruházásait és működését. Az adott kölcsönök állománya év végén 26.9 MdFt-nak megfelelő /EUR, USD/ összeget tett ki.

A pénzügyi műveletek eredménye 2008-ban 10.931 MFt volt, amely az adózás előtti eredményhez 24,2 %-ban járult hozzá.

A Társaság árbevételének döntő részét /83%/ külföldi devizákban realizálja, ezért a devizaárfolyamok alakulása jelentős hatással van az eredményére. Az árfolyamkockázatokat a Társaság határidős devizaügyletek kötésével mérsékli.

Az FB megállapította, hogy a Társaság erős mérlegszerkezete, jelentős pénztartalékai, pozitív cash flow-ja biztos alapot adnak a pénzügyi válság negatív hatásainak a kezelésére.

- Az FB ügyrendjének módosítása

Az FB ügyrendjét legutóbb az 1999. évi közgyűlés hagyta jóvá. Az eltelt 10 év alatt olyan változások is bekövetkeztek, amelyek hatását elengedhetetlen átvezetni illetve megjelentetni az ügyrendben. Ezek közül a legfontosabb, hogy a gazdasági társaságokról 2006. évben új törvény született. Az ezzel való összhang halaszthatatlanná teszi az FB ügyrend bizonyos módosítását, helyenkénti kiegészítését. Kiemelkedő a változások közül a nyilvánosan működő rt. (nyrt) kategória, a közbenső mérleg jóváhagyása, az Audit Bizottság létrehozása az FB független tagjai közül, az Audit Bizottság ügyrendjének elfogadása, az Audit Bizottság éves jelentésének elfogadása, az FB tagság megszűnése külön törvényben meghatározott esetben, az írásbeli határozathozatal lehetősége sürgős esetben. Jelentősen érinti az FB tevékenységét, működését a BÉT 2008. 05. 16-án hatályba lépett Felelős Társaságirányítási Ajánlások előírásai, amelyek némelyike az FB ügyrendjének kiegészítését is igényli. Ebből következő ügyrend kiegészítések: az FB éves jelentésében be kell mutatni az Audit Bizottság működését, az FB-nek meg kell vitatnia az Audit Bizottság éves jelentését.

1. 2. 2. Összefoglalás és a Felügyelő Bizottság ajánlása a közgyűlésnek

A közgyűlés elé terjesztett 2008. évi igazgatósági beszámolót alátámasztó dokumentumokat, továbbá a könyvvizsgálói jelentést az FB áttanulmányozta, megvitatta. Mindezekre, és az évközi munkája során szerzett információkra épülően az FB-nek lehetősége volt a beszámolókból bemutatott eredményeket, megállapításokat megítélni. A bizottságon belül egyeztetett, összegező értékelést, valamint az FB egyhangú véleményét a következőkben terjesztjük a Tisztelt Közgyűlés elé.

A Társaság az előző évi értékesítési eredményeket 2008 évben - a forintban és euróban kimutatott adatok alapján - lényegében teljesítette. Az értékesítés csökkenése 0,5 % (euróban mérve is - 0,5 %), az export árbevétel részesedése az összes értékesítésből 82,8 % volt. Kiemelkedő - ez évben is - a FÁK piac 6,1 %-os (euróban mérve is 6,1 %-os) növekedése. Az Európai Unióban az árbevétel forintban 5,1 %-kal, (euróban mérve 5,0 %-kal) nőtt. Az USA régióban mind forintban (29,7 %), mind euróban (29,5 %) csökkent az árbevétel. Az egyéb piacok relációjában a Társaság forintban 3,8 %-os (euróban 3,6 %-os) árbevétel növekedést tudott realizálni. A hazai piacon a Társaság 5,6 %-os részesedéssel rendelkezik, az árbevétele azonban a tárgy évben forintban mérve 5,6 %-al (euróban is 5,6 %-kal) alatta van az előző évinek.

A Társaság adózás utáni eredménye 43.737 MFt, amely 29,3 %-os emelkedést jelent az előző évihez képest.

A Társaság az állammal, a bankokkal, a hatóságokkal, a piaci és más partnereivel szembeni kötelezettségeit mindenkor időben teljesítette, a pénzügyi helyzete ez év során is kiegyensúlyozott volt.

Az FB a Társaság 2008. évi tevékenységéről szóló éves pénzügyi beszámolóban foglaltakkal, az auditálási jelentésben leírt értékelő megállapításokkal egyetért. Mindezek alapján a Társaság 2008. évi mérlegét, eredménykimutatását, kiegészítő mellékletét, üzleti jelentését – az abban foglaltak valódiságának és szabályszerűségének könyvvizsgálói igazolása által megerősítve – a Tisztelt Közgyűlésnek elfogadásra ajánlja.

2. Javaslatok a 2008. évi éves beszámoló elfogadására

2.1. Javaslat a Richter Gedeon Nyrt. 2008. évi mérlege és az adózott eredmény elfogadására

A Társaság 2008. évi tevékenységét részletező, közgyűlés elé terjesztett auditált éves pénzügyi beszámolóban foglaltak, valamint a könyvvizsgálatot végző Deloitte Kft. által készített elemzés és hitelesítő nyilatkozat, továbbá a saját elemzése alapján az FB a következőket javasolja a Tisztelt Közgyűlésnek elfogadásra:

- A közgyűlés elé terjesztett, a számviteli törvény előírásainak megfelelő auditált 2008. évi pénzügyi beszámolót (amelyben a mérleg eszköz és forrás oldalának egyező végösszege 360.743 MFt) fogadja el.
- A 2008. évi auditált beszámoló eredménykimutatásában megjelölt (osztalék kifizetése előtti) adózott eredményt 43.737 MFt összeggel fogadja el.

2.2. Javaslat a Richter Gedeon Nyrt. 2008. évi adózott eredménye felhasználására osztalék kifizetésére, továbbá a mérleg szerinti eredmény eredménytartalékba helyezésére

Az FB az Igazgatóság által e témában előterjesztett javaslatokat elfogadja és támogatja.

Ennek alapján javasolja a Tisztelt Közgyűlésnek, hogy:

- a többszörös részvényekre javasolt 59 %-os osztalék, vagyis egy részvényre 590 Ft kifizetését hagyja jóvá,
- javasolja továbbá, hogy az adózott eredmény fenti osztalék kifizetése után fennmaradó részét – a törvényi előírásnak megfelelően mérleg szerinti eredményként – a közgyűlés fogadja el, és rendelje el annak eredménytartalékba helyezését.

Budapest, 2009. március 19.

Dr. Chikán Attila
a Felügyelő Bizottság elnöke

**Előterjesztés
a 4. sz. napirendi ponthoz**

Határozat a 2008. évi adózott eredmény felhasználásáról, osztalék megállapítása a 2008. évi eredmény terhére a törzsrésztvényekre

Előterjesztés

a közgyűlés 4. sz. napirendi pontjához

17/2009. sz. igazgatósági határozat

Az Igazgatóság javasolja a közgyűlésnek, hogy a törzsrésztvényekre, a névértékre vetített 59% osztalékot (azaz 590,-Ft/törzsrésztvény) állapítson meg, és kifizetését hagyja jóvá.

Az Igazgatóság jóváhagyásra javasolja a közgyűlésnek, hogy a megállapított osztalék kifizetése után fennmaradó adózás utáni eredmény teljes összegét a Társaság az eredménytartalékba helyezze.

Az Igazgatóság a határozatot egyhangúan, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

**Előterjesztés
az 5. sz. napirendi ponthoz**

A 2008. évi mérleget magában foglaló számviteli
törvény szerinti beszámoló jóváhagyása

Előterjesztés

a közgyűlés 5. sz. napirendi pontjához

18/2009. sz. igazgatósági határozat

Az Igazgatóság a közgyűlésnek elfogadásra javasolja a Társaság 2008. évi gazdálkodására vonatkozó számviteli törvény szerint elkészített beszámolóját (mérleg, eredménykimutatás, kiegészítő melléklet, üzleti jelentés).

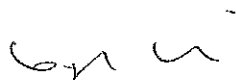
Az Igazgatóság a határozatot egyhangúan, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

**Előterjesztés
a 6. sz. napirendi ponthoz**

A Richter csoport 2008. évi gazdálkodásáról szóló
jelentés és az IFRS szerinti konszolidált beszámoló
ismertetése

RICHTER GEDEON NYRT
NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÓKÉSZÍTÉSI SZABVÁNYOK SZERINT KÉSZÍTETT
KONSZOLIDÁLT BESZÁMOLÓ

A 2008. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVRŐL

Bogsch Erik
vezérigazgató

Budapest, 2009. március 25.

Richter Gedeon Nyrt.

KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI BESZÁMOLÓK

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
Konszolidált eredménykimutatás	3
Konszolidált mérleg	4
A konszolidált saját tőke változása kimutatás	6
Konszolidált Cash Flow kimutatás	7
Jegyzetek a konszolidált pénzügyi beszámolókhöz	8

Richter Gedeon Nyrt.

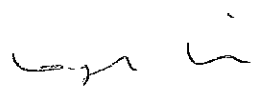
Konszolidált eredménykimutatás

a december 31-ével végződő évről

	Melléklet	2008 MFt	2007 MFt
Értékesítés nettó árbevétele		236.101	223.624
Nettó royalty bevételek		417	452
Összes árbevétel		236.518	224.076
Értékesítés költségei		(108.421)	(104.379)
Bruttó fedezet		128.097	119.697
Értékesítési és marketing költségek		(51.921)	(43.308)
Igazgatási és egyéb működési költségek		(15.965)	(14.900)
Kutatás-fejlesztés költségei		(18.402)	(18.063)
Egyéb bevétel és ráfordítás eredménye		(7.653)	(7.143)
Üzleti tevékenység eredménye	5	34.156	36.283
Társult vállalkozástól származó eredmény		903	735
Pénzügyi tevékenység eredménye	7	8.394	(1.238)
Adózás előtti eredmény		43.453	35.780
Társasági adó	8	(1.876)	(1.809)
Adózott eredmény		41.577	33.971
Külső tulajdonosok részesedése az eredményből		(167)	(635)
Mérleg szerinti eredmény		41.410	33.336
Egy részvényre jutó eredmény (Ft)	9		
Alap		2.227	1.792
Hígított		2.222	1.789

A 8-35 oldalakon közölt mellékletek a konszolidált éves beszámoló elválaszthatatlan részei

2009. március 25.

.....
a vállalkozás vezetője

2009.03.25.

Richter Gedeon Nyrt.

Konszolidált mérleg

a 2008. december 31-i állapot szerint

	Melléklet	2008 MFt	2007 MFt
ESZKÖZÖK			
Befektetett eszközök			
Ingtatlanok, üzemi berendezések és felszerelések	11	141.935	144.863
Befektetési célú ingatlanok	12	766	762
Goodwill	18	5.815	3.892
Immateriális javak	11	9.821	7.747
Részesedések társult vállalatokban	15	6.533	6.032
Befektetett pénzügyi eszközök	15	3.578	10.388
Halasztott adó-eszközök	17	1.048	789
Adott kölcsönök		1.561	1.014
		<u>171.057</u>	<u>175.487</u>
Forgóeszközök			
Készletek	19	56.808	52.874
Vevők	20	68.671	55.453
Egyéb rövid lejáratú követelések	21	9.190	6.140
Adókövetelés	17	-	208
Értékpapírok	22	18.862	5.400
Készpénz és pénz egyenértékű eszközök	23	57.456	49.831
Értékesítésre tartott eszközök	16	2.089	2.570
		<u>213.076</u>	<u>172.476</u>
Eszközök összesen		<u>384.133</u>	<u>347.963</u>

A 8-35 oldalakon közölt melléletek a konszolidált éves beszámoló elválaszthatatlan részei

2009. március 25.

.....
a vállalkozás vezetője

Richter Gedeon Nyrt.
Konszolidált mérleg
a 2008. december 31-i állapot szerint

	Melléklet	2008 MFt	2007 MFt
FORRÁSOK			
Saját tőke			
Jegyzett tőke	24	18.638	18.638
Saját részvények	25	(604)	(1.718)
Részvény ázsio		15.214	15.212
Tőketartalék		3.475	3.475
Átértékelési tartalék		(7.518)	(3.562)
Valós értékelés értékelési tartalék		92	25
Eredménytartalék		307.202	274.113
		<u>336.499</u>	<u>306.183</u>
Külső tulajdonosok részesedése		<u>2.787</u>	<u>8.198</u>
Hosszú lejáratú kötelezettségek			
Hitel/kölcsön		70	463
Halasztott adó kötelezettség	17	817	725
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettség		212	524
		<u>1.099</u>	<u>1.712</u>
Rövid lejáratú kötelezettségek			
Hitel/kölcsön	29	5.053	392
Szállítók	26	27.864	18.083
Adófizetési kötelezettség	17	485	-
Egyéb kötelezettségek	27	8.293	11.287
Céltartalékok	28	1.201	1.020
Értékesítésre tartott eszközökkel kapcsolatos kötelezettség	16	852	1.088
		<u>43.748</u>	<u>31.870</u>
Források összesen		<u>384.133</u>	<u>347.963</u>

A 8-35 oldalakon közölt mellékletek a konszolidált éves beszámoló elválaszthatatlan részei

2009. március 25.

.....
a vállalkozás vezetője

Richter Gedeon Nyrt.

**Konszolidált saját tőke változás kimutatása
a 2008. december 31-ével végződő évről**

Melléklet	Jegyzett tőke	Részvény- ázsó	Tőke tartalék	Saját részvény	Valós értékelés értékelési tartalék	Ártértékelési- tartalék	Részvény alapú kifizetések tartaléka	Eredmény- tartalék	Összesen
	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt
Egyenleg 2007. január 1-jén	18.638	15.209	3.475	(538)	43	(3.517)	1.753	253.052	288.115
Külföldi leányvállalatok beszámolóinak forintosításából adódó árfolyam különbözlet	-	-	-	-	-	(45)	-	-	(45)
Elsőbbségi részvények átváltása	-	3	-	-	-	-	-	-	3
Kiadott és vásárolt saját részvények	-	-	-	(1.180)	-	-	-	33.336	(1.180)
Mérleg szerinti eredmény	-	-	-	-	-	-	-	(12.841)	33.336
Törzsrészvények után járó osztalék 2006. évre	-	-	-	-	-	-	-	-	(12.841)
Részvény alapú kifizetésekhez kapcsolódó tartalék feloldása	-	-	-	-	(18)	-	(1.753)	316	(1.437)
Valós értékelés értékelési tartaléka	-	-	-	-	-	-	-	-	(18)
Romániai vállalatok fúziójával kapcsolatos módosítás	-	-	-	-	-	-	-	250	250
Egyenleg 2007. december 31-én	18.638	15.212	3.475	(1.718)	25	(3.562)	-	274.113	306.183
Külföldi leányvállalatok beszámolóinak forintosításából adódó árfolyam különbözlet	-	-	-	-	-	(3.956)	-	-	(3.956)
Elsőbbségi részvények átváltása	-	2	-	-	-	-	-	-	2
Kiadott és vásárolt saját részvények	-	-	-	1.114	-	-	-	41.410	1.114
Mérleg szerinti eredmény	-	-	-	-	-	-	-	(8.362)	41.410
Törzsrészvények után járó osztalék 2007. évre	-	-	-	-	67	-	-	-	(8.362)
Valós értékelés értékelési tartalék	-	-	-	-	-	-	-	-	67
Romániai vállalatok fúziójával kapcsolatos módosítás	-	-	-	-	-	-	-	41	41
Egyenleg 2008. december 31-én	18.638	15.214	3.475	(604)	92	(7.518)	-	307.202	336.499

A 8-35 oldalakon között mellékletek a konszolidált éves beszámoló elválaszthatatlan részei

Richter Gedeon Nyrt.
Konszolidált Cash Flow kimutatás
a 2008. december 31-ével végződő évről

	Melléklet	2008 MFt	2007 MFt
Üzleti tevékenység			
Mérleg szerinti eredmény		41.410	33.336
Értékcsökkenési leírás		20.583	20.213
Pénzügyi tevékenység eredménye		(8.394)	1.238
Társasági adó		1.876	1.809
Részvényjuttatásra képzett tartalék állományváltozása		-	(1.753)
Részvényjuttatásra képzett tartalék visszavétele		-	316
Új romániai vállalatok megszerzésével kapcsolatos módosítás		41	250
Nyugdíjazással kapcsolatos juttatásokra képzett céltartalék	33	312	213
Ingatlanok, üzemi berendezések, felszerelések csökkenésének eredménye		2.368	991
Részesedés értékesítésének eredménye		(18)	-
<i>Működő tőke változásai</i>			
Követelések állományváltozása		(9.671)	(5.867)
Készletek állományváltozása		(1.384)	(158)
Kötelezettségek és egyéb tételek állományváltozása		(1.486)	166
Értékesítésre tartott eszközök és kapcsolódó kötelezettségek állományváltozása	16	(1.237)	(1.482)
Fizetett adó	17	(1.983)	(1.536)
Üzleti tevékenységből származó nettó cash-flow		42.417	47.736
Befektetési tevékenység			
Ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések beszerzése		(22.010)	(23.197)
Új vállalatok bevonása miatti tárgyi eszköz korrekció		-	(10.679)
Ingatlanok, üzemi berendezések, felszerelések értékesítésének bevétele		630	645
Befektetett pénzügyi eszközök állományváltozása		6.309	(2.242)
Értékpapírok állományváltozása		(13.395)	2.493
Adott kölcsönök állományváltozása		(547)	(818)
Kamatok és kamatjellegű bevételek		3.152	2.797
Kapott osztalék		78	70
Részesedés értékesítése		1.500	-
Leányvállalat megszerzésére fordított pénzösszeg	35	(11.146)	-
Befektetési tevékenységre felhasznált nettó cash flow		(35.429)	(30.931)
Pénzügyi tevékenység			
Elsőbbségi részvény átváltás hozama		2	3
Saját részvények állományváltozása		1.114	(1.180)
Fizetett osztalék – törzsrészvényekre		(8.404)	(12.816)
Egyéb pénzügyi tevékenységből származó ráfordítás		5.164	(4.105)
Hosszú lejáratú hitelek nettó törlesztése		4.255	(39)
Pénzügyi tevékenységre felhasznált nettó cash flow		2.131	(18.137)
Pénz és pénz egyenértékű eszközök növekedése/(csökkenése)		9.119	(1.332)
Készpénz és pénz egyenértékű eszközök év elején		49.831	51.208
Árfolyamváltozások hatása a külföldi pénznemben tartott készpénz egyenlegére		(1.494)	(45)
Készpénz és pénz egyenértékű eszközök év végén		57.456	49.831

A 8-35 oldalakon közölt mellékletek a konszolidált éves beszámoló elválaszthatatlan részei

Richter Gedeon Nyrt.

Kiegészítő melléklet

1. Általános háttér

I) Jogi helyzet és a tevékenység jellege

A Richter Gedeon Nyrt. (a „Társaság” vagy „Richter Gedeon Nyrt.”), mely a Vállalatcsoport Anyavállalata, a Magyar Köztársaságban bejegyzett, gyógyszeripari termékeket gyártó vállalkozás. A Társaságot 1923-ban alapították. Az Anyavállalat elődjét 1901-ben Richter Gedeon alapította egy gyógyszerár megvásárlásával. 1990-ben az állami tulajdonú Kőbányai Gyógyszerárugyár részvénytársasággá alakult és beleolvadt az Anyavállalatba. Székhelye: Budapest 1103 Gyömrői út 19-21. szám alatt található.

II) Új és módosított szabványok alkalmazása

A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság és a Nemzetközi Számviteli Standard Testület négy standardja és értelmezése lépett hatályba a tárgyidőszakban, melyek alkalmazása nem okozott változást a Csoport számviteli politikájában:

I) IAS 39 (módosítás): Pénzügyi instrumentumok: Elszámolás és értékelés és IFRS 7: Pénzügyi eszközök átsorolása	Hatályos 2008.július 1-től
II) IFRIC 11: IFRS 2 – A csoport és visszavásárolt saját részvényekkel folytatott tranzakciók	Hatályos 2007.március 1-től
III) IFRIC 12: Koncessziós Szerződések	Hatályos 2008 január 1-től
IV) IFRIC 14 IAS 19 – A meghatározott juttatási programok korlátja, minimális finanszírozási követelmények és hatásuk	Hatályos 2008 január 1-től

A beszámolóképzítés időpontjában a következő, még nem hatályos szabványok és értelmezések voltak kibocsátás alatt:

I) IAS 1 A pénzügyi beszámolók prezentációja (módosítás)	Hatályos 2009 január 1-től
II) IAS 23 Hitelfelvételi költségek módosítása	Hatályos 2009 január 1-től
III) IAS 27 (módosítás) Konzolidált és egyedi pénzügyi kimutatások	Hatályos 2009.január 1-től
IV) IAS 32 Pénzügyi instrumentumok kiegészítése	Hatályos 2009 január 1-től
V) IFRS 2 Részvény alapú kifizetések módosítása	Hatályos 2009 január 1-től
VI) IFRS 3 (átdolgozott) Üzleti kombinációk	Hatályos 2009.július 1-től
VII) IFRS 5 (módosítás) Eladási célú befektetett eszközök és megszünt tevékenységek (és ennek következményeként módosítás az IFRS 1: Első alkalmazás standardban)	Hatályos 2009.július 1-től
VIII) IFRS 7 (módosítás) Pénzügyi Instrumentumok: Közzététel	Hatályos 2009 január 1-től
IX) IFRS 8 Működési szegmensek	Hatályos 2009 január 1-től
X) IFRIC 13 Vevői Hűségprogramok	Hatályos 2008.július 1-től
XI) IFRIC 15 Ingatlanberuházási szerződések	Hatályos 2009 január 1-től
XII) IFRIC 16 Külföldi érdekeltségekben lévő nettó befektetés fedezése	Hatályos 2008.október 1-től
XIII) IFRIC 17 Természetbeni osztalékfizetés a tulajdonosoknak	Hatályos 2009 július 1-től
XIV) IFRIC 18 Ügyfelektől kapott eszközátruházások	Hatályos 2009 január 1-től
XV) A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok javításai	Hatályos 2009 január 1-től

III) A mérlegkészítés alapja

A konszolidált éves beszámoló a bekerülési érték elve alapján készült. A bekerülési érték az 1990. november 1-jén meglévő eszközök tekintetében vagyonértékeléssel, illetve a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolóképzítési Szabványok (IFRS) alapján módosult. A konszolidált éves beszámoló magyar forintban (millió) került kimutatásra. A Tagvállalatok számviteli, pénzügyi és egyéb nyilvántartásainak vezetése a helyi hatályos törvények és számviteli előírások alapján történik. A Csoport tagjai a helyi beszámolási sztenderdek szerint összeállított beszámolókat az IFRS-nek való megfelelés érdekében módosítják.

Ez a beszámoló a Vállalatcsoport konszolidált pénzügyi helyzetét és tevékenységének, illetve pénzforgalmának eredményét, saját tőke változását mutatja be. A Csoport befektetéseinek ismertetését a beszámoló 13., 14. pontjai tartalmazzák.

A Vállalatcsoport 2002-től kezdve készít Nemzetközi Pénzügyi Beszámolóképzítési Szabványok szerint konszolidált beszámolót. Az Anyavállalat ezen időszakot megelőzően is készített Nemzetközi Pénzügyi Beszámolóképzítési Szabványok szerint összeállított, nem konszolidált pénzügyi beszámolót.

A vállalatvezetés döntése értelmében 2005. évtől kezdődően minden, az Anyavállalat által közvetlenül vagy közvetetten ellenőrzött leány-, közös vezetési- és társult vállalkozás a konszolidációba bevonásra került.

A konszolidált beszámolók az Európai Unió (EU) által elfogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolóképzítési Szabványok szerint készültek.

2. Lényegesebb számviteli elvek

A pénzügyi beszámoló összeállítása során alkalmazott legfontosabb számviteli elvek a következők:

I) A konszolidáció alapja

A konszolidált pénzügyi beszámolók az Anyavállalat és az Anyavállalat által közvetlenül, vagy közvetetten ellenőrzött vállalatok (leányvállalatok, közös vezetési és társult vállalkozások) pénzügyi beszámolóit tartalmazzák. Az Anyavállalat abban az esetben rendelkezik ellenőrzési joggal, ha képes arra, hogy a befektetési célpontot jelentő társaság pénzügyi és működési politikájára, nyereségszerzési céllal, befolyást gyakoroljon.

Akvizíció esetén, a leányvállalat eszközei és kötelezettségei megszerzési piaci értéken kerülnek a konszolidált beszámolóba. A külső tulajdonosok részesedése - a leányvállalatok piaci értéken szereplő eszközeiből, kötelezettségeiből - a tulajdoni hányada alapján megillető résszel azonos.

Goodwill abban az esetben keletkezik, ha a leány-, közös vezetési-, vagy társult vállalkozásért fizetett ellenérték magasabb a megszerzett eszközök és kötelezettségek valós értéke közötti különbözetenél. A goodwill a konszolidált mérlegben külön soron kerül kimutatásra, mely után nem számolható értékcsökkenés az IFRS 3 értelmében. A goodwill értékét az Anyavállalat minden beszámolóképzítési időszakban felülvizsgálja. Az adott pénztermelő egységre Diszkontált Cash Flow módszerrel történik a megtérülő érték számítása.

Amennyiben ez az érték alacsonyabb, mint az adott részesedés könyv szerinti értéke, akkor ezen cég bevonásakor keletkezett goodwill a két érték közötti különbséggel – értékvesztésként – csökkentésre kerül.

Leány-, közös vezetési-, társult vállalkozás értékesítésekor a még le nem írt goodwill értéke az értékesítés nyeresége vagy vesztesége soron kerül elszámolásra.

Amennyiben a megszerzett nettó eszközök (eszközök csökkentve a kötelezettségekkel és függő kötelezettségekkel) valós értéke magasabb, mint az akvizíció költsége, a különbözet a negatív goodwill, mely az eredménykimutatásban azonnal bevételként jelentkezik.

Az év folyamán megszerzett vagy értékesített vállalatok eredményét a megszerzés időpontjától, vagy az értékesítés időpontjáig tartalmazza a konszolidált beszámoló.

A Vállalatcsoport tagjai közötti minden jelentős tranzakció és egyenleg kiszűrésre kerül a konszolidáció során.

A konszolidált leányvállalatok nettó eszközeiben (kivéve goodwill) lévő kisebbségi részesedések a Csoport leányvállalatokban lévő befektetéseitől elkülönítve jelennek meg. A kisebbségi részesedések a részesedések eredeti üzleti kombináció időpontjában fennálló összegéből és a saját tőke üzleti kombináció óta bekövetkező változásainak a kisebbségi részesedésre eső részéből állnak. A kisebbségi részesedésen elszenvedett, a leányvállalat saját tőkéjéből a kisebbségi részesedésre eső részt meghaladó veszteséget a Csoport részesedéseivel szemben számolják el, kivéve, amennyiben a kisebbségi tulajdonosok kötelezhetők és képesek arra, hogy további befektetést eszközöljenek a veszteségek fedezésére.

II) Részesedések közös vezetésű és társult vállalkozásokban

A közös vezetés olyan szerződéses megállapodás, melyben a vállalatcsoport és a külső tag azt vállalja, hogy az adott társaság gazdasági tevékenységét közösen ellenőrzi.

A közös vezetésű vállalkozás olyan vállalat, melyben a tulajdonostársak az irányítási jogukat paritásos alapon, közösen gyakorolják. A vállalatcsoport a közös vezetésű vállalkozásokat részesedés arányosan vonja be a konszolidációba – a közös vezetésű vállalkozások eszközei, kötelezettségei, bevételei és ráfordításai a tulajdoni hányadnak megfelelően, soronként kerülnek bevonásra a konszolidált beszámolóba.

Társult vállalkozásnak nevezzük a Csoport azon vállalatait, melyben az anyavállalat közvetlenül, vagy leányvállalatán keresztül jelentős befolyást képes gyakorolni az adott vállalkozás pénzügyi és működési kérdéseit illetően.

A társult vállalkozások eredményei, eszközei és kötelezettségei equity módszerrel kerülnek a pénzügyi beszámolóba. Ezen befektetések értékét az egyes vállalatok értékében elszámolt értékvesztés összegével csökkentjük.

III) Devizás tételek átszámítása

A konszolidáció előkészítése során a Vállalatcsoport külföldi tagjainak eszközei - kivéve a saját tőke elemeit, melyek historikus árfolyamon - és kötelezettségei MKB Nyrt. mérlegfordulónapi közép árfolyamon kerültek forintosításra. A bevételek és ráfordítások éves átlagárfolyamon lettek forintra átszámítva. Az esetlegesen felmerülő, az átszámítás során keletkező árfolyam különbözete a saját tőke Átértékelési tartalék során kerülnek kimutatásra. Az átváltási különbözete elszámolása bevételként vagy ráfordításként, a vállalkozásban való részesedés megszűnésének időszakában történik.

A Csoport külföldi székhelyű, korábban hiperinflációs gazdaságban működő leányvállalatának (Gedeon Richter Romania S.A.) pénzügyi beszámolója, a forintra való átváltást megelőzően a hiperinflációs kalkuláció hatásának következtében a korábbi években átértékelésre került.

A megvásárolt külföldi vállalat valós piaci értéken történő szerepeltetése a vállalat egyedi beszámolójában, mint eszköz, illetve kötelezettség jelenik meg. Forintosítása fordulónapi/záró árfolyamon történik.

IV) Árbevétel

Az értékesítési tranzakciók árbevétele a szállítási szerződések kondícióinak megfelelő teljesítéskor jelenik meg.

Áruértékesítésből származó árbevétel az összes alábbi feltétel teljesülésekor kerül elszámolásra:

- a Csoport átruházta a vevőre az áru tulajdonlásával kapcsolatos jelentős kockázatokat és előnyöket;
- a Csoport nem rendelkezik a tulajdonosi státusszal általában összekapcsolt vezetői szintű részvétellel és nem gyakorol tényleges ellenőrzést az eladott áruk felett;
- az árbevétel összegét megbízhatóan fel lehet mérni;
- a vállalkozás előreláthatólag részesedni fog a tranzakcióval kapcsolatos gazdasági előnyökben; és
- a tranzakcióval kapcsolatban már felmerült vagy későbbiekben felmerülő költségeket megbízhatóan fel lehet mérni.

Jogdíjból származó árbevétel elszámolása időbeli elhatárolások alapján történik a vonatkozó szerződésnek megfelelően. Időalapú jogdíjak a lineáris módszerrel kerülnek elszámolásra a szerződés időtartama alatt. Termelésen, értékesítésen, és egyéb értékelésen alapuló jogdíj konstrukciók a vonatkozó megállapodások szerint kerülnek elszámolásra.

Az árbevétel nem tartalmazza az általános forgalmi adót. Valamennyi egyéb bevétel és ráfordítás az összemérés elve alapján a megfelelő időszakban kerül elszámolásra.

V) Ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések

A Vállalatcsoport lineáris módszerrel eszközcsoportonként, az alábbi értékcsökkenési kulcsokat alkalmazza:

Megnevezés	ÉCS- kulcs
Telek	0
Épület, építmény, befektetési célú ingatlan	1-4,5%
Gépek, berendezések	5-33,33%
Járművek	10-20%
Irodai eszközök, bútorok	8-33,33%

Az értékcsökkenés elszámolása havonta történik. A konsolidált eredménykimutatásban az értékesítés költségei között kerül kimutatásra az elszámolt értékcsökkenés.

A beruházások után értékcsökkenés nem számolható. A karbantartás, javítás nem aktiválható ráfordítás.

Az Anyavállalat részvénytársasággá történő alakulásakor az ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések 1990. november 1-i határnappal átértékelésre kerültek. Az 1990. november 1-jén átértékelt eszközök az eredeti élettartamukból még hátralévő hasznos élettartamuk ideje alatt amortizálódnak. A Gedeon Richter Romania S.A., a Dita Import Export S.R.L. és a Gedeon Richter Farmacia S.A. kivételével a bevont vállalatok ingatlanjai, üzemi berendezései és felszerelései nem kerültek átértékelésre.

Az ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések értékesítéséből keletkező eredmény (nettó bevétel és a könyv szerinti érték különbsége) része az üzleti tevékenység eredményének.

VI) Immateriális javak

A védjegyek, licencek, iparjogvédelem alá eső javak és szoftverek akkor és csak akkor mutatandók ki, ha valószínű, hogy az eszköznek tulajdonítható jövőbeni gazdasági hasznok be fognak folyni a gazdálkodóhoz és az eszköz bekerülési értéke megbízhatóan mérhető. Aktivált beszerzési költségeik elszámolása lineáris módszerrel a becült hasznos élettartamuk alatt a következő leírási kulcsokkal történik:

Megnevezés	ÉCS-kulcs
Vagyoni értékű jogok (csak ingatlanhoz kapcsolódó)	5%
Egyéb vagyoni értékű jog (licenc)	20-50%
Szellemi termékek, szoftverek	20-50%

A konsolidált eredménykimutatásban az értékesítés költségei között kerül kimutatásra az elszámolt értékcsökkenés.

VII) Befektetési célú ingatlanok

A befektetési célú ingatlanokat a Richter Csoport Számviteli Politikája értelmében bekerülési érték modellel értékeli. Fordulónapon a valós piaci érték meghatározása diszkontált cash flow módszerrel történik.

VIII) Értékvesztés

A Tagvállalatok minden mérlegképzéskor vizsgálják, hogy bármely eszköz esetében történt-e értékvesztésre utaló változás. Amennyiben ilyen változás fennáll, az eszköz várható megtérülési értékét meg kell becsülni. Értékvesztést kell elszámolni az eredmény terhére, ha az eszköz várható megtérülési értéke alacsonyabb, mint a könyv szerinti értéke.

IX) Kutatás-fejlesztés

A kutatás-fejlesztés költségei a felmerülés évében az eredmény terhére kerülnek elszámolásra.

X) Befektetett pénzügyi eszközök

A befektetett pénzügyi eszközök között kerülnek kimutatásra az equity módszerrel bevont vállalatok, az egyéb részesedések, valamint a tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok.

A konszolidálásba be nem vont részesedések, azon egyéb társaságok, ahol az Anyavállalatnak nincsen meghatározó, vagy jelentős befolyásoló hatása.

A befektetett pénzügyi eszközök, amelyeket az IFRS 5-nek megfelelően nem értékesítési céllal tart a Csoport, bekerülési értéken szerepelnek a beszámolóiban.

A tőkebefektetések értékesítésénél jelentkező árfolyamnyereség, illetve veszteség az egyes tőkebefektetések egyedi, könyv szerinti értéke alapján kerül meghatározásra.

XI) Adott kölcsönök

A tartósan adott kölcsönök között kimutatott dolgozói kölcsönök értéke valós piaci értéken kerül bemutatásra, a mérleg fordulónapján fennálló követelések lejáratú idő szerint diszkontált értékeivel.

XII) Készletek

A készletek nyilvántartása bekerülési értéken vagy a nettó realizálható értéken történik attól függően, melyik az alacsonyabb. A készletértéket a FIFO (first-in, first-out) módszerrel kell meghatározni. A saját termelésű készletek önköltsége tartalmazza a közvetlen anyagköltséget, bérköltséget és járulékait; a termelő gépek értékcsökkenését, karbantartását; valamint az üzemeltetési költséget.

XIII) Követelések

A követelések a becsült veszteségekre képzett megfelelő mértékű értékvesztéssel csökkentett nominális értéken szerepelnek a kimutatásokban. Az év végén fennálló kinnlevőségek teljes körű felülvizsgálata alapján becslés készült a kétes követelésekre vonatkozóan.

XIV) Értékpapírok

Az értékpapír-befektetések a beszámoló időpontjában érvényes valós piaci értéken szerepelnek, a mérleg fordulónapján érvényes nyilvánosan jegyzett árfolyamnak megfelelően. Értékelés szempontjából az értékesíthető kategóriába sorolhatók, így a valós értékben történő változást a saját tőkében kell elszámolni.

XV) Szállítók

A szállítók könyv szerinti értéken kerülnek bemutatásra.

XVI) Származékos pénzügyi eszközök

A származékos pénzügyi instrumentumok a beszámoló időpontjában érvényes valós piaci értéken kerülnek átértékelésre.

A fedezeti ügyleteken kívüli származékos pénzügyi instrumentumok valós piaci értékében bekövetkezett változását az eredménykimutatás tartalmazza.

XVII) Cash flow kimutatás

A cash flow kimutatás elkészítéséhez a készpénz és pénz egyenértékű eszközök a következő elemekből állnak: készpénz, bankbetétek, pénzügyi eszközökben tartott befektetések amennyiben a lejáratú idejük a beszerzésétől számított három hónapon belül van, mínusz folyószámlahitelek.

XVIII) Céltartalékok

A céltartalék képzés akkor elfogadott, ha a Csoportnak meglévő jogi vagy várható kötelezettsége van múltbeli eseményekből eredően és valószínűsíthető egy gazdasági előnyökben megtestesülő erőforrás kiáramlás a kötelezettség kiegyenlítésére, valamint megbízható becslés készíthető a kötelezettség összegéről.

A Vállalatcsoport múltbeli működésével kapcsolatban, valamint ingatlanvásárlás révén környezetvédelmi kötelezettségek merülhetnek fel, elsősorban a talaj- és talajvíztisztítással kapcsolatos költségek tekintetében.

Céltartalék képezhető, ha a kármentesítési feladatok elvégzését jogerős határozat írja elő, valamint, ha a helyreállítási munkálatok költségei valószínűsíthetők és a költségek ésszerű határértékek között megbecsülhetők.

XIX) Társasági adó

A társasági adó mértéke a társasági és osztalékadóról szóló törvény alapján meghatározott adófizetési kötelezettségen alapul, amely a halasztott adóval módosul.

A kötelezettség módszer alkalmazva halasztott adó képződik átmeneti eltérések esetén, amely az eszközök és források adóalapja és a pénzügyi beszámoló készítéséhez felhasznált könyv szerinti értéke között felmerül. A jelenleg hatályos adókulcsok alkalmazhatók a halasztott társasági adó megállapításához.

Halasztott adó csak olyan mértékben kerül elszámolásra, amennyiben az a jövőben esetlegesen igénybe vehető adómegettakarítást eredményez.

XX) Szegmensinformációk

Vezetési szempontból a Csoport két fő szegmensre osztható: Gyógyszergyártás- és értékesítés, valamint Gyógyszernagy-és kiskereskedelem. Ezen szegmensek alapján kerülnek bemutatásra az elsődleges szegmensinformációk.

Másodlagos szegmenseként a földrajzi szegmentálást alkalmazza a Richter Csoport az alábbiak szerint:

1. Magyarország/Belföld
2. FÁK
3. EU
4. USA
5. Egyéb országok

XXI) IAS 19

A Standardnak megfelelően a meghatározott juttatási kötelek számításakor a Kivetített Jóváírási Egység Módszerét alkalmaztuk, mely szerint a várható juttatások összegét az esedékességi időpontig hátralévő időszakban minden évre azonos összegben (lineáris módon) kell elszámolni, majd az esedékességeket jelenértéken - az aktuáriusi becsléseknek megfelelő diszkontlábbal – kell értékelni.

XXII) Hitelfelvételi költségek

Amennyiben a hitelfelvételi költségek közvetlenül egy minősített eszköz beszerzésének, megépítésének vagy előállításának tulajdoníthatók, amely eszköz esetében jelentős idő szükséges addig, amíg az eszköz a tervezett célnak megfelelően használható vagy értékesíthető, a hitelfelvételi költségek hozzáadódnak az adott eszköz költségéhez az eszköz tervezett használatának vagy értékesítésének időpontjáig.

Minden egyéb hitelfelvételi költség az eredménnyel szemben kerül elszámolásra abban az időszakban, amikor felmerül.

XXIII) Lízingek

A lízing pénzügyi lízingnek minősül, amikor a lízingfeltételek jelentős mértékben a bérlőre hárítják a tulajdonlással járó valamennyi kockázatot és előnyt. Minden ettől eltérő lízingügylet operatív lízingnek tekintendő.

A pénzügyi lízing keretében lízingbe adott eszközök kezdetben mint a Csoport eszközei kerülnek elszámolásra a valós értékükön a lízingügylet kezdetekor, illetve, amennyiben ez alacsonyabb, akkor a minimális lízingdíjak jelenértékén. A lízingbe adó vonatkozó kötelessége pénzügyi lízing kötelezettségként jelenik meg az egyenlegben.

A lízingdíjak a finanszírozási költségek és a lízing kötelezettség csökkenése között arányosan kerülnek felosztásra annak érdekében, hogy egyenletes kamatláb alakuljon ki a kötelezettség fennmaradó egyenlegére. A finanszírozási költségeket közvetlenül az eredményre terheljük, kivéve, ha közvetlenül a minősített eszközöknek tulajdoníthatók, amely esetben a Csoport hitelfelvételi költségekkel kapcsolatos általános szabályzata szerint kerülnek aktiválásra. Függő bérleti díjak költségként kerülnek elszámolásra abban az időszakban, amikor felmerülnek.

Operatív lízingdíjak költségként kerülnek elszámolásra a lineáris módszerrel a lízing futamideje alatt, kivéve, ha egyéb elszámolási elv jobban mutatja be azt az időszámítást, amelyben a lízingből származó gazdasági előnyök érvényesülnek. Operatív lízing keretében felmerülő függő bérleti díjak költségként kerülnek elszámolásra abban az időszakban, amikor felmerülnek.

XXIV) Pénzügyi eszközök

A pénzügyi eszközöket az alábbi kategóriákba lehet besorolni: "az eredménnyel szemben valós értéken elszámolt" pénzügyi eszközök, "lejáratig tartandó befektetések", "értékesíthető" pénzügyi eszközök és "hitelek és követelések". A besorolás a pénzügyi eszközök jellegétől és céljától függ, és azt az első elszámoláskor kell végrehajtani.

Egy pénzügyi eszközt akkor lehet az eredménnyel szemben valós értéken elszámolni, ha az eszközt kereskedési célúként vagy az eredménnyel szemben valós értéken elszámolt eszközként tartják nyilván. Az eredménnyel szemben valós értéken elszámolt pénzügyi eszközök valós értéken kerülnek kimutatásra, és minden ebből eredő nyereség vagy veszteség az eredménnyel szemben kerül elszámolásra. Az eredménnyel szemben elszámolt nettó nyereség vagy veszteség tartalmaz a pénzügyi eszközzel kapcsolatban kapott minden osztalékot vagy kamatot is.

A lejáratig tartandó befektetések olyan fix vagy meghatározható kifizetésekkel és fix lejáratú bíró váltók és kötvények, melyeket a Csoport határozottan szándékozik és képes a lejáratig megtartani. A lejáratig tartandó befektetéseket amortizált bekerülési értéken tartják nyilván a tényleges kamat módszer felhasználásával, és értékvesztést valamint bevételt számolnak el a tényleges hozam alapján.

Az értékesíthető kategóriába sorolt pénzügyi eszközök valós érték változásaiból eredő nyereségeket és veszteségeket közvetlenül a saját tőkével szemben számolják el, a befektetés-átértékelési tartalékban, az értékvesztés, a tényleges kamat módszer segítségével kiszámolt kamatok és a pénzeszközökön elért árfolyamnyereség és -veszteség kivételével, amelyek közvetlenül az eredménnyel szemben kerülnek elszámolásra. Amennyiben a Csoport a befektetést értékesíti vagy leírja, a korábban a befektetések átértékelési tartalékában elszámolt halmozott nyereséget vagy veszteséget a Csoport átvezeti a tárgyidőszaki eredménybe.

A Csoport egy adott pénzügyi eszközt csak akkor vezet ki a könyveiből, ha az eszközből származó pénzáramokra vonatkozó szerződéses jogok elévülnek, illetve ha a Csoport a pénzügyi eszközt, valamint az eszköz birtoklásából eredő lényegében összes kockázatot és hasznot egy másik vállalkozásra ruházza át. Ha a Csoport a birtoklásból eredő lényegében összes kockázatot és hasznot nem ruházza át, de nem is tartja meg, és továbbra is a Csoport kezeli az átadott eszközt, akkor a Csoport az eszköz kapcsán elszámolja egyrészt a megtartott részesedést, másrészt elszámol egy kapcsolódó kötelezettséget az esetlegesen fizetendő összegekre. Ha Csoport egy átadott pénzügyi eszköz birtoklásából eredő lényegében összes kockázatot és hasznot megtartja, akkor a Csoport továbbra is elszámolja az adott pénzügyi eszközt, a kapott bevételre pedig egy fedezettel biztosított hitelt számol el.

XXV) Pénzügyi kötelezettségek

A pénzügyi kötelezettségek vagy "az eredménnyel szemben valós értéken elszámolt", vagy "egyéb pénzügyi kötelezettségként" sorolhatók be.

Egy pénzügyi kötelezettséget akkor lehet az eredménnyel szemben valós értéken elszámolni, ha a kötelezettséget kereskedési célúként vagy az eredménnyel szemben valós értéken elszámolt eszközként tartják nyilván.

Az eredménnyel szemben valós értéken elszámolt pénzügyi kötelezettségek valós értéken kerülnek kimutatásra, és minden ebből eredő nyereség vagy veszteség az eredménnyel szemben kerül elszámolásra. Az eredménnyel szemben elszámolt nettó nyereség vagy veszteség tartalmaz a pénzügyi kötelezettséggel kapcsolatban fizetett minden kamatot is.

Az egyéb pénzügyi kötelezettségek, ideértve a felvett hiteleket is, első alkalommal valós értéken kerülnek értékelésre, tranzakciós költségek nélkül. Az egyéb pénzügyi kötelezettségeket a továbbiakban amortizált bekerülési értéken értékelik a tényleges kamat módszer felhasználásával, ahol a kamatráfordítás a tényleges hozam alapján kerül elszámolásra.

A Csoport akkor és csak akkor vezet ki egy adott pénzügyi kötelezettséget a könyveiből, ha a kötelezettség teljesítésre kerül, azt elengedik vagy lejár.

XXVI) Pénzügyi beszámolók elfogadása

Jelen konszolidált pénzügyi beszámolót az Igazgatóság elfogadta és jóváhagyta.

3. Bizonytalansági tényezők és a számviteli becslések módszertana

A Kiegészítő Melléklet 2. pontjában ismertetett Számviteli Politika alkalmazásakor becsléseket és feltételezéseket szükséges alkalmazni egyes eszközök és kötelezettségek adott időpontra vonatkozó értékének meghatározásakor, melyek más forrásból egyértelműen nem meghatározhatók. A becslési folyamat a legutolsó rendelkezésre álló információon alapuló döntéseket és releváns tényezőket tartalmazza. A tényadatok a becslésektől eltérhetnek.

A becslések folyamatosan aktualizálásra kerülnek. A számviteli becslésben bekövetkező változás hatása a változás időszakában veendő figyelembe, ha a változás csak az adott időszakot érinti, a változás időszakában és a jövőbeni időszakokban, ha a változás mindezeket érinti.

4. Szegmensinformációk

I) Üzleti szegmensek

	Gyógyszergyártás - értékesítés MFt		Gyógyszernagy-, kiskereskedelem MFt		Szegmensek közötti kiszűrés MFt		Összesen MFt	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Harmadik féltől származó bevételek	197.961	188.353	38.557	35.723	-	-	236.518	224.076
Más szegmensbe tartozó vevőtől származó bevételek	3.741	3.139	2	1	(3.743)	(3.140)	-	-
Összes árbevétel	201.702	191.492	38.559	35.724	(3.743)	(3.140)	236.518	224.076
Üzleti tevékenység eredménye	36.657	37.617	(2.495)	(1.330)	(6)	(4)	34.156	36.283
Eszközök összesen	365.334	335.859	41.080	28.143	(22.281)	(16.039)	384.133	347.963
Kötelezettségek	23.610	24.081	43.513	25.536	(22.276)	(16.035)	44.847	33.582
Beruházási ráfordítások	19.245	22.434	2.765	763	-	-	22.010	23.197
Értékesítéskorrekció	20.094	19.947	489	266	-	-	20.583	20.213
Részesedés a társult vállalatok eredményéből	-	4	903	731	-	-	903	735
Részesedések társult vállalatokban	6.280	6.167	253	(135)	-	-	6.533	6.032

II) Földrajzi szegmensek

2008	Magyarország	FÁK	EU	USA	Egyéb országok	Összesen
	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt
Összes árbevétel	30.568	73.577	97.701	22.430	12.242	236.518
Eszközök összesen	279.575	18.166	27.030	3.458	55.904	384.133
Beruházási ráfordítások	16.783	1.518	821	2	2.886	22.010
2007	Magyarország	FÁK	EU	USA	Egyéb országok	Összesen
	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt
Összes árbevétel	47.496	69.664	76.014	19.489	11.413	224.076
Eszközök összesen	259.573	14.083	27.638	4.115	42.554	347.963
Beruházási ráfordítások	18.045	1.204	737	0	3.211	23.197

5. Az üzleti tevékenység eredménye

Az üzleti tevékenység eredményét befolyásoló tételek:

	2008 MFt	2007 MFt
Összes árbevétel	236.518	224.076
Saját termelésű készletek állományváltozása, saját teljesítmények, ELÁBÉ	(34.964)	(34.991)
Anyagjellegű ráfordítások	(83.741)	(75.932)
Személyi jellegű ráfordítások	(55.421)	(49.514)
Értékcsökkenés	(20.583)	(20.213)
Egyéb bevétel és ráfordítás eredménye	(7.653)	(7.143)
Üzleti tevékenység eredménye	34.156	36.283

6. Létszámadatok

	2008	2007
Éves átlagos állományi létszám	10.382	9.326

A konszolidációs kör bővítése kapcsán az új cégek konszolidációba való bevonása 689 fővel emelte a tárgyévben foglalkoztatottak éves átlagos létszámát.

7. Pénzügyi tevékenység eredménye

A pénzügyi műveletek eredményének összetevői az alábbi táblázatban kerülnek részletezésre:

	2008 MFt	2007 MFt
Kamatbevételek és ráfordítások	3.152	2.797
Osztalékbevétel	78	70
Határidős deviza ügyletek realizált pénzügyi eredménye	232	429
Határidős deviza ügyletek fordulónapi értékelésének nem realizált eredménye	1.239	-
Befektetések értékesítésének eredménye	469	76
Követelések, kötelezettségek árfolyamnyeresége/-vesztesége	1.562	(2.454)
Devizakölcsönök év végi átértékelése	(57)	(1.202)
Vevő-, szállítóállomány év végi átértékelése	202	(659)
Egyéb pénzügyi tételek	1.517	(295)
Összesen	8.394	(1.238)

A 2008. évi nem realizált pénzügyi eredményt nagymértékben befolyásolta a 2008. december 31-i 188,47 \$/Ft-os és 264,5 €/Ft-os árfolyamon történt átértékelések nyeresége, amely 1,6 MrdFt-os pénzügyi eredményjavulást okozott a 2008. év folyamán, míg ugyanezen tételek értéke 2007-ben 1,5 MrdFt veszteség volt.

Az Anyavállalat 2000. januárjától folyamatosan határidős ügyleteket köt az árfolyam ingadozásból származó kockázatok kivédésére, 2008. december 31-én 2009-re vonatkozó nyitott határidős ügyletünk van, ugyanis kötöttünk határidős ügyleteket a \$/Ft és €/Ft árfolyam kockázat csökkentésére a 2009. december 31-ig terjedő időszakra. A megkötött szerződések a várható nettó devizabevételek közel egyharmadát fedezik €/Ft, \$/Ft illetve €/Ft opciókkal.

A vezetőség folyamatosan figyelemmel kíséri az árfolyam-alakulásokat és ennek megfelelően dönt további ügyletek kötéséről.

8. Társasági adó

2004. január 1-jétől a Richter a megvalósított beruházási programjának és létszámnövelésének eredményeképpen 100 százalékos társasági adókedvezményre jogosult, amelyet várhatóan 2011-ig vehet igénybe.

2006. szeptember 1-től az államháztartás egyensúlyát javító különadóra, ún. "szolidaritási adóra" vonatkozó új, 2006. júliusában elfogadott és kihirdetett törvény szerint a Richtert is terheli az adózás előtti eredménye után 4 %-os különadó. 2006. negyedik negyedévében ezt a törvényt úgy módosították, hogy az innováció ösztönzése érdekében a különadó alapja csökkenthető a K+F közvetlen költségeivel, 2008 évben 1.378 MFt-os különadó fizetési kötelezettség terheli a Csoportot, 2007-ben ez a tétel 1.030 MFt volt.

	2008 MFt	2007 MFt
Belföld	(39)	(29)
Külföld	(566)	(477)
Különadó	(1.378)	(1.030)
Folyó adófizetési kötelezettség	(1.983)	(1.536)
Halasztott adó (17)	107	(273)
Társasági adó	(1.876)	(1.809)

A 2008-as üzleti évben a folyó fizetési kötelezettségek alapján kalkulált átlagos adókulcs 4,6%, míg a halasztott adóval együttesen számított érték 4,3% (2007-ben ezek az értékek rendre 4,3%, valamint 5,1% voltak).

9. Egy részvényre jutó konszolidált eredmény

Az alap részvényenkénti nyereség számításakor a részvényeseknek kiosztható adózás utáni eredményt kell figyelembe venni, valamint a kibocsátott törzsrészvények éves átlagos számát, amely nem tartalmazza a saját részvényeket.

EPS (alap)	2008	2007
Konszolidált mérleg szerinti eredmény (MFt)	41.410	33.336
Kibocsátott törzsrészvények súlyozott átlagos száma (ezer db)	18.591	18.606
Egy részvényre jutó eredmény (alap) (Ft)	2.227	1.792

A hígított részvényenkénti eredmény számításánál a forgalomban lévő törzsrészvények átlagos számát módosítani kell a jövőben potenciálisan kiadásra kerülő törzsrészvények számával. A Richter Gedeon Nyrt.-nek a törzsrészvénye tartozik ebbe a kategóriába, melyből az Anyavállalat vezetői és alkalmazottai kapnak juttatást.

EPS (hígított)	2008	2007
Konszolidált mérleg szerinti eredmény (MFt)	41.410	33.336
A részvények súlyozott átlagos mennyisége a hígított részvényenkénti eredmény megállapításához (ezer db)	18.637	18.637
Egy részvényre jutó eredmény (hígított) (Ft)	2.222	1.789

10. Pénzügyi instrumentumok

I.) Árfolyamérzékenység-vizsgálat

Tényköltségek devizaérzékenysége

A Csoport tevékenységét számtalan régióban, különböző devizájú országokban folytatja. A legjellemzőbb tranzakciós devizák köre azonban az USD-re és az EUR-ra szűkíthető. Árfolyamkitettségünket ezen két deviza változásainak számszerűsítésével végeztük.

Az anyavállalati, és a három nagy, a konszolidációban meghatározó jelentőségű leányvállalatunk (GZF Polfa, RG Romania, RG RUS) devizaérzékeny tételei jelentik az érzékenységvizsgálat alapját. A többi vállalat tételeit forintos, devizára nem érzékeny összegnek vettük. Az így keletkezett konszolidált eredménykimutatás devizás tételeinél különböző árfolyamváltozásokat feltételeztünk, így vizsgálva az esetleges árfolyammozgásokból adódó kockázat konszolidált eredményre gyakorolt hatását.

Tekintettel a Magyarországon 2008. év végén kialakult árfolyamkörnyezetre az árfolyamokat ennek megfelelően felfelé térítettük el a 2008. évi átlagos árfolyamoktól, amely a Csoport eredményére minden esetben pozitívan hat.

	Árfolyamok			Hatás az üzleti eredményre
	€/Ft	\$/Ft	€/ \$	MFt
123,4%	310,0			
		215,0	1,44	19.947
		230,0	1,35	22.323
		240,0	1,29	23.907
119,4%	300,0			
		215,0	1,40	17.732
		230,0	1,30	20.108
		240,0	1,25	21.692
111,4%	280,0			
		215,0	1,30	13.302
		230,0	1,22	15.678
		240,0	1,17	17.262
100,0%	251,2			
		171,3	1,47	0

A Richter Csoport számára a 2008. évi tény átlagárfolyamaihoz viszonyítva az érzékenység vizsgálatnál figyelembe vett árfolyam kombinációk közül a legnagyobb eredményeltérést a gyenge forint esete (euróhoz viszonyítva 310 Ft) az erős dollárral szemben (euróhoz viszonyítva 1,29) okozza, 23.907 MFt-nyi növekedést gyakorolva az üzleti eredményre. Legkisebb eredménynövekedést (ami 13.302 MFt) a 280 €/Ft és a 215 \$/Ft árfolyam kombináció eredményezi.

A fenti számítások értelmezésekor azonban figyelembe kell venni azt, hogy a Csoport árbevételének 62 %-a olyan közép-európai és FÁK piacokról származik, amelyeken ugyan EUR és USD a tranzakciós deviza, de a partnereink a tovább értékesítést már a helyi devizákban végzik, amely devizák a Ft-hoz hasonlóan szintén jelentősen leértékelődtek a globális pénzügyi válság időszakában. A Csoport a régiós partnereinél jelentkező deviza leértékelődést az üzletmenet fenntartása érdekében kénytelen kompenzálni, amely kompenzációk viszont a forintgyengülés számított eredmény növekedési hatásának jelentős részét kiolthatják.

Mérlegtételek árfolyamérzékenysége

Érzékenység-vizsgálatunk a 3. feles követelésekre, kötelezettségekre, valamint a devizabetétekre vonatkozik, tekintve, hogy a belső körös tételek a konszolidáció során kiszűrésre kerülnek a beszámoló sorairól. Módszertanunk a tényköltségek érzékenységvizsgálatához hasonlóan az Anyavállalat és a 3 meghatározó leányvállalat adataira épült, s az ott alkalmazottaknak tükrében itt is különböző fordulónapi árfolyamváltozásokat feltételeztünk.

	Fordulónapi árfolyamok			Hatás az eredményre
	€/Ft	\$/Ft	€/§	MFt
123,4%	326,4			
		236,6	1,38	12.322
		253,2	1,29	13.480
		263,9	1,24	14.226
119,4%	315,8			
		236,6	1,33	10.787
		253,2	1,25	11.945
		263,9	1,20	12.691
111,4%	294,7			
		236,6	1,25	7.731
		253,2	1,16	8.889
		263,9	1,12	9.636
100,0%	264,5			
		188,5	1,40	0

A devizás mérlegtételek esetében, hasonlóan a tényköltségek devizaérzékenységéhez, a legkevesebb eredménynövekedést az erős forint gyenge dollár kombináció okozta volna, 7.731 MFt-tal javítva a konszolidált pénzügyi eredményt.

II.) Hitelezési kockázat

Az Anyavállalat számos országban áll kapcsolatban számára kiemelten fontos vevőkkel. A Richter Gedeon Nyrt. legjelentősebb vevői meghatározó importőr disztribútorok saját országukban, ezért a management folyamatos, szoros kapcsolatot tart fenn velük. A kétes kinnlevőségekre képzett értékvesztés – mely, az Anyavállalat vezetősége által kerül meghatározásra a korábbi tapasztalatok és a fennálló gazdasági környezet jellemzői alapján -, valamint az alábbi biztosítékok szolgálnak a hitelezési kockázat csökkentésére..

Régiók	Fedezet módja			
	Vevők 2008.12.31	Hitelbiztosítás	Bankgarancia	Akkreditív
	MFt	MFt	MFt	MFt
FÁK	10.844	9.188	1.501	155
EU	263	-	263	-
USA	-	-	-	-
Egyéb	364	-	155	209
Összesen	11.471	9.188	1.919	364

A likvid pénzeszközök és a határidős pénzügyi instrumentumok követelés kockázata korlátozott, mert az Anyavállalat partnerei magas fizetőképességgel bíró nemzetközi hitelminősítő intézetek által kedvezően besorolt hitelintézetek.

Mivel a kockázati kitettség a Richter számos partnere és vásárlója között oszlik meg, ezért nincs jelentős követelés kockázat koncentráció.

11. Ingatlanok, üzemi berendezések, felszerelések és immateriális javak

	Ingatlanok		Gépek, berendezések		Immateriális javak		Befejezetlen beruházás		Összesen	
	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt
Bruttó érték										
2007. december 31-én	95.838	154.269	13.112	8.713	271.932					
Átszámítási különbözet	(2.874)	(4.661)	(392)	(397)	(8.324)					
Új vállalatok bevonása miatti bruttó érték növekmény	2.269	504	78	38	2.889					
Üzembe helyezés	7.156	11.202	3.285	(21.643)	-					
Egyéb növekedés	3	88	1.520	22.010	23.621					
Csökkenés és egyéb átsorolás	(757)	(3.259)	(1.179)	(107)	(5.302)					
Értékesítésre tartott eszközzé minősített eszköz	(1.417)	(875)	(235)	(2)	(2.529)					
2008. december 31-én	100.218	157.268	16.189	8.612	282.287					
Halmazott értékcsökkenés										
2007. december 31-én	17.935	96.022	5.365	-	119.322					
Átszámítási különbözet	(1.672)	(4.122)	(47)	-	(5.841)					
Új vállalatok bevonása miatti értékcsökkenés növekmény	514	315	68	-	897					
Tárgyévi értékcsökkenés	2.769	16.651	1.150	-	20.570					
Árfolyam differencia	(57)	(176)	(14)	-	(247)					
Csökkenés, átsorolás	(205)	(2.837)	(21)	-	(3.063)					
Értékesítésre tartott eszközzé minősített eszköz	(361)	(613)	(133)	-	(1.107)					
2008. december 31-én	18.923	105.240	6.368	-	130.531					
Nettó könyv szerinti érték										
2007. december 31-én	77.903	58.247	7.747	8.713	152.610					
2008. december 31-én	81.295	52.028	9.821	8.612	151.756					

Az ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések jelzálog- és tehermentesek. Az ingatlanok nem tartalmaznak befektetési célú ingatlanok adatait.

12. Befektetési célú ingatlanok

Befektetési célú ingatlanként az EGIS Nyrt-vel 50-50%-ben közösen tulajdonolt Medimpex Irodaház Kft. tulajdonában álló budapesti ingatlan került kimutatásra.

A befektetési célú ingatlanokat a Richter Csoport Számviteli Politikája értelmében bekerülési érték modellel értékeli.

A befektetési célú ingatlan könyv szerinti értékének levezetése:

Befektetési célú ingatlanok	
MFt	
Bruttó érték	
2007. december 31-én	877
Üzembe helyezés	17
2008. december 31-én	894
Halmazott értékcsökkenés	
2007. december 31-én	115
Tárgyévi értékcsökkenés	13
2008. december 31-én	128
Nettó könyv szerinti érték	
2007. december 31-én	762
2008. december 31-én	766

A befektetési célú ingatlan valós piaci értékét a management diszkontált cash flow módszerrel határozza meg. A Társaságra jutó értéke 1.012 MFt.

Az ingatlan bérbeadásából származó bevétel és a működtetésével kapcsolatos költség a következő:

	2008.
	MFt
Bérbeadásból származó bevétel	167
Működési költség	44
Nettó egyenleg	123

13. Leányvállalatok

2008. december 31-én a Vállalatcsoport leányvállalatainak kiemelt adatai a következők:

Név	Cégbejegyzés helye	Tulajdoni hányad %	Szavazati arány %	Tevékenység
ZAO Gedeon Richter - RUS	Oroszország	100,00	100,00	Gyógyszeripari gyártás
Gedeon Richter Romania S. A.	Románia	99,45	99,45	Gyógyszeripari gyártás
GZF Polfa Sp. z o.o.	Lengyelország	99,85	99,85	Gyógyszeripari gyártás
Richter Themis Ltd.	India	51,00	51,00	Gyógyszeripari gyártás
Gedeon Richter Pharma GmbH	Németország	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Gedeon Richter USA Inc.	USA	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Medimpex France S.A.R.L.	Franciaország	99,99	99,99	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
RG Befektetéskezelő Kft.	Magyarország	100,00	100,00	Pénzügyi-számviteli és controllingtevékenység
Gedeon Richter UA V.A.T.	Ukrajna	98,10	98,10	Gyógyszeripari gyártás
Biowet Drwalew S.A.	Lengyelország	99,50	99,50	Állatgyógyászati termékek gyártása
Gedeon Richter UK Ltd.	Nagy-Britannia	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Gedeon Richter Iberica S.A.	Spanyolország	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Medimpex Hong-Kong Ltd.	Hong-Kong	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Nedermed B.V.	Hollandia	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Medimpex Japan Co. Ltd.	Japán	90,90	90,90	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Medimpex Jamaica Ltd.	Jamaica	60,00	60,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Medimpex West Indies Ltd.	Jamaica	60,00	60,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Humanco Kft.	Magyarország	100,00	100,00	Szociális, jóléti szolgáltatás
Pesti Sas Holding Kft.	Magyarország	100,00	100,00	Vagyonkezelés
Richter Szolgáltató Kft.	Magyarország	100,00	100,00	Étkeztetés
Reflex Kft.	Magyarország	100,00	100,00	Szállítmányozás, fuvarozás
Cito-Trans Kft.	Magyarország	100,00	100,00	Gépjármű kölcsönzés
Chemitechnik Pharma Kft.	Magyarország	66,67	66,67	Mérnöki szolgáltatás
GYEL Kft.	Magyarország	66,00	66,00	Minőségellenőrzési szolgáltatás
Armedica Trading S.R.L.	Románia	99,45	99,45	Vagyonkezelés
Dita Import Export S.R.L.	Románia	99,44	99,44	Gyógyszeripari nagykereskedelem
Gedeon Richter Farmacia S.A.	Románia	99,25	99,25	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme
Magnolia S.R.L.	Románia	99,26	99,26	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme
Pharma Plus S.R.L.	Románia	94,28	94,28	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme
Gedeon Richter France S.A.R.L.	Franciaország	99,66	99,66	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Gedeon Richter-Retea Farmaceutica S.R.L.	Moldávia	51,00	51,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
RG Helm BioLogic Co. & KG.	Németország	70,00	70,00	Biotechnológiai gyártás és fejlesztés
RG Helm BioLogic Management GmbH	Németország	70,00	70,00	Vagyonkezelés

Konszolidációba újonnan bevont vállalatok

Név	Megszerzés időpontja	Cégbejegyzés helye	Tulajdoni hányad %	Szavazati arány %	Tevékenység
Gedeon Richter Aptyeka sp.O.O.O	2008. 01. hó	Örményország	51,00	51,00	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme
Pharmafarm S.A.	2008. 01. hó	Románia	95,68	95,68	Gyógyszeripari nagykereskedelem
Pharmanet S.R.L.	2008.01. hó	Románia	95,68	95,68	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme
Gedeon Richter Ukrfarm O.O.O	2008.01. hó	Ukrajna	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek nagy- és kiskereskedelme

14. Közös vezetésű vállalkozások

A Csoport a következő közös vezetésű vállalkozásokban rendelkezik részesedéssel:

Név	Cégbejegyzés helye	Tulajdoni hányad %	Szavazati arány %	Tevékenység
Medimpex UK. Ltd.	Nagy-Britannia	50,00	50,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Medimpex Irodaház Kft.	Magyarország	50,00	50,00	Ingatlan bérbeadás
Pesti Sas Patika Bt.	Magyarország	74,00	50,00	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme
Farnham Laboratories Ltd.	Nagy-Britannia	50,00	50,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Westpharma SRL.	Románia	49,72	49,72	Informatikai szolgáltatás
RG Helm BioTec Management GmbH	Németország	50,00	50,00	Vagyonkezelés

Konszolidációba újonnan bevont vállalatok

Név	Megszerzés időpontja	Cégbejegyzés helye	Tulajdoni hányad %	Szavazati arány %	Tevékenység
RG Helm BioTec Co.& KG	2008.01. hó	Németország	50,00	50,00	Biotechnológiai termékek kereskedelme

A Vállalatcsoport konszolidált pénzügyi beszámolójában a közös vezetésű vállalkozások konszolidációba való kvóta szerinti bevonásának hatása a következő:

	2008	2007
Forgóeszközök	894	611
Befektetett eszközök	429	441
Rövid lejáratú kötelezettségek	536	415
Hosszú lejáratú kötelezettségek	-	1
Árbevétel	1.982	18.451
Értékesítés költségei	1.718	17.041

A 2007. évi árbevétel, illetve értékesítési költség értékei még tartalmazták a Medimpex Gyógyszer-nagykereskedelmi Zrt. adatait.

15. Részesedések társult vállalatokban és egyéb befektetések

2008. december 31-én az alábbi társult vállalatok kerültek equity módszerrel bevonásra a konszolidációba:

Név	Cégbejegyzés helye	Tulajdoni hányad %	Szavazati arány %	Tevékenység
Hungaropharma Zrt.	Magyarország	30,84	30,84	Gyógyszeripari nagykereskedelem
Salvia-Med Bt.	Magyarország	13,04	20,00	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme
Szondi Bt.	Magyarország	33,00	33,00	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme
Gyulai Fodormenta Bt.	Magyarország	20,00	20,00	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme
Top Medicina Bt.	Magyarország	20,00	20,00	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme
Medservice Richter O.O.O.	Kazahsztán	49,00	49,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Pharmarichter O.O.O.	Oroszország	49,00	49,00	Gyógyszeripari termékek promóciója
P.S.P. Richter O.O.O.	Grúzia	49,00	49,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Richpangalpharma O.O.O.	Moldávia	49,00	49,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Richter-Lambron O.O.O.	Örményország	49,00	49,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Vita-Richter O.O.O.	Azerbajdzsán	49,00	49,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
ZAO Farmograd	Oroszország	45,00	45,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Farmacia nr.41.din Telenesti S.R.L.	Moldávia	40,51	40,51	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme

	2008. december 31-én	2007. december 31-én
	MFt	MFt
Részesedések társult vállalatokban	6.533	6.032
Egyéb befektetések	3.401	7.211
Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	177	3.177
Összesen	10.111	16.420

A tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok lejáratig tartandó kötvényeket tartalmaznak. Az egyéb befektetések a konszolidációs körbe nem tartozó részesedéseket tartalmaznak.

16. Értékesítésre tartott eszközök és értékesítésre tartott eszközökkel kapcsolatos kötelezettségek

A Biowet Drwalew S.A. eszközei és kötelezettségei értékesítésre szánt eszközök, illetve értékesítésre tartott eszközökkel kapcsolatos kötelezettségek soron elkülönítve kerülnek kimutatásra, a 2007 december 31-én kimutatott értékek a Medimpex Gyógyszer-nagykereskedelmi Zrt. adatait tartalmazzák.

Ezek az eszközök és kötelezettségek a következő tételeket tartalmazzák 2008. december 31-én:

	2008. december 31-én MFt	2007. december 31-én MFt
Immateriális javak	103	1
Ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések	1.319	369
Befektetett pénzügyi eszközök	13	314
Készletek	449	931
Vevők és egyéb rövid lejáratú követelések	184	1.428
Készpénz és pénz egyenértékű eszközök	21	(473)
Értékesítésre szánt eszközök	2.089	2.570
Szállítók	164	995
Egyéb kötelezettségek	680	93
Halasztott adó kötelezettség	8	-
Értékesítésre tartott eszközökkel kapcsolatos kötelezettség	852	1.088
Nettó értékesítésre szánt eszköz	1.237	1.482

17. Társasági és halasztott adó

Adókövetelés és adófizetési kötelezettség

	2008 MFt	2007 MFt
Adókövetelés	-	208
Adófizetési kötelezettség	485	-

A halasztott társasági adó a kötelezettség módszerrel kerül kiszámításra az ideiglenes különbözetek alapján. A 2008. december 31-én elszámolt halasztott adó az igénybe vett Anyavállalati 100 százalékos adókedvezmény miatt csak a kedvezmény lejárt utáni időszakban várhatóan fennmaradó ideiglenes különbözetre számított halasztott adót (16 százalékkal) tartalmazza. A halasztott adó-eszközök és kötelezettségek, valamint a halasztott adó (terhelések)/jövővételek az eredménykimutatásban a következő tételeket tartalmazzák:

	2008 MFt	2007 MFt
Elemzés a pénzügyi beszámoló készítéséhez		
Halasztott adó eszközök	1.048	789
Halasztott adó kötelezettségek	(817)	(725)
Nettó egyenleg december 31-én	231	64

A Vállalatcsoport halasztott adó eszközeiben és kötelezettségeiben a tárgyidőszak alatt bekövetkezett főbb változások:

	2008. december 31.	Leányvállalat egyedi halasztott adó eszköze	Eredmény- tartalékot érintő változások	Eredmény- kimutatást érintő változások	2007. december 31.
	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt
Halasztott adó					
Értékcsökkenés	653	-	-	8	645
Egyéb időbeli eltérések	(1)	-	-	-	(1)
Konszolidációs hatás	396	297	(145)	99	145
Konszolidációs hatás (adó kötelezettség)	(817)	(817)	725	-	(725)
Összesen	231	(520)	580	107	64

A Vállalatcsoport halasztott adó eszközeiben és kötelezettségeiben 2007 évben bekövetkezett főbb változások:

	2007. december 31.	Leányvállalat egyedi halasztott adó eszköze	Eredménytartalékot érintő változások	Eredménykimu- tatást érintő változások	2006. december 31.
	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt
Halasztott adó					
Értékcsökkenés	645	-	-	11	634
Egyéb időbeli eltérések	(1)	-	-	-	(1)
Konszolidációs hatás	145	429	(433)	(284)	433
Konszolidációs hatás (adó kötelezettség)	(725)	(725)	245	-	(245)
Összesen	64	(296)	(188)	(273)	821

A mérlegkészítés időpontjában a Vállalatcsoportnak 30 MFt (2007-ben 38 MFt) fel nem használt elhatárolt vesztesége volt, melyet a tárgyévet követő nyereséges években felhasználhat.

A társult és közös vezetésű vállalkozásokban való részesedésekkel kapcsolatban időleges különbségek előfordulhatnak, melyek azonban nem minősülnek lényegesnek.

18. Goodwill

	Goodwill MFt
Bruttó érték	
2007. január 1-jén	1.550
Új vállalat bevonása miatt bekövetkezett növekedés	2.368
2007. december 31-én	3.918
2008. január 1-jén	3.918
Új vállalat bevonása miatt bekövetkezett növekedés	2.408
2008. december 31-én	6.326
Halmozott értékvesztés	
2007. január 1-jén	(26)
2008. január 1-jén	(26)
Értékvesztés	(485)
2008. december 31-én	(511)
Nettó könyv szerinti érték	
2007. december 31-én	<u>3.892</u>
2008. december 31-én	<u>5.815</u>

A 2008. év folyamán a lengyel államtól további Polfa részvény megvásárlásakor, az új romániai nagy- és kiskereskedelmi cégek, valamint RG Ukrfarm bevonásakor keletkezett a goodwill.
 Az elszámolt goodwillokra értékvesztés tesztet végeztünk, ami alapján értékvesztést kellett elszámolni a romániai patikákra, valamint az RG Ukrfarmra.

19. Készletek

	2008 Mft	2007 Mft
Nyers- és csomagolóanyagok, áruk	19.098	15.972
Befejezetlen termelés	874	1.144
Félkész- és késztermékek	37.285	36.689
Értékesítésre tartott eszköz	(449)	(931)
Összesen	56.808	52.874

A készletállományra 2008-ban 1.900 Mft összegű értékvesztés elszámolás és 346 Mft visszairás történt (2007-ben 1.370 Mft értékvesztés elszámolás és 978 Mft visszairás történt.). A tárgyidőszakban elszámolt készlet értékvesztés visszairására a piaci körülmények megváltozása miatt került sor.

20. Vevők

	2008 Mft	2007 Mft
Vevők	55.156	44.435
Kapcsolt vállalkozásokkal szembeni követelések	13.667	12.407
Értékesítésre tartott eszköz	(152)	(1.389)
Összesen	68.671	55.453

A vevőállományban 2008-ban 2.081 Mft összegű követelésekre képzett értékvesztés és 1.691 Mft visszairás került elszámolásra (2007-ben a képzett és elszámolt értékvesztés összege 31 Mft). A vevőkövetelések értékvesztés-visszairásának oka a vevőkövetelések pénzügyi rendezése.

21. Egyéb rövid lejáratú követelések

	2008 Mft	2007 Mft
Visszaigényelhető adó és vám	2.317	1.540
Kölcsönadott pénzeszközök	550	204
Adott előlegek	1.673	1.015
Le nem zárt határidős ügyletek piaci értékelése (IAS 39)	1.239	-
Egyéb követelések	1.505	1.815
Aktív időbeli elhatárolások	1.938	1.605
Értékesítésre tartott eszköz	(32)	(39)
Összesen	9.190	6.140

22. Értékpapírok

	2008 MFt	2007 MFt
Állampapírok (MÁK, DKJ)	16.826	3.868
Nyílt végű befektetési alapok	2.011	1.500
Egyéb értékpapírok	25	32
Összesen	18.862	5.400

A rövid lejáratú befektetett pénzügyi eszközök értékesíthető kategóriába tartoznak. A valós érték korrekció 92 MFt, 2007-ben 17,5 MFt volt.

23. Készpénz és pénz egyenértékű eszközök

	2008 MFt	2007 MFt
Bankbetétek	52.840	48.693
Pénztár	70	165
3 hónapnál rövidebb futamidejű értékpapírok	2.873	500
Külföldi iroda pénzeszköze	1.694	-
Értékesítésre tartott eszköz	(21)	473
Összesen	57.456	49.831

A 3 hónapnál rövidebb futamidejű értékpapíroknál valós érték korrekció nem volt.

24. Jegyzett tőke

	2008		2007	
	darab	MFt	darab	MFt
1.000 Ft névértékű törzsrészcvények	18.637.486	18.638	18.637.486	18.638
	18.637.486	18.638	18.637.486	18.638

25. Saját részvények

A Társaságnak szándékában áll, hogy saját részvényeiből vezetőit és alkalmazottait jutalmazási politikája keretein belül részvényhez juttassa. 1996-ban a Richter Gedeon Rt. elindított egy bónusz programot azon menedzserek és kulcs-alkalmazottak ösztönzése érdekében, akik teljesítménye lényegesen befolyásolhatja a Társaság nyereségességét. 2003. január 1-től az értékpapír formájában nyújtott jövedelem adózási szabályai megváltoztak, a bónusz juttatás munkaviszonyból származó jövedelemként adóköteles. 2008-ban 31.727 darab részvény került szétosztásra a vállalat 417 dolgozója között. Előreláthatólag a szóban forgó bónusz program 2009-ben is folytatódni fog.

Jutalomként 61.674 darab részvény került átadásra a kiemelkedő teljesítményt nyújtó alkalmazottak részére az év folyamán.

A Társaság a Pénzügyminisztérium által jóváhagyott 2006-2008 évi elismert munkavállalói értékpapír-juttatási programjának harmadik évében 59.473 db saját részvényt adott át 4.573 munkavállalója részére. A részvények 2011. január 2. napjáig letétben lesznek a munkavállalók értékpapírszámláin.

A 2008. április 28-án tartott Közgyűlés jóváhagyta, hogy a Társaság saját törzsrészvényt vásároljon legfeljebb a Társaság jegyzett tőkéjének 10 %-ig terjedő mértékben. E felhatalmazás alapján a Társaság az év során 80.000 darab saját részvényt vásárolt a Budapesti Értéktőzsdén, tőzsdén kívüli forgalomban pedig 46.899 darabot.

	<u>Törzsrészvények</u>
Részvények száma	
2007. december 31-én	54.548
<i>Ebből: leányvállalat által birtokolt Richter részvények</i>	<i>10.550</i>
Részvényvásárlás	126.899
Bónusz program keretében átadott	(31.727)
Jutalom	(61.674)
PM programban átadott	(59.473)
PM programban visszavett	1.875
2008. december 31-én	30.448
	MFt
Könyv szerinti érték	
2007. december 31-én	1.718
Részvényvásárlás	3.412
Bónusz program keretében átadott	(961)
Jutalom	(2.047)
PM programban átadott	(1.579)
PM programban visszavett	61
2008. december 31-én	604

26. Szállítók

	2008 MFt	2007 MFt
Szállítók	27.841	18.649
Kapcsolt vállalkozásokkal szembeni kötelezettségek	187	429
Értékesítésre tartott eszközökkel kapcsolatos kötelezettségek	(164)	(995)
Összesen	27.864	18.083

27. Egyéb kötelezettségek

	2008 MFt	2007 MFt
Fizetendő bérköltség, jövedelemadó	3.759	3.547
Fizetendő osztalék	87	129
Passzív időbeli elhatárolás	2.093	2.694
Egyéb kötelezettségek	1.043	1.793
Vevőktől kapott előlegek	1.014	1.190
Elhatárolás részvényjuttatás költségeire	390	2.027
Értékesítésre tartott eszközökkel kapcsolatos kötelezettségek	(93)	(93)
Összesen	8.293	11.287

28. Céltartalékok

	2008 MFt	2007 MFt
Egyéb céltartalékok	153	94
Nyugdíjazással kapcsolatos kötelezettségekre képzett céltartalék	1.122	926
Értékesítésre tartott eszközökkel kapcsolatos céltartalékok	(74)	-
Összesen	1.201	1.020

29. Hitel/kölcsön

A rövid lejáratú kötelezettségek közötti hitel/kölcsön értéke elsősorban az új bevonású román vállalat kölcsöne miatt növekedett jelentősen.

30. Törzsrészcények osztaléka

	2008 MFt	2007 MFt
Törzsrészcények után fizetett osztalék	8.362	12.841

A Társaság 2008. április 28-án megtartott évi rendes közgyűlésén a 2007. évben képződött eredmény terhére 450 Ft/részvény (8.362 MFt) osztalék kifizetéséről született határozat.

31. Jóváhagyott beruházási programok és beruházási kötelezettségvállalás

	<u>2008</u> <u>MFt</u>
Szerződésben rögzített, de a beszámolóban nem kimutatott Anyavállalati beruházási program	<u>2.523</u>
Az Igazgatóság által már jóváhagyott, de szerződésbe még nem foglalt beruházás	<u>15.525</u>

Az Anyavállalat 18.048 MFt beruházási programja az Igazgatóság által elfogadott, 2009. évre tervezett ráfordítással azonos. A fenti kötelezettségek sem a mérlegben, sem az eredménykimutatásban nem kerültek bemutatásra.

32. A Vállalatcsoport tagjaival és harmadik felekkel kapcsolatban vállalt készfizető kezességek

	<u>2008</u> <u>MFt</u>
Reményhez 2006 Gyógyszertári Bt. felé bankhitelhez	40
Biowet Drwalew S.A. által nyújtott bankgarancia	75
Gedeon Richter Pharma GmbH által nyújtott bankgarancia	2
GZF Polfa Sp. z o.o. által nyújtott bankgarancia	6
Richter Themis Ltd. által nyújtott bankgarancia	14

33. Kockázatkezelés

A Richter számos befektetéssel rendelkezik olyan vállalatokban, amelyek változékony gazdaságban működnek. Ezen befektetések értéke kapcsolatban van a bennük rejlő kockázattal, amely a valuta gyengülésében rejlik, illetve amelyet meglehetősen mérsékel azon feltevés, hogy a nem pénzügyi eszközök piaci értéke változatlan maradhat. Az alapvetően pénzügyi eszközökre épülő befektetések teljes mértékben ki vannak téve a valuta leértékelődés kockázatának.

34. Társadalombiztosítás és nyugdíjalapok

A biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony alapján 2008-ban az adóköteles jövedelem 29 százaléka és 1.950 Ft/fő/hó egészségügyi hozzájárulás az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalhoz került befizetésre. A Társaságnak a törvényesen előírt mértéken felül további befizetési kötelezettsége az év folyamán nem merült fel.

1994. novemberében a Richter felajánlotta a saját és kapcsolt vállalatok dolgozóinak, hogy csatlakozzanak az önkéntes nyugdíjbiztosítási pénztárhoz. A Richter Gedeon Nyrt. a hozzájárulásban részesülő tagok havi bruttó fizetésének 6 százalékát fizeti hozzájárulásként a pénztárba. Ezen kívül a Társaság a nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltő alkalmazottak részére külön befizetést is teljesít. Az Anyavállalat által fizetett hozzájárulás teljes összege 707 MFt volt 2008-ban. A nyugdíjpénztár 2008. évi taglétszáma 6.318 fő volt, amelyből 4.241 fő részesült hozzájárulásban.

2003. szeptember 1-től az Anyavállalat egészségpénztári befizetést vállalt dolgozói részére. 2008. április 30-ig 3.200,-Ft/fő/hó volt a befizetés, 2008. május 1-től pedig 4.000,-Ft/fő/hó. A Patika Egészségpénztárnál 5.056 fő dolgozó tag, a 2008-ban részükre befizetett összeg 215 MFt.

A magyarországi székhelyű leányvállalatok által a dolgozóik után fizetett nyugdíjpénztári hozzájárulás összege 34 MFt.

A külföldi székhelyű leányvállalatok alkalmazottaik javára nyugdíjalapokba fizetnek be.

A Vállalatcsoport tagjai közül egyik sem működtet az Anyavállalathoz hasonló nyugdíjpénztári rendszert. A Reflex Kft., a Medimpex Irodaház Kft., a Humanco Kft., a Chemitechnikpharma Kft. és a Richter Szolgáltató Kft. az Anyavállalathoz hasonlóan dolgozói részére fizet nyugdíjpénztári hozzájárulást. Egészségpénztári befizetést az Anyavállalathoz hasonlóan a Reflex Kft., a Medimpex Irodaház Kft., a Humanco Kft., a Richter Szolgáltató Kft., és a RG Befektetéskezelő Kft. teljesít a Patika Egészségpénztár felé.

Nyugdíjazással kapcsolatos juttatások miatti kifizetések aktuáriusi értékelése

Anyavállalat

A Richterben érvényben levő Kollektív szerződés értelmében az öregségi vagy rokkantsági nyugdíjba vonuló munkavállalót, amennyiben munkaviszonya rendes felmondással vagy közös megegyezéssel szűnik meg és a munkáltatónál

- legalább 15 éves folyamatos munkaviszonnyal rendelkezik 1 havi
- legalább 30 éves folyamatos munkaviszonnyal rendelkezik 2 havi
- legalább 40 éves folyamatos munkaviszonnyal rendelkezik 3 havi
- legalább 45 éves folyamatos munkaviszonnyal rendelkezik 4 havi

átlagkeresete is megilleti egyéb járandóságain felül.

Az értékelés módszertana

A Standarnak megfelelően a meghatározott juttatási kötelezettségek számításakor a Kivetített Jóváírási Egység Módszerét alkalmaztuk, mely szerint a várható juttatások összegét az esedékességi időpontig hátralévő időszakban minden évre azonos összegben (lineáris módon) kell elszámolni, majd az esedékességeket jelenértéken - az aktuáriusi becsléseknek megfelelő diszkontlábbal – kell értékelni.

A számítások a 2008. december 31.-én állományban lévő valamennyi dolgozóra vonatkoznak.

Mivel a standard második alkalommal történő alkalmazásáról van szó, a cég jogosult a 2007 év (első alkalmazás) végéig megszolgált, de el nem számolt kötelezettségnek max. 4 évre történő amortizációjával elszámolni a múltbeli szolgálat költségét.

EREDMÉNYEK

	MFt
Kötelezettség nyitó értéke	1.257
Tárgyévi változás	143
Aktuáriusi nyereség	(244)
2008. évi kötelezettség értéke	<u>1.156</u>
Múltbeli szolgálat el nem számolt költségének amortizációja	253
Kamatköltség	81
Tárgyévi szolgálat költsége	62
Tárgyévi szolgáltatás	84
2008. évi nyugdíjköltség	<u>480</u>
Céltartalék nyitó értéke	213
Tárgyévi szolgáltatás (tartalék felhasználás)	(84)
Tárgyévi tartalék képzés	396
2008. évi céltartalék	<u>525</u>
2008. évi múltbeli szolgálat el nem számolt költsége	<u>631</u>

Tagvállalatok

A leányvállalatok közül, a Kollektív szerződésnek a nyugdíjba vonuláshoz kapcsolódó juttatásokra vonatkozó hasonló előírásai alapján a GZF Polfa évek óta számol el ilyen jogcímen céltartalékot. A nyugdíjazással kapcsolatos kiadásokra képzett céltartalék értéke 2008. december 31.-én 511 MFt, 2007. december 31.-én 621 MFt volt.

35. Leányvállalatok megszerzése

2008-ban a Csoport új leányvállalatokat szerzett Romániában, valamint tőkeemeléssel és további részesedésvásárlásokkal növelte meglévő leányvállalatainak tulajdonhányadát Ukrajnában és Lengyelországban.

	Románia	GZF Polfa	RG Ukrfarm	Összesen
Tárgyi eszközök	2.046			2.046
Immateriális javak	1.267			1.267
Egyéb befektetett eszközök	83			83
Készletek	2.550			2.550
Követelések	6.440			6.440
Pénzeszközök	116			116
Hitelek és kölcsönök	(970)			(970)
Szállítók	(8.536)			(8.536)
Megszerzett nettó eszközállomány	2.996	5.495	363	8.854
Üzleti vagy cégérték	1.621	787	-	2.408
Fizetett vételár	(4.617)	(6.282)	(363)	(11.262)
Megszerzett pénzeszközök	116	-	-	116
Nettó pénzeszköz kiáramlás	(4.501)	(6.282)	(363)	(11.146)

36. Biztosítás

Az Richter Csoport vállalatai úgy ítélik meg, hogy a szükséges és megfelelő biztosítási fedezettel rendelkeznek.

A Richter Gedeon Nyrt. termékfelelősség biztosítása az egész világra kiterjed, beleértve az USA-t és Kanadát is, valamint vonatkozik az általa gyártott és forgalmazott valamennyi törzskönyvezett termékre.

A vagyon- és üzemszünet biztosítás megnyugtató biztonságot nyújt a Richter vagyona újrapótlási értéken számítva, bármely meghatározott esemény következtében kiesett nettó nyereségre és az állandó költségekre.

Az általános-, környezetszennyezés- és munkáltatói felelősségbiztosítás harmadik személyeknek, illetve az alkalmazottaknak okozott esetleges károkat fedezi.

A Richter Gedeon Nyrt. vagyonának és árbevételének nagysága miatt külön hangsúlyt fektet arra, hogy partnerei a világ nagy tőkeerővel rendelkező biztosító társaságai legyenek és mögöttük a vezető viszontbiztosítási szakcégek álljanak.

37. Igazgatóság és Felügyelő Bizottság javadalmazása

	Tiszteletdíj	
	2008. MFt	2007. MFt
Igazgatóság	59	63
FB	34	34
Összesen	93	97

38. Mérlegfordulónap utáni jelentős események

2008. december 31-ét követően nem történt olyan jelentős esemény, mely a Csoportról alkotott valós és hű képet befolyásolná.

RICHTER GEDEON NYRT. ELÉRHETŐSÉGEI

Címek

A Társaság székhelye

Richter Gedeon Nyrt.
1103 Budapest,
Gyömrői út 19-21.

Levelezési cím

Richter Gedeon Nyrt.
Budapest 10
Pf.: 27
H-1475

Befektetői kapcsolatok

Nemzetközi pénzügyi csoport
Richter Gedeon Nyrt.
Budapest 10
Pf.: 27
H-1475

Telefon: (36)-1-431-5764

Fax: (36)-1-261-2158

E-mail: international.finance@richter.hu

www.richter.hu

KONSZOLIDÁLT ÁRBEVÉTEL

A Richter a legnagyobb magyar gyógyszergyártó. Tevékenységét számos leány-, közös vezetésű, illetve társult vállalat támogatja. Hazai piacán kívül a világ csaknem száz országába szállít hatóanyagokat és késztermékeket. A Társaság széles körben ismert márkanévvel és jól kiépített értékesítési hálózattal rendelkezik Magyarországon, Közép-Kelet-Európa, valamint a FÁK országokban. Az USA-ban, az EU régi tagállamaiban a Richter stratégiai együttműködési szerződések, és hosszú távú szállítási megállapodások keretében szállít termékeket partnerei számára.

A Richter Csoport kétféle üzleti szegmensben tevékenykedik. A fő tevékenységi körébe a gyógyszerekkel kapcsolatos kutatás-fejlesztés, gyártás, valamint értékesítés tartozik. A másik szegmenst a gyógyszerek nagy- és kiskereskedelme alkotja, amely döntően egyetlen országra, Romániára összpontosul. A Csoport konszolidált árbevétele 2008-ban 236.518 MFt (941,6 M€) volt, ami mindkét devizanemben 5,6 százalékos növekedést jelent 2007-hez képest.

A következő táblázatban a Csoport árbevételét régiós bontásban mutatjuk be. Jelen éves jelentés 26-35., illetve 36. oldala tartalmazza fontosabb piacaink és régióink részletes áttekintését mindkét üzleti szegmens tekintetében.

AZ ÁRBEVÉTEL ALAKULÁSA AZ EGYES RÉGIÓKBAN

	2007	2008	2008	2008	2007	2008	2008	2008
	MFt	MFt	MFt	%	M€	M€	M€	%
Magyarország	30.568	47.496	-16.928	-35,6	121,7	189,1	-67,4	-35,6
EU ⁽¹⁾	97.701	76.014	21.687	28,5	389,0	302,6	86,4	28,6
Lengyelország	23.510	19.971	3.539	17,7	93,6	79,5	14,1	17,7
Románia	39.550	23.407	16.143	69,0	157,5	93,2	64,3	69,0
EU 9	17.507	16.797	710	4,2	69,7	66,8	2,9	4,3
EU 15	17.134	15.839	1.295	8,2	68,2	63,1	5,1	8,1
FÁK	73.577	69.664	3.913	5,6	292,9	277,3	15,6	5,6
Oroszország	48.754	49.850	-1.096	-2,2	194,1	198,5	-4,4	-2,2
Ukrajna	10.586	8.452	2.134	25,2	42,1	33,6	8,5	25,3
Egyéb FÁK országok	14.237	11.362	2.875	25,3	56,7	45,2	11,5	25,4
USA	22.430	19.489	2.941	15,1	89,3	77,6	11,7	15,1
Egyéb országok	12.242	11.413	829	7,3	48,7	45,4	3,3	7,3

Megjegyzés: ⁽¹⁾ Az Európai Unió összes országa Magyarország kivételével.

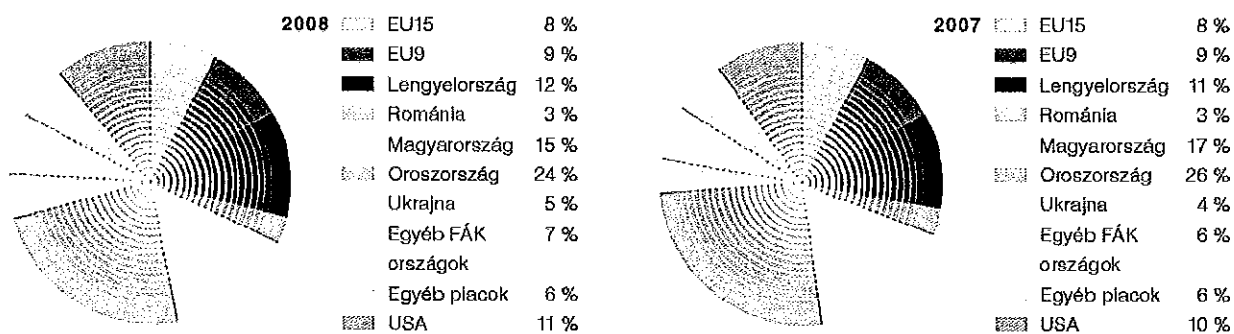
A következőkben röviden összefoglaljuk az egyes régiókban, illetve azokon belül főbb piacainkon 2008-ban elért eredményeinket a gyógyszergyártási szegmensre fókuszálva, amelynek forgalma 201.702 MFt-ot (803,0 ME-t) tett ki, azaz 5,3 százalékkal növekedett. Ukrajna, egyes FÁK-köztársaságok és az USA árbevétele meghaladta a várakozásokat, Oroszország, Magyarország, valamint Románia forgalma ugyanakkor némiképp visszaesett.

AZ ÁRBEVÉTEL ALAKULÁSA AZ EGYES RÉGIÓKBAN

	2007	2008	Δ	%	2007	2008	Δ	%
Magyarország	30.302	32.095	-1.793	-5,6	120,6	127,8	-7,2	-5,6
EU ^(*)	64.003	68.839	5.164	8,8	254,8	234,2	20,6	8,8
Lengyelország	23.510	19.971	3.539	17,7	93,6	79,5	14,1	17,7
Románia	5.852	6.277	-425	-6,8	23,3	25,0	-1,7	-6,8
EU 9	17.507	16.797	710	4,2	69,7	66,8	2,9	4,3
EU 15	17.134	15.794	1.340	8,5	68,2	62,9	5,3	8,4
FÁK	72.725	69.660	3.065	4,4	289,6	277,3	12,3	4,4
Oroszország	48.754	49.850	-1.096	-2,2	194,1	198,5	-4,4	-2,2
Ukrajna	10.145	8.452	1.693	20,0	40,4	33,6	6,8	20,2
Egyéb FÁK országok	13.826	11.358	2.468	21,7	55,1	45,2	9,9	21,9
USA	22.430	19.489	2.941	15,1	89,3	77,6	11,7	15,1
Egyéb országok	12.242	11.409	833	7,3	48,7	45,4	3,3	7,3

Megjegyzés: *) Az Európai Unió összes országa Magyarország kivételével.

AZ ÁRBEVÉTEL MEGOSZLÁSA RÉGIÓNKÉNT

2008-ban a magyar gazdaság a kormányzatnak a költségvetési hiány csökkentésére irányuló törekvéseivel egyidejűleg gyenge teljesítményre volt képes. A gazdasági növekedés mértéke elmaradt a többi közép-kelet-európai gazdaság többségében tapasztaltól. A fogyasztói árak 6,1 százalékos emelkedése jelentősen visszafogta a lakosság vásárlóerejének növekedését.

A gyógyszerpiacot továbbra is leginkább a 2006 óta bevezetett kormányzati intézkedések által okozott bizonytalanság jellemezte. Az új gyógyszer-támogatási rendszer, különösen a negyedévenkénti referenciaár-megállapítás nyomán beindult árcsökkenések 2008-ban is folytatódtak, bár jóval mérsékeltbb ütemben, mint a megelőző évben.

A gyógyszer-gazdaságossági törvény értelmében 2007-től kezdve a gyógyszergyártóknak a támogatásban részesülő termékeik esetében be kell fizetniük a termelői árra eső támogatás – gyógyszer-tári forgalmi adatok alapján számított – éves összegének 12 százalékát. 2008-ban e címen 1.592 MFt kötelezettségünk keletkezett, szemben a 2007. évi 930 MFt-tal. Az összeg elsősorban az Országos Egészségbiztosítási Pénztár jogértelmezése következtében emelkedett meg. A gyártók által vitatott jogértelmezési fordulat miatt a 2007. évi kedvezmények 2008-ban, illetve azt követően már nem érvényesíthetők.

Az Alkotmánybíróság 2008. június 16-ától eltörölte az orvoslátogatói díjat, amelynek kapcsán ezen időpontig a Richternek 301 MFt fizetési kötelezettsége keletkezett. Az év végén azonban az Országgyűlés módosította a gyógyszer-gazdaságossági törvényt. Eszerint 2009. február 15-től ismét bevezetésre került a regisztrációs díj, orvoslátogatóként éves szinten 4,8 MFt összegben.

Magyarországon a gyógyszergyártási szegmensben a Csoport 2008-ban 30.302 MFt (120,6 M€) árbevételt realizált, ami mind forintban, mind euróban mérve 5,6 százalékkal kevesebb, mint az előző évben. A csökkenés mintegy fele egyes disztribúciós szerződések megszűnéséből származó árbevétel-kieséssel magyarázható. A visszaesés fennmaradó része a támogatott termékek körében bekövetkezett árcsökkenéseknek tudható be.

2008 folyamán a következő készítmények árbevétele esett vissza a legnagyobb mértékben: a NORMODIPINE 46 százalékkal, az EDNYT 44 százalékkal, a QUAMATEL 17 százalékkal és a LISOPRESS 44 százalékkal csökkent az előző év forgalmához viszonyítva.

A kedvezőtlen piaci körülmények ellenére 2008-ban egyes termékek jó eredményt értek el, mindenképp a LISONORM, a PORTIRON, az AVONEX, az ATORVOX, valamint az orális fogamzásgátlók többsége.

Egyes nem támogatott készítmények esetében Társaság mérsékelt ütemű áremelést hajtott végre 2008 során.

Piacelemzők (IMS) 2008-ra vonatkozó adatai alapján – elsősorban a gyógyszeriparban az elmúlt évekre jellemző felvásárlási és akvizíciós folyamatok eredményeként – a Richter jelenleg a negyedik szereplő a hazai piacon 5,6 százalékos részesedéssel.

A 10 VEZETŐ TERMÉK FORGALMA MAGYARORSZÁGON

Termék	Kezelt	Terület	2007	2008	Δ	%
Orális fogamzásgátlók	hormonok	Nőgyógyászat	3.229	2.953	276	9,3
CAVINTON	vínpocetline	Központi idegrendszeri	2.225	2.314	-89	-3,8
QUAMATEL	famotidine	Gastrointesztinális, fekély elleni	1.938	2.331	-393	-16,9
EDNYT / LISOPRESS	enalapril / lisinopril	Szív- és érrendszeri, vérnyomáscsökkentő	1.317	2.367	-1.050	-44,4
LISONORM	lisinopril + amlodipine	Szív- és érrendszeri, vérnyomáscsökkentő	1.276	857	419	48,9
NORMODIPINE	amlodipine	Szív- és érrendszeri, vérnyomáscsökkentő	1.138	2.094	-956	-45,7
AVONEX	Interferon-béta-1a	Sclerosis multiplex	1.058	780	278	35,6
ATORVOX	atorvastatin	Szív- és érrendszeri, koleszterincsökkentő	983	772	211	27,3
MYDETON / MYDOCALM	tolperisone	Izomlazító	969	1.175	-206	-17,5
SEDRON / CALCISEDRON	alendronate	Csontritkulás elleni	948	828	120	14,5
Egyéb			15.221	15.624	-403	-2,6

ÚJ TERMÉKBEVEZETÉSEK MAGYARORSZÁGON 2008-BAN

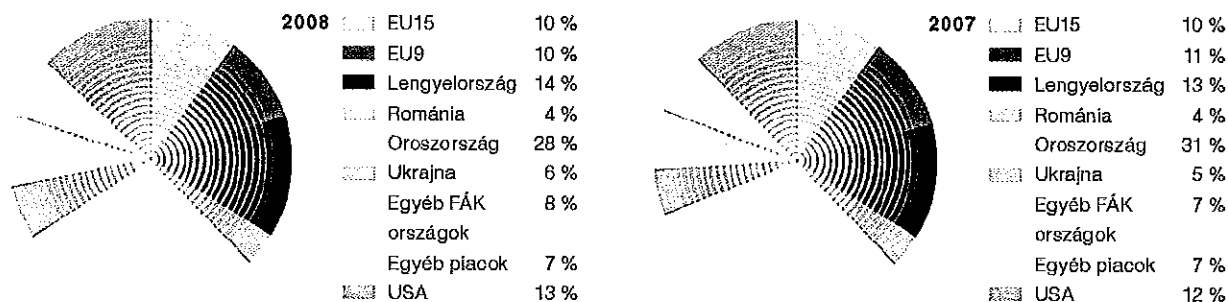
Termék	Kezelt	Terület	Bevezetés
JARVIS *	venlafaxine	Központi idegrendszeri, antidepresszáns	2008. I. negyedév
NARVA	indapamide	Szív- és érrendszeri, diuretikum	2008. II. negyedév
PALIXID	donepezil	Központi idegrendszeri, antidecencia	2008. II. negyedév
NANTARID *	quetiapin	Központi idegrendszeri, antipszichotikum	2008. II. negyedév
EMREN *	ramipril	Szív- és érrendszeri, vérnyomáscsökkentő	2008. III. negyedév
AZALIA	desogestrel	Nőgyógyászat, orális fogamzásgátlás	2008. III. negyedév
DOLFORIN *	fentanyl	Központi idegrendszeri, fájdalomcsillapító	2008. IV. negyedév

* Megjegyzés: licenztermékként átvett készítmények.

NEMZETKÖZI PIACOK

A Magyarországon kívüli piacainkon a gyógyszergyártási szegmens forgalma 7,5 százalékos növekedést követően 682,4 M€-t tett ki. Az USA árbevétele euróban kifejezve 15,1 százalékkal, dollárban pedig 23,0 százalékkal nőtt a drospirone-nal összefüggő profitmegosztási bevételeknek köszönhetően. A gyógyszergyártási szegmens árbevételének FÁK-piacokon realizált 4,4 százalékos emelkedése az orosz piac gyengülkedését, valamint az ezt ellensúlyozni tudó Ukrajna, illetve egyéb köztársaságok kiváló teljesítményét tükrözi. Az európai uniós piacok előző évinél 8,8 százalékkal magasabb forgalma szintén jelentősen hozzájárult a Csoport teljesítményéhez. Az Egyéb országok régió árbevétele euróban kifejezve 7,3 százalékkal nőtt.

NEMZETKÖZI PIACOK ÁRBEVÉTELE RÉGIÓNKÉNT

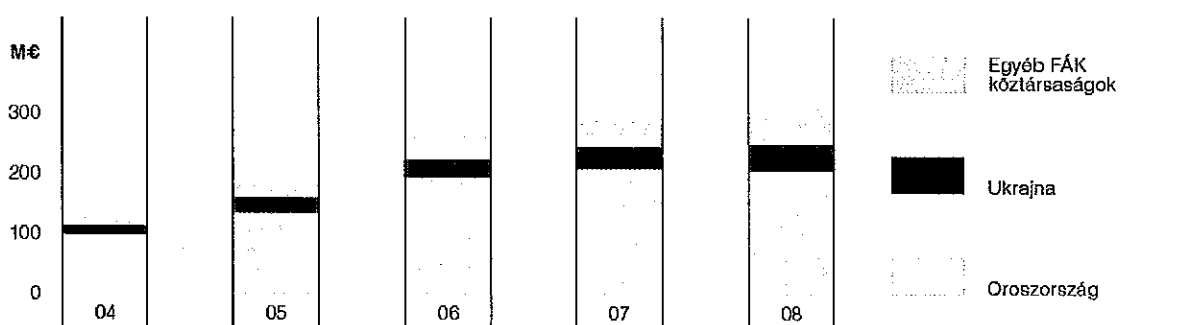

A 10 LEGNAGYOBB NEMZETKÖZI PIACUNK FORGALMÁNAK ALAKULÁSA

Ország	2007	2008	2008/2007	2008/2007
Oroszország	194,1	198,5	-4,4	-2,2
Lengyelország	93,6	79,5	14,1	17,7
USA	89,3	77,6	11,7	15,1
Ukrajna	40,4	33,6	6,8	20,2
Németország	24,3	20,4	3,9	19,1
Csehország	23,6	23,7	-0,1	-0,4
Románia	23,3	25,0	-1,7	-6,8
Szlovákia	20,4	20,3	0,1	0,5
Franciaország	18,7	17,6	1,1	6,2
Kazahsztán	18,4	19,5	-1,1	-5,6
A 10 legnagyobb forgalmú piac részesedése	80,0%	81,9%		

A FÁK köztársaságokban a gyógyszergyártási szegmens árbevétele 289,6 M€ (424,6 M\$) volt, amely 4,4 százalékos (dollárban 11,6 százalékos) növekedést jelent. Árbevételünk Oroszország kivételével az egész régióban dinamikusan emelkedett.

ÁRBEVÉTEL A FÁK-ORSZÁGOKBAN

A zömében fogamzásgátló készítményeket tartalmazó nőgyógyászati termékcsoport 21 százalékkal részesedett a FÁK országok teljes árbevételéből. A fogamzásgátlók forgalma 2008 során csökkent, ami elsősorban azzal magyarázható, hogy Oroszországban a nagykereskedők 2007 második felében jelentős készleteket halmoztak fel.

Oroszországban a számottevő, 5,6 százalékos GDP-növekedést felmutató, az év nagy részében viszonylag kedvező gazdasági környezet ellenére a Richter forgalma némiképp csökkent. Itt 194,1 M€ (284,6 MUS\$) árbevételről számolhatunk be, ami 2,2 százalékos csökkenést (dollárban kifejezve 4,6 százalékos emelkedést) jelent a bázisidőszaki értékhez képest. A visszaesés fő oka a nagykereskedők 2007-ben megnövelt átlagos készlet szintjének jelentős csökkenése volt.

2008 negyedik negyedében Oroszországot is elérte a globális pénzügyi és gazdasági válság, ami többek között a rubel euróval szembeni nagyarányú leértékelődéséhez vezetett. Ezen felül a nyersolaj ára is folyamatosan csökkent. Mindezek együttesen kedvezőtlen környezetet teremtettek a gyógyszeripar valamennyi szereplője számára. A bizonytalan és kiszámíthatatlan pénzügyi és gazdasági helyzetre való tekintettel a Richter vezetősége tárgyalásokat folytatott oroszországi nagykereskedőkkel a rubel leértékelődéséből eredő veszteségeik részleges kompenzálásáról. A megbeszélések eredményeképpen mindkét fél számára elfogadható és ésszerű megállapodás született. A kedvezőtlen pénzügyi helyzet miatt a Richter továbbra is kiemelt figyelmet fordít a fizetési fegyelmre.

A vizsgált időszakban a Csoport részvétele az átalakított DLO-programban elhanyagolható volt.

A 2008. évi árbevétel eléréséhez elsősorban a DIROTON, a MYDOCALM, a SUPRAX, a PANANGIN, a SIMVASTOL és az EKVATOR forgalomnövekedése járult hozzá.

Ukrajnában a gyógyszergyártási szegmensben 59,3 MUS\$ (40,4 M€) árbevételt realizáltunk 2008 során, amely számottevő, 28,6 százalékos (euróban kifejezve 20,2 százalékos) növekedést jelent az előző évi forgalomhoz képest. A jó eredmény főként az orális fogamzásgátlók, a NIFUROKSAZYD, az EKVATOR és a PANANGIN növekvő árbevételének köszönhető. Az Ukrajnában tapasztalható bizonytalan politikai és gazdasági helyzetet az utolsó negyedévben tovább rontotta a globális pénzügyi válság hatása. A Richter vezetősége megállapodott ukrán nagykereskedelmi partnereivel, hogy a helyi valuta nagyarányú leértékelődéséből eredő veszteségeiket részben kompenzálja. A kedvezőtlen pénzügyi helyzet miatt a Richter továbbra is kiemelt figyelmet fordít a fizetési fegyelemre.

A **FÁK egyéb köztársaságaiban** a 2007. évi rendkívül magas bázisról indulva további, számottevő növekedést értünk el. A vizsgált időszakban 80,7 MUS\$ (55,1 M€) árbevételt realizáltunk, amely a 2007-ban elért forgalomnál 30,2 százalékkal (euróban kifejezve 21,9 százalékkal) magasabb. A növekedés hajtóerejét a különböző orális fogamzásgátlók, a DIROTON, a MYDOCALM és a PANANGIN adta. A legjelentősebb árbevételt Kazahsztánban értük el, ahol a forgalom 2008-ban 18,4 M€ volt. A számlázási rendszerben történt változások miatt a bázisidőszakban felmerült 4,2 M€ egyszeri bevétellel korigált forgalom mellett a kazahsztáni árbevétel növekedése 20,4 százalékot tett ki. 2008. február 1-jétől Kazahsztánban is áttértünk a dollár alapú számlázásról az euró alapú számlázásra. Kiemelkedő növekedést értünk el Belorussziában, Moldáviában és Üzbegisztánban. E három tagköztársaságban 2008 folyamán 31,9 MUS\$ (21,7 M€) forgalmat realizáltunk.

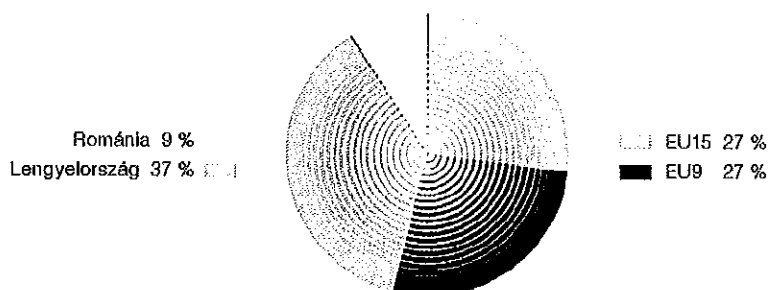
ÚJ TERMÉKBEVEZETÉSEK A FÁK KÖZTÁRSASÁGOKBAN 2008-BAN

Árnyék	Árnyék	Árnyék	Árnyék
AIRTAL *	acedofenac	Nem-szteroid gyulladáscsökkentő	2008. III. negyedév
SONIZIN	tamsulosine	Jóindulatú prosztata-megnagyobbodás elleni	2008. III. negyedév
OSTALON	alendronate	Csontritkulás elleni	2008. III. negyedév
BIDOP	bisoprol	Szív- és érrendszeri	2008. IV. negyedév
SENTOR	losartan	Szív- és érrendszeri, vérnyomáscsökkentő	2008. IV. negyedév

* Megjegyzés: licenztermékként átvett készítmények.

Az Európai Unióban a gyógyszergyártási szegmens árbevétele – a magyarországi piac nélkül – 254,8 M€-t tett ki, ami 8,8 százalékos növekedésnek felel meg 2007-hez viszonyítva.

ÁRBEVÉTEL AZ EU-BAN 2008-BAN

A gyógyászati készítmények eladásából származó árbevétel euróban számítva 12,4 százalékkal nőtt az előző évben realizált forgalomhoz képest. E termékcsoport 29 százalékkal részesedett a gyógyszergyártási szegmens régióbeli értékesítéséből.

A Csoport üzletmenetét tekintve az Európai Unió két nagy országcsoportot foglal magába: azokat az újonnan csatlakozott tagállamokat, amelyek 2004. május elsején vagy 2007. január elsején csatlakoztak az Európai Unióhoz (ideértve Magyarországot, Lengyelországot és Romániát), valamint az EU korábbi 15 tagállamát. A két térség gyógyszerpiacainak fő jellemzői éppúgy eltérnek egymástól, mint a Csoport e területeken forgalmazott termékpalalettája és alkalmazott marketing-stratégiája.

Mivel a Richter évtizedek óta jelen van a **közép-kelet-európai** országokban, termékeit saját, jól kiépített értékesítési hálózatán keresztül forgalmazza. Fokoztuk specializált értékesítési hálózatunk munkájának hatékonyságát, valamint a vizsgált időszak folyamán tovább növeltük az orvoslátogatók létszámát. Mindezek nagyban hozzájárultak a jó eredmények eléréséhez a beszámolási időszakban.

Lengyelországban, amely a Csoport legnagyobb piaca a régióban, a Richter hozzávetőleg a piac egészére jellemző növekedést ért el, melyet az érdemi GDP-növekedés (4,8 százalék), valamint az ennek ütemét is meghaladó, a vásárlóerő bővülését eredményező reálbér-emelkedés tett lehetővé. A Csoport e piacon 93,6 M€ forgalmat realizált, amely jelentősen, 17,7 százalékkal haladja meg a 2007. évi árbevételt. A lengyel piacon 2008-ban elért számottevő növekedés elsősorban a harmadik generációs orális fogamzásgátlók, köztük a NOVYNETTE és a REGULON, valamint a VEROSPIRON és a MYDOCALM árbevétel-emelkedésének köszönhető.

Romániában a 2008-as esztendő rendkívül nehéz volt a gyógyszeripar összes szereplője számára annak ellenére, hogy a gazdaság nagyon dinamikus, csaknem 8 százalékkal bővült. Amellett, hogy a kormányzat október végéig a lej leértékelődésének ellenére sem emelte a fix gyógyszerárakat, a referenciaárak megállapításának módszertanára vonatkozóan is kedvezőtlen szabályozási változásokat léptetett életbe. Ezekon túlmenően a rendkívül hosszú fizetési határidők is terheltek a gyártók, valamint a nagy- és kiskereskedők helyzetét. A Richter gyógyszergyártási szegmensének forgalma 23,3 M€ volt, amely 6,8 százalékos visszaesést jelent a 2007-ben elért árbevételhez képest. A csökkenés a generikus készítmények körében bekövetkezett árlemorzsolódásnak, valamint a kedvezőtlen szabályozási változásoknak tudható be. A legjelentősebb mértékű visszaesést a TERBISIL, valamint TAMSOL készítményeink szenvedték el. A QUAMATEL, az AFLAMIL és a MYDOCALM forgalma ugyanakkor jelentősen növekedett a vizsgált időszakban.

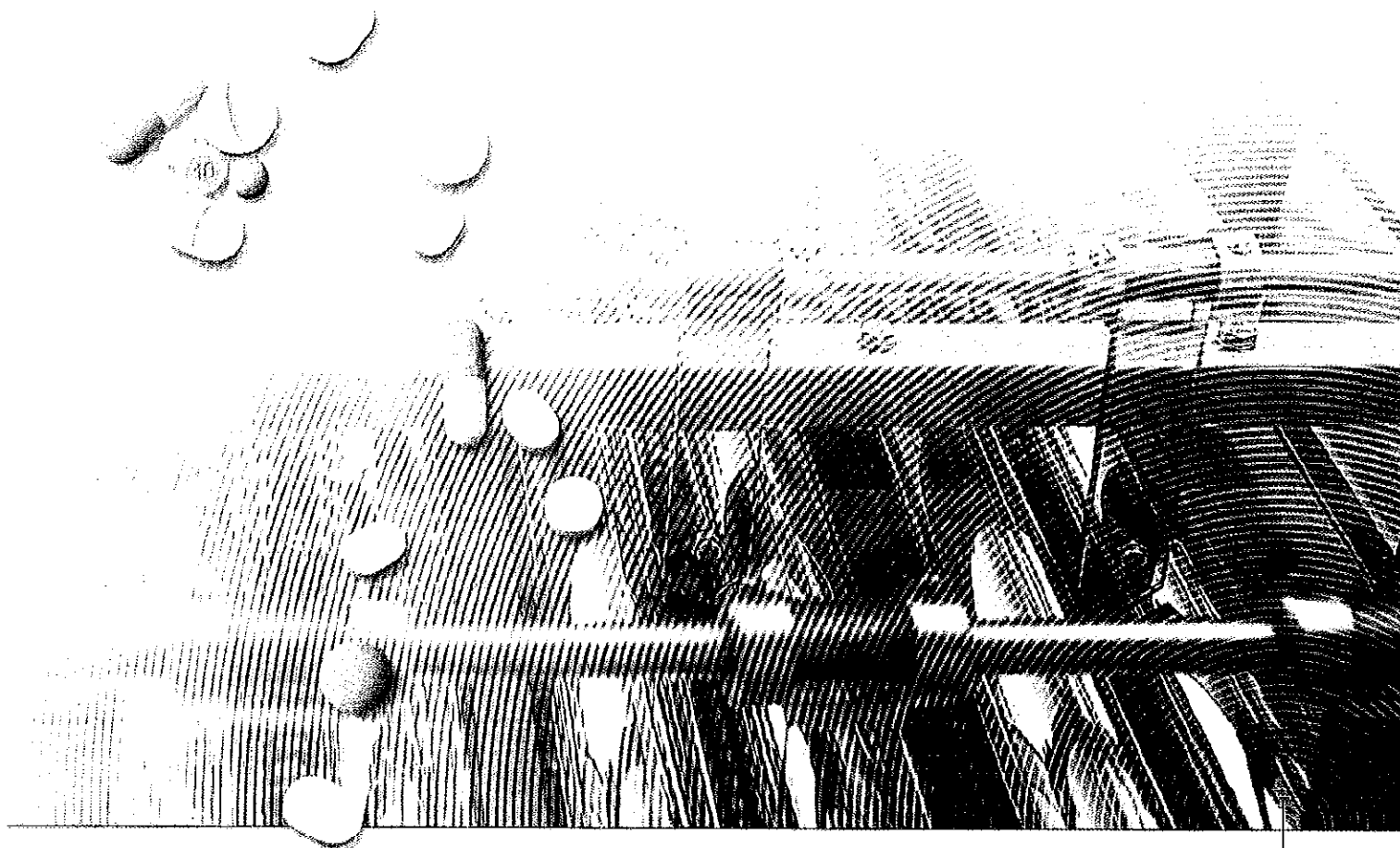
Az **EU 9** piacán 69,7 M€ forgalmat értünk el 2008 során, amely euróban mérve 4,3 százalékkal magasabb, mint a bázis időszakban. Az ezen országokban 2008-ban realizált forgalom a Csoport gyógyszergyártási szegmensén belül az európai uniós árbevétel 27 százalékát tette ki.

A jó teljesítményt nehéz piaci körülmények között érték el. A Csoportnak egyre erősödő versennyel kell szembenéznie, valamint azal, hogy az egyes kormányzatok folyamatosan nyomás alatt tartják az árak és a társadalombiztosítási támogatások szintjét, amelyek így évről évre csökkennek.

A gazdasági növekedés lassulása ellenére **Csehország** gazdasága még mindig az egyik legerősebb volt Közép-Kelet-Európában. A Richter által 2008-ban elért 23,6 M€ árbevétel gyakorlatilag változatlan (0,4 százalékkal alacsonyabb) szintet jelent a bázisidőszaki értékhez képest. A kismértékű visszaesést, amely elsősorban annak tudható be, hogy 2008 júniusától a licenszbe vett AVONEX kikerült a forgalmazott termékek köréből, részben tudta csak ellensúlyozni a portfólió további készítményeinek árbevétel-növekedése. Különösen a fogamzásgátlóink forgalma volt jelentős a vizsgált időszakban.

Szlovákia 2008-ban ismét az EU egyik leggyorsabban növekedő gazdasága volt. Az élénkülő belső kereslet a gyógyszerpiaci eladásokat is segítette, és így ellensúlyozni tudta a gyógyszer-támogatási rendszerben bevezetett megszorítások hatását. A Szlovákiában elért teljesítményünket szintén kedvezőtlenül érintette az AVONEX forgalmazására vonatkozó licenszszerződés megszüntetése. Az árbevétel 20,4 M€ volt a vizsgált időszakban, ami euróban számítva egy csekély, 0,5 százalékos növekedést jelent a 2007. évhez képest. A MYDOCALM, az ESCAPELLE, a MOLLOME és az AFLAMIL forgalomnövekedése ellensúlyozni tudta az AVONEX miatt kieső árbevételt.

A **balti államokban** a Csoport 14,5 M€ árbevételt realizált 2008 során. Mindenekelőtt az Avonex licensztermék árbevétele járult hozzá az elért forgalomnövekedéshez, amely ezen a piacon továbbra is forgalmazott termékeink körében maradt. **Bulgáriában** az értékesítés 10,9 M€ volt 2008-ban, ami 18,9 százalékos emelkedést jelent 2007. évi forgalomhoz képest. A növekedést elsősorban a CAVINTON és az ESCAPELLE jó teljesítménye magyarázza.

Kiemelt célkitűzésként kezeljük termékportfoliónk állandó megújítását és kiszélesítését, éppen ezért örömmel számolunk be arról, hogy 2008 során számos új terméket vezettünk be az újonnan csatlakozott 12 európai államban.

ÚJ TERMÉKBEVEZETÉSEK A KÖZÉP-KELET-EURÓPAI ORSZÁGOKBAN 2008-BAN

Lengyelország	JARVIS *	venlafaxine	Központi idegrendszeri, antidepresszáns	2008. I. negyedév
	AZALIA	desogestrel	Nőgyógyászati, orális fogamzásgátlás	2008. II. negyedév
	NANTARID *	quetiapin	Központi idegrendszeri, antipszichotikum	2008. II. negyedév
	TYSABRI *	nataлизumab	Sclerosis multiplex	2008. III. negyedév
	LARUS *	atorvastatin	Szív- és érrendszeri, koleszterincsökkentő	2008. IV. negyedév
	PROTEVASC	trimetazidine	Szív- és érrendszeri	2008. IV. negyedév
Cseh Köztársaság	LEKOPROST	finasteride	Jóindulatú prosztata megnagyobbodás elleni	2008. I. negyedév
	AZALIA	desogestrel	Nőgyógyászati, orális fogamzásgátlás	2008. I. negyedév
	URO-VAXOM *	llofilizált Escherichia Coll	Húgyúti fertőzés	2008. II. negyedév
	DOXIUM *	calcium dobesilate	Szív- és érrendszeri, vazoprotektív	2008. II. negyedév
Szlovákia	AZALIA	desogestrel	Nőgyógyászati, orális fogamzásgátlás	2008. I. negyedév
	ESCAPELLE	levonorgestrel	Nőgyógyászati, sürgősségi fogamzásgátló	2008. I. negyedév
	NANTARID *	quetiapin	Központi idegrendszeri, antipszichotikum	2008. II. negyedév
Lettország	NANTARID *	quetiapin	Központi idegrendszeri, antipszichotikum	2008. II. negyedév
	AZALIA	desogestrel	Nőgyógyászati, orális fogamzásgátlás	2008. II. negyedév
Litvánia	NANTARID *	quetiapin	Központi idegrendszeri, antipszichotikum	2008. II. negyedév
	AZALIA	desogestrel	Nőgyógyászati, orális fogamzásgátlás	2008. II. negyedév
Románia	SPORILIN	itraconazol	Gombásodás elleni	2008. III. negyedév
	TINERIL	glimepirid	Antidiabetikum	2008. III. negyedév
	VALZER	meloxicam	Nem-szteroid gyulladáscsökkentő	2008. IV. negyedév

* Megjegyzés: licenztermékként átvett készítmények.

A 15 korábbi EU-tagállam gyógyszerpiacain való terjeszkedés már a kilencvenes évek közepén a Richter egyik kiemelten fontos célkitűzése volt. Jóllehet számos országban rendelkezünk kereskedelmi leányvállalattal, nincs megfelelő értékesítési hálózatunk ahhoz, hogy a kritikus tömeget elérjük, ezért továbbra is partnereken keresztül értékesítjük termékeinket. Jelenleg nem is tervezzük saját disztribúciós és marketinghálózat létrehozását. A Csoport mindenekelőtt a nőgyógyászati üzletág felfuttatására és – a szabadalomjáratokra való felkészüléssel – a generikus termékek eladásának folyamatos növelésére összpontosít.

A 15 korábbi EU-tagállam piacain 68,2 M€ forgalmat értünk el 2008-ban, amely euróban mérve 8,4 százalékkal magasabb, mint egy évvel korábban. A térség forgalma az Európai Unióból származó árbevételünk 27 százalékát adta a gyógyszergyártási szegmensen belül a vizsgált időszakban.

A nyugat-európai piacokra jellemző, folyamatosan erősödő generikus verseny és árszínvonal-csökkenés Csoportunk termékeinek árbevételére is hatással van.

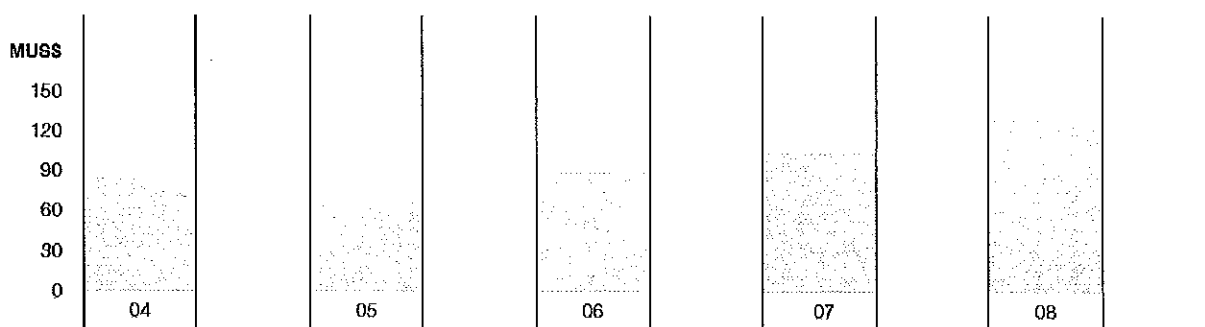
Németországban 2008 folyamán a Csoport 24,3 M€ árbevételt ért el, ami 19,1 százalékos emelkedést jelent az egy évvel korábbi forgalomhoz képest. A bővülés főleg a Richter-Helm BioLogic bevételeinek a konszolidációba történt 2007 utolsó negyedévi bevonásával magyarázható. **Franciaországban** 18,7 M€ árbevételt értünk el 2008 során, ami 6,2 százalékkal haladja meg a bázisidőszaki szintet. Egyes orális fogamzásgátlók forgalma jelentősen nőtt a bázisidőszaki értékesítésekhez képest.

USA

Az **USA**-ban 2008 során 130,9 MUS\$ (89,3 M€) árbevételt realizáltunk, ami 23,0 százalékos (euróban kifejezve 15,1 százalékos) növekedést jelent az előző évben elért magas bázishoz képest. A hatóanyag-értékesítés az éles verseny, illetve a termékéletgörbe érett szakaszába ért készítmények körében bekövetkezett árcsökkenések nyomán jelentősen mérséklődött. Ezt azonban ellensúlyozni tudta a PLAN B márkanévű sürgősségi fogamzásgátló dollárban kifejezett forgalmának kismértékű növekedése, valamint a profitmegosztási szerződések alapján a Barr Laboratories-től kapott jelentős bevétel.

A nőgyógyászati termékcsoport, ideértve a drospirenone-nal összefüggő profitmegosztásból származó bevételt is, az **USA** árbevételünk 84 százalékát tette ki.

ÁRBEVÉTEL AZ USA-BAN

EGYÉB PIACOK

Ezekben az országokban 71,5 MUS\$ (48,7 M€) árbevételt értünk el 2008-ban, ami 14,8 százalékos (euróban kifejezve 7,3 százalékos) növekedést jelent a bázisidőszakhoz képest, amely elsősorban késztermékeink, különösen az orális fogamzásgátlók és a PANANGIN bővülő exportjának köszönhető.

Jelentős – bár alacsony bázisról induló – növekedést értünk el **Kínában**, ahol 3,6 M€ árbevételt realizáltunk 2008-ban. Említesre méltó növekedés történt **Vietnamban**, **Szerbiában**, ahol 7,5 M€, illetve 2,6 M€ forgalmat értünk el. **Japánban** 5,5 MUS\$ árbevételt realizáltunk 2008 során, a visszaesést elsősorban az alacsonyabb hatóanyag-eladások magyarázzák.

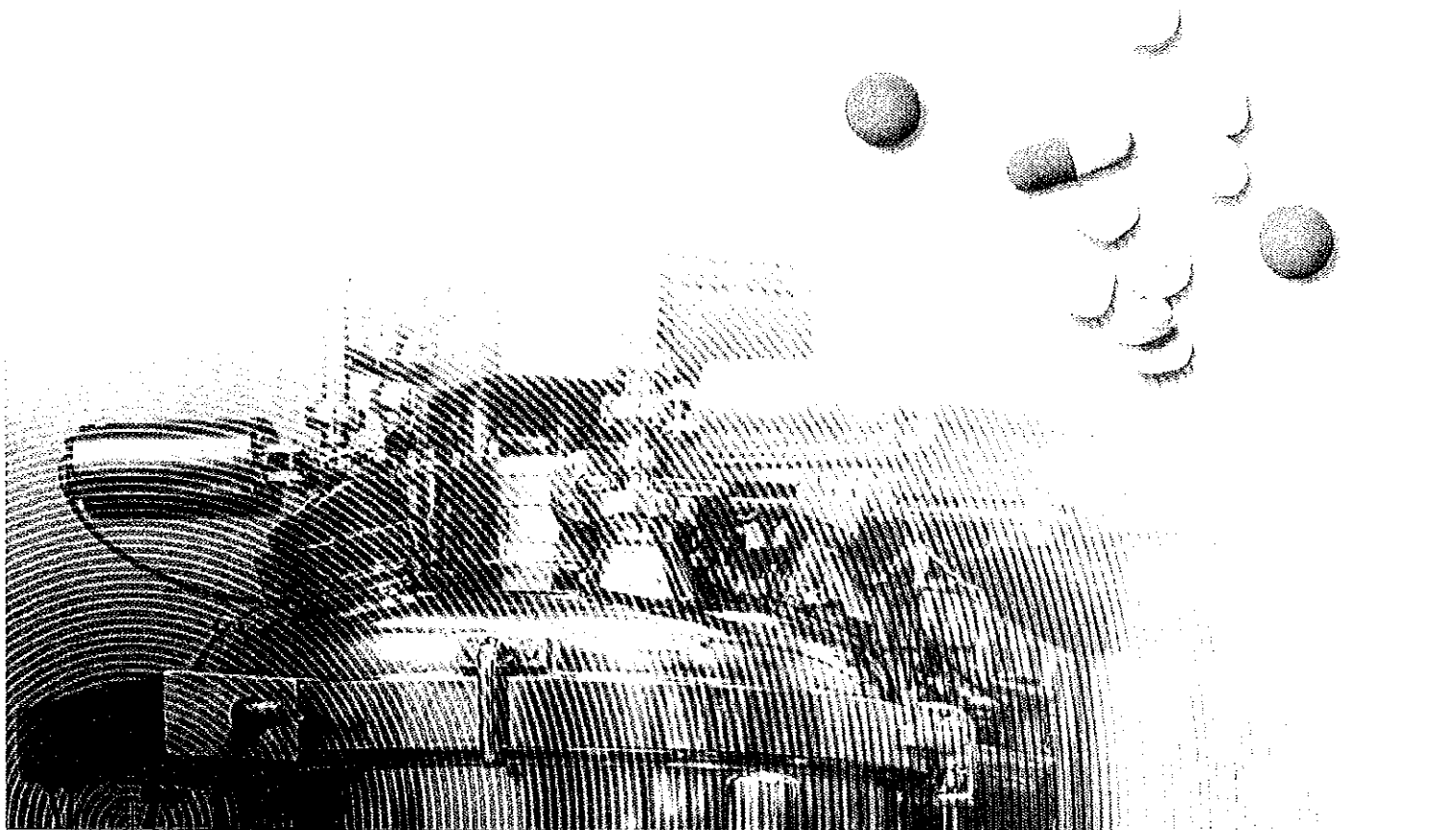
GYÓGYSZER NAGY- ÉS KISKERESKEDELEM

A Richter Csoport két üzleti szegmensben tevékenykedik: elsősorban a kutatás-fejlesztési, gyártási és marketing tevékenységeket felölelő gyógyszergyártásban, valamint a gyógyszerek nagy- és kiskereskedelmében. Ez utóbbi tevékenységek döntően egyetlen piacra, Romániára összpontosulnak. A Dita Import Export és Pharmafarm nagykereskedelmi vállalatok a Csoport termékeinek román piacon történő eladását támogatják. Emellett további széleskörű termékportfollót is kínálnak, melyben számos neves külföldi gyártó termékei is megtalálhatóak. A Csoport kiskereskedelmi tevékenységét a Gedeon Richter Farmacia adja, mely 158 patikai egységet tömörít magába és célja hasonlóképpen a Richter termékek promóciójának és értékesítésének támogatása.

NAGY- ÉS KISKERESKEDELMELI ELADÁSOK

Ország	2007	2008	2008/2007	2007	2008	2008/2007
Magyarország	269	16.473	-98,4	1,1	65,7	-98,3
Románia	38.743	19.198	91,4	146,2	76,4	91,4
EU15	0	46	-100,0	0,0	0,2	-100,0
FÁK	1.547	4	n.a.	6,2	0,0	n.a.
Egyéb országok	0	3	-100,0	0,0	0,0	n.a.

2008-ban a magyarországi árbevétel az egy évvel korábbi értékhez képest 16.204 MFt-tal 269 MFt-ra csökkent. A visszaesés szinte teljes egészében a Medimpex Gyógyszer-nagykereskedelmi Zrt.-ben meglévő 50 százalékos Richter részesedés eladására vezethető vissza. Romániában ezen üzleti szegmens forgalma az egy évvel korábbi 76,4 M€-ről 2008 során 146,2 M€-ra emelkedett. A kiemelkedő növekedést a 2007. év folyamán felvásárolt nagy-, illetve kiskereskedelmi vállalatok konszolidációba történő bevonása magyarázza.

KUTATÁS ÉS FEJLESZTÉS

Az eredeti gyógyszermolekulák kutatása és az innováció a Társaság 1901-es megalapításától fogva kulcs szerepet tölt be a vállalat stratégiájában. Mára a Richter Gedeon Nyrt. 800 főt meghaladó kutató-fejlesztő bázissal a közép-kelet európai térség legjelentősebb gyógyszeripari K+F központjává fejlődött.

Eredeti gyógyszerkutatásunk kizárólag a központi idegrendszer betegségeiben hatékony gyógyszerek felfedezésére és kifejlesztésére irányul. Ezen belül elsősorban a skizofrénia, mánia, depresszió, szorongás és a krónikus fájdalom kezelésére alkalmas vegyületekre összpontosítunk. A 18 folyamatban levő projekt közül kettő klinikai fázis II-ben, három fázis I-ben, a többi pedig a kutatás korai szakaszában tart. Mindezek eredőjeként 2008 végén klinikai portfóliónk az alábbi volt:

Állomány	Pharm. Fázis	Pharm. Fázis	Pharm. Fázis	Pharm. Fázis
Cariprazine (RGH-188)	F2	Egyesült Államok Japán	Skizofrénia, Bipoláris mánia	Forest Laboratories Mitsubishi-Tanabe
Radiprodil (RGH-896)	F2	Egyesült Államok	Krónikus fájdalom	Forest Laboratories

2008 során hoztuk nyilvánosságra az RGH-188 bipoláris mánia indikációra vonatkozó fázis II vizsgálatainak pozitív eredményeit. Ugyanennek a vegyületnek skizofrénia indikációban folyó fázis II/b vizsgálatai várhatóan 2009 második félévében zárulnak le.

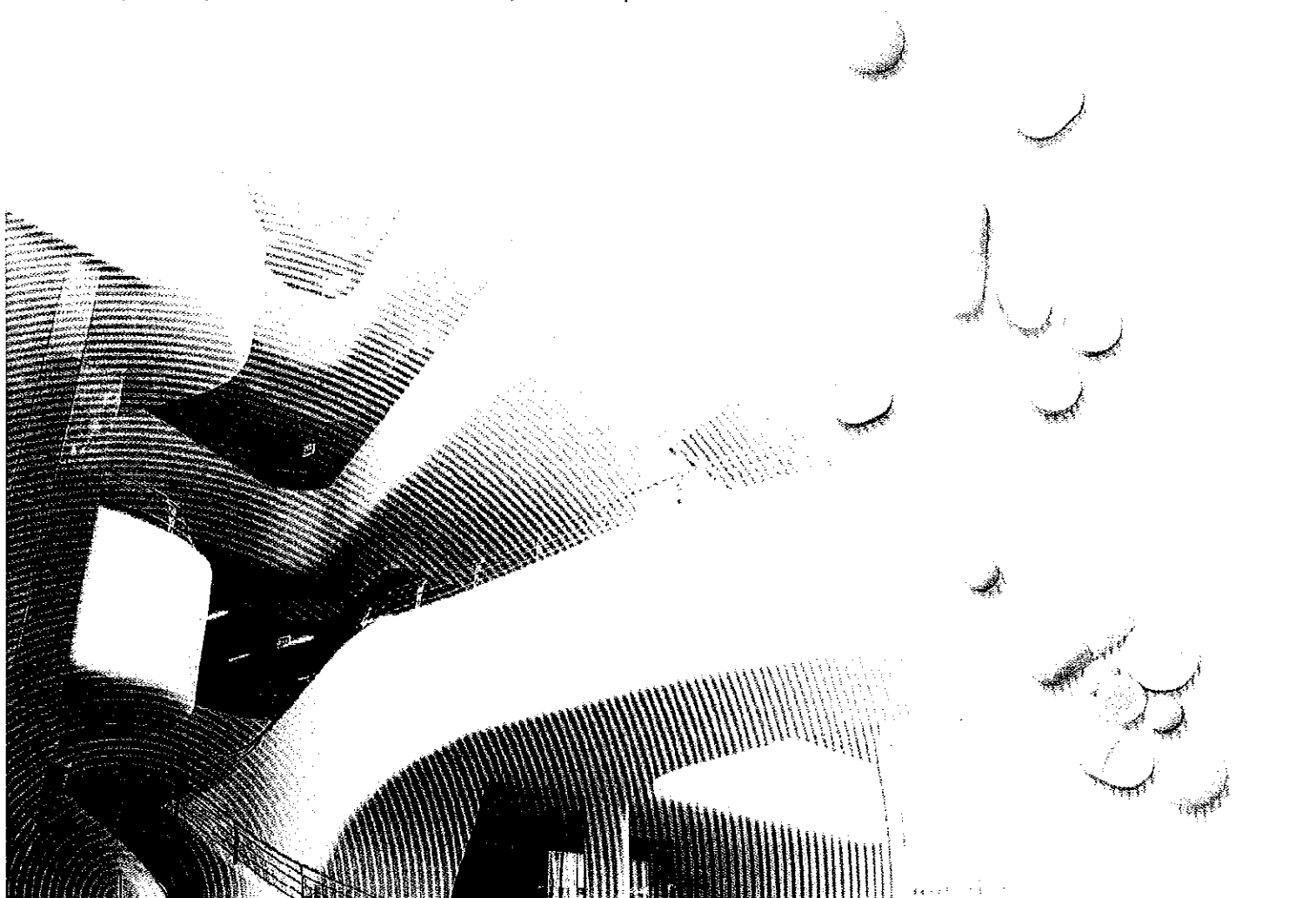
Az originális gyógyszerkutatás 1998-2004 között végrehajtott átszervezése, majd a laboratóriumok és műszerpark nagyarányú felújítása révén a régió legkorszerűbb kutatási bázisát hoztuk létre. A klasszikus fermentáció terén az elmúlt 50 évben felhalmozott tapasztalatainkra, valamint molekuláris biológiai tudásunkra alapozva 2006-ban hoztuk meg azt a stratégiai döntést, hogy megkezdjük rekombináns biotechnológiai gyógyszerek fejlesztését és gyártását. A gyorsabb előrelépés érdekében a németországi Helm AG-vel közösen megvásároltuk a hamburgi székhelyű Strathmann Biotec GmbH-t, amely jelentős tapasztalatokkal rendelkezik a mikrobiális eredetű fehérje-gyógyszerek kifejlesztésében és termelésében. A 80 munkatársat foglalkoztató vállalat saját kutatólaboratóriummal, félüzemmel és a kor követelményeit maximálisan kielégítő GMP gyártókapacitással rendelkezik. 2007-ben budapesti telephelyünkön megkezdtük egy biotechnológiai laboratórium kialakítását, 2008-ban pedig Debrecenben indultak el emlőssejtes termelésre alkalmas biotechnológiai üzemünk alapozási munkálatai. Ez az üzem 2012-től generikus kísérleti fehérje-gyógyszereket állít majd elő.

Társaságunk továbbra is kiemelt szerepet tulajdonít partnerek felkutatásának és K+F együttműködések kialakításának. Akadémiai és egyetemi intézetekkel a kutatás korai szakaszában, míg ipari partnerekkel elsősorban a klinikai fejlesztésben dolgozunk együtt. Az Egyesült Államokbeli Forest Laboratories-zel, illetve a japán Mitsubishi-Tanabe Pharmaceuticals-zal kötött kutatási együttműködéseink továbbra is jelentősen hozzájárulnak a kutatás eredményességéhez. A Richter preklinikai és a Forest klinikai szakértelme a központi idegrendszerben hatékony molekulák terén rendkívül jól kiegészíti egymást.

2008-ban folytattuk számos terápiás területre kiterjedő termékfejlesztési munkánkat, az anyavállalatnál csakúgy, mint lengyelországi és romániai leányvállalatainknál. A Csoport generikus termékfejlesztési tevékenysége koordináltan, a Richter termékfejlesztési igazgatójának irányításával zajlik. Célunk továbbra is, hogy évente 5-7 új generikus, illetve márkanév alatt forgalmazott generikus készítményt hozzunk forgalomba tradicionális piacainkon: Magyarországon, Közép-Kelet-Európában és a FÁK országokban. Termékek licenzbe történő átvétele mind nagyobb mértékben járul hozzá termékportfoliónk folyamatos megújításához. Az év során számos hatóanyag és késztermék fejlesztését és bioekvivalencia vizsgálatát végeztük el, amelyek további termékbevezetések lehetőségét teremtik meg az USA-ban és az EU országokban.

Társaságunk termékfejlesztési tevékenységének következtében tovább bővítettük nőgyógyászati termékportfoliónkat. A harmadik generációs, desogestrel tartalmú orális fogamzásgátlókat AZALIA márkanéven hoztuk forgalomba Magyarországon és a középkelet-európai régió legtöbb országában, Lengyelországban, a Cseh Köztársaságban, Szlovákiában és a balti államokban. A központi idegrendszeri donepezil hatóanyagú PALIXID-ot, valamint a szív- és érrendszeri indapimide tartalmú NARVA-t szintén bevezettük Magyarországon. Ezen felül Társaságunk számos licenz készítményt is forgalomba hozott 2008 folyamán: a fentanyl tartalmú kábító fájdalomcsillapító DOLFORIN-t a hazai piacon, a szív- és érrendszeri atorvastatin hatóanyagú LARUS-t és a sclerosis multiplex kezelésére szolgáló TYSABRI-t Lengyelországban, a központi idegrendszeri, quetiapin tartalmú NANTARID-ot Magyarországon, Lengyelországban, Szlovákiában és a balti államokban.

A Richter Csoport 2008-ban 1,9 százalékkal növelte kutatás-fejlesztésre fordított kiadásait, így az összeg elérte a 18.402 MFT-ot (73,2 ME-t), ami a konszolidált árbevételének 7,8 százalékát jelentette.

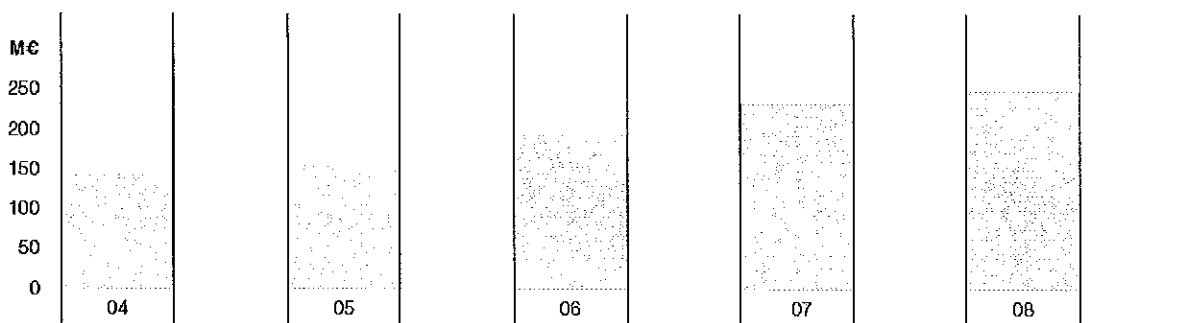

NŐGYÓGYÁSZAT

A Richter azon kiemelten fontos üzletágai közül, ahol a piaci részeket igyekszik kihasználni, az egyik legjelentősebb a nőgyógyászat. A Társaság egyedülálló, több évtizedre visszanyúló tapasztalattal rendelkezik ezen a területen: az első szteroidkísérleteket maga az alapító, Richter Gedeon végezte. Akkoriban ezek a vegyületek még világszerte újdonságnak számítottak. Azóta a Társaság tudatos fejlesztések révén úgy alakította gyártóüzemeit, hogy képes legyen elvégezni a kiváló minőségű nőgyógyászati készítmények előállításához szükséges komplex és hosszadalmas eljárásokat.

Ma már mindazon vállalatok közül, amelyek világszerte nőgyógyászati termékekkel foglalkoznak, a Richter rendelkezik az egyik legszélesebb termékpalettákkal, miközben folyamatosan bővíti portfólióját. A Csoport növekedési stratégiájának egyik legfontosabb eleme nőgyógyászati termékpalettájának fejlesztése. E készítmények értékesítése a gyógyszergyártási szegmens eladásainak 31 százalékát jelentette 2008 során, és euróban mérve 7 százalékkal volt magasabb, mint a bázisidőszakban. E termékcsoport értékesítéséből származó árbevétel nemzetközi piacaink mindegyikén jelentős mértékben járult hozzá a Csoport adott régióban elért forgalmához. Nőgyógyászati készítményeink a FÁK árbevételének 21 százalékát, az EU régió eladásainak 29 százalékát, míg az USA-beli értékesítésnek 84 százalékát tették ki.

NŐGYÓGYÁSZATI KÉSZÍTMÉNYEK FORGALMA

FOGAMZÁSGÁTLÁS

Társaságunk a fogamzásgátló készítmények széles választékát kínálja, így módon is segítve a nőt abban a törekvésükben, hogy elképzeléseik szerint alakíthassák az életüket. A fogamzásgátló módszerek megítélésekor a megbízhatóság, a biztonság, valamint az egyszerű és kényelmes használat a legfontosabb szempontok. Fokozatosan felépített termékportfóliónk második és harmadik generációs fogamzásgátlókat, valamint sürgősségi fogamzásgátlókat is tartalmaz, ezáltal a készítmények széles skáláját kínálva a nőknek, lehetővé téve, hogy egyéni igényeikhez igazodva választhassanak termékeink közül.

Közép-Kelet-Európában és a FÁK régióban fokozatosan emelkedik a fogamzóképes korú nők körében az orális fogamzásgátlót használók aránya: Oroszországban jelenleg körülbelül 3 százalék, Romániában 9 százalék, Lengyelországban 14 százalék, Szlovákiában 16 százalék, Magyarországon 20 százalék, Csehországban pedig 36 százalék. Ezek az értékek még mindig viszonylag alacsonyak ahhoz képest, hogy Németországban ez az arány 33 százalék, Franciaországban 40 százalék, Hollandiában pedig 45 százalék. Lévén a Richter az egyik legjelentősebb gyógyszergyártó a közép-kelet-európai és a FÁK-régióban, az elkövetkező években is azt várjuk, hogy portfóliójánkon belül a nőgyógyászati készítmények jelentik majd a növekedés motorját ezekben az országokban.

Stratégiai célkitűzésünknek megfelelően 2008-ban is folytattuk új fogamzásgátló készítmények bevezetését piacainkon. A harmadik generációs, desogestrel hatóanyagú AZALIA-t Magyarországon, Csehországban, Szlovákiában, Lengyelországban, a balti államokban, valamint Dániában vezettük be.

A fogamzásgátló készítmények voltak a növekedés egyik legfontosabb tényezői Ukrajnában és a többi FÁK tagköztársaságban csakúgy, mint Lengyelországban, Csehországban és Szlovákiában. Az Egyesült Államokba irányuló hatóanyag-szállítások esetében a Richter legfontosabb stratégiai partnere a TEVA által 2008-ban felvásárolt Barr Laboratories, Inc., amely az IMS statisztikák adatai szerint – az eladások értékét figyelembe véve – a második legnagyobb szereplő az USA hormonális fogamzásgátló piacán. A Társaság látja el a Barr-t hatóanyaggal annak kilenc orális fogamzásgátlójához. Ezen túlmenően a Richter szállítja az amerikai vállalatnak késztermék formájában a PLAN B márkanévű, 2008-ban ismét árbevétel-növekedést produkáló sürgősségi fogamzásgátlót is. Ezen felül a Richter profitmegosztási megállapodást írt alá a Barr-ral a drospirenone hatóanyag fejlesztéséhez kötődően. Az ehhez kapcsolódó bevételek jelentős mértékben járultak hozzá a Társaság 2008-ban elért árbevételéhez.

2009 januárjában a Richter disztribúciós és marketing-megállapodást kötött a HRA Pharmával annak ELLA® / ELLAONE® márkanevű termékére. Eserint a HRA Pharma innovatív, új generációs sürgősségi fogamzásgátlóját a Richter vezeti be és értékesíti a legtöbb közép-kelet-európai országban. Az újonnan kifejlesztett hatóanyagot, ulipristal-acetátot tartalmazó termék jelenleg törzskönyvezés alatt áll.

MENOPAUZA KEZELÉSÉRE SZOLGÁLÓ KÉSZÍTMÉNYEK (HORMONPÓTLÓ ÉS CSONTRITKULÁS ELLENI KÉSZÍTMÉNYEK)

A menopauza egy természetes, átmeneti folyamat, amelyet előbb vagy utóbb minden nő átél. A női szervezetben az ösztrogénszint visszaesése jellemzi a fenti folyamatot, amely sajnálatos módon rövid- és hosszútávú kihatásokkal egyaránt rendelkezhet. Nem titok, hogy a menopauza negatív hatással van a nők életminőségére. Sőt, az ösztrogénszint visszaesése szoros kapcsolatban áll a csontritkulás kialakulásával és ehhez kapcsolódóan a csonttörések bekövetkezésével. Célunk, hogy megóvjuk a nők egészségét, és hosszabb távon megőrizzük életminőségüket.

A Richter a hormonpótló készítmények széles választékát kínálja, és folyamatosan bővíti termékpalettáját. Kiemelt figyelmet szentelünk annak, hogy a legfejlettebb kiszerezési formákat és technológiákat kínáljuk a hölgyeknek, hogy igényeiknek minél inkább megfelelő és kényelmes kezelési módokban részesülhessenek. Ennek a célkitűzésünknek megfelelően két hormonpótló tapaszt vettünk licenszbe az elmúlt években, amelyek nagymértékben megkönnyítik a nők mindennapjait, megbízható és egyszerűen használható megoldásokat kínálva a menopauzából eredő problémáikra.

2008 során az orosz piacon hoztuk forgalomba az oszteoporózis kezelésére szolgáló, alendronát tartalmú készítményt, az OSTALON-t.

A RICHTER ÁLTAL GYÁRTOTT FŐ NŐGYÓGYÁSZATI KÉSZÍTMÉNYEK

Termék neve	Hatóanyag	Indikációk	Magyarországon engedélyezett országok
LINDYNETTE	gestodene + ethinyl estradiol	Harmadik generációs orális fogamzásgátló	Magyarország; FÁK; EU; Egyéb országok
REGULON	desogestrel + ethinyl estradiol	Harmadik generációs orális fogamzásgátló	Magyarország; FÁK; EU; Egyéb országok
NOVYNETTE	desogestrel + ethinyl estradiol	Harmadik generációs orális fogamzásgátló	Magyarország; FÁK; EU; Egyéb országok
AZALIA	desogestrel	Harmadik generációs orális fogamzásgátló	Magyarország; EU; Egyéb országok
MILLIGEST	gestodene + ethinyl estradiol	Harmadik generációs orális fogamzásgátló	Magyarország; EU
RIGEVIDON	levonorgestrel + ethinyl estradiol	Második generációs orális fogamzásgátló	Magyarország; FÁK; EU; Egyéb országok
TRI-REGOL	levonorgestrel + ethinyl estradiol	Második generációs orális fogamzásgátló	Magyarország; FÁK; EU; Egyéb országok
ESCAPELLE (LEVONELLE ONE STEP az EU-ban)	levonorgestrel	Sürgősségi fogamzásgátló	Magyarország; FÁK; EU; Egyéb országok
POSTINOR (RIGESOFT Magyarországon, LEVONELLE-2 az EU-ban, PLAN B az USA-ban)	levonorgestrel	Sürgősségi fogamzásgátló	Magyarország; FÁK; EU; USA; Egyéb országok
TULITA	estradiol + norethisterone	Hormonpótló	Magyarország
FEMSEVEN COMBI ⁽¹⁾	estradiol + levonorgestrel	Hormonpótló (tapasz)	Magyarország; EU
FEMSEVEN ⁽²⁾	estradiol	Hormonpótló (tapasz)	Magyarország; EU; Egyéb országok
TRIAKLIM	estradiol + norethisterone	Hormonpótló	Magyarország; FÁK; EU
ESTRIMAX	estradiol	Hormonpótló	Magyarország; FÁK; EU
PAUSOGEST	estradiol + norethisterone	Hormonpótló	Magyarország; FÁK; EU; Egyéb országok
GYNAZOL ⁽²⁾	butoconazole	Gombásodás elleni (krém)	Magyarország; FÁK; EU; Egyéb országok
MYCOSYST GYNO	flucanazole	Gombásodás elleni	Magyarország; FÁK; EU; Egyéb országok
SEDRON	alendronate	Csontritkulás elleni	Magyarország; EU; FÁK
CALCISEDRON-D Hatóanyagok	alendronate+calcium / D vitamin	Csontritkulás elleni Orális fogamzásgátlás	Magyarország EU; USA; Egyéb országok

Megjegyzések: ⁽¹⁾ A termék bevezetésre került a régió bizonyos országaiban.

⁽²⁾ Licenz készítmények.

A Richtert olyan generikus gyártónak lehet tekinteni, amely saját márkanev alatt forgalmazza készítményeit. A Csoport forgalmának túlnyomó részét adó generikus termékek közé tartoznak a szteroid alapanyagú készítmények is, melyek azonban átlag feletti nyereséget biztosítanak. Nőgyógyászati termékeinket külön alfejezetben mutatjuk be részletesebben. E termékcsoporthoz az elmúlt évtizedben jelentősen hozzájárult a Richter forgalmának növekedéséhez, valamint a viszonylag kedvező fedezeti- és üzleti eredményhányadok eléréséhez.

A Richter originális termékeket is értékesít termékportfóliója részeként, továbbá kiemelt figyelmet fordít a központi idegrendszeri betegségek kezelését szolgáló készítmények kutatására és fejlesztésére. A vezetőség a Csoport hosszú távú sikerének egyik kritériumát abban látja, hogy továbbra is jelentős energiát fektet a saját készítmények kutatásába és fejlesztésébe.

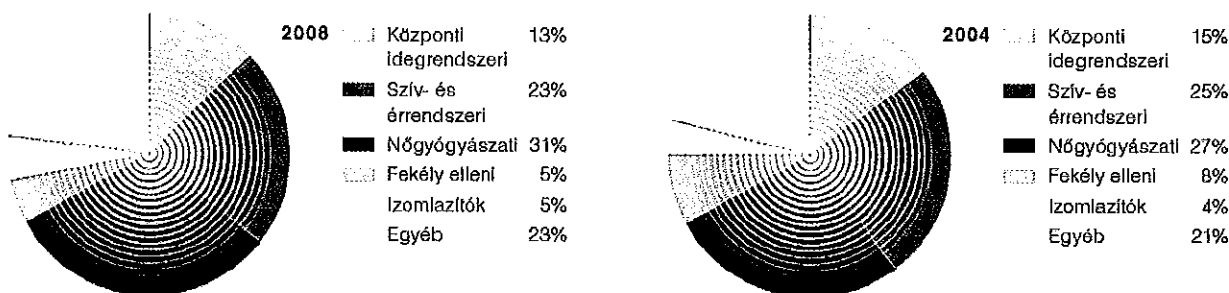
A Richter regionális, középméretű, vertikálisan integrált vállalatcsoport. Tevékenységének alapját a földrajzi és terápiás résekre koncentrált üzletpolitikája adja. A licenzbe történő átvétel a termékportfólió megújításának mind meghatározóbb eszközévé vált. Ennek célja részben a meglévő generikus paletta bővítése, részben a portfólió magasabb hozzáadott értékű készítményekkel történő kiegészítése. Ez utóbbira elsősorban a nőgyógyászat terén, illetve originális készítmények esetében kerül sor.

A RICHTER FŐ LICENSZ PARTNEREI

Csoport	Ország	Termék	Terület
Blagen Idec	USA	AVONEX, TYSABRI	Sclerosis multiplex
KV Pharmaceutical	USA	GYNAZOL, CLINDESSE	Nőgyógyászati, gombásodás elleni, antibiotikum
Almirall Prodesfarma	Spanyolország	AFLAMIN	Gyulladáscsökkentő
Merck KGaA	Németország	FEMSEVEN, FEMSEVEN COMBI, FEMSEVEN EVO	Nőgyógyászati, hormonpótlás
Takeda	Japán	LANSONE	Fekély elleni
Astellas	Japán	SUPRAX	Antibiotikum
Janssen	Belgium	számos készítmény	Központi idegrendszeri, Gombásodás elleni, Antibiotikum
Sanofi-Aventis	Franciaország	TARIVID	Antibiotikum
Helm	Németország	számos készítmény	Onkológiai, opioid analgetikum

A Társaság vezetősége kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a termékpaletta széttagoltsága csökkenjen. Így érthető, hogy 2008-ban a tíz legnagyobb forgalmú készítmény többsége miatt a Csoport három legfontosabb terápiás csoportjából került ki. A nőgyógyászati, a szív- és érrendszeri, valamint a központi idegrendszeri termékek forgalma együttesen a gyógyszergyártási szegmens értékesítésének 67 százalékát tette ki.

TERMÉKEK TERÁPIÁS TERÜLETENKÉNT

A **központi idegrendszerre** ható gyógyszerek a gyógyszergyártási szegmens árbevételének 13 százalékát tették ki. E termékcsoporthoz vezető készítménye továbbra is a Társaság originális terméke, az agyi keringést javító CAVINTON (vinpocetine). A CAVINTON forgalma 2008-ban lényegesen nőtt, elsősorban a Bulgáriában tapasztalt kiemelkedő teljesítménynek köszönhetően. Bár több közép-kelet-európai piacon csak 2008-ban került bevezetésre, a licenszbe átvett venlafaxine-t tartalmazó JARVIS antidepresszáns szintén jelentősen növelte e termékkör árbevételét. A neuropátiás fájdalom kezelésére szolgáló, gabapentin-tartalmú GORDIUS eladásából származó bevétel is jelentősen nőtt, elsősorban a magyar piacon. A lamotrigine-t tartalmazó antiepileptikum, a LAMOLEP dinamikus forgalombővülése a magyar piacon történt eladásokkal magyarázható.

A 2007. évi kismértékű forgalomcsökkenés után a **szív- és érrendszeri** készítmények árbevétele 2008-ban ismét átlag felett növekedett. Ezzel arányuk az összforgalmon belül 23 százalékot tett ki. Míg a Csoport vezető terméke a lisinopril tartalmú LISOPRESS maradt, a legnagyobb növekedést a PANANGIN (asparaginát) és a lisinopril és amlodipine tartalmú kombinációs készítmény, a LISONORM produkálta elsősorban a FÁK piacain elért teljesítményének köszönhetően. A simvastatin-tartalmú koleszterincsökkentő készítményeink (SIMVACHOL, SIMVASTOL és ZEPLAN) szintén jó eredményt értek el, különösen Oroszországban és Lengyelországban. A NORMODIPINE (amlodipine) forgalma 2008-ban tovább mérséklődött a hazai piacon bekövetkezett árcsökkentések hatására.

A **fekély elleni** termékek a gyógyszergyártási szegmens árbevételének 5 százalékát tették ki. Az orosz és a magyar piacon elszenvedett nagyarányú forgalomcsökkenése ellenére e termékcsoporthoz meghatározó készítménye továbbra is a famotidine-tartalmú H₂ blokkoló QUAMATEL maradt. A visszaesést az sem tudta ellensúlyozni, hogy a NIFUROKSAZYD (nifuroxazide) Ukrajnában jelentős árbevétel-növekedést ért el.

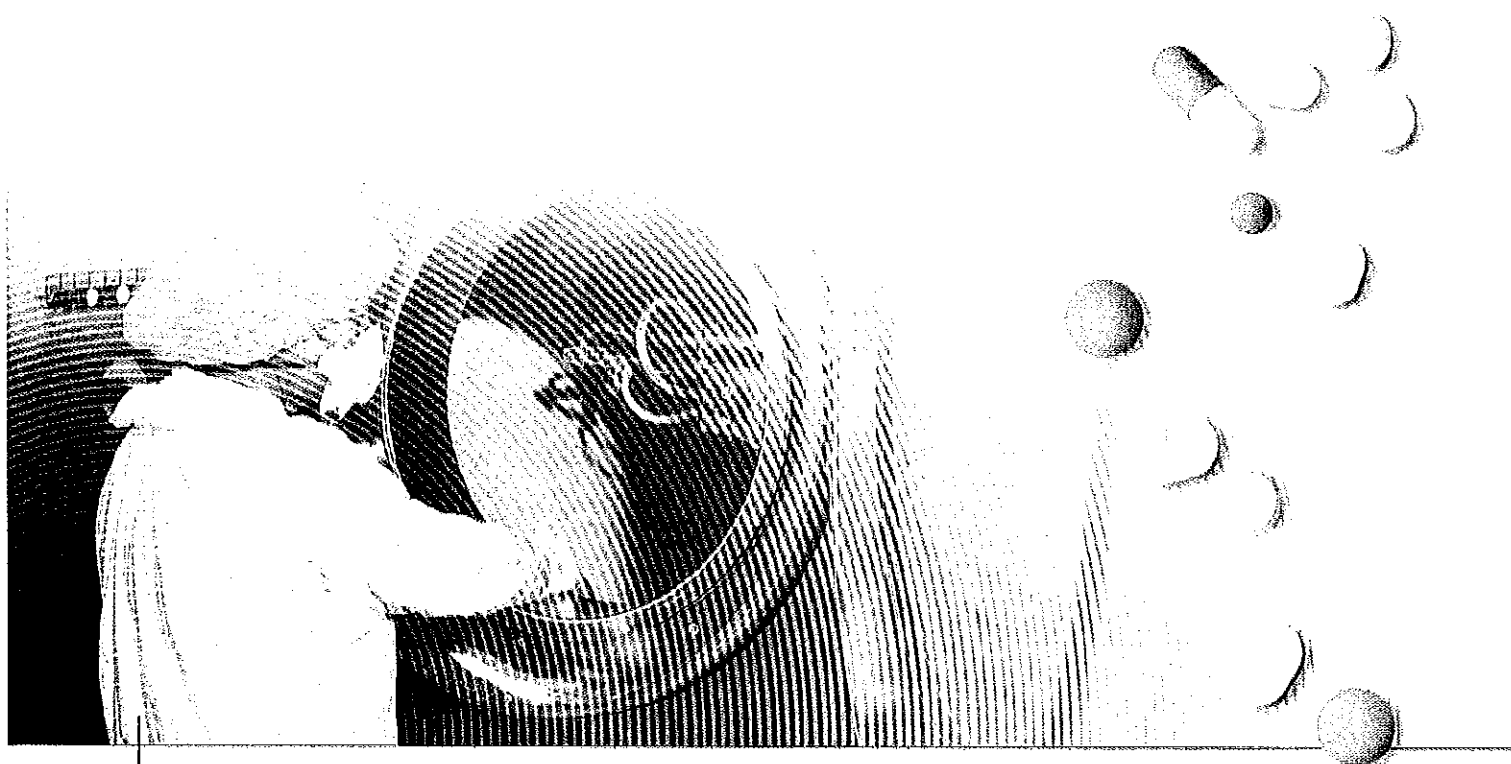
Az **izomlazítók** forgalma jelentős növekedés eredményeként a Csoport gyógyszergyártási szegmensből származó árbevételének 5 százalékát tette ki 2008-ban. A legjobb eredményt originális készítményünk, a tolperisone-tartalmú MYDETON érte el, elsősorban az orosz és a lengyel piacon bekövetkezett növekedés miatt.

A **gombásodás elleni** termékeink, mint például a TERBISIL (terbinafine) és a MYCOSYST (fluconazole) eladásai 2008-ban csökkentek. Az előbbi eredményét főként az orosz, az utóbbit pedig a német piacon tapasztalt visszaesés magyarázza.

A Csoport stratégiai célkitűzéseivel összhangban sikeresen bővítettük a termékínálatot. A kiemelt terápiás területekre koncentráva megszüntettük a kis forgalmú és alacsony fedezetű termékek gyártását, és új, nagyobb nyereséget ígérő készítményeket hoztunk forgalomba. A termékösszetétel korszerűsítése 2008-ban is folytatódott. Az év folyamán több új, saját fejlesztésű generikus termék került bevezetésre a piacaink, többek között a gombásodás elleni SPORILIN (itraconazol) és a TINERIL (glimepiride) márkanevű antidiabetikum Romániában, a csontritkulás kezelésére szolgáló OSTALON (alendronate), valamint a jóindulatú prosztata-megnagyobbodás kezelésére szolgáló SONIZIN (tamsulosine) Oroszországban, továbbá a szív- és érrendszeri PROTEVASC (trimetazidine) Lengyelországban.

A VEZETŐ TERMÉKEK FORGALMA

Termék	Árnyék	Terület	2007	2008	2008/2007	%
Orális fogamzásgátlók	hormonok	Nőgyógyászati	46.210	50.344	-4.134	-8,2
EDNYT / LISOPRESS	enalapril / lisinopril	Szív- és érrendszeri, vérnyomáscsökkentő	18.778	18.417	361	2,0
CAVINTON	vinpocetine	Központi idegrendszeri	17.544	16.845	699	4,1
MYDETON/MYDOCALM	tolperisone	Izomlazító	9.655	7.873	1.682	21,4
VEROSPIRON	spironolactone	Szív- és érrendszeri, diuretikum	7.717	7.459	258	3,5
QUAMATEL	famotidine	Gastrointesztinális, fekély elleni	6.645	8.074	-1.429	-17,7
PANANGIN	asparaginátok	Szív- és érrendszeri	5.670	4.322	1.348	31,2
NORMODIPINE	amlodipine	Szív- és érrendszeri, vérnyomáscsökkentő	5.203	6.063	-860	-14,2
TERBISIL	terbinafine	Gombásodás elleni	4.710	5.052	-342	-6,8
MYCOSYST	fluconazole	Gombásodás elleni	4.500	4.862	-362	-7,4
Egyéb			75.170	62.181	12.989	20,9

A Csoport 2008-ban elért árbevétele kismértékben nőtt az előző évben elért forgalomhoz viszonyítva. A Magyarországon kívüli piacokon elért teljesítményünk összetett képet mutatott a vizsgált időszakban. A kedvezőtlen gazdasági és gyógyszerpiaci körülmények a magyarországi értékesítésünkre továbbra is negatív hatást gyakoroltak.

Összhangban a Csoport gyógyszergyártásából származó forgalomnövekedéssel, a késztermék-gyártás volumenében is kismértékű növekedés mutatkozott 2008 során. A Richter Csoport valamennyi gyártóhelyén sor került új készítmények gyártásának beindítására.

Hatóanyag-gyártásunk volumene csökkent 2008-ban az előző évben elért magas bázishoz képest. Az éves összehasonlításban bekövetkezett csökkenés elsősorban az USA-ba irányuló generikus hatóanyagok, például a lisinopril, finasteride és spironolactone értékesítésében bekövetkezett visszaesésnek tudható be. Ezen felül a Bayer-Schering és Barr között létrejött, 2008. június 24-én közzétett megállapodás értelmében nem történt drospirenone hatóanyag-szállítás a Barr-nak, ami tovább csökkentette a Csoport hatóanyag-gyártásának volumenét.

A Richter Themis indiai közös vezetésű leányvállalatunknál megvalósult további beruházások az intermedierek gyártásán túl, lehetővé tették a hatóanyag-gyártás megindítását is. Ezen felül egy félüzem építési munkálatai is megkezdődtek 2008 folyamán.

A Társaság vezetősége 2007-ben döntött arról, hogy csökkenti a beruházási kiadásait, amelynek megfelelően 2008-ban nem kezdett nagyobb léptékű beruházási programba. Annak érdekében azonban, hogy a legmagasabb minőségi és hatósági követelményeknek megfeleljünk, 2008-ban befejeztük a szilárd gyógyszerformák gyártásában használt granuláló-homogenizáló berendezések cseréjét, és elkezdtük az injekció üzem klíma-rendszerének korszerűsítését.

A Richter mindig is nagy jelentőséget tulajdonított annak, hogy megbízható és modern termékeket biztosítson elérhető áron. Örömmel adunk tájékoztatást arról, hogy az év során több sikeres hatósági és üzleti partnerek által folytatott minőségbiztosítási ellenőrzés történt a késztermékek, hatóanyagok és termelőegységek esetében.

TÁRSADALMI FELELŐSSÉGVÁLLALÁS

BIZTONSÁGTECHNIKA, EGÉSZSÉG- ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM

A Richter Csoport különös figyelmet fordít a társadalmi és környezeti elvárások teljesítésére. A társadalom jóléte és egészségi állapota nagymértékben függ a gyógyszeripar innovációs tevékenységétől és az előállított gyógyszerek minőségétől. Nem csupán a betegek, hanem az egész társadalom és a nemzetgazdaság javát szolgálják a jó minőségű új termékek, amelyek segítségével az emberek megőrizhetik egészségüket és erőnlétüket. Gyeksünk hatékony és megfizethető készítményeket biztosítani, egyúttal szükségünk van az egészségügyi kormányzat hatékony támogatására is. A tudatos környezetvédelmi felelősségvállalás legalább ennyire fontos számunkra. A Richter Csoport termelő vállalatai számtalan veszélyes kémiai anyagot használnak fel, illetve tevékenységüket környezetterhelő anyagok kibocsátása kíséri, így a Csoport a környezetvédelmi normák betartásának kiemelt jelentőséget tulajdonít.

Mindazokban az országokban, ahol gyártjuk és értékesítjük termékeinket, minőségi, környezetvédelmi, egészségügyi és biztonsági előírások széles körének kell eleget tennünk. Célunk, hogy teljesítsük a környezetvédelmi jogi előírásokat, de társadalmi felelősségünk tudatában, lehetőségeink figyelembe vételével törekszünk arra, hogy ennél többet is tegyünk. Ez biztosítja, hogy a Csoport mind a hazai, mind a nemzetközi előírásokkal összhangban működjön. Ennek a célkitűzésnek megfelelően különös figyelmet fordítunk a biztonságos munkakörnyezet kialakítására: üzeminkben mind szigorúbb technológiai előírásokat vezetünk be, biztonságtechnikai képzéseket tartunk, és rendszeresen ellenőrizzük a biztonsági előírások betartását.

A Társaság Környezetvédelmi Irányítási Rendszere megfelel az ISO 14001:2004 szabvány minden előírásának. Örömmel számolunk be arról, hogy az éves rendszeres audit a Társaságunknál folyó tevékenységet az előírásoknak megfelelőnek találta. 2008-ban Budapesten befejeztük a szennyvíz-előtisztító automatizált működését biztosító rekonstrukcióját, valamint megoldottuk a végfeldolgozó léghőizetnek oldószer visszanyerését. Ezen felül befejeztük a tüzvíz-tározók bővítését is. Dorogon folytatódott a zárt rendszerű gyártást célzó szilárd és folyadék bemérő-lefejtő rendszerek kiépítésének programja, míg a csapadékvíz elvezetését szolgáló csatorna-hálózat kiépítése befejeződött. A környezeti zajártalom csökkentésére intézkedési terv készült, amelyhez kapcsolódó feladatok rendszeresen felülvizsgálatra kerülnek.

A vállalat folyamatosan dolgozik a munka-egészségügyi és biztonságtechnikai feladatok összehangolásán. A Társaságnál bevezetett egészségvédelmi és biztonsági irányítási rendszert az OHSAS 18001:1999 szerint eredetileg 2006-ban tanúsították. Ami a gyógyszeripari gyártás környezeti kockázatait illeti, örömmel adunk számot arról, hogy a még szigorúbb feltételeket támogató OHSAS 18001:2007 alapján elvégzett második felügyeleti audit is sikeresen zárult.

TÁRSADALMI KÖRNYEZET

A Richter számára mindig is kiemelten fontos volt a társadalmi környezet, amelyben működik. Vezető magyar gyógyszergyártóként és munkaadóként felelősek vagyunk a társadalom egészségéért, illetve a Társaságunk működése iránt érdeklődőkkel folytatott párbeszéd fenntartásáért. A Társaság ezért számos egészségügyi, tudományos, oktatási és környezetvédelmi kezdeményezést támogat. A diákok tudományos érdeklődésének felkeltése érdekében több hazai és határon túli iskolai programot szponzorálunk a középiskolai kémia oktatás terén csakúgy, mint az egyetemeken. A Társaság 2001-ben – százéves fennállása alkalmából – létrehozott alapítványa támogatja a gyógyszerkutatáshoz kapcsolódó kutatói tevékenységet és egyetemi oktatást. Mind a hazai, mind a határon túl élő tehetséges fiatalok számára lehetőséget biztosít a szakmai fejlődésre.

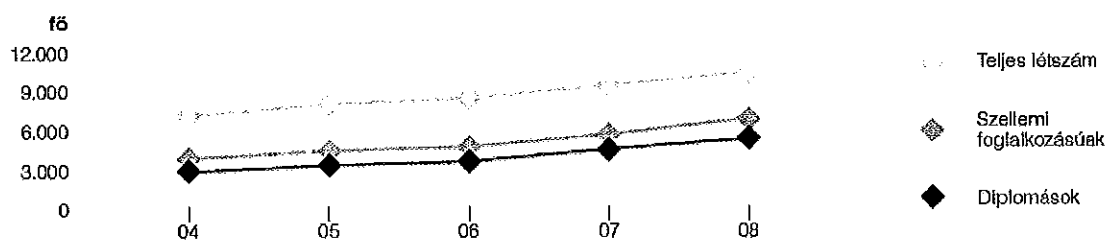

EMBERI ERŐFORRÁS

A Richter Csoport tevékenysége az innovációra épül. Ezért a leginkább tehetséges munkavállalókat kell a vállalatcsoporthoz vonzani, alkalmazni és egyúttal meg is tartani őket, hogy innovációs növekedési célkitűzéseinket teljesíteni tudjuk.

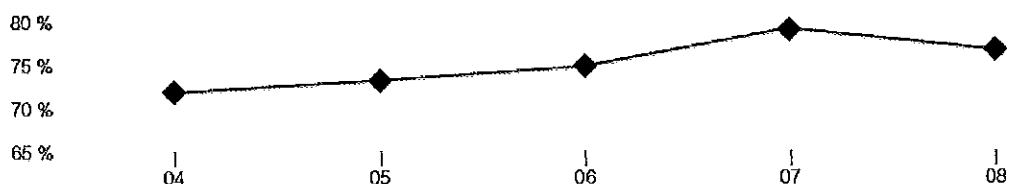
ALKALMAZOTTAK

A LÉTSZÁM ALAKULÁSA

A Richter Csoport teljes létszáma 10.527 fő volt 2008 végén, ami 10 százalékos növekedést jelent a 2007. évi értékhez képest, elsősorban a nagy- és kiskereskedelmi vállalatok konszolidációba történő bevonásának köszönhetően.

DIPLOMÁSOK ARÁNYA *

* Megjegyzés: A szellemi foglalkoztatottak számán belül.

A Csoportnál dolgozó felsőfokú végzettségűek száma 2008-ban 823 fővel 5.319 főre nőtt, a 2007-ben foglalkoztatott 4.496 fővel szemben. A diplomások aránya a szellemi foglalkoztatottakhoz viszonyítva 77 százalék volt, míg a teljes létszámon belül ez az arány 51 százalék.

Az Anyavállalat foglalkoztatottainak teljes létszáma 2008. év végén 6.174 fő volt, ebből a Magyarországon foglalkoztatottak létszáma 4.624 fő. Az összlétszám csekély mértékben, 20 fővel, Magyarországon pedig 206 fővel csökkent az előző évvel összehasonlítva.

A felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya gyakorlatilag nem változott az előző évhez képest. Az Anyavállalatnál foglalkoztatott diplomások száma 3.003 fő volt. A diplomás létszám a teljes anyavállalati létszám 49 százaléka, a szellemi létszámra vonatkoztatva 79 százalék.

MUNKAERŐ-FELVÉTEL ÉS TOVÁBBKÉPZÉS

A Richter eredményességének növelése, és jó teljesítményének fenntartása érdekében meghatározó jelentőségű, hogy az iparágban dolgozók közül a legkiválóbb embereket vonzzuk cégünkhöz. A Társaság Emberi erőforrás igazgatósága proaktív szerepet tölt be abban, hogy a kulcspozíciókra megtalálja a tehetséges jelölteket.

A legkeresettebb állásajánlataink megtalálhatóak internetes weboldalakon, amely sokkal több potenciális jelölt elérését teszi lehetővé, mint a munkaerő-keresés bármely más eszköze. Ez a lehetőség munkavállalóink számára is nyitva áll. Intranetes oldalunkon szintén meghirdetjük az álláslehetőségeket. Arra ösztönözzük kollégáinkat, hogy egyéni fejlődésüket inkább a Richterben belül valósítsák meg, semmint, hogy a Társaságon kívül keressenek új pozíciókat. Szeretnénk elérni, hogy munkavállalóink ki tudják hozni magukból a maximumot, amely mind egyéni karrierjük alakulására, mind Társaságunk eredményességére pozitívan hat.

A pályakezdő munkatársak számára immár hagyományosan „beilleszkedési programot” szervezünk, melynek során áttekintést kapnak a vállalat szervezeti egységeinek tevékenységéről, valamint megismerkedhetnek a vállalati kultúrával.

A tapasztalatok alapján évről évre fejlesztett teljesítményértékelési rendszer hivatott arra, hogy minden munkatárs részére – teljesítményének értékelése mellett – konkrét, az évre szóló feladatokat tűzzön ki, és segítsen a fejlődés irányának, valamint a szükséges továbbképzés meghatározásában. Munkatársaink tehát rendszeres visszajelzést kapnak feletteseiktől, és megbeszélik, hogy milyen fejlődési lehetőségek állnak előttük és milyen céljaik vannak karrierjük további alakításában. Örömmel számolunk be arról, hogy mind több vezető használja a teljesítményértékelő rendszert, mint vezetői eszközt a gyakorlatban.

Ösztönözzük és támogatjuk kollégáinkat, hogy képességeiket minél inkább kiaknázzák magas színvonalú oktatási és továbbképzési programok keretében. Számos továbbképzési lehetőséget kínálunk munkatársaink számára, többek között nyelvtanulás, személyi fejlesztés terén, ezzel is fejlesztve munkavállalóink azon képességeit, amelyek tevékenységünk szempontjából kiemelten fontosak. A cég vezetése nagy súlyt fektet munkatársai tudományos és szakmai, valamint posztgraduális képzésére, bátorítja kollégáit az egyetemi szintű doktori fokozatot adó képzésekben való részvételle. Az elektronikus oktatást (e-learning) először néhány éve vezettük be cégünkben, amelynek továbbfejlesztése 2008-ban is sikeresen folytatódott. Elképzeléseink szerint a későbbiekben az e-learning oktatási formát kiterjesztjük olyan területekre, ahol a témakörök lehetővé, az oktatás elektronikus formája pedig gazdaságossá teszik a képzést.

VEZETŐKÉPZÉS

Munkatársaink teljesítményének ösztönzésében kulcsfontosságú a jó vezetői gyakorlat, hiszen lehetővé teszi, hogy a változó és kihívásokkal teli környezetben sikeresek legyünk.

2008-ban is folytatódott a Társaság valamennyi közép- és felsővezetője részére szervezett vezetőképző program. Ennek keretében választási lehetőséget biztosítottunk, hogy valamilyen készségfejlesztést vagy egy adott témakör mélyebb megismerését tartja-e valaki szükségesnek maga számára. Hasonlóan az előző évekhez, az újonnan kinevezett vezetőknek egyéves programot szerveztünk a vezetői önismeret és vezetővé válás folyamatának megkönnyítésére.

Karrierprogramunkat először 2006-ban alakítottuk ki és vezettük be, melynek elsődleges célja a vezetői utánpótlás biztosítása és a kulcsemberek megtartása. Örömmel számolunk be arról, hogy a programban résztvevő kollégák 20 százaléka már kinevezésre került valamilyen vezetői pozícióba. Évről-évre néhány új jelölttel gyarapszik a programban résztvevők létszáma.

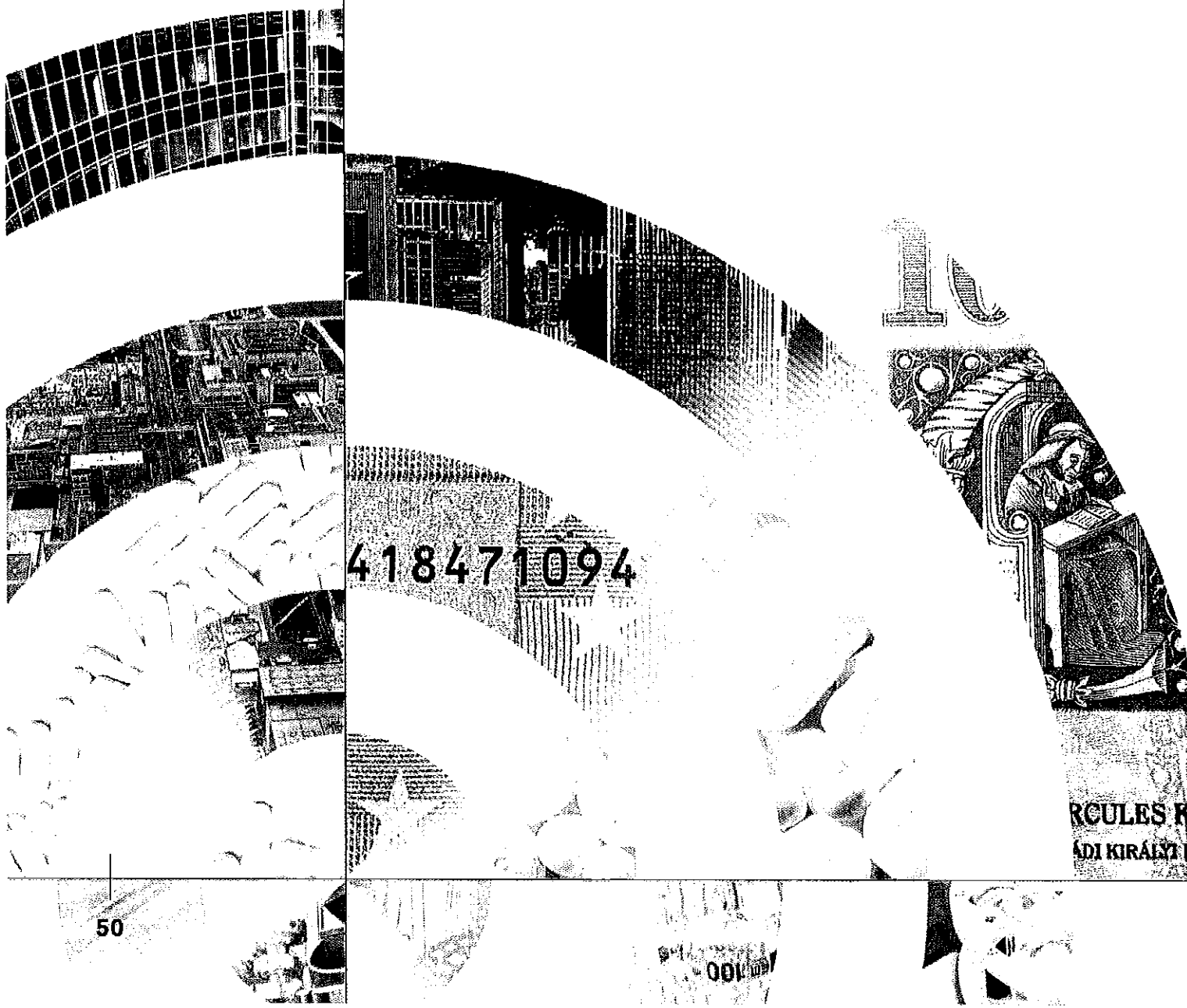
JAVADALMAZÁSI RENDSZER ÉS EGYÉB MUNKAVÁLLALÓI PROGRAMOK

A teljesítmény iránti elkötelezettség, a teljesítmény centrikusság a cég javadalmazási elveinek és gyakorlatának is az alapját képezi. Az alapfizetés, a változó bér, valamint a részvényjuttatások és egyéb juttatási formák, továbbá az oktatás, a képzés és a továbbképzésre vonatkozó tervek a kulcsemberek megtartásán keresztül a magas szintű teljesítmény és az üzleti célok eléréséhez segítenek hozzá.

Először 2006-ban vezettük be az úgynevezett „egészség program”-ot, amelyet cégünk finanszíroz és minden munkatársunk számára elérhető. Ez a program 2008-ban is folytatódott, amelynek keretében munkatársaink széleskörű, kihelyezett orvosi szűrővizsgálaton vehettek részt az egészségük megőrzése és a betegségek megelőzése érdekében.

Mindig kiemelt célkitűzésünk volt, hogy munkatársainknak biztonságos munkakörülményeket, valamint egészséges életmódot biztosítsunk. Dolgozónk egészséges életmódjának biztosítása érdekében sportolási, üdülési lehetőségeket is nyújtunk, ezzel is segítve őket, hogy a feszített munkatempóban meg tudjanak felelni a velük szemben támasztott követelményeknek.

A Társaság iránti lojalitás erősítése, illetve a csoportszintű emberi erőforrás működés elősegítése érdekében egyes termelő leányvállalatainknál külön találkozót szerveztünk, amelyek témája a leányvállalatoknál működő emberi erőforrás rendszer áttekintése, illetve fejlesztési javaslatok megfogalmazása volt.

KIEMELT PÉNZÜGYI ADATOK

Összes árbevétel	236.518	224.076	5,6	941,6	892,0	5,6
Bruttó fedezet	128.097	119.697	7,0	509,9	476,5	7,0
Üzleti tevékenység eredménye	34.156	36.283	-5,9	136,0	144,4	-5,8
Adózás előtti eredmény	49.453	35.780	21,4	173,0	142,4	21,5
Adózott eredmény	41.577	33.971	22,4	165,5	135,2	22,4
Mérleg szerinti eredmény	41.410	33.336	24,2	164,8	132,7	24,2
Egy részvényre jutó eredmény (EPS; Ft, €)*	2.222	1.789	24,2	8,85	7,12	24,2
Mérlegfőösszeg	384.133	347.963	10,4	1.452,3	1.373,2	5,8
Saját tőke	386.499	306.183	9,9	1.272,2	1.208,3	5,3
Beruházások	22.010	23.197	-5,1	87,6	92,3	-5,1
Év végi létszám (fő)	10.527	9.528	10,5			

* Megjegyzés: Az egy részvényre jutó eredmény a teljes részvénytársaság alapján került kiszámításra.

BRUTTÓ FEDEZET

A bruttó fedezet a 2008-as év során 128.097 MFt (509,9 M€) volt, szemben az előző évben elért 119.697 MFt-tal (476,5 M€).

A fedezeti hányad 2008-ban 54,2 százalék volt, ami enyhe emelkedést jelent az előző évihez viszonyítva. Az új termékbevezetések pozitív hatását részben ellensúlyozták a növekvő generikus verseny, illetve a globális pénzügyi válság negatív következményei.

MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEK

A működési költségek közül az értékesítési és marketing költségek 51.921 MFt-ot (206,7 M€-t) értek el a vizsgált időszakban, amely mindkét pénznemben kifejezve 19,9 százalékos növekedést jelent a bázisidőszakhoz képest. Árbevételhez viszonyított arányuk a vizsgált időszak során 22,0 százalék volt.

Az igazgatási és egyéb működési költségek értéke 15.965 MFt-ot (63,5 M€-t) tett ki a vizsgált időszakban, ami forintban és euróban egyaránt 7,1 százalékos emelkedést jelent az előző évhez képest.

A kutatási és fejlesztési költség árbevételhez viszonyított aránya 2008-ban 7,8 százalék, értéke pedig 18.402 MFt (73,2 M€) volt.

Az egyéb bevételek és ráfordítások egyenlegét képező kiadások 7.143 MFt-ról (28,5 M€-ről) 7.653 MFt-ra (30,5 M€-ra) emelkedtek 2008-ban. A kiadásokat növelte a 2008. december 31-én a romániai patikák egy részére mintegy 500 MFt-os, az Ukrfarm-ra pedig közel 350 MFt-os értékvesztés elszámolása.

ÜZLETI TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE

Üzleti eredményünk 2008-ban 34.156 MFt volt, ami 2.127 MFt-os, 5,9 százalékos csökkenést jelent a tavalyi évben elért 36.283 MFt-hoz képest. Euróban számítva az üzleti eredmény 136,0 M€, ez 8,4 M€-val (5,8 százalék) alacsonyabb, mint a 2007-es év során elért 144,4 M€. Az üzleti eredményhányad az év során 14,4 százalék volt, szemben a 2007-ben realizált 16,2 százalékkal, elsősorban a gyógyszer nagy- és kiskereskedelmi szegmens vesztesége miatt.

PÉNZÜGYI TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE

2008. január 1. - 2008. december 31.	2007. január 1. - 2007. december 31.	2006. január 1. - 2006. december 31.	2008. december 31. / 2007. december 31.	2008. december 31. / 2006. december 31.	2007. december 31. / 2006. december 31.	
Vevő-, ill. szállítóállomány átértékelése	202	-659	861	0,8	-2,6	3,4
Devizakölcsönök átértékelése	-57	-1.202	1.145	-0,2	-4,8	4,6
Egyéb devizás tételek átértékelése	1.007	-178	1.185	4,0	-0,7	4,7
Határidős devizaügyletek nem realizált pénzügyi nyeresége	1.239	-	1.239	4,9	-	4,9
Határidős devizaügyletek realizált pénzügyi eredménye	232	429	-197	0,9	1,8	-0,9
Követelések, kötelezettségek árfolyamnyeresége / vesztesége	1.562	-2.454	4.016	6,2	-9,8	16,0
Devizaátváltás árfolyamnyeresége / vesztesége	629	-195	824	2,5	-0,8	3,3
Osztalékbevételek	78	70	8	0,3	0,3	0,0
Nettó kamatbevételek	3.152	2.797	355	12,6	11,1	1,5
Egyéb	350	154	196	1,4	0,6	0,8

A pénzügyi tevékenység eredménye 2008-ban 8.394 MFt (33,4 M€) volt, ami egy jelentős, 9.632 MFt-os (38,3 M€) növekedést jelent a 2007 során elért 1.238 MFt-os (4,9 M€) veszteséghez képest.

A kiugróan magas pénzügyi eredmény nagyrészt olyan realizált tételeknek köszönhető, mint a kamatbevételek, illetve a követelések, kötelezettségek árfolyamnyeresége. A pénzügyi eredmény alakulása emellett részben a 2008. december 31-i fordulónapi átértékelések nem realizált tételek között elszámolt összegének (1.152 MFt), valamint a 2008. negyedik negyedévben megkötött határidős ügyletek fordulónapi átértékelésének (1.239 MFt) is a következménye.

Az év második félévében a forint gyengülése és a dollár erősödése kedvezően hatott a Csoport eredményeire, többek között a pénzügyi eredmény alakulására is. Az árfolyamok alakulását az alábbi táblázat mutatja:

AZ ÁRFOLYAMOK ALAKULÁSA

Árfolyam	2008. január 1. - 2008. december 31.	2007. január 1. - 2007. december 31.	2006. január 1. - 2006. december 31.	2008. december 31. / 2007. december 31.	2008. december 31. / 2006. december 31.
€ / Ft	253,40	259,30	235,85	243,95	264,50
US\$ / Ft	172,57	164,05	148,92	170,45	188,47

A kamatbevételek 2008. évben 3.152 MFt (12,6 M€) volt az elmúlt évben elért 2.797 MFt-tal (11,1 M€) szemben.

TÁRSASÁGI ADÓ

2004. január 1-jétől a Társaság – beruházási programja és bizonyos, munkahelyteremtéssel kapcsolatos előírások teljesítése eredményeképpen – jelenleg és várhatóan az elkövetkező néhány évben 100 százalékos társasági adókedvezményt élvez. 2006. szeptember 1-jétől azonban az államháztartás egyensúlyát javító különadóra, ún. „szolidaritási adóra” vonatkozó új, 2006. júliusában elfogadott és kihirdetett törvény szerint a Társaságot is terheli az adózás előtti eredménye után fizetendő 4 százalékos különadó. 2006. során ezt a törvényt úgy módosították, hogy az innováció ösztönzése érdekében a különadó alapja csökkenthető a Társaság K+F közvetlen költségeivel. Ez a különadó fizetési kötelezettség 2008-ban 1.378 MFt-ot tett ki. Ezen felül a Csoportnak 498 MFt társasági és halasztott adó kötelezettsége keletkezett.

KÜLSŐ TULAJDONOSOK RÉSZESEDÉSE

A külső tulajdonosok részesedése az adózott eredményből 2008-ban 167 MFt (0,7 M€) volt, szemben a 2007-ben elért 635 MFt-tal (2,5 M€). A változás annak tudható be, hogy 2008-ban a Richter kivásárolta a GZF Polfa állami tulajdonban lévő részesedését.

MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY

A mérleg szerinti eredmény 8.074 MFt -os (32,1 M€) növekedés után 2008 végére 41.410 MFt -ot (164,8 M€) tett ki, árbevételhez viszonyított aránya 17,5 százalékra emelkedett a bázisidőszaki 14,9 százalékos szinthez képest. A mérleg szerinti eredményt kedvezően érintette a pénzügyi tevékenység eredménye.

MÉRLEG

A Csoport mérlegösszege 2008. december 31-én 384.133 MFt-os értéket mutatott, ami a 2007. év végi záró állománynál 36.170 MFt-tal, 10,4 százalékkal magasabb.

A befektetett eszközök értéke 2008. december 31-én 171.057 MFt volt, ami 2,5 százalékkal alacsonyabb, mint a 2007. december 31-i érték. A csökkenés a forgóeszközök közé való átsorolásokból, illetve a devizában nyilvántartott ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések év végi átértékeléséből adódik.

A forgóeszközök értéke 2008. december 31-én 40.600 MFt-os (23,5 százalékos) növekedés után 213.076 MFt-on állt, elsősorban az értékpapír-, illetve a vevőállomány emelkedése miatt.

A Csoport saját tőkéje 336.499 MFt, amely a nyitó egyenleghez képest 30.316 MFt-os növekedést mutat.

A Csoport rövid lejáratú kötelezettségei 2008. december 31-én 43.748 MFt-ot tettek ki, azaz 37,3 százalékkal növekedtek a 2007. december 31-i állományhoz képest, elsősorban a magasabb szállítói állomány miatt.

CASH FLOW

	2008	2007
Üzleti tevékenységből	42.417	47.736
Befektetési tevékenységből	-35.429	-30.931
Pénzügyi tevékenységből	2.131	-18.137
Árfolyamváltozás hatása	-1.494	-45

Amint az a cash flow kimutatásból látható, a Csoport 2008. évi üzleti cash flowja 42.417 MFt (168,9 M€) volt. Az üzleti tevékenységből származó cash flow értéke ugyan csökkent 2007-hez képest, de a pénzügyi tevékenységből származó cash flow növekedés ezt meghaladta. A beruházásokra 2008-ban is kevesebbet költöttünk mint az előző évben. Összességében jelentős pénzeszközöket fordítottunk osztalékfizetésre, adott kölcsönökre és beruházásokra. A pénzeszközök 7.625 MFt-tal növekedtek 2008-ban.

BERUHÁZÁS

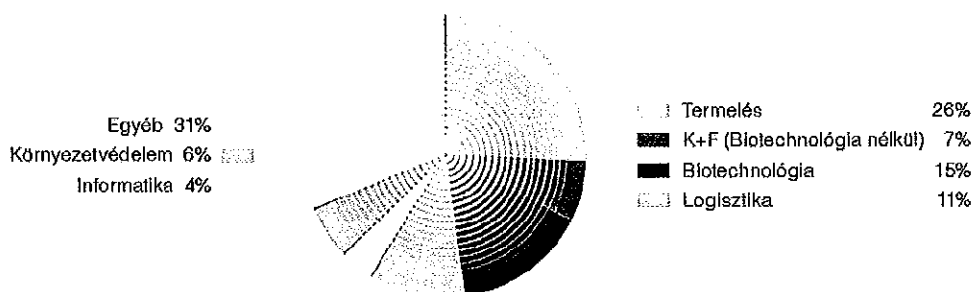
A Csoport beruházásainak és az immateriális javak ráfordításainak összege 2008-ban 22.010 MFt-ot (87,6 M€) tett ki az előző évi 23,197MFt-tal (92,3M€) szemben. Az egyre kedvezőtlenebbé váló hazai gazdasági környezet miatt a Richter 2007-ben és 2008-ban tudatosan csökkentette a beruházás szintjét, a meglévő, magas színvonalú termelés feltételeinek fenntartása mellett. Ezzel összhangban fontos felújításokra került sor a budapesti injekció és tablettázó üzemeknél. Számos beruházás a környezet- és munkavédelmi feltételek javítását tűzte ki célul mind a Társaság budapesti, mind a dorogi telephelyein.

A 2008-ban csoport szinten megvalósult két legfontosabb beruházási projekt az oroszországi termelőüzem raktárkapacitásának bővítése, valamint romániai leányvállalatunknál egy elkülönített kezelést igénylő K+F projektek végrehajtására alkalmas laboratórium és félüzem felépítése volt.

A magas szellemi hozzáadott értéket képviselő termékek arányának kibővítését célzó stratégiájával összhangban, kihasználva az üzemi méretű fermentációs eljárásokban megszerzett tapasztalatait, a Társaság elhatározta, hogy bioszimiláris fejlesztésekhez és termeléshez szükséges kapacitásra tesz szert. Egy, a bakteriális fermentációs eljárásra épített németországi termelőüzem, valamint az ehhez kapcsolódó laboratórium és félüzem 2007-ben történő megvásárlását követően a Richter 2008-ban bejelentette, hogy zöldmezős beruházásként Debrecenben felépít egy emlíssejtes eljárásra szakosodó üzemet. Az ehhez kapcsolódó kísérleti félüzem és laboratórium felépítése 2008-ban fejeződött be Budapesten. A debreceni üzem építése 2008 végén kezdődött el, és a termelőegység előreláthatólag 2012-ben kezd majd el üzemelni.

A BERUHÁZÁSOK MEGOSZLÁSA FELHASZNÁLÁSI TERÜLET SZERINT 2008-BAN

PÉNZESZKÖZÖK KEZELÉSE

A Richter pénzeszközeinek kezelése az Igazgatóság által jóváhagyott irányelvek alapján történik. A Társaság pénzeszköz gazdálkodásának kell biztosítania a belföldi és külföldi tevékenységek finanszírozását, a követelések és kötelezettségek teljesítésének menedzselését, az üzleti tevékenység árfolyamkockázatának kezelését és a megfelelő pénzügyi eredmény elérését az átmenetileg szabad pénzeszközök bankbetétekbe, nyílt végű befektetési alapokba és állampapírokba történő befektetésével.

Tekintettel arra, hogy a Társaság árbevételének mintegy 80 százalékát különböző devizákban realizálja, míg költségei nagyjából forintban merülnek fel, üzleti eredményét számos árfolyam-mozgás befolyásolja. Az Igazgatóság jóváhagyta az árfolyam-kockázatok pénzügyi műveletekkel történő mérséklésének stratégiáját, amelynek végrehajtására határidős és opciós ügyletek köthetők.

Az árfolyam-ingadozásból származó kockázat kivédésére a Richter 2000 januárja óta határidős ügyleteket köt.

2007 év végén illetve 2008. szeptember 30-ig határidős ügylet nem volt, míg 2008. utolsó negyedében és 2009. január hónapban újra kötöttünk határidős ügyleteket a US\$/Ft és €/Ft árfolyam-kockázat csökkentésére a 2009. december 31-ig terjedő időszakra. A megkötött szerződések a várható nettó deviza kitettség mintegy harmadát fedezik €/Ft, US\$/Ft, illetve €/Ft ügyletekkel. A vezetőség folyamatosan figyelemmel kíséri az árfolyam alakulásokat és ennek megfelelően dönt további ügyletek kötéséről.

A Csoportnak, mivel számos országban folytat üzleti tevékenységet, számolnia kell az egyes országok gazdasági problémáival és hitelkockázatával. A vevők fizetéseit, hitelkockázatát és értékvesztés elszámolásának szükségletét a vezérigazgató közvetlenül felügyeli.

A Richter 2008. július 5-én bejelentette, hogy a Genefar képviselőinek távolmaradása miatt nem került sor a 2008. július 14-ére tervezett zárásra és részvényjegyzésre. A Richter ezt követően azonnal megbeszélést kezdeményezett a peren kívüli megegyezés és a tervezett tranzakció véghezvitele érdekében. Ezen tárgyalások azonban a Richter erőfeszítései ellenére sikertelenül végződtek, mivel a Genefar és Jerzy Starak úr nem tartotta be a korábban aláírt megállapodást. Ezért a Richter–Polpharma társulás nem fog megvalósulni, és a Richter 2008 decemberében a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara (International Chamber of Commerce – ICC) mellett működő választott-bírószám előtt eljárást kezdeményezett a szerződésszegéssel okozott károk megtérítése érdekében.

**Előterjesztés
a 7. sz. napirendi ponthoz**

A könyvvizsgáló jelentése a konszolidált beszámolóról

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

A Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. Tulajdonosai részére

Elvégeztük a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. és leányvállalatai mellékelt konszolidált pénzügyi kimutatásainak a könyvvizsgálatát, amely pénzügyi kimutatások a 2008. december 31-i konszolidált mérlegből, az ezen időponttal végződő évre vonatkozó konszolidált eredménykimutatásból, sajáttőke-változás kimutatásból és cash flow-kimutatásból, valamint a jelentős számviteli politikák összefoglalásából és az egyéb magyarázó megjegyzésekből állnak.

A vezetőség felelőssége a pénzügyi kimutatásokért

A konszolidált pénzügyi kimutatásoknak az Európai Unió által elfogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) szerint történő elkészítése és valós bemutatása a vezetőség felelőssége. Ez a felelősség magában foglalja: az akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításoktól mentes pénzügyi kimutatások elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső ellenőrzés kialakítását, bevezetését és fenntartását; a megfelelő számviteli politikák kiválasztását és alkalmazását; és az adott körülmények között ésszerű számviteli becslések elkészítését.

A könyvvizsgáló felelőssége

A mi felelősségünk véleményét mondani ezekről a konszolidált pénzügyi kimutatásokról könyvvizsgálatunk alapján. A könyvvizsgálatot a Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardok alapján hajtottuk végre. Ezek a standardok megkövetelik, hogy megfeleljünk bizonyos etikai követelményeknek, valamint hogy a könyvvizsgálatot úgy tervezzük meg és végezzük el, hogy kellő bizonyosságot szerezzünk arról, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatások nem tartalmaznak lényeges hibás állításokat.

A könyvvizsgálat magában foglalja olyan eljárások végrehajtását, amelyek célja könyvvizsgálati bizonyítékot szerezni a konszolidált pénzügyi kimutatásokban szereplő összegekről és közzétételekről. A kiválasztott eljárások, beleértve a konszolidált pénzügyi kimutatások akár csalásból, akár tévedésből eredő, lényeges hibás állításai kockázatának felmérését is, a könyvvizsgáló megítélésétől függenek. A kockázatok ilyen felmérésekor a könyvvizsgáló a konszolidált pénzügyi kimutatások gazdálkodó általi elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső ellenőrzést azért mérlegeli, hogy olyan könyvvizsgálati eljárásokat tervezzen meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a gazdálkodó belső ellenőrzésének hatékonyságára vonatkozóan véleményt mondjon. A könyvvizsgálat magában foglalja az alkalmazott számviteli politikák megfelelőségének és a vezetés számviteli becslései ésszerűségének, valamint a pénzügyi kimutatások átfogó bemutatásának értékelését is.

Meggyőződésünk, hogy a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt könyvvizsgálói záradéunkhoz.

Záradék

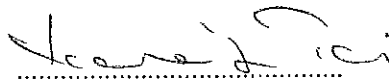
Véleményünk szerint a konszolidált pénzügyi kimutatások megbízható és valós képet adnak a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. és leányvállalatai 2008. december 31-i konszolidált pénzügyi helyzetéről, és az ezen időponttal végződő évre vonatkozó konszolidált pénzügyi teljesítményéről és cash flow-iról az Európai Unió által elfogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal összhangban.

Budapest, 2009. március 25.

Gion Gábor
Deloitte

Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft.
1068 Budapest, Dózsa György út 84/C.
000083

Horváth Tamás
bejegyzett könyvvizsgáló
003449

**Előterjesztés
a 8. sz. napirendi ponthoz**

A Felügyelő Bizottság jelentése a konszolidált
beszámolóról, amely magában foglalja az Audit
Bizottság jelentését is

**Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt.
Felügyelő Bizottsága**

Jelentés

az RG Nyrt. 2009. évi rendes közgyűlése részére

a Richter csoport

2008. évi konszolidált éves pénzügyi beszámolójáról

A Felügyelő Bizottság áttekintette a Richter Gedeon Nyrt. – mint anyavállalat – által a Richter csoport 2008. évről készített konszolidált (összevont) éves pénzügyi beszámolóját. A negyedéves jelentések igazgatósági előterjesztése során az FB a konszolidált évközi pénzügyi beszámolókat is megismerte.

Az összevont mérlegből, összevont eredménykimutatásból, és összevont kiegészítő mellékletből álló konszolidált éves pénzügyi beszámoló tartalmazza a vállalatcsoport egészét magába foglalóan a vagyoni, a pénzügyi, a jövedelemtermelésre vonatkozó adatokat, benne a Richter Gedeon Nyrt. mérlegadatain kívül a csoportba tartozó leányvállalatok, közös vezetésű vállalatok, társult vállalkozások halmozódásokat kiszűrt adatait.

A konszolidálás során a Richter Gedeon Nyrt. és a leányvállalatok adatai teljeskörűen, a közös vezetésű vállalatok adatai tőkerészesedés alapján, a társult vállalkozások adatai a részesedésértékelés módszerével kerültek bevonásra.

A konszolidálás folyamatában – a Nemzetközi Számviteli Szabványoknak megfelelően – kiszűrésre kerültek a halmozódások, amelyek a Richter Gedeon Nyrt. és a konszolidálásba bevont vállalatai, továbbá ezen vállalatok egymás közötti kapcsolatai során keletkeztek. Ebből eredően a konszolidált éves beszámoló úgy mutatja be a vállalatcsoportot, mintha az egyetlen önálló vállalat lenne. Kiszűrésre kerültek az egymás közötti befektetések, követelések, tartozások, bevételek, ráfordítások, a közbenső eredmények.

A Richter Gedeon Nyrt. a konszolidálást – az auditált konszolidált éves beszámoló tanúsága szerint – az érvényes előírásoknak megfelelően végezte el.

Javaslat a Richter Gedeon Nyrt. 2008. évi konszolidált éves pénzügyi beszámolója elfogadására

A Társaság által készített, a Richter csoport 2008. évi tevékenységét részletező, közgyűlés elé terjesztett auditált konszolidált éves pénzügyi beszámolóban foglaltak, valamint a könyvvizsgálatot végző Deloitte Kft. által készített elemzés és hitelesítő nyilatkozat, továbbá a beszámoló megvitatása során szerzett tapasztalatai alapján az FB a következőket javasolja a Tisztelt Közgyűlésnek elfogadásra:

- A közgyűlés elé terjesztett, a Nemzetközi Számviteli Szabványoknak megfelelő auditált 2008. évi pénzügyi beszámolót (amelyben a mérleg eszköz és forrás oldalának egyező végösszege 360.743 MFt) fogadja el.
- A 2008. évi auditált beszámoló eredménykimutatásában megjelölt (osztalék kifizetése előtti) adózott eredményt 43.737 MFt összeggel fogadja el.

Budapest, 2009. március 19.

Dr. Chikán Attila
a Felügyelő Bizottság elnöke

**Előterjesztés
a 9. sz. napirendi ponthoz**

A 2008. évi konszolidált beszámoló jóváhagyása

Előterjesztés

a közgyűlés 9. sz. napirendi pontjához

22/2009. sz. igazgatósági határozat

Az Igazgatóság a közgyűlésnek elfogadásra javasolja a Társaság 2008. évi konszolidált beszámolóját.

Az Igazgatóság a határozatot egyhangúan, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

**Előterjesztés
a 10. sz. napirendi ponthoz**

Felelős Társaságirányítási Jelentés

RICHTER GEDEON

Jelentés a felelős társaságirányításról

A Richter Gedeon Nyrt. a nemzetközi és hazai elvárásoknak, valamint az etikus üzleti magatartás követelményeinek és a jogi környezetnek való megfelelés érdekében kiemelt jelentőséget tulajdonít a felelős társaságirányítási rendszer kialakításának, valamint fenntartása és fejlesztése kérdéskörének. A Társaság elkötelezettségét mutatja azon gyakorlata, miszerint tevékenységében átláthatóan és hatékonyan elkülöníti egymástól a közgyűlés, - a 2004. év óta két albizottsággal /Társaságirányítási és Jelölő Albizottság, valamint Javadalmazási Albizottság/ működő - Igazgatóság, a Felügyelő Bizottság és az Ügyvezetés hatáskörét és felelősségét.

A Társaság által kialakított társaságirányítási rendszer és gyakorlat összhangban áll a Budapesti Értéktőzsde irányelveivel, valamint a hatályos tőkepiaci szabályozással. Emellett a Társaság időről időre felülvizsgálja az általa követett és alkalmazott elveket annak érdekében, hogy mindenkor megfeleljen a folyamatosan fejlődő nemzetközi gyakorlatnak.

A Társaság irányítását ellátó szervek:

A közgyűlés

A közgyűlés a Társaság legfőbb szerve, amely a részvényesek összességéből áll. A Társaság minden üzleti év április 30. napjáig évi rendes közgyűlést tart, amelynek tárgya (az esetleges egyéb napirendi pontok mellett) az alábbi:

- az Igazgatóság jelentése a Társaság előző üzleti évre vonatkozó számviteli törvény szerinti beszámolójáról, és IFRS szerinti konszolidált beszámolójáról,
- a Felügyelő Bizottság jelentése a Társaság számviteli törvény szerinti beszámolójáról, ideértve az adózott eredmény felhasználására vonatkozó javaslatot is, és IFRS szerinti konszolidált beszámolójáról,
- a könyvvizsgáló jelentése a Társaság számviteli törvény szerinti beszámolójáról és IFRS szerinti konszolidált beszámolójáról,
- a számviteli törvény szerinti beszámoló és az IFRS szerinti konszolidált beszámoló elfogadása, ideértve az adózott eredmény felhasználására vonatkozó döntést is,

- az Igazgatóság jelentése a felelős társaságirányítási gyakorlatról és arról, hogy a Társaság milyen eltérésekkel alkalmazta a Budapesti Értéktőzsde Felelős Társaságirányítási Ajánlásait,
- a választott tisztségviselők díjazásának megállapítása.

A Társaság a számviteli törvény szerinti beszámolóinak és az Igazgatóság, valamint a Felügyelő Bizottság jelentésének lényeges adatait, valamint a napirenden szereplő ügyekkel kapcsolatos előterjesztések összefoglalóját és a határozati javaslatokat a Társaság honlapján a közgyűlést megelőzően legalább tizenöt nappal nyilvánosságra hozza.

A közgyűlést az Igazgatóság elnöke vagy az Igazgatóság által előzetesen felkért más személy vezeti. A közgyűlés elnökének személyét a közgyűlés még a napirendi pontok érdemi tárgyalása előtt el kell, hogy fogadja, amíg ez nem történik meg, a közgyűlés a napirendi pontok tekintetében érdemi döntést nem hozhat.

A közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartoznak a Gt-ben kötelezően előírtakon kívül az alábbi kérdések is:

- a kereskedelmi ügyletek kivételével bármely pénzügyi döntés meghozatala, amelynek egy évre vetített pénzügyi kihatása a Társaság legutolsó auditált mérleg szerinti saját vagyonának tizenöt százalékát (15%) meghaladó értékű kiadásra, kölcsönfelvételre, garanciavállalásra vagy más pénzügyi kötelezettség vállalására vonatkozik
- döntés minden beruházásról, befektetésről, lízingről, amelynek egy évre vetített pénzügyi kihatása a Társaság legutolsó auditált mérleg szerinti saját vagyonának huszonöt százalékát (25%) eléri, vagy meghaladja
- döntés más társaság megszerzéséről, vagy alaptőkéje/törzstőkéje egy részének megszerzéséről, és/vagy bármilyen társaság alapításáról, ha bármelyik ügylet egy évre vetített pénzügyi kihatása a Társaság legutolsó auditált mérleg szerinti saját vagyonának harminc százalékát (30%) eléri, vagy meghaladja
- döntés, amelynek következményeként egy vagy több lépésben a Társaság kutatás-fejlesztési illetve gyártási tevékenysége Magyarországon alapvetően leépítésre kerülhet
- a Társaság nevének a megváltoztatására, vagy a Társaság bejegyzett cégnevének és/vagy kereskedelmi nevének bármely megváltoztatására vonatkozó döntések
- a Társaság bejegyzett székhelyének megváltoztatásával kapcsolatos döntések;
- döntés a Társaság főbb tevékenységeinek^{**} megszüntetése és/vagy a cégjegyzékből való törlése kérdésében.

A részvényesi jogok tartalma és gyakorlásuk módja

Minden részvényes jogosult a közgyűlésen részt venni, a Gt.-ben megszabott keretek között felvilágosítást kérni, észrevételt és indítványt tenni. A szavazati joggal rendelkező részvényes jogosult szavazni.

A közgyűlés napirendjére tűzött ügyre vonatkozóan az Igazgatóság minden részvényesnek - a közgyűlés napja előtt legalább nyolc nappal benyújtott írásbeli kívánságára - az ügy megítéléséhez szükséges felvilágosítást köteles megadni. Az Igazgatóság a felvilágosítás

^{**} a TEÁOR '08 besorolás figyelembevételével a (21.10) Gyógyszeralapanyag-gyártás; (21.20) Gyógyszerkészítmény gyártása; (20.13) Egyéb szervetlen vegyi alapanyag gyártása (20.14) Egyéb szerves vegyi alapanyag gyártása

megadását megtagadhatja, ha az álláspontja szerint a Társaság üzleti titkát sértené. Ebben az esetben is kötelező a felvilágosítás megadása, ha arra a közgyűlés határozata kötelezi az Igazgatóságot. A részvényes felvilágosításhoz való joga részeként a Társaság üzleti könyveibe, illetve egyéb üzleti irataiba nem tekinthet be.

A részvényesi jogok gyakorlásához a jogosultság megállapítására - az értékpapírokra vonatkozó törvény szerinti - tulajdonosi megfeleltetés útján kerül sor. A részvényesi jogok gyakorlásához nincs szükség tulajdonosi igazolásra.

A közgyűlésen a részvényesi jogokat a szavazólap alapján lehet gyakorolni. A szavazólap tartalmazza a részvényes vagy a részvényesi meghatalmazott nevét és szavazatainak számát. Szavazólapot a Társaság csak annak a részvényesnek vagy részvényesi meghatalmazottnak ad ki, akit a részvénykönyv részvénytulajdonosként vagy részvényesi meghatalmazottként - közös tulajdonban álló részvény esetén közös képviselőként - tüntet fel.

A részvényesek a közgyűlési jogukat meghatalmazott képviselő útján is gyakorolhatják. A képviselők közokirat vagy teljes bizonyító erejű magánokirati formában kiállított meghatalmazásnak a Társaság részére - a közgyűlési hirdetményben megjelölt időben és helyen - történő átadása esetén jogosultak a szavazólapok átvételére.

A közgyűlésen részt venni szándékozó részvényes, illetve részvényesi meghatalmazott nevét a közgyűlés kezdő napját megelőző hetedik munkanapig kell a részvénykönyvbe bejegyezni.

A közgyűléssel kapcsolatos tulajdonosi megfeleltetés fordulónapja kizárólag a közgyűlést megelőző 7. és 5. tőzsdenapok közötti időszakra eshet azzal, hogy ez az időpont a közgyűlés kezdő napját megelőző hetedik munkanapnál nem lehet korábbi. A közgyűlésen tagsági jogait az gyakorolhatja, aki a tulajdonosi megfeleltetés fordulónapján a részvény tulajdonosa, és akinek nevét - lezárásának időpontjában - a részvénykönyv tartalmazza.

Minden 1.000 Ft névértékű részvény egy szavazatra jogosít azzal, hogy a közgyűlésen a részvényes – külön törvényben foglalt rendelkezés kivételével - saját maga javára vagy más részvényes képviselőjeként, egyedül vagy más kapcsolt személlyel (személyekkel) együtt, nem jogosult a közgyűlésen jelen lévő illetve képviselt részvényesek által képviselt szavazati jogok 25%-át (huszonöt százalék) meghaladó mértékben szavazati jogot gyakorolni. Nem gyakorolhatja szavazati jogát a részvényes, amíg az esedékes pénzbeli hozzájárulását nem teljesítette.

A részvényesnek joga van a felosztható és a közgyűlés által felosztani rendelt eredményből a részvényei névértékére jutó arányos hányadra (osztalékhoz való jog) azzal, hogy a saját részvényre eső osztalék a Társaság felosztásra nem kerülő adózott eredményét növeli. Osztalékra az a részvényes jogosult, aki az osztalékfizetésre vonatkozóan elkészített tulajdonosi megfeleltetés - mely fordulónapja legkorábban az osztalékfizetésről döntő közgyűlést követő 5. munkanap lehet - eredményeként a részvénykönyvbe bejegyzésre került.

A Társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a részvényes jogosult - az általa a részvényekre ténylegesen teljesített befizetések, illetve nem pénzbeli hozzájárulások alapján - a hitelezők kielégítése után fennmaradó vagyon részvényei névértékének a Társaság alaptőkéjével arányos részére (likvidációs hányadhoz való jog).

Az Igazgatóság

A Richter Gedeon Nyrt. Igazgatósága – a közgyűlés hatáskörébe tartozó ügyeket kivéve – a Társaság döntéshozó testülete.

Az Igazgatóság tevékenységében, célkitűzéseiben kiemelt feladatként szerepel a részvényesi érték növelése, az eredményesség, a hatékonyság javítása, a működés átláthatóságának biztosítása, a környezetvédelem és a biztonságos munkavégzés körülményeinek garantálása, továbbá a következetes tájékoztatás alapján jó kapcsolat kialakítása a részvényesekkel.

Az Igazgatóság összetétele, feladatköre és működése

A Társaság Alapszabálya szerint az Igazgatóság legalább 3 és legfeljebb 11 tagból áll. Az Igazgatóság tagjait a közgyűlés választja, esetenként legfeljebb öt év határozott időtartamra. Az Igazgatóságnak jelenleg tíz tagja van, a Társaságtól független igazgatósági tagok száma nyolc fő. A Társaság a Gt. függetlenségi kritériumait alkalmazza. A Társaság vezérigazgatója jelenleg egyben az Igazgatóság tagja. A Társaság irányítási politikájának kulcseleme az Igazgatóság elnöke és a Vezérigazgató tisztségének egymástól való teljes elkülönítése, és az Igazgatóság elnökének a külső (független) igazgatósági tagok köréből való megválasztása. Az Igazgatóság elnökét és helyettes elnökét az Igazgatóság tagjai választják meg maguk közül.

Az Igazgatóság elnöke:	William de Gelsey
Az Igazgatóság tagjai:	Bogsch Erik
	Dr. Bíró György
	Dr. Koltay Jenő
	Dr. Kovács László
	Christopher William Long
	Dr. Mészáros Tamás
	Dr. Perjés Gábor
	Somkuti István
	Prof. Dr. Vizi E. Szilveszter

Az igazgatóság tagjainak bemutatása és a függetlenségi státusukkal kapcsolatos adatok a Társaság honlapján található www.richter.hu.

Az Igazgatóság tevékenységét a Társaság Alapszabálya, a közgyűlés határozatai, a mindenkor hatályos jogszabályok és ügyrendje szerint végzi. Az Igazgatóság feladatkörében áttekinti és jóváhagyja a Társaság jövőképét, stratégiai irányelveit és programjait, valamint a szokásos üzletmeneten túlmutató tranzakcióit. Nyomon követi és rendszeresen értékeli a Társaság teljesítményét, valamint az ügyvezetés tevékenységét. Hatáskörébe tartozik a vezérigazgató kiválasztása, szerződtetése, teljesítményének értékelése és javadalmazása meghatározása. Biztosítja a jogszabályokban és az etikai kódexbe foglalt normák betartását és érvényesülését.

Az Igazgatóság, mint testület jár el és hoz határozatot. Az Igazgatóság üléseiről jegyzőkönyv készül, határozatai dokumentálásra kerülnek. Az Igazgatósági ülésen rendszeresen visszatérő napirendi pontok mellett az Igazgatóság egyedileg megvitatja és értékeli valamennyi kiemelt üzleti szegmens teljesítményét. Az Igazgatóság 2008. évi üzleti évben 85.45 % átlagos részvételi arány mellett 11 alkalommal ülésezett.

Az Igazgatóság érdemi határozatának meghozatalához megkívánt határozatképességhez az Igazgatóság mindenkori létszámának kétharmada, de minimum három igazgatósági tag jelenléte szükséges. Az Igazgatóság teljes létszáma az Igazgatóság adott időben hivatalban lévő tagjainak számát jelenti. Ha az első összehívás esetén a határozatképességhez szükséges létszám nincs jelen, az elnök új igazgatósági ülést hív össze három napon belüli időpontra. Az ilyen későbbi ülésen az akkor hivatalban lévő igazgatók többségének, de legalább három igazgatósági tagnak a jelenléte szükséges a határozatképességhez. Az Igazgatóság határozatait egyszerű szótöbbséggel hozza, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

Az Igazgatóság tagjainak díjazását a Társaság éves rendes közgyűlése 2008. április 28 napján az Igazgatóság elnöke tekintetében 580.000,-Ft/hó, az Igazgatóság tagjai vonatkozásában 480.000,-Ft/hó/tag összegben határozta meg.

Az Igazgatóság bizottságai

Az Igazgatóság 2004. évben a döntés-előkészítési folyamatok hatékonysága érdekében két albizottságot hozott létre. Az albizottságok legkevesebb három, független igazgatósági tagból állnak. Az albizottságok tagjait és elnökét az Igazgatóság választja, az adott tag igazgatósági mandátumával megegyező időre. Az albizottságok feladatait az Igazgatóság határozza meg.

A Társaságnál az alábbiakban megjelölt albizottságok működnek:

Társaságirányítási és Jelölő albizottság

A Társaságirányítási és jelölő albizottságnak négy, a társasággal alkalmazotti viszonyban nem álló, független tagja van.

Az Albizottság elnöke:	Christopher William Long
Tagjai:	Dr. Koltay Jenő Dr. Perjés Gábor William de Gelsey

A Társaságirányítási és jelölő albizottság feladatkörében eljárva

- az igények figyelembevételével javaslatot tesz az Igazgatóság részére az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság célszerű létszámára és összetételére, továbbá a tagjelöltekkel szembeni függetlenségi, szakképzettségi és szakmai tapasztalati követelmények megállapítására
- az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagjelöltekre vonatkozó igazgatósági döntéseket a követelményeknek megfelelő tagjelöltek ajánlásával és a befektetők képviselői által megtett személyi javaslatok értékelésével előkészíti.
- nyomon követi az elfogadott társaságirányítási alapelvek érvényesülését, évente értékelést készít az Igazgatóság részére, és javaslatot tesz a szükséges kiegészítésekre, változtatásokra
- ajánlásokat fogalmaz meg az igazgatósági és albizottsági tagok éves önértékelésének módszerére, áttekinti az éves önértékeléseket, és javaslatot tesz az albizottsági tagok személyére

A Társaságirányítási és jelölő albizottság, mint testület jár el, és hoz határozatot. Az albizottság üléseiről jegyzőkönyv készül, határozatai dokumentálásra kerülnek.

A Társaságirányítási és jelölő albizottság 2008. évi üzleti évben 100% átlagos részvételi arány mellett egy alkalommal ülésezett.

Javadalmazási albizottság

A Javadalmazási albizottságnak három, a társasággal alkalmazotti viszonyban nem álló, független tagja van.

Az Albizottság elnöke: Prof.dr. Vizi E.Szilveszter
 Tagjai: Dr. Bíró György
 Somkuti István

A Javadalmazási albizottság feladatkörében eljárva

- értékeli az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok javadalmazási rendszerének működési tapasztalatait, és a hatályos jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel, javaslatot tesz a célszerű módosításokra
- véleményezi az Igazgatóság elé kerülő vállalati részvényprogramokat
- javaslatot tesz az Igazgatóság részére a vezérigazgató teljesítményének értékelésére és javadalmazására

A Javadalmazási albizottság, mint testület jár el, és hoz határozatot. Az albizottság üléseiről jegyzőkönyv készül, határozatai dokumentálásra kerülnek.

A Javadalmazási albizottság 2008. évi üzleti évben 100% átlagos részvételi arány mellett két alkalommal ülésezett.

Az Ügyvezetés, az Igazgatóság, felelősség és feladatmegosztása

Az Ügyvezetőség feladata a Társaság operatív tevékenységének irányítása. A testület elnöki teendőit a Társaság vezérigazgatója látja el. Az Igazgatóság tagjai közül egy tagot vezérigazgatóként a Társaság operatív tevékenységének irányításával bíz meg, minden esetben az Igazgatóság által meghatározott időtartamra. Az Igazgatóság gyakorolja a munkáltatói jogokat a vezérigazgató felett.

Az Ügyvezetés döntés-előkészítő fórum, melyben valamennyi tagnak véleménykifejtési joga és kötelezettsége van. Az Ügyvezetés tagjai által kifejtett vélemények alapján a végső döntést - hatáskörtől függően - a vezérigazgató vagy az Igazgatóság hozza.

Az Alapszabály keretei között az Igazgatóság hatáskörébe tartozik az ügyvezetéssel megbízott vezérigazgató hatáskörének meghatározása, és a Társaság Szervezeti és Működési Szabályzatának jóváhagyása. Az Igazgatóság bármely, a napi vezetéssel kapcsolatos jogkörét a vezérigazgatóra ruházhatja belátása szerinti kikötésekkel és feltételekkel, és ezen jogkörök összességét vagy bármelyikét időről időre visszavonhatja vagy megváltoztathatja, de az ilyen átruházás az Igazgatóság felelősségét nem érinti.

A vezérigazgató ügykörét a Szervezeti és Működési Szabályzat szerint a Társaság belső ügyintézése körében annak vezetőire és munkavállalóira munkaköri leírással, általánosan vagy eseti rendelkezéssel átruházhatja. A vezérigazgató jogosult dönteni minden olyan ügyben, amely nem tartozik a közgyűlés vagy az Igazgatóság hatáskörébe. A vezérigazgató gyakorolja a Társaság munkavállalói felett a munkáltatói jogokat. A vezérigazgató a munkáltatói jogok gyakorlását az egyes munkavállalók tekintetében a Társaság Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott módon delegálhatja.

A vezérigazgató az éves terv és a bonusz rendszer keretében dönt az ügyvezetés munkájának értékeléséről és javadalmazásáról. Az Igazgatóság az éves terv és a bonusz rendszer keretében – a javadalmazási bizottság javaslata alapján - dönt a vezérigazgató munkájának értékeléséről és javadalmazásáról.

A Társaság ügyvezetésének tagjai:

Bogsch Erik	- vezérigazgató
Dr. Gulácsi Gábor	- gazdasági vezérigazgató-helyettes
Kováts Sándor	- kereskedelmi igazgató
Kovács Lajos	- műszaki igazgató
Radó András	- termelési és logisztikai vezérigazgató-helyettes
Dr. Szombathelyi Zsolt	- kutatási igazgató
Dr. Thaler György	- fejlesztési igazgató

Az ügyvezetés tagjainak bemutatása a Társaság honlapján található (www.richter.hu).

Összeférhetetlenség , Függetlenség

Az Igazgatóság és az Ügyvezetés tagjainak harmadik személlyel fennálló kapcsolatait tekintetében - az összeférhetetlenség elkerülése érdekében - a menedzsment tagjainak munkaszerződése kizárja, hogy hasonló profilú üzleti vállalkozással munkaviszonyt, vagy azzal azonos elbírálás alá eső más jogviszonyt létesítsenek, míg az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság tagjai tekintetében az általuk megválasztásukkor tett - és évente megismétlendő - nyilatkozat biztosítja, hogy a Társaságnál vállalt, választott tisztségük és más elkötelezettségük között összeférhetetlenség nem áll fenn. A Társaság a felügyelő bizottság és az igazgatóság tagjai tekintetében a Gt. függetlenségi kritériumait alkalmazza.

Felügyelő Bizottság

A Társaság Alapszabálya értelmében a Felügyelő Bizottság legalább öt, legfeljebb kilenc tagból áll. A Felügyelő Bizottság tagjait a közgyűlés választja, esetenként legfeljebb három év határozott időtartamra.

A testület jelenleg 8 tagból áll. A társasági törvény értelmében a testületben a munkavállalói oldalt a bizottság 1/3-ának kell képviselnie, így a Felügyelő Bizottságban jelenleg 3 fő munkavállalói küldött a dolgozói oldalt képviseli, míg 5 fő a Társaságtól független, külső személy.

Felügyelő Bizottság elnöke: Dr. Chikán Attila
 Tagjai: Erős József
 Fodor Jenő
 Jánokiné dr. Balogh Mária
 Sedlák Vencelné
 Dr. Simon Kis Gábor
 Sugár S. András
 Tóth Gábor

A felügyelő bizottság tagjainak bemutatása és a függetlenségükkel kapcsolatos adatok a Társaság honlapján található www.richter.hu.

A Felügyelő Bizottság a Társaság működésének ellenőrzését végzi. A Testület a jogszabályoknak megfelelően, a munkatervében meghatározott témákban az ügyrendje szerint, havi rendszerességgel ülésezik, és hoz határozatot; továbbá eljár minden olyan alkalommal, amikor ezt a Társaság operatív tevékenysége megkívánja. A Felügyelő Bizottság üléseiről jegyzőkönyv készül, határozatai dokumentálásra kerülnek.

A testület feladatkörében javaslatot terjeszt az Igazgatóság elé, megtárgyalja a Társaság stratégiáját, pénzügyi eredményeit, beruházási politikáját, illetve belső vizsgálati és ellenőrzési rendszerét. Ülései alkalmával a Felügyelő Bizottság rendszeres és megfelelően részletezett tájékoztatást kap a Társaság irányításáról. A testület elnöke tanácskozási joggal jogosult részt venni az Igazgatóság ülésén. A Felügyelő Bizottság 2008. évi üzleti évben 93,75% átlagos részvételi arány mellett 8 alkalommal ülésezett.

A Felügyelő Bizottság akkor határozatképes, ha a tagok 2/3-a jelen van. A határozatképtelenség miatt elnapolt ülés határozatképes, ha a Felügyelő Bizottságnak legalább három (3) tagja jelen van, mely három tagból legalább egy fő a munkavállalók képviselője. A Felügyelő Bizottság a határozatait a jelenlévők egyszerű szótöbbségével hozza.

A Felügyelő Bizottság tagjainak díjazását a Társaság éves rendes közgyűlése 2008. április 28 . napján a Felügyelő Bizottság elnöke tekintetében 420.000,-Ft/hó, a Felügyelő Bizottság tagjai tekintetében 340.000,-Ft/hó összegben határozta meg.

Audit Bizottság

A Társaságnál háromtagú Audit bizottság működik, amelynek tagjait a közgyűlés a Felügyelő Bizottság független tagjai közül választja.

Az Audit Bizottság tagjai: Dr. Chikán Attila
 Erős József
 Jánokiné dr. Balogh Mária

Az Audit Bizottság felelős a társaság belső számviteli rendjének ellenőrzéséért. Az Audit bizottság hatáskörébe tartozik ennek megfelelően:

- a számviteli törvény szerinti beszámoló véleményezése;
- javaslattétel a könyvvizsgáló személyére és díjazására;

- a könyvvizsgálóval megkötendő szerződés előkészítése;
- a könyvvizsgálóval szembeni szakmai követelmények és összeférhetlenségi előírások érvényre juttatásának figyelemmel kísérése, a könyvvizsgálóval való együttműködéssel kapcsolatos teendők ellátása, valamint - szükség esetén - a felügyelő bizottság számára intézkedések megtételére való javaslattevés;
- a pénzügyi beszámolási rendszer működésének értékelése és javaslattevés a szükséges intézkedések megtételére; valamint
- a felügyelő bizottság munkájának segítése a pénzügyi beszámolási rendszer megfelelő ellenőrzése érdekében.

Az Audit bizottság, mint testület jár el, és hoz határozatot. A bizottság üléseiről jegyzőkönyv készül, határozatai dokumentálásra kerülnek.

Az Audit bizottság 2008. évi üzleti évben 100 % átlagos részvételi arány mellett 3 ülést tartott.

A Társaság belső kontroll és kockázatkezelési rendszere

A Richter úgy tekint a kockázatkezelésre, mint az eredményes vállalatirányítás egyik eszközére. Célkitűzésünk, hogy biztosítsuk a kockázatok időben történő azonosítását, megfelelő megértését és értékelését, valamint a Társaság részéről történő eredményes válaszlépések megtételét. Kockázatértékelésünknek része a belső kontrollok értékelése is, kockázatértékelésünk ezáltal támogatja a Társaságot az eredményesebb belső kontroll rendszer fenntartásában is.

A kockázatok kezelése kapcsán a Richter azon az állásponton van, hogy nem egységesen formalizálható a kockázatkezelés minden aspektusa, így a kockázatokkal kapcsolatos döntéshozatalt illetően támaszkodik a Társaságnál működő testületi értekezletre és bízik döntéshozóink képességeiben, tapasztalataiban és értékítéletében a belső elvárások és szabályok megvalósítása során.

A kockázatkezeléshez kapcsolódó felelősségi és irányítási rendszer:

- ▶ Az Igazgatóság felelős a Richter kockázatkezelésének felügyeletéért és irányításáért, melynek részeként az Igazgatóság beszámoltatja az Ügyvezetőséget a főbb kockázati területek beazonosítása érdekében, a menedzsmenttel együttműködve kidolgozza az alapvető kockázatkezelési elvárásokat, és rendszeresen tájékozik a kapcsolódó kockázatkezelési eljárások és belső kontroll folyamatok eredményességéről.
- ▶ Az Ügyvezetőség a kockázatmenedzsment eljárások végrehajtását illetően az Igazgatóság felé jelent és a kockázatok kezelésének végső felelősének tekinthető. Az Ügyvezetőség feladata és felelőssége még a belső kontrollok olyan rendszerének kialakítása és fenntartása, mely biztosítja a társaság tevékenységét érintő kockázatok kezelését, a társaság célkitűzéseinek elérését.
- ▶ A stratégiai kockázatok kezelése közvetlenül is az Ügyvezetőség feladata.
- ▶ A funkcionális területek felelősek a saját területük működési és megfelelési kockázatainak kezeléséért. A funkcionális területek vezetőit a kockázatok kezelésében a Társaságnál működő testületi értekezletek támogatják. A funkcionális területek vezetői a Társaság belső beszámolási folyamataihoz kapcsolatban beszámolnak az Ügyvezetőség felé a területüket érintő kockázatok alakulásáról.

- ▶ A pénzügyi kockázatokat centralizáltan a pénzügyi irányítás kezeli.
- ▶ Az Audit osztály jóváhagyott éves terv alapján függetlenül és objektívan vizsgálja, hogy a kialakított belső kontrollok rendszere alkalmasak-e a kockázatok hatékony kezelésére. Az éves terv összeállításakor figyelembe veszi mind a Társaság kockázatait (fontossági és rotációs alapon), mind az Ügyvezetőség javaslatait. Az Audit Osztály legalább évente egyszer beszámol a belső kontroll mechanizmusok működéséről.
- ▶ A kockázatkezelés, a belső kontrollok és a társaságirányítási funkciók működése évente kiértékelésre kerül az Éves beszámoló keretében.

Könyvvizsgáló

A Richter Gedeon Nyrt. könyvvizsgálatát 2008. évben a **Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft.** végezte.

A könyvvizsgálati szerződés keretében a Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft. auditálja a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény rendelkezései szerint készített egyedi éves beszámolót, a társaság közbenső mérlegeit, valamint a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS, korábban IAS) szerinti egyedi és konszolidált éves beszámolót.

Az említett pénzügyi kimutatások vizsgálata a Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok, a Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardok (ISA), valamint a számviteli törvény és a könyvvizsgálatra vonatkozó egyéb törvények és jogszabályok alapján került végrehajtásra.

A könyvvizsgálók a könyvvizsgálati munka folyamatosságát rendszeres helyszíni munkavégzéssel, illetve a Társaság Igazgatósága, illetve Felügyelő bizottsága ülésein való részvétellel, és egyéb konzultációs formákon keresztül biztosítják. A könyvvizsgálók ezen felül negyedévente áttekintik a Társaság tőzsdei gyorsjelentését.

A Könyvvizsgáló díjazását a Társaság éves rendes közgyűlése 2008. április 28. napján a 2008. gazdasági évre 25.000.000,-Ft + ÁFA összegben határozta meg, mely magában foglalja a 2008. évi nem konszolidált éves beszámolójának magyar számviteli törvény és az IFRS szerinti auditálását, a Társaság 2008. évi konszolidált beszámolójáról az IFRS szerint készített könyvvizsgálói jelentést, a Társaság 2008. augusztus 31-i közbenső mérlegének magyar számviteli törvény szerinti auditálását, valamint a Budapesti Értéktőzsde számára készített negyedéves jelentések átnézésének ellenértékét is.

A könyvvizsgálatot végző gazdálkodó szervezet a közgyűlés jóváhagyásával a Társaság magyar számviteli törvény szerinti éves beszámolójának könyvvizsgálata mellett, és a Társaság nemzetközi számviteli standardok (IFRS) szerinti éves beszámolónak könyvvizsgálatára vonatkozó megbízáson kívül, a Társaságtól nem kapott külön megbízást.

Kapcsolat a részvényesekkel

A részvényesekkel való kapcsolattartás hivatalos formái az éves jelentés és beszámoló, valamint a Budapesti Értéktőzsdén keresztül közzétett negyedéves jelentések és egyéb bejelentések. Emellett a részvényesek tájékoztatást kapnak az üzletmenetről, az eredményekről és a stratégiáról az éves rendes közgyűlésen. A Társaság továbbá rendszeres

befektetói körutakat szervez az Egyesült Államok, az Egyesült Királyság és Nyugat-Európa nagyvárosaiba a befektetők - részvénytulajdonosok, és a globális letéti igazolások (GDR) birtokosainak - tájékoztatására. A befektetők év közben is megkereshetik a Társaságot a kérdéseikkel, illetve a közgyűlésen is felvethetnek kérdéseket, és javaslatot tehetnek a Társaság számára.

A Társaság Befektetői Kapcsolattartó Osztálya felelős a fenti tevékenységek összefogásáért különös tekintettel az intézményi befektetők és tőzsdei elemzők vonatkozásában. A Részvényiroda elsődlegesen a Társaság kis részvényeseivel tartja a kapcsolatot. A hatékony tájékoztatás, információközlés érdekében a részvényeseket, befektetőket valamint a pénzügyi világ szereplőit érintő kérdésekkel a Társaság honlapján (www.richter.hu) található külön befektetői rész is foglalkozik.

A Társaság nyilvánosságra hozatali gyakorlata

A Társaság a hatályos jogszabályi előírásoknak, valamint a Budapesti Értéktőzsde Bevezetési és Forgalombantartási Szabályzatának megfelelően közleményeit, rendszeres és rendkívüli tájékoztatásait a Budapesti Értéktőzsde honlapján (www.bet.hu), és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete honlapján (www.kozzetetelek.hu) valamint a Társaság saját honlapján (www.richter.hu), illetve Céggözlönyben továbbá közgyűlési meghívóját előbbiekkal párhuzamosan a Financial Times-ban teszi közzé. Ennek megfelelően a Társaság negyedévenként jelentést, az üzleti év lezárását követően pedig éves jelentést tesz közzé, továbbá soron kívüli tájékoztatást ad, amennyiben a gazdálkodásában bekövetkezett vagy várhatóan bekövetkező változásokra vonatkozó információk jutnak tudomására, amelyek az általa kibocsátott értékpapírok értékét vagy hozamát közvetlenül vagy közvetve befolyásolhatják, illetve a piaci szereplők számára lényegesek befektetési döntéseik meghozatalakor. Ezen túlmenően a Társaság Befektetői Kapcsolattartó Osztálya folyamatosan kapcsolatot tart a befektetőkkel.

A Társaság irányelvei a bennfentes kereskedelem vonatkozásában

A bennfentes személyek körét a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény szabályozza. A Társaság a törvényi előírásoknak megfelelően rendelkezik a bennfentes kereskedelemre vonatkozó szabállyal.

A Társaság részéről bennfentes személynek minősülnek:

- a Richter Gedeon Nyrt. igazgatósági és felügyelő bizottsági tagjai,
- a Richter Gedeon Nyrt. munkavállalója, aki a bennfentes információt munka- vagy feladatköréből kifolyólag munkavégzése vagy szokásos feladatainak elvégzése során kapta meg vagy egyéb módon jutott a tudomására,
- az a jogi személy vagy jog személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, illetve ezek ügyvezetője, vezető tisztségviselője, felügyelő bizottsági tagja, amelyben a Richter Gedeon Nyrt. 25%-ot elérő vagy ezt meghaladó közvetlen illetőleg közvetett részesedéssel, vagy szavazati joggal bír,
- az a jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, illetve ennek ügyvezetője, a vezető tisztségviselője, felügyelő bizottsági tagja amely Richter

- Gedeon Nyrt.-ben 10%-ot elérő, vagy azt meghaladó közvetlen, illetve közvetett részesedéssel vagy szavazati joggal rendelkezik,
- a forgalomba hozatal, illetve a nyilvános vételi ajánlat szervezésében közreműködő bármely szervezet érdemi ügyintézője, vezető tisztségviselője, felügyelő bizottsági tagja, továbbá ezen szervezetnek és a Richter Gedeon Nyrt.-nek a kibocsátásban és a forgalomba hozatalban közreműködő más alkalmazottja, aki a munkavégzéssel kapcsolatosan bennfentes információkhoz jutott, a forgalomba hozatalt követő 1 évig,
  - a Richter Gedeon Nyrt. alaptőkéje 10 %-át elérő, vagy azt meghaladó közvetlen illetve közvetett részesedéssel rendelkező természetes és jogi személy,
  - a Richter Gedeon Nyrt. számlavezető hitelintézetének vezető tisztségviselője, felügyelő bizottsági tagja, érdemi ügyintézője,
  - aki a bennfentes információt bűncselekmény útján szerezte meg,
  - illetve minden korábbiakban felsorolt személlyel közös háztartásban élő személy, illetve annak közeli hozzátartozója,
  - végül az a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, illetve ezek nevében eljáró személy, amelyben a korábbiakban felsorolt bennfentes személy(ek) a Tpt. rendelkezései alapján befolyásoló részesedéssel bírnak.

Etikai Kódex

A Társaság rendelkezik Etikai Kódexszel. Az Etikai Kódex külön rendelkezik a Társaság által a beosztott dolgozóktól elvárt magatartásról, illetve a vezető munkatársakkal szemben támasztott magasabb szintű követelményekről, továbbá a társaságon belüli valamint az üzleti partnerekkel való kommunikáció, kapcsolattartás során követendő irányelvekről.

Társadalmi szerepvállalás

A Társaság gazdasági jelentősége mellett kiemelkedő szereplője a társadalmi életnek is, ezért kötelességének érzi, hogy lehetőségeihez mérten önállóan illetve a társadalmi élet más szereplőivel összefogva támogassa a közösségi célokat. A Richter Gedeon Nyrt. meggyőződése, hogy azokon a területeken kell szerepet vállalnia, amelyek egyben tevékenységi köréhez is kapcsolódnak, ezért az egyetemi oktatás támogatását szolgáló alapítványt is létrehozott, továbbá minden olyan egészségügyi kampányban is részt vesz, amely bizonyos egészségügyi problémák társadalom általi jobb megértését, felismerését szolgálja. Teszi mindezt azért, hogy ne csak a jelenben, hanem a jövőben is szolgálja az egészségesebb nemzedék érdekeit.

Tudatos környezetgazdálkodás

A biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírásoknak való megfelelés a Társaság számára kiemelten fontos, ezért működését mindenkor az e területekre vonatkozó szigorú előírások szerint folytatja. A Richter Gedeon Nyrt. meggyőződése, hogy munkavállalói egészségének megőrzése, a biztonságos üzemi környezet kialakítása valamint a környezet védelme az alapja a hatékony és sikeres termelésnek.

Környezetünk állapotát és a társadalom elvárásait figyelembe vevő gazdasági fejlődés és működés a hatósági engedélyek birtokában és azok előírásai szerint – röviden így foglalható össze Társaságunk környezetvédelmi stratégiája. A Társaság mind a hazai, mind a nemzetközi környezetvédelmi jogi előírásoknak megfelel, 2004-től egységes környezethasználati engedéllyel rendelkezik. A Társaság környezeti teljesítményének folyamatos javítása érdekében az ISO 14001 szabvány szerint működteti Környezetközpontú Irányítási Rendszerét, mely rendszer megfelelőségét 2001-től nemzetközi érvényű tanúsítvány igazolja.

A Richter Gedeon Nyrt. fontosnak tartja, hogy valamennyi a környezet iránt érdeklődő megismerhesse a Társaság környezetvédelem területén tett erőfeszítéseit és eredményeit, ezért éves környezetvédelmi tevékenységéről 2001-től rendszeresen környezeti jelentésben tájékoztatja a hatóságokat és a lakosságot.

Budapest, 2009. március 25.

William de Gelsey
az Igazgatóság elnöke

Christopher William Long
az igazgatóság tagja

NYILATKOZAT

a társaságirányítási gyakorlatról a Budapesti Értéktőzsde Zrt. által közzétett Felelős Társaságirányítási Ajánlások alapján

A Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyilvánosan Működő Rt. /1103 Budapest, Gyömrői út 19-21., Cg.: 01-10-040944/ (a „Társaság”) Igazgatósága a Társaság nevében az alábbi nyilatkozatot teszi és az alábbi információkat adja:

A 1.1.1

Az igazgatóság/igazgatótanács gondoskodott arról, hogy a részvényesek a megfelelő időben hozzájussanak a jogaik gyakorlásához szükséges információkhoz.

Igen

A 1.1.2

A társaság az "egy részvény - egy szavazat" elvet alkalmazza.

Nem. Minden 1.000 Ft névértékű részvény egy szavazatra jogosít, de a Társaság alapszabálya a részvényesi jogot gyakorlását akként korlátozza, hogy a közgyűlésen a részvényes – külön törvényben foglalt rendelkezés kivételével - saját maga javára vagy más részvényes képviselőjeként, egyedül vagy más kapcsolt személlyel (személyekkel) együtt, nem jogosult a közgyűlésen jelen lévő illetve képviselt részvényesek által képviselt szavazati jogok 25%-át (huszonöt százalék) meghaladó mértékben szavazati jogot gyakorolni.

A 1.2.8

A társaság biztosítja, hogy a tulajdonosok azonos feltételek teljesítésével vehetnek részt a társaság közgyűlésén.

Igen

A 1.2.9

A társaság közgyűlési napirendi pontjai között csak olyan témák szerepelnek, melynek témáját pontosan meghatározták, leírták.

Igen

A határozati javaslatokban kitértek a felügyelő bizottság javaslatára, valamint a döntés hatásainak részletes magyarázatára.

Igen

A 1.2.10

A napirendi pontokhoz készített részvényesi észrevételeket, kiegészítéseket legkésőbb a közgyűlést két nappal megelőzően közzétették.

Nem, nem volt ilyen észrevétel vagy kiegészítés.

A 1.3.8

A közgyűlés napirendi pontjaira tett észrevételeket a részvényesek legkésőbb a regisztrációval egyidejűleg megismerhették.

Nem, nem volt ilyen észrevétel.

A napirendi pontokra vonatkozóan megtett írásos észrevételeket a közgyűlést két munkanappal megelőzően közzétették.

Nem, nem volt ilyen észrevétel.

A 1.3.10

A vezető tisztségviselők megválasztása és visszahívása személyenként külön határozattal történt.

Igen

A 2.1.1

Az igazgatóság/igazgatótanács feladatai kiterjednek a 2.1.1 pontban foglaltakra.

Igen

A 2.3.1

Az igazgatóság/igazgatótanács előre meghatározott rendszeres gyakorisággal ülést tartott.

Igen

A felügyelő bizottság előre meghatározott rendszeres gyakorisággal ülést tartott.

Igen

Az igazgatóság/igazgatótanács ügyrendje rendelkezik az előre nem tervezhető ülések lebonyolításáról, az elektronikus hírközlő eszközök útján történő döntéshozatalról.

Igen, rövid határidővel összehívott rendkívüli ülés tartására, illetve ülés tartása nélküli határozathozatalra is van mód, de nincs elektronikus hírközlő eszközök útján történő döntéshozatal.

A felügyelő bizottság ügyrendje rendelkezik az előre nem tervezhető ülések lebonyolításáról, az elektronikus hírközlő eszközök útján történő döntéshozatalról.

Igen, rövid határidővel összehívott rendkívüli ülés tartására, illetve ülés tartása nélküli határozathozatalra is van mód, de nincs elektronikus hírközlő eszközök útján történő döntéshozatal.

A 2.5.1

A társaság igazgatóságában elegendő számú független tag van az igazgatóság pártatlanságának biztosításához.

Igen

A 2.5.4

Az igazgatóság/igazgatótanács rendszeres időközönként (az éves FT jelentés kapcsán) a függetlenség megerősítését kérte függetlennek tartott tagjaitól.

Igen

A 2.5.5

A felügyelő bizottság szerv rendszeres időközönként (az éves FT jelentés kapcsán) a függetlenség megerősítését kérte függetlennek tartott tagjaitól.

Igen

A 2.5.7

A társaság honlapján nyilvánosságra hozta az igazgatóság/igazgatótanács és a felügyelő bizottság függetlenségével kapcsolatos irányelveit, az alkalmazott függetlenségi kritériumokat.

Nem, a Társaság a Gt. kritériumait alkalmazza. A Társaság a BÉT korábbi ajánlásai alapján vizsgálta az igazgatósági és a felügyelő bizottsági függetlenségét. A Társaság álláspontja szerint a vonatkozó jogszabályok kellő támpontot biztosítanak a tagok függetlenségének megítéléséhez.

A 2.6.1

Az igazgatóság/igazgatótanács tagja tájékoztatta az igazgatóságot/igazgatótanácsot (felügyelő bizottságot/audit bizottságot), ha a társaság (vagy bármely leányvállalata) ügyletével kapcsolatban neki (vagy más közeli kapcsolatban álló személynek) jelentős személyes érdeke állt fenn.

Nem, nem volt ilyen eset.

A 2.6.2

A testületi és menedzsment tagok (és a velük kapcsolatban álló személyek), valamint a társaság (illetve leányvállalata) között létrejött ügyleteket a társaság általános üzleti gyakorlata szerint, de az általános üzleti gyakorlathoz képest szigorúbb átláthatósági szabályok alapján bonyolították le.

Nem, nem volt ilyen ügylet.

A 2.6.2 szerinti, az általános üzleti gyakorlathoz eltérő ügyleteket és azok feltételeit elfogadtatták a felügyelő bizottsággal (audit bizottsággal).

Nem, nem volt ilyen ügylet

A 2.6.3

A testületi tag tájékoztatta a felügyelő bizottságot/audit bizottságot (jelölőbizottságot), ha nem a cégcsoporthoz tartozó társaságnál kapott testületi tagságra, menedzsment tagságra vonatkozó felkérést.

Nem, nem volt ilyen eset.

A 2.6.4

Az igazgatóság/igazgatótanács kialakította a társaságon belüli információáramlásra, a bennfentes információk kezelésére vonatkozó irányelveit, és felügyelte ezek betartását.

Igen

Az igazgatóság/igazgatótanács kialakította a bennfentes személyek értékpapír kereskedésére vonatkozó irányelveit, és felügyelte ezek betartását.

Igen

A 2.7.1

Az igazgatóság/igazgatótanács javadalmazási irányelveket fogalmazott meg az igazgatóság/igazgatótanács, a felügyelő bizottság és a menedzsment munkájának értékelésére és javadalmazására vonatkozóan.

Nem. A Társaságnál kialakult gyakorlat szerint, jelenleg az igazgatóság és a felügyelő bizottság tagjai fix összeg ellenében látják el tisztségüket, amelyek összegét a Társaság közgyűlése évről évre külön napirendi pontban hagy jóvá. A vezérigazgató az éves terv és a bónusz rendszer keretében – a javadalmazási bizottság javaslata alapján - dönt a menedzsment munkájának értékeléséről és javadalmazásáról.

A felügyelő bizottság véleményezte a javadalmazási irányelveket.

Nem, nincsenek javadalmazási irányelvek (lásd. előbb).

Az igazgatóság/igazgatótanács és a felügyelő bizottság javadalmazására vonatkozó elveket és azok változásait a közgyűlés külön napirendi pontban hagyta jóvá.

Nem ,(lásd. előbb). A Társaságnál kialakult gyakorlat szerint, jelenleg az igazgatóság és a felügyelő bizottság tagjai fix összeg ellenében látják el tisztségüket, amelyek összegét a Társaság közgyűlése évről évre külön napirendi pontban hagy jóvá.

A 2.7.2.

Az igazgatóság/igazgatótanács az adott üzleti év vonatkozásában értékelte saját munkáját. A felügyelő bizottság az adott üzleti év vonatkozásában értékelte saját munkáját.

Igen

A 2.7.3

Az igazgatóság/igazgatótanács hatáskörébe tartozik a menedzsment teljesítményének ellenőrzése és javadalmazásának megállapítása.

Nem. A vezérigazgató az éves terv és a bónusz rendszer keretében dönt a menedzsment munkájának értékeléséről és javadalmazásáról.

A menedzsment tagokat illető, a szokásostól eltérő juttatások kereteit és ezek változásait a közgyűlés külön napirendi pontban hagyta jóvá.

Nem, nem volt ilyen szokásostól eltérő juttatás.

A 2.7.4

A részvény alapú javadalmazási konstrukciók elveit a közgyűlés jóváhagyta.

Nem, nem volt ilyen konstrukció.

A részvény alapú javadalmazási konstrukciókkal kapcsolatos közgyűlési döntést megelőzően a részvényesek részletes tájékoztatást kaptak (legalább a 2.7.4 pontban foglaltak szerint)

Nem, nem volt ilyen konstrukció (lsd. 2.7.4.).

A 2.7.7

A társaság a Javadalmazási nyilatkozatot elkészítette, és a közgyűlés elé terjesztette.

Nem. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság tagjai fix összeg ellenében látják el tisztségüket, amelyek összegét a Társaság közgyűlése évről évre külön napirendi pontban hagy jóvá. A közgyűlés elé terjesztett Éves beszámoló kiegészítő melléklete tartalmazza az Igazgatóság és a Felügyelő bizottság tagjainak összesített javadalmazását. Az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság tagjainak javadalmazására vonatkozó közgyűlési határozatok a társaság honlapján a nyilvánosság számára közzétételre kerültek.

A Javadalmazási nyilatkozat tartalmazza az igazgatóság/igazgatótanács, a felügyelő bizottság, és a menedzsment egyes tagjainak díjazását.

Nem, nincs külön javadalmazási nyilatkozat (lsd. előbb).

A 2.8.1

Az igazgatóság/igazgatótanács, vagy az általa működtetett bizottság felelős a társaság teljes kockázatkezelésének felügyeletéért és irányításáért.

Igen

Az igazgatóság/igazgatótanács meghatározott rendszerességgel tájékozik a kockázatkezelési eljárások hatékonyságáról.

Igen

Az igazgatóság/igazgatótanács megtette a szükséges lépéseket a főbb kockázati területek azonosítása érdekében.

Igen

A 2.8.3

Az igazgatóság/igazgatótanács megfogalmazta a belső kontrollok rendszerével kapcsolatos elveket.

Igen

A belső kontrollok menedzsment által kialakított rendszere biztosítja a társaság tevékenységét érintő kockázatok kezelését, a társaság célkitűzéseinek elérését.

Igen

A 2.8.4

A belső kontrollok rendszerének kialakításánál az igazgatóság / igazgatótanács figyelembe vette a 2.8.4 pontokban szereplő szempontokat.

Igen

A 2.8.5

A menedzsment feladata és felelőssége a belsőkontrollok rendszerének kialakítása és fenntartása

Igen

A 2.8.6

A társaság kialakított egy független belső ellenőrzési funkciót, mely az audit bizottságnak tartozik beszámolási kötelezettséggel.

Nem. A Társágnál a vezérigazgatónak alárendelten működik egy belső audit csoport, mely az igazgatóságnak rendszeresen beszámol, és amely az audit bizottságtól és a felügyelő bizottságtól kapott célfeladatokat is ellát.

A belső audit csoport legalább egyszer beszámolt az audit bizottságnak a kockázatkezelés, a belső kontroll mechanizmusok és a társaságirányítási funkciók működéséről.

Nem

Lásd fent, a 2.8.6 pontban.

A 2.8.7

A belső ellenőrzési tevékenységet az audit bizottság megbízása alapján a belső ellenőrzés hajtja végre.

Nem

Lásd fent, a 2.8.6 pontban.

A belső ellenőrzés szervezetenként elkülönül az operatív vezetést végző menedzsmenttől.

Nem Lásd fent, a 2.8.6 pontban.

A 2.8.8

A belső audit tervet az audit bizottság javaslata alapján az igazgatóság/igazgatótanács (felügyelő bizottság) hagyta jóvá.

Nem

Lásd fent, a 2.8.6 pontban.

A 2.8.9

Az igazgatóság/igazgatótanács elkészítette jelentését a részvényesek számára a belső kontrollok működéséről.

Nem. Lásd fent, a 2.8.6 pontban.

Az igazgatóság/igazgatótanács kidolgozta a belső kontrollok működéséről készített jelentések fogadásával, feldolgozásával, és saját jelentésének elkészítésével kapcsolatos eljárásait.

Nem. Lásd fent, a 2.8.6 pontban.

A 2.8.11

Az igazgatóság/igazgatótanács beazonosította a belső kontrollok rendszerének lényeges hiányosságát, s felülvizsgálta és ártértékelt az ezzel kapcsolatos tevékenységeket.

Igen Lásd fent, a 2.8.6 pontban.

A 2.9.2

Az igazgatóság/igazgatótanács, a felügyelő bizottság és az audit bizottság minden esetben értesítést kapott arról, ha a könyvvizsgálónak adott megbízás jellegénél fogva jelentős ráfordítást jelenthet, érdekütközést idézhet elő, vagy bármilyen más módon lényeges hatással lehet az üzletmenetre.

Igen.

A 2.9.3

Az igazgatóság/igazgatótanács tájékoztatta a felügyelő bizottságot arról, hogy a társaság működését lényegesen befolyásoló eseménnyel kapcsolatban bízta meg a könyvvizsgálatot ellátó gazdálkodó szervezetet, illetve külső szakértőt.

Nem, nem volt ilyen eset. Lásd fent, a 2.9.2 pontban.

Az igazgatóság/igazgatótanács határozatában előzetesen rögzítette, hogy milyen események tekinthetők olyannak, mely jelentősen befolyásolják a társaság működését.

Nem. Minden olyan esetben értesíteni kell az igazgatóságot, ha a könyvvizsgálatot végző gazdálkodó szervezetet illetve külső szakértőt más feladattal is megbíznak. Lásd fent, a 2.9.2 pontban.

A 3.1.6

A társaság honlapján nyilvánosságra hozta az audit bizottságra, jelölőbizottságra, javadalmazási bizottságra delegált feladatokat, a bizottságok célkitűzéseit, ügyrendjét, összetételét (a tagok nevének, rövid életrajzának és kinevezése idejének feltüntetésével).

Nem. Az audit bizottságra vonatkozó információk a Társaság Alapszabályában és annak mellékletében megtalálhatók a honlapon. A Társaság 2008.-ban tette közzé honlapján a

társaságirányítási (és jelölő) albizottságra, valamint a javadalmazási albizottságra delegált feladatokat és a bizottság összetételét. A Társaságnál más bizottság nem működik.

A 3.2.1

Az audit bizottság felügyelte a kockázatkezelés hatékonyságát, a belső kontroll rendszer működését és a belső ellenőrzés tevékenységét is.

Igen

A 3.2.3

Az audit bizottság pontos és részletes tájékoztatást kapott a belső ellenőr és a független könyvvizsgáló munkaprogramjáról; s megkapta a könyvvizsgáló könyvvizsgálat során feltárt problémákra vonatkozó beszámolóját.

Igen

A 3.2.4

Az audit bizottság az új könyvvizsgáló jelölttől bekérte a 3.2.4 szerinti feltáró nyilatkozatot.

Igen

A 3.3.1

A társaságnál jelölőbizottság működik.

Igen. A jelölőbizottság jelenleg a társaságirányítási albizottság keretén belül működik.

A 3.3.2

A jelölőbizottság gondoskodott a személyi változások előkészítéséről.

Igen

A jelölőbizottság áttekintette a menedzsment tagok kiválasztására és kinevezésére vonatkozó eljárásokat.

Nem. A menedzsment tagok kiválasztása a vezérigazgató hatáskörébe tartozik.

A jelölőbizottság értékelt a testületi és menedzsment tagok tevékenységét.

Igen, a társaságirányítási bizottság - a jelölőbizottság funkcióit is ellátva - értékelt az igazgatósági tagok tevékenységét. A menedzsment tagok teljesítményének értékelése a vezérigazgató hatáskörébe tartozik.

A jelölőbizottság megvizsgálta a testületi tagok jelölésére vonatkozó összes olyan javaslatot, melyet a részvényesek, vagy az igazgatóság / igazgatótanács terjesztett elő.

Igen.

A 3.4.1

A társaságnál javadalmazási bizottság működik.

Igen

A 3.4.2

A javadalmazási bizottság a testületek és a menedzsment javadalmazásának rendszerére (díjazás egyéni szintje, struktúrája) tett javaslatot, illetve végzi ennek ellenőrzését.

Igen, a testületek javadalmazását illetően. A menedzsmentet illetően lsd. a 2.7.3. és 3.4.3. pontban foglaltakat.

A 3.4.3

A menedzsment javadalmazását a javadalmazási bizottság javaslata alapján az igazgatóság/igazgatótanács hagyta jóvá.

Nem. Lásd fent a 2.7.3. pontban.

Az igazgatóság/igazgatótanács javadalmazását a javadalmazási bizottság javaslata alapján a közgyűlés hagyta jóvá.

Igen

A javadalmazási bizottság a részvényopciók, költségtérítések, egyéb juttatások rendszerét is ellenőrizte.

Igen. Nem volt részvényopció. A költségtérítéseket és egyéb juttatásokat a javadalmazási bizottság ellenőrizte.

A 3.4.4

A javadalmazási bizottság javaslatokat fogalmazott meg a javadalmazási elvek, és az egyes személyek javadalmazására vonatkozóan.

Igen

A javadalmazási bizottság áttekintette a menedzsment tagokkal kötött szerződések feltételeit.

Nem. Lásd fent 2.7.3. pontban.

A javadalmazási bizottság ellenőrizte, hogy a társaság eleget tett-e a javadalmazási kérdéseket érintő tájékoztatási kötelezettségeknek.

Igen

A 3.4.7

A javadalmazási bizottsági tagok többsége független.

Igen

A 3.5.1

Az igazgatóság/igazgatótanács nyilvánosságra hozta indokait a javadalmazási és a jelölőbizottság összevonásával kapcsolatban.

Nem. Nem merült fel, hogy a két bizottság összevonásra kerüljön.

A 3.5.2

Az igazgatóság/igazgatótanács végezte el a jelölő és javadalmazási bizottság feladatait, s ennek indokairól tájékoztatást adott ki.

Nem. Az albizottságok látták el a feladatokat.

A 4.1.1

Az igazgatóság/igazgatótanács a társaság nyilvánosságra hozatali irányelveiben meghatározta azokat az alapelveket és eljárásokat, amelyek biztosítják, hogy minden, a társaságot érintő, illetve a társaság értékpapírjainak árfolyamára hatást gyakorló jelentős információ pontosan, hiánytalanul és időben közzétételre kerüljön, hozzáférhető legyen.

Igen. A Társaság a nyilvánosságra hozatal során a jogszabályokban, valamint a Budapesti Értéktőzsde közzétételi szabályai által előírt alapelveket, és eljárásokat követi.

A 4.1.2

Az információ szolgáltatás során a társaság biztosította, hogy minden részvényes, piaci szereplő azonos elbánás alá esik.

Igen

A 4.1.3

A társaság nyilvánosságra hozatali irányelveiben kitér az elektronikus, internetes közzététel eljárásaira.

Igen, lásd 4.1.1. pont.

A társaság honlapját a nyilvánosságra hozatali szempontok, és a befektetők tájékoztatását szem előtt tartva alakítja ki.

Igen

A 4.1.4

Az igazgatóság/igazgatótanács felmérte a nyilvánosságra hozatali folyamatok hatékonyságát.

Igen

A 4.1.5

A társaság honlapján közzétette társasági esemény naptárát.

Igen

A 4.1.6

A társaság az éves jelentésében és honlapján tájékoztatta a nyilvánosságot stratégiai céljairól, a tevékenységével, üzleti etikával, az egyéb érintett felekkel kapcsolatos irányelveiről is.

Igen

A 4.1.8

Az igazgatóság/igazgatótanács az éves jelentésben nyilatkozott arról, hogy az éves pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatával megbízott könyvvizsgáló gazdasági szervezet milyen jellegű, és nagyságrendű egyéb megbízást kapott a társaságtól, illetve annak leányvállalatától.

Nem, nem volt ilyen megbízás.

A 4.1.9

A társaság éves jelentésében, illetve honlapján nyilvánosságra hozza az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság és a menedzsment tagjainak szakmai pályafutásáról szóló információkat.

Igen

A 4.1.10

A társaság tájékoztatást adott az igazgatóság/igazgatótanács, felügyelő bizottság belső szervezetéről, működéséről, és az igazgatóság/igazgatótanács, menedzsment munkájának, valamint az egyes tagok értékelésekor figyelembe vett szempontokról.

Igen, az éves jelentésben

A 4.1.11

A társaság az éves jelentésében, illetve honlapján a javadalmazási nyilatkozatban tájékoztatta a nyilvánosságot az alkalmazott javadalmazási irányelvekről, azon belül az igazgatóság/igazgatótanács, felügyelő bizottság és a menedzsment tagjainak díjazásáról, javadalmazásáról.

Nem, a közgyűlés elé terjesztett éves beszámoló kiegészítő melléklete tartalmazza az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság tagjainak összesített javadalmazását. Az Igazgatóság, a Felügyelő Bizottság és a menedzsment tagjainak javadalmazását illetően követett gyakorlatról és irányelvekről a Társaság által elkészített felelős társaságirányítási jelentés nyújt tájékoztatást.

A 4.1.12

Az igazgatóság/igazgatótanács közzétette a kockázatkezelési irányelveit, melyben kitért a belső kontrollok rendszerére, az alkalmazott kockázatkezelési alapelvekre és alapvető szabályokra, illetve a főbb kockázatok áttekintő ismertetésére.

Igen, Az Éves beszámoló részeként kerülnek közzétételre.

A 4.1.13

A piaci szereplők tájékoztatása érdekében a társaság évente, az éves jelentés közzétételkor, nyilvánosságra hozza felelős társaságirányítással kapcsolatos jelentését.

Igen

A 4.1.14

A társaság honlapján nyilvánosságra hozza a bennfentes személyeknek a társaság részvényei értékpapír kereskedelmével kapcsolatos irányelveit.

Nem (magyarázat). A Társaság a törvényi előírásoknak megfelelően rendelkezik a bennfentes kereskedelemre vonatkozó szabályzattal.

A társaság az igazgatóság/igazgatótanács, felügyelő bizottság, és a menedzsment tagok a társaság értékpapírjaiban fennálló részesedését, illetve a részvény-alapú ösztönzési rendszerben fennálló érdekelttségét az éves jelentésben és a társaság honlapján feltüntette.

Igen, az éves jelentésben.

A 4.1.15

A társaság az éves jelentésben és a társaság honlapján közzétette az igazgatóság/igazgatótanács tagjainak és a menedzsment bármilyen harmadik féllel való kapcsolatát, amely a társaság működését befolyásolhatja.

Nem, nem volt ilyen kapcsolat.

Javaslatoknak való megfelelés szintje

J 1.1.3 A társaságnál befektető kapcsolattartással foglalkozó szervezeti egység működik.

Igen

J 1.2.1 A társaság közzétette honlapján a közgyűlésének lebonyolítására és a részvényes szavazati jogának gyakorlására (kiterve a meghatalmazott útján történő szavazásra) vonatkozó összefoglaló dokumentumát.

Igen

J 1.2.2 A társaság alapszabálya a társaság honlapján megtekinthető.

Igen

J 1.2.3 A társaság honlapján a 1.2.3 pontnak megfelelő (a társasági események fordulónapjára vonatkozó) információkat közzétették.

Igen

J 1.2.4 Az 1.2.4 pont szerinti közgyűlésekkel kapcsolatos információkat, dokumentumokat (meghívó, előterjesztések, határozati javaslatok, határozatok, jegyzőkönyv) a társaság honlapján nyilvánosságra hozta.

Igen, a közgyűléssel összefüggésben a társaság a meghívót, valamint az elfogadott közgyűlési határozatokat a társaság és a tőzsde honlapján nyilvánosságra hozta.

A közgyűlési előterjesztéseket a társaság a Budapesti Értéktőzsde Bevezetési és Forgalmahozatali Szabályzatának rendelkezései szerint a tőzsde honlapján tette közzé.

A közgyűlési jegyzőkönyvet illetően a társaság a Gt. hatályos előírásainak megfelelően teljesítette letétbe helyezési kötelezettségét.

J 1.2.5 A társaság közgyűlését úgy tartotta meg, hogy azzal lehetővé tette a részvényesek minél nagyobb számban való megjelenését.

Igen

J 1.2.6 A társaság a kézhezvételt követő öt napon belül, az eredeti közgyűlési meghívó közzétételével megegyező módon közzétette a napirendi pontok kiegészítését.

Nem, nem került sor kiegészítésre.

J 1.2.7 A társaság által alkalmazott szavazási eljárás biztosította a tulajdonosok döntésének egyértelmű, világos és gyors meghatározását.

Igen

J 1.2.11 A társaság a részvényesek kérésére elektronikusan is továbbította a közgyűléshez kapcsolódó információkat.

Igen

J 1.3.1 A közgyűlés elnökének személyét a társaság közgyűlése a napirendi pontok érdemi tárgyalása előtt elfogadta.

Igen

J 1.3.2 Az igazgatóság/igazgatótanács és a felügyelő bizottság a közgyűlésen képviseltette magát.

Igen

J 1.3.3 A társaság alapszabálya lehetőséget ad arra, hogy a társaság közgyűlésein az igazgatóság/igazgatótanács elnökének, vagy a társaság részvényeseinek kezdeményezésére harmadik személy is meghívást kapjon, s a közgyűlésen a kapcsolódó napirend megtárgyalásakor hozzászólási és véleményezési jogot kapjon.

Nem, az alapszabály nem tartalmaz ilyen kifejezett lehetőséget, de a Társaság sokéves gyakorlata lehetővé teszi ezt.

J 1.3.4 A társaság nem korlátozta a közgyűlésen résztvevő tulajdonosok felvilágosítást kérő, észrevétel tételi és indítványozási jogát, és ahhoz semmilyen előfeltételt nem támasztott.

Igen

J 1.3.5 A társaság honlapján három napon belül közzétette azokra a kérdésekre vonatkozó válaszait, melyeket a közgyűlésen nem tudott kielégítően megválaszolni. A társaság közzétette magyarázatát a válaszok megtagadására vonatkozóan.

Nem, nem voltak ilyen kérdések.

J 1.3.6 A közgyűlés elnöke és a társaság biztosította, hogy a közgyűlésen felmerülő kérdésekre történő válaszadással a törvényi, valamint tőzsdei előírásokban megfogalmazott tájékoztatási, nyilvánosságra hozatali elvek ne sérüljenek, illetve azok betartásra kerüljenek.

Igen

J 1.3.7 A közgyűlési döntésekről a társaság sajtóközleményt jelentetett meg, illetve sajtótájékoztatót tartott.

Igen

J 1.3.11 Az egyes alapszabály módosításokról a társaság közgyűlése külön határozatokkal döntött.

Nem, de a lehetőség erre mindig adott, és csak akkor történik egyben szavazás az alapszabály módosításáról, ha a részvényesek nem kérik a külön szavazást.

J 1.3.12 A társaság a határozatokat, valamint a határozati javaslatok ismertetését, illetve a határozati javaslatokkal kapcsolatos lényeges kérdéseket és válaszokat is tartalmazó közgyűlési jegyzőkönyvét a közgyűlést követő 30 napon belül közzétette.

Igen

J 1.4.1 A társaság 10 munkanapon belül kifizette azon részvényesei számára az osztalékot, akik ehhez minden szükséges információt, illetve dokumentumot megadtak.

Igen

J 1.4.2 A társaság nyilvánosságra hozta az ellene irányuló felvásárlást megakadályozó megoldásokkal kapcsolatos irányelveit.

Igen, azt az Alapszabály tartalmazza.

J 2.1.2 Az igazgatóság/igazgatótanács ügyrendje tartalmazza az igazgatóság/igazgatótanács felépítését, az ülések előkészítésével, lebonyolításával és a határozatok megfogalmazásával kapcsolatos teendőket és egyéb, az igazgatóság/igazgatótanács működését érintő kérdéseket.

Igen

J 2.2.1 A felügyelő bizottság ügyrendjében és munkatervében részletezi a bizottság működését és feladatait, valamint azokat az ügyintézési szabályokat és folyamatokat is, amelyek szerint a felügyelő bizottság eljár.

Igen

J 2.3.2 A testületi tagok az adott testületi ülést legalább öt nappal megelőzően hozzáfértek az adott ülés előterjesztéséhez.

Igen

J 2.3.3 Az ügyrendben szabályozásra kerül a nem testületi tagok testületi ülésen való rendszeres, illetve eseti részvétele.

Igen

J 2.4.1 Az igazgatóság/igazgatótanács tagjainak megválasztása átlátható módon történt, a jelöltekre vonatkozó információk legalább öt nappal a közgyűlést megelőzően nyilvánosságra kerültek.

Igen

J 2.4.2 A testületek összetétele, létszáma megfelel a 2.4.2 pontban meghatározott elveknek.

Igen

J 2.4.3 A társaság bevezető programjában az újonnan választott nem-operatív testületi tagok megismerhették a társaság felépítését, működését, illetve a testületi tagként jelentkező feladataikat.

Igen

J 2.5.2 Az elnöki és vezérigazgatói hatáskörök megosztását a társaság alapdokumentumaiban rögzítették.

Igen

J 2.5.3 A társaság tájékoztatást tett közzé arról, hogy az elnöki és vezérigazgatói tisztség kombinálása esetén milyen eszközökkel biztosítja azt, hogy az igazgatóság/igazgatótanács objektívan értékeli a menedzsment tevékenységét.

Nem, mert az elnöki és a vezérigazgatói tisztség elválik egymástól.

J 2.5.6 A társaság felügyelő bizottságának nincs olyan tagja, aki a jelölését megelőző három évben a társaság igazgatóságában, illetve menedzsmentjében tisztséget töltött be.

Igen, nincs ilyen tag.

J 2.7.5 Az igazgatóság/igazgatótanács, a felügyelő bizottság és a menedzsment javadalmazási rendszerének kialakítása a társaság, és ezen keresztül a részvényesek stratégiai érdekeit szolgálja.

Igen

J 2.7.6 A társaság felügyelő bizottsági tagok esetében fix összegű javadalmazást alkalmaz, s nem alkalmaz részvényárfolyamhoz kötött javadalmazási elemet.

Igen

J 2.8.2 Az igazgatóság/igazgatótanács a kockázatkezelési alapelveket és alapvető szabályokat a menedzsment azon tagjaival együttműködve dolgozta ki, akik a kockázatkezelési folyamatok megtervezéséért, működtetéséért, ellenőrzéséért, valamint a társaság napi működésébe történő beépítéséért felelősek.

Igen

J 2.8.10 A belső kontrollok rendszerének értékelésénél az igazgatóság / igazgatótanács figyelembe vette a 2.8.10 pontban foglalt szempontokat.

Igen

J 2.8.12 A társaság könyvvizsgálója felmérte és értékelte a társaság kockázatkezelési rendszereit, valamint a menedzsment kockázatkezelési tevékenységét, s erre vonatkozó jelentését benyújtotta az audit bizottságnak.

Igen

J 2.9.1 Az igazgatóság/igazgatótanács, a felügyelő bizottság és a bizottságok ügyrendje kiter a külső tanácsadó szolgáltatásainak igénybevétele esetén követendő eljárásra.

Nem, nem az ügyrend, hanem az SZMSZ és az ügyviteli szabályzatok tartalmazzak erre vonatkozó információt.

J 2.9.4 Az igazgatóság/igazgatótanács a közgyűlési napirendi pontokat megtárgyaló üléseire tanácskozási joggal meghívhatja a társaság könyvvizsgálóját.

Igen

J 2.9.5 A társaság belső ellenőrzése együttműködött a könyvvizsgálóval a könyvvizsgálat eredményes végrehajtása érdekében.

Igen

J 3.1.2 Az audit bizottság, jelölőbizottság, javadalmazási bizottság (illetve a társaságnál működő egyéb bizottságok) elnöke rendszeresen tájékoztatja az igazgatóságot/igazgatótanácsot a vonatkozó bizottságok egyes üléseiről, és a bizottságok legalább egy jelentést készítettek az ügyvezető testületnek, illetve a felügyelő bizottságnak az adott üzleti évben.

Igen

J 3.1.4 A társaság bizottságai olyan tagokból állnak fel, akik megfelelő képességgel, szakértelemmel és tapasztalattal rendelkeznek feladataik ellátásához.

Igen

J 3.1.5 A társaságnál működő bizottságok ügyrendje tartalmazza a 3.1.5 pontba foglaltakat.

Igen

J 3.2.2 Az audit bizottság tagjai teljes körű tájékoztatást kaptak a társaság számviteli, pénzügyi és működési sajátosságairól.

Igen

J 3.3.3 A jelölőbizottság legalább egy értékelést készített az igazgatóság/igazgatótanács elnöke számára az igazgatóság/igazgatótanács működéséről, illetve az igazgatóság/igazgatótanács egyes tagjainak munkájáról, megfeleléséről az adott üzleti évben.

Igen

J 3.3.4 A jelölőbizottság tagjainak többsége független.

Igen. A Társaság a Gt. függetlenségi kritériumait alkalmazza.

J 3.3.5 A jelölőbizottság ügyrendje kitér a 3.3.5 pontban foglaltakra.

Igen

J 3.4.5 A javadalmazási bizottság gondoskodott a javadalmazási nyilatkozat elkészítéséről.

Nem A közgyűlés elé terjesztett Éves beszámoló kiegészítő melléklete tartalmazza az Igazgatóság és a Felügyelő bizottság tagjainak javadalmazását. (lsd. A 2.7.7 és a 4.1.11)

J 3.4.6 A javadalmazási bizottság kizárólagosan az igazgatóság/igazgatótanács nem-operatív tagjaiból áll.

Igen

J 4.1.4 A társaság nyilvánosságra hozatali irányelvei legalább az 4.1.4 pontban foglaltakra kiterjednek.

Igen, lásd 4.1.1. pont.

Az igazgatóság/igazgatótanács a nyilvánossági folyamatok hatékonyságára vonatkozó vizsgálatának eredményéről az éves jelentésben tájékoztatta a részvényeseket.

Igen

J 4.1.7 A társaság pénzügyi kimutatásait az IFRS elveknek megfelelően készíti el.

Igen

J 4.1.16 A társaság angol nyelven is elkészíti és nyilvánosságra hozza tájékoztatásait.

Igen. A negyedéves, féléves valamint éves jelentést és a jelentősebb hirdetőanyagokat a társaság angol nyelven is nyilvánosságra hozza.

Budapest, 2009. március 25.

William de Gelsey
az Igazgatóság elnöke

Christopher William Long
az igazgatóság tagja

**Előterjesztés
a 11. sz. napirendi ponthoz**

Az Igazgatóság felhatalmazása a Társaság saját
részvényeinek megszerzésére

Előterjesztés

a közgyűlés 11. sz. napirendi pontjához

25/2009. sz. igazgatósági határozat

Az Igazgatóság javasolja a közgyűlésnek, hogy hozzon határozatot arra vonatkozóan, hogy a Társaság a 2010. évi rendes közgyűlés időpontjáig bezárólag saját (Richter Gedeon Nyrt. által kibocsátott) törzsrészcvényét vásároljon tőzsdei illetve tőzsdén kívüli forgalomban, legfeljebb a Társaság jegyzett tőkéjének 10%-ig (1.863.748 db névre szóló törzsrészcvény) terjedő mértékben, a tőzsdei ártól való maximum +10%-os eltérésű vételi áron.

A saját részvények vásárlása a következő célokat szolgálja:

- a Richter stratégiai céljai megvalósításának elősegítése, így különösen felvásárlási ügyletekben a saját részvények fizetési eszközként való felhasználása,
- a Richter részvényalapú munkavállalói és vezetői ösztönzési rendszerei részvényssükségletének biztosítása.

Az Igazgatóság a határozatot egyhangúan, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

**Előterjesztés
a 12. sz. napirendi ponthoz**

Az Alapszabály módosítása

Magyarázatok az Alapszabály módosításához Explanations to the modification of the Statutes

<p>A 2009. április 28-i közgyűlésen az Igazgatóság külön-külön határozattal javasol dönteni az Alapszabály alábbi módosításairól:</p> <p>1. Tevékenységi köröket érintő módosítások</p> <p>Együttesen az 5. fejezet (tevékenységek felsorolása) és a 12.1 (s) pontok módosítása a TEÁOR 2008. január 1-jei módosulása miatt.</p> <p><i>12.1 (s) döntés a Társaság alábbi tevékenységeinek megszüntetése és/vagy a cégjegyzékből való törlése kérdésében a TEÁOR '0308 besorolás figyelembevételével a (24.4121.10) Gyógyszeralapanyaggyártás; (24.4221.20) Gyógyszerkészítmény gyártása; (24.1320.13) ~~Egyéb~~ Szervetlen vegyi alapanyag gyártása (24.1420.14) ~~Egyéb~~ Szerves vegyi alapanyag gyártása (a jelenlévők kilencven százalékos többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 45%-a + 1 szavazat). A tevékenységi körök egyszerű szótöbbséggel történő módosítását a részvényesek kizárják. (Gt. 18.§ (2))</i></p>	<p>The Board of Directors proposes to the AGM to be held on April 28 to modify the following provisions of the Statutes by separate resolutions:</p> <p>1. Modifications of the scopes of activity</p> <p>Chapter 5 (list of the activities) as well as Section 12.1 (s) shall be modified due to the modification of the TEÁOR on January 1, 2008:</p> <p><i>12.1(s) decisions concerning the canceling of the registration of the following classified activities within the Company's scope of activity: in accordance with the classification under the new TEAOR '0308 (24.4121.10) Manufacture of basic pharmaceutical products; (24.4221.20) Manufacture of pharmaceutical preparations; (24.1320.13) Manufacture of other inorganic basic chemicals (24.1420.14) Manufacture of other organic basic chemicals, or the cessation of any of such activities (90% majority of the votes present at the General Meeting, but at least 45% + 1 vote of all the voting shares). The shareholders exclude the amendment of the scope of activities by a simple majority of the votes (Subsection 18(2) of the Companies Act);</i></p>
<p>2. Munkáltatói jogok gyakorlásának rendjére vonatkozó rendelkezések</p> <p>Az Alapszabály 15.5 pontjának módosítása és az új (B) melléklet elfogadása az Alapszabályba emeli a munkáltatói jogok gyakorlásával kapcsolatban eddig az SZMSZ-ben található rendelkezéseket.</p> <p><i>15.5 A vezérigazgató gyakorolja a Társaság munkavállalói felett a munkáltatói</i></p>	<p>2. Exercise of employment rights</p> <p>The amendment of Section 15.5 of the Statutes and the acceptance of the new Annex (B) includes as part of the Statutes the rules relating to the exercise of the employer's rights currently set forth in the Rules of Organization and Operation.</p> <p><i>15.5 The Managing Director shall exercise the employer's rights over the employees of the</i></p>

<p><u>jogokat a Társasággal munkaviszonyban álló személyek gyakorolják az Alapszabály (B) mellékletében meghatározott rendben.</u> ~~at. A vezérigazgató a munkáltatói jogok gyakorlását az egyes munkavállalók tekintetében a Társaság Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott módon delegálhatja.~~</p>	<p><i>Company shall be exercised by employees of the Company in accordance with the rules set forth in Annex (B) of the Statutes. The Managing Director shall be entitled to delegate his power to exercise the employer's rights in respect of employees in accordance with the Company's Rules of Organization and Operation</i></p>
<p>3. Tpt. illetve Gt. megváltozott terminológiájának átvezetése az Alapszabályban</p> <p>Terminológiai módosulások kerülnek átvezetése a 7.5, 11.2.2 és 14.4 (f) pontokban, illetve a befolyásszerzés közzétételére vonatkozó 9.8-9.12 szakaszok törlésre kerülnek, melyek helyett a Tpt. (terminológiában módosult) rendelkezéseit kell alkalmazni. A 9.3 és a 9.7 szakaszokban a törölt 9.8 - 9.12 szakaszokra való utalások módosításra kerülnek.</p> <p>7.5 <i>Az értékpapír-tulajdonos részére értékpapírszámlát a befektetési vállalkozás vagy hitelintézet szolgáltató vezet.</i></p> <p>9.3 <i>Abban az esetben, ha valamely személynek a Tőkepiaci tv. 9.8-pontban meghatározottak szerint bejelentési kötelezettsége van, a Társaság abban az esetben teljesíti a részvény megszerzője, a részvényesi meghatalmazott, közös tulajdonban álló értékpapír esetén a közös képviselő Részvénykönyvbe történő bejegyzése tárgyában előterjesztett kérelmet, ha igazolásra kerül a részvénytulajdonos 9.8-pont szerinti, PSZÁF felé történő bejelentésének és közzétételének megtörténte, [...]</i></p> <p>9.7 <i>(a) A Társaság jogosult megtagadni a részvényes vagy részvényesi meghatalmazott részvénykönyvi bejegyzése iránti kérelem teljesítését, illetve az Igazgatóság - a részvényes hozzájáruló nyilatkozatának hiánya</i></p>	<p>3. Application of the modified terminology of the Capital Markets Act and the Companies Act within the Statutes</p> <p>Changes in the terminology shall be implemented in Sections 7.5, 11.2.2 and 14.4 (f); while Sections 9.8-9.12 relating to the announcement of influence shall be deleted to be replaced by the provisions of the Capital Markets Act (as modified in its terminology). The references to the deleted Sections 9.8-9.12 shall be modified within Sections 9.3 and 9.7.</p> <p>7.5 <i>The securities account of an owner of shares shall be kept by the investment firm or credit institutions service provider.</i></p> <p>9.3 <i>In case of persons falling under the obligation of notification pursuant to the provisions of the Capital Market Act Section 9.8, the transfer of registered shares shall be entered by the Company in the Share Register upon evidencing that the report to the Commission relating to the acquisition of shares and the required public disclosure regarding same pursuant to the provisions of the Capital Market Act Section 9.8 has been made [...]</i></p> <p>9.7 <i>(a) The Company shall be entitled to refuse registration in the Share Register, and/or the Board of Directors shall be entitled to delete the registered shareholder or the shareholders' representative from the</i></p>

esetén is - jogosult a bejegyzett részvényt vagy részvényesi meghatalmazottat a Részvénykönyvből törölni, ha (i) elmulasztja azoknak a 9.3. pontban meghatározott dokumentumoknak, igazolásoknak és nyilatkozatoknak az átadását, amelyek átadására a jelen Alapszabály szerint köteles, vagy (ii) elmulasztja a Tőkepiaci tv.-ben meghatározott 9.8 pontban írott értékhatárt meghaladó mértékű befolyásszerzést bejelenteni és közzétenni, illetve azt nem a Tőkepiaci tv. szerinti a 13.10 pontban foglalt sikeres nyilvános vételi ajánlati eljárás eredményeképpen szerezte meg, vagy (iii) a kérelem olvashatatlan vagy értelmezhetetlen információt tartalmaz. A lényegesen valótlan, csalárd vagy félrevezető nyilatkozat alapján eszközölt részvénykönyvi bejegyzés semmis és az Igazgatóság által törölhető.

11.2.2 az Igazgatóság jelentése a felelős vállalatirányítási gyakorlatról és arról, hogy a Társaság milyen eltérésekkel alkalmazta a Budapesti Értéktőzsde Felelős Társaságirányítási Vállalatirányítási Ajánlásait;

14.4 (f) döntés más társaság megszerzéséről, vagy alaptőkéje/törzstőkéje egy részének megszerzéséről, és/vagy bármilyen társaság alapításáról, ha az az éves tervben nem szerepel és az ügylet egy évre vetített pénzügyi kihatása a Társaság legutolsó auditált mérleg szerinti saját vagyonának két százalékát (2%) meghaladja, de harminc százalékát (30%) nem éri el, vagy döntés más társaságban 25%-ot meghaladó jelentős vagy többségi

Shareholders' Register even without the consent of the shareholder thereto, if: (i) a shareholder or shareholder's representative fails to provide the documents, certificates and statements set forth in Section 9.3 hereof where such shareholder or shareholder's representative is required by the present Statutes to provide such documents, certificates and statements, or (ii) if a shareholder has failed to fulfill its notification and publication obligation relating to the acquisition of influence or has acquired influence in excess of the threshold in Section 9.8 the Capital Market Act, other than as a result of a successful offer in accordance with Section 13.10 the provisions of the Capital Market Act, or (iii) if the request for registration contains illegible or not understandable information. Any registration in the Share Register made on the basis of materially false, fraudulent or misleading statements shall be deemed null and void and may be cancelled by the Board of Directors

11.2.2 the Board of Director's report on the practice of corporate governance and on the departures made by the Company in applying the Corporate Governance Recommendations of the Budapest Stock Exchange;
[The English text is not affected by the change in the Hungarian terminology.]

14.4 (f) to decide on the acquisition of other companies or a part of their registered/share capital, and/or the foundation of new companies not provided for in the Company's annual business plan, where such transactions have a financial effect over one year in excess of two percent (2%) but less than thirty (30%) of the Company's total assets as determined in the Company's last audited balance sheet, and to make decisions regarding the acquisition of a

<p><i>részesedés megszerzéséről;</i></p> <p>A törölt fejezetből a 9.10 szakasz a 9.7 (c) pontba kerül áthelyezésre:</p> <p><i>(c) A részvényes mindazon veszteségért és kárért felelősséggel tartozik, amelyeket a Társaságnak vagy bármely más részvényeseknek azáltal okozott, hogy a Részvénykönyvbe történő bejegyzés iránti kérelemmel összefüggésben lényegesen valótlan, csalárd vagy félrevezető információkat, igazolásokat vagy nyilatkozatot adott, vagy a 9. pontban foglalt kötelezettségeit lényegesen megszegte.</i></p>	<p><i>significant, or majority share interest in another company exceeding 25%;</i></p> <p>From the deleted chapter, Section 9.10 shall be moved under 9.7 (c).</p> <p><i>(c) A shareholder shall be liable for all losses and damages caused to the Company or any other shareholder arising from the provision of materially false, fraudulent or misleading information in documents, certificates or statements in connection with an application for entry into the Share Register, or any material failure to meet its obligations under this Article 9.</i></p>
<p>4. Saját részvényre kapott nyilvános vételi ajánlat elfogadása</p> <p>A Gt. 302.§-ának és 305.§(1) bekezdésének 2007. november 24-i módosulása teszi lehetővé az alábbi módosítást, mely az Igazgatóság hatáskörét bővíti annak érdekében, hogy a Társaság gyorsabban reagálhasson, illetve eredményesebben végrehajthassa a stratégiáját a jelenlegi globális gazdasági válság közepette is.</p> <p><i>12.1 A közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartoznak az alábbi kérdések:</i></p> <p><i>(k) döntés - kivéve ha a részvények megszerzésére a Társaságot közvetlenül fenyegető, súlyos károsodás elkerülése érdekében kerül sor, vagy ha a Gt. másképp nem rendelkezik - a saját részvény megszerzéséről, továbbá a saját részvényre kapott nyilvános vételi ajánlat elfogadásáról, az Igazgatóság felhatalmazása saját részvény megszerzésére (egyszerű többség, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 20%-a + 1</i></p>	<p>4. Acceptance of a public purchase offer with respect to treasury shares</p> <p>The modification of Section 302. § and 305.§ (1) of the Companies Act as of November 24, 2007 enables the following amendment which expands the scope of competence of the Board of Directors to ensure that the Company can react more quickly and can more efficiently implement its strategy even within the current global economical turmoil.</p> <p><i>12.1 The following matters shall belong to the exclusive competence of the General Meeting:</i></p> <p><i>(k) decision on the acquisition of own shares, unless intended to prevent directly threatening serious damages to the Company or otherwise provided for by the Companies Act, furthermore, on the acceptance of a public offer for purchase received in respect of own shares, the authorization of the Board of Directors for the acquisition of own shares (simple majority of the votes present at the General Meeting, but at least 20% + 1 vote of all the voting shares.</i></p>

<p>szavazat)</p>	
<p>5. A szavazati jogokat korlátozó szabály automatikus hatályvesztésének törlése</p> <p>A Gt. 299. § (2) bekezdésének 2007. november 24-i módosulása teszi lehetővé az alábbi módosításokat, mely a 25%-os szavazati korlátot erősíti meg annak érdekében, hogy a Társaság gyorsabban reagálhasson, illetve eredményesebben végrehajthassa a stratégiáját a jelenlegi globális gazdasági válság közepette is.</p> <p><i>13.8 A közgyűlésen a részvényes – a 13.9 pontban meghatározott eset kivételével – saját maga javára vagy más részvényes képviselőjeként, egyedül vagy más kapcsolt személlyel (személyekkel) együtt, nem jogosult a közgyűlésen jelen lévő illetve képviselt részvényesek által képviselt szavazati jogok 25%-át (huszonöt százalék) meghaladó mértékben szavazati jogot gyakorolni.</i></p> <p>C. A szavazati jog helyreállítása</p> <p><i>13.9 (A 2008.04.28-i éves közgyűlési határozat alapján törölve.) Az Alapszabálynak a szavazati jogot a 13.8 pont szerint korlátozó rendelkezése hatályát veszti az értékpapírokra vonatkozó külön törvényben foglaltak alapján az abban meghatározott vételi ajánlatra vonatkozó eljárás lezárásakor, ha vételi ajánlat útján a részvénytársaságban hetvenöt százalékot elérő befolyás megszerzésére került sor.</i></p>	<p>5. Deletion of the automatic termination of the voting restriction</p> <p>The modification of Section 299.§ (2) of the Companies Act as of November 24, 2007 enables the following amendments which reinforces the 25% voting cap to ensure that the Company can react more quickly and can more efficiently implement its strategy even within the current global economical turmoil.</p> <p><i>13.8 At general meetings, subject to Section 13.9, a shareholder may not exercise voting rights, for its own account or as the representative of another shareholder, alone or in concert with affiliated persons, in excess of 25% (twenty five percent) of the voting rights attached to the shares held by shareholders present or represented at the general meeting.</i></p> <p>C. Reinstatement of Voting Rights</p> <p><i>13.9 (Deleted on the basis of the resolution of the AGM of April 28, 2009.) The provision of the Statutes restricting voting rights, according to section 13.8, loses effect as set forth in act applicable to securities at the closing of the procedure for a purchase offer, if an influence reaching 75 percent is acquired in the Company pursuant to the purchase offer.</i></p>
<p>6. Nyilvános vételi ajánlat megzavarására alkalmas lépésekről való döntés</p> <p>A Gt. 302.§-ának és 305.§(1) bekezdésének 2007. november 24-i módosulása teszi lehetővé az alábbi módosítást, mely az</p>	<p>6. Acceptance of measures disturbing the public purchase offer</p> <p>The modification of Section 302. § and 305.§ (1) of the Companies Act as of November 24, 2007 enables the following amendment which</p>

<p>Igazgatóság hatáskörét bővíti annak érdekében, hogy a Társaság gyorsabban reagálhasson, illetve eredményesebben végrehajthassa a stratégiáját a jelenlegi globális gazdasági válság közepette is.</p> <p>12.1 A közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartoznak az alábbi kérdések:</p> <p>~~(x) (2008.04.28-i éves közgyűlési határozat alapján törölve.) nyilvános vételi ajánlatról történt tudomásszerzést követően, döntés az eljárás megzavarására alkalmas lépésről – így döntés az alaptőke felemeléséről, döntés a saját részvények megszerzéséről – (a jelenlevők háromnegyedes többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 20% a + 1 szavazat);~~</p>	<p>expands the scope of competence of the Board of Directors to ensure that the Company can react more quickly and can more efficiently implement its strategy even within the current global economical turmoil.</p> <p>12.1 <i>The following matters shall belong to the exclusive competence of the General Meeting:</i></p> <p>~~(x) (The section has been deleted by the AGM held on April 28, 2009.) any decision following gaining knowledge of the public purchase offer on any measure suitable to disturb the procedure – thus, a decision on the increase in the registered capital, on the acquisition by the Company of the shares of the Company (three quarter majority of the votes present at the General Meeting, but at least 20% + 1 vote of all the voting shares);~~</p>
--	---

----- END OF MEMORANDUM -----

RICHTER GEDEON VEGYÉSZETI GYÁR
NYILVÁNOSAN MŰKÖDŐ RT.

ALAPSZABÁLY

(A 2009. április 28-i évi rendes közgyűlésen elfogadott módosításokat tartalmazó egységes szerkezet.)

RICHTER GEDEON VEGYÉSZETI GYÁR NYILVÁNOSAN MŰKÖDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ALAPSZABÁLY

amely a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (továbbiakban: Gt.) alapján került egységes szerkezetbe foglalva az alábbiak szerint:

(1) **A TÁRSASÁG CÉGNÉVE: Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyilvánosan Működő Rt.**

A cég megjelölésére, annak elnevezése helyett használt címszó: Richter Gedeon Nyrt.

A cégnév idegen nyelven:

angolul:	Chemical Works of Gedeon Richter Plc.
rövidítve:	Gedeon Richter Plc.
németül:	Chemische Fabrik Gedeon Richter Offene AG.
rövidítve:	Gedeon Richter AG.
franciául:	Fabrique de Produits Chimiques Gedeon Richter S.A.
rövidítve:	Gedeon Richter S.A.
oroszul:	Otkritoje A.O Chimiceszkij Zavod Gedcon Richter
rövidítve:	Gedeon Richter O.A.O.
spanyolul:	Fábrica de Productos Químicos Gedeon Richter S.A.
rövidítve:	Gedeon Richter S.A.

(2) **A TÁRSASÁG SZÉKHELYE:** 1103 Budapest, Gyömrői út 19-21.

A Társaság fióktelepe: 2510 Dorog, Esztergomi út 27.

(3) **A Társaság a Kőbányai Gyógyszerárugyár általános jogutóda.**

(4) **A Társaságot az alapítók határozatlan időre alapítják.**

A Társaság a tevékenységét a megalakulása napján kezdi meg.

(5) **A TÁRSASÁG TEVÉKENYSÉGI KÖRE (TEÁOR '08)¹:**

A Társaság fő tevékenysége:

21.20 Gyógyszerkészítmény gyártása.
A Társaság egyéb tevékenységei:

17.22 Háztartási, egészségügyi papírtermék gyártása
20.13 Szervetlen vegyi alapanyag gyártása
20.14 Szerves vegyi alapanyag gyártása
20.20 Mezőgazdasági vegyi termék gyártása

¹ 2008. január 1-től megváltozott a tevékenységek ágazati besorolása; erre tekintettel a Társasági tevékenységi köreit az új TEÁOR '08 szerint kerültek besorolásra.

Törölt: TEÁOR '03

Törölt: 24.42 . Gyógyszerkészít
mény gyártása

Törölt: ¶

Formázott: Betűtípus:
Félkövér

Formázott: Betűtípus:
Félkövér, Nem Kiemelt

Törölt: 21.22 . Háztartási,
egészségügyi papírtermék gyártása¶
24.13 . Szervetlen vegyi alapanyag
gyártása¶
. 24.14 . Szerves vegyi alapanyag
gyártása¶
. 24.20 . Mezőgazdasági vegyi
termék gyártása¶
. 24.41 . Gyógyszeralapanyag-
gyártás¶
. 24.52 . Testápolási cikk
gyártása¶
. 24.66 . Máshova nem sorolt
egyéb vegyi termék gyártása¶
. 33.10 . Orvosi műszer gyártása¶
. 40.11 . Villamosenergia-termelés¶
. 40.12 . Villamosenergia-szállítás¶
. 40.13 . Villamosenergia-elosztás,
-kereskedelm¶
. 40.21 . Gázgyártás¶
. 40.22 . Gázelosztás, -
kereskedelm¶
. 40.30 . Gőz-, melegvizellátás¶
. 41.00 . Víztermelés-, kezelés-,
elosztás¶
. 51.19 . Vegyes termékkörű
ügynöki nagykereskedelm¶
. 51.44 . Porcelán-, üvegarú,
tapéta-, tisztítószer-
nagykereskedelm¶
. 51.45 . Illatszert-
nagykereskedelm¶
. 51.46 . Gyógyszer, gyógyászati
termék nagykereskedelm¶
. 51.47 . Egyéb fogyasztási cikk
nagykereskedelm¶
. 51.55 . Vegyi áru
nagykereskedelm¶
. 51.56 . Egyéb termelési célú
termék nagykereskedelm¶
. 51.86 . Egyéb elektronikus
alkatrész nagykereskedelm¶
. 51.87 . Egyéb ipari,
kereskedelmi, navigációs gép
nagykereskedelm¶
. 51.90 . Egyéb nagykereskedelm¶
. 52.31 . Gyógyszer-
kiskereskedelm¶
. 52.48 . Egyéb, máshova nem
sorolt iparcikk-kiskereskedelm¶
. 55.23 . Egyéb szálláshely-
szolgáltatás¶
. 55.51 . Munkahelyi étkeztetés¶
. 55.52 . Közétkeztetés¶
. 60.24 . Közúti teherszállítás¶
. 63.11 . Rakománykezelés ... [1]

Formázott: Betűtípus: 8 pt,
Magyar

- 20.42 Testápolási cikk gyártása
- 20.59 Máshová nem sorolt egyéb vegyi termék gyártása
- 21.10 Gyógyszeralapanyag-gyártás
- 26.60 Elektronikus orvosi berendezés gyártása
- 32.50 Orvosi eszköz gyártása
- 35.11 Villamosenergia-termelés
- 35.12 Villamosenergia-szállítás
- 35.13 Villamosenergia-elosztás
- 35.14 Villamosenergia-kereskedelem
- 35.21 Gázgyártás
- 35.22 Gázelosztás
- 35.23 Gázkereskedelem
- 35.30 Gőzellátás, légkondicionálás
- 36.00 Víztermelés, -kezelés, -ellátás
- 37.00 Szennyvíz gyűjtése, kezelése
- 38.11 Nem veszélyes hulladék gyűjtése
- 38.12 Veszélyes hulladék gyűjtése
- 38.21 Nem veszélyes hulladék kezelése, ártalmatlanítása
- 38.22 Veszélyes hulladék kezelése, ártalmatlanítása
- 38.32 Hulladék újrahasznosítás
- 39.00 Szennyeződésmentesítés, egyéb hulladékkezelés
- 41.10 Építélpítési projekt szervezése
- 46.19 Vegyes termékkörű ügynöki nagykereskedelem
- 46.44 Porcelán-, üvegáru, tisztítószerek nagykereskedelem
- 46.45 Illatszerek nagykereskedelme
- 46.46 Gyógyszer, gyógyászati termék nagykereskedelme
- 46.47 Bútor szőnyeg, világítóberendezés nagykereskedelme
- 46.49 Egyéb háztartási cikk nagykereskedelme m.n.s.
- 46.52 Elektronikus, híradás-technikai berendezés és alkatrészei nagykereskedelme
- 46.69 Egyéb m.n.s. gép, berendezés nagykereskedelme
- 46.73 Fa-, építőanyag-, szaniteráru- nagykereskedelem
- 46.75 Vegyi áru nagykereskedelme
- 46.76 Egyéb termelési célú termék nagykereskedelme
- 46.90 Vegyes termékkörű nagykereskedelem
- 47.41 Számítógép, periféria, szoftver kiskereskedelme
- 47.42 Telekommunikációs termék kiskereskedelme
- 47.53 Takaró, szőnyeg, fal-, padlóburkoló kiskereskedelme
- 47.59 Bútor, világítási eszköz, egyéb háztartási cikk kiskereskedelme
- 47.73 Gyógyszer kiskereskedelem
- 47.78 Egyéb m.n.s. új áru kiskereskedelme
- 49.41 Közúti áruszállítás
- 52.10 Raktározás, tárolás
- 52.24 Rakománykezelés
- 53.20 Üdülési, egyéb átmeneti szálláshely-szolgáltatás
- 55.90 Egyéb szálláshely-szolgáltatás
- 56.21 Rendezvényi étkeztetés
- 56.29 Egyéb vendéglátás
- 64.20 Vagyonkezelés (holding)
- 64.30 Befektetési alapok és hasonló
- 64.99 Máshová nem sorolt egyéb pénzügyi közvetítés
- 68.10 Saját tulajdonú ingatlan adásvétel
- 68.20 Saját tulajdonú, bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése
- 68.32 Ingatlankezelés
- 70.10 Üzletvezetés
- 70.21 PR, kommunikáció
- 70.22 Üzletviteli, egyéb vezetési tanácsadás
- 71.12 Mérnöki tevékenység, műszaki tanácsadás
- 71.20 Műszaki vizsgálat, elemzés
- 72.11 Biotechnológiai kutatás, fejlesztés
- 72.19 Egyéb természettudományi, műszaki kutatás, fejlesztés
- 72.20 Társadalomtudományi, humán kutatás, fejlesztés
- 74.90 M.n.s. egyéb szakmai tudományos, műszaki tevékenység
- 77.12 Gépjármű kölcsönzés (3,5 tonna fölött)
- 77.32 Építőipari gép kölcsönzése
- 77.33 Irodagép kölcsönzése (beleértve: számítógépet)
- 77.39 Egyéb gép, tárgyi eszköz kölcsönzése
- 77.40 Immateriális javak kölcsönzése
- 81.10 Építményüzemeltetés

Formázott: Betűtípus: 8 pt,
 Spanyol (modern rendezés)

Formázott: Betűtípus: 8 pt

Formázott: Betűtípus: 8 pt,
 Dán

Formázott: Betűtípus: 8 pt,
 Dán

Formázott: Betűtípus: 8 pt,
 Dán

Formázott: Betűtípus: 8 pt

81.29	Egyéb takarítás
82.30	Konferencia, kereskedelmi bemutató szervezése
82.92	Csomagolás
82.99	M.n.s. egyéb kiegészítő üzleti szolgáltatás
85.51	Sport, szabadidős képzés
91.01	Könyvtári, levéltári tevékenység
96.01	Textil, szőnye mosása, tisztítása

(6) A TÁRSASÁG ALAPTŐKÉJE (JEGYZETT TŐKÉJE)

6.1 A Társaság alaptőkéje (jegyzett tőkéje): **18,637,486,000 Ft** azaz tizennyolcmilliárd-hatszázharminchétmillió-négyszáznyolcvanhatezer forint, amelyből 6,147,486,000 Ft pénzbeli hozzájárulás és 12,490,000,000 Ft nem pénzbeli hozzájárulás (apport).

A nem pénzbeli hozzájárulás a Kőbányai Gyógyszerárugyár átalakulási tervében megállapított vállalati vagyontól (11,390,000,000 Ft) és a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt. 100,000,000 Ft értékben megállapított apportjából tevődik össze.

6.2 A Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt. alapításkori apportja az Rt. 100,000,000 Ft összegű vagyoni értékű joga. Az alapítók a Társaság alaptőkéjéből az apport értékét a fenti értéken fogadják el.

A Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt. engedélyezi az új Társaság részére a "Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt." névnek cégnévként való térítésmentes használatát.

6.3 (1993. 09. 28. -i közgyűlési határozat alapján törölve)

(7) RÉSZVÉNYEK ÉS RÉSZVÉNYESI JOGOK

7.1 A Társaság alaptőkéje:

18.637.486db, azaz tizennyolcmillió hatszázharminchétezer négyszáznyolcvanhat darab, egyenként 1,000 Ft azaz egyezer forint névértékű dematerializált névre szóló törzsrészcvényre oszlik.

7.2 A részvények átvétele a Társaság alapításakor:

7.2.1 A Társaság zártkörű alapítással jött létre, amelynek során a Társaság alapítói az Alapszabály és az Alapítói okirat aláírásával a Társaság alapításakor teljes alaptőkéjét (12,417,500,000 Ft) rendelkezésre bocsátották és az ennek megfelelően kibocsátásra került valamennyi részvényt az 1989. évi XIII. törvényben és az átalakulási tervben rögzítettek szerint az alábbi arányban vették át:

Magyar Állam - Állami Vagyonügynökség	11,390,000,000 Ft
Magyar Állam - Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt.	100,000,000 Ft
Magyar Hitel Bank Rt.	917,500,000 Ft
Pharma Haupt GmbH	10,000,000 Ft

7.2.2 A közgyűlés 1/1991. sz. határozata alapján a Társaság alaptőkéjén felüli vagyonából 806,474,000 Ft-ot alaptőkésített és ennek során 63,950 db bemutatóra szóló törzsrészvényt és 742,524 db névre szóló elsőbbségi részvényt bocsátott ki.

7.2.3 A közgyűlés 26/1994. 09. 28. sz. határozata alapján a Társaság az alaptőkéjét 4,413,512,000 Ft-tal felemelte és ennek során 4,413,512 db egyenként 1,000 Ft névértékű névre szóló törzsrészvényt bocsátott ki, majd pedig a 27/1994. 09. 28. sz. közgyűlési határozat alapján a korábban kibocsátott 63,950 db egyenként 1,000 Ft névértékű bemutatóra szóló részvényt 1:1 arányban egyenként 1,000 Ft névértékű névre szóló részvényekké alakította át.

7.2.4 A közgyűlés a részvényes kérelme és a 19/1995. 04. 27. sz. határozata alapján a Társaság 1 db

- névre szóló elsőbbségi részvényt 1 db névre szóló törzsrészcévvényé alakított át.
- 7.2.5 A közgyűlés a részvényes kérelme és a 13/1996. 05. 03. és 14/1996. 05. 03. számú határozatai alapján a Társaság 517,139 db névre szóló elsőbbségi részvényt 517,139 db névre szóló törzsrészcévvényé alakított át.
- 7.2.6 A közgyűlés a részvényes kérelme és a 11/1997. 04. 29. és a 12/1997. 04. 29. sz. közgyűlési határozatok alapján a Társaság 171,413 db névre szóló elsőbbségi részvényt 171,413 db névre szóló törzsrészcévvényé alakított át.
- 7.2.7 A Társaság az 1997. május 28-án tartott rendkívüli közgyűlés 7/1997. 05. 28. sz. határozata alapján az alaptőkét további 1,000,000,000 Ft-tal felemelte 18,637,486,000 Ft-ra és ennek során 1,000,000 db, egyenként 1,000 Ft névértékű névre szóló törzsrészcévvényt bocsátott ki.
- 7.2.8 A közgyűlés a részvényes kérelme és a 11/1998. 04. 28. és a 12/1998. 04. 28. sz. közgyűlési határozatok alapján a Társaság 16,327 db névre szóló elsőbbségi részvényt 16,327 db névre szóló törzsrészcévvényé alakított át.
- 7.2.9 A közgyűlés a részvényes kérelme és a 11/1999. 04. 28. és a 12/1999. 04. 28. sz. közgyűlési határozatok alapján a Társaság 3,498 db névre szóló elsőbbségi részvényt 3,498 db névre szóló törzsrészcévvényé alakított át.
- 7.2.10 A közgyűlés a részvényes kérelme és a 9/2000. 04. 26. és 10/2000. 04. 26. sz. közgyűlési határozatok alapján a Társaság 16,987 db névre szóló elsőbbségi részvényt 16,987 db névre szóló törzsrészcévvényé alakított át.
- 7.2.11 A közgyűlés a részvényes kérelme és a 9/2001. 04. 26. és 10/2001. 04. 26. sz. közgyűlési határozatok alapján a Társaság 4,066 db névre szóló elsőbbségi részvényt 4,066 db névre szóló törzsrészcévvényé alakított át.
- 7.2.12 A közgyűlés a részvényes kérelme és a 9/2002. 04. 25. és 10/2002. 04. 25. sz. közgyűlési határozatok alapján a Társaság 1688 db névre szóló elsőbbségi részvényt 1688 db névre szóló törzsrészcévvényé alakított át.
- 7.2.13 A közgyűlés a részvényes kérelme és a 11/2003. 04. 28. és 12/2003. 04. 28. sz. közgyűlési határozatok alapján a Társaság 1,806 db névre szóló elsőbbségi részvényt 1,806 db névre szóló törzsrészcévvényé alakított át.
- 7.2.14 A közgyűlés a 16/2003.04.28. sz. közgyűlési határozat alapján a Társaság névre szóló törzsrészcévcinek dematerializált részvényekké történő átalakításáról döntött.
- 7.2.15 A közgyűlés a részvényes kérelme és a 12/2004. 04. 28. sz. közgyűlési határozat alapján a Társaság 2.570 db névre szóló elsőbbségi részvényt 2.570 db névre szóló törzsrészcévvényé alakított át.
- 7.2.16 A közgyűlés a részvényes kérelme és a 14/2005. 04. 27. sz. közgyűlési határozat alapján a Társaság 2.678 db névre szóló elsőbbségi részvényt 2.678 db névre szóló törzsrészcévvényé alakított át.
- 7.2.17 A közgyűlés a részvényes kérelme és a 12/2006. 04. 26. sz. közgyűlési határozat alapján a Társaság 892 db névre szóló elsőbbségi részvényt 892 db névre szóló törzsrészcévvényé alakított át.
- 7.2.18 A közgyűlés a 11/2007. 04. 25. sz., 12/2007.04.25. sz. és a 13/2007. 04. 25. sz. közgyűlési

határozatok alapján 3.459 db névre szóló elsőbbségi részvényt 3.459 db névre szóló törzsrészvényre alakított át.

7.3 A Társaság törzsrészvényei dematerializált részvények. A dematerializált részvény elektronikus úton létrehozott, rögzített, továbbított és nyilvántartott, az értékpapírokra vonatkozó külön törvényben meghatározott tartalmi kellékeit azonosítható módon tartalmazó adatösszesség, amelynek nincs sorszáma. Dematerializált részvény esetén a részvényes nevét, valamint az azonosításhoz szükséges egyéb adatait az értékpapír-forgalmazó által a részvényes javára vezetett értékpapírszámla tartalmazza. (Gt. 180.§ (1))

7.4 A nyilvánosan működő részvénytársaság részvényei (ideértve az ideiglenes részvényt is) kizárólag dematerializált módon állíthatók elő. (Gt. 286. § (1)) Egy részvényfajtán, illetve részvényosztályon belül több részvénytársaság bocsátható ki. Az azonos tartalmú és mértékű tagsági jogokat megtestesítő részvények egy részvénytársaságnak minősülnek. Az egy sorozatba tartozó részvények névértéke és előállítási módja nem térhet el egymástól.

7.5 Az értékpapír-tulajdonos részére értékpapírszámlát a befektetési vállalkozás vagy hitelintézet² vezet. Az értékpapírszámla értékpapír-számlaszerződéssel jön létre. Értékpapírszámlaszerződéssel a számlavezető kötelezettséget vállal arra, hogy a vele szerződő fél (számlatulajdonos) tulajdonában álló értékpapírt a számlavezetőnél megnyitott értékpapírszámlán nyilvántartja és kezeli, a számlatulajdonos szabályszerű rendelkezését teljesíti, valamint a számlán történt jóváírásról, terhelésről és a számla egyenlegéről a számlatulajdonost értesíti. Az értékpapírszámlaszerződést a számlatulajdonos bármikor határidő nélkül felmondhatja, a felmondás - a számla kimerülése kivételével - azonban csak akkor érvényes, ha egyidejűleg más számlavezetőt megjelöl. Az értékpapírszámla kimerülése az értékpapírszámlaszerződést nem szünteti meg.

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér

Törölt: szolgáltató

Az értékpapírszámla feletti rendelkezésre a számla tulajdonosa, illetve az a személy jogosult, akit erre a számla tulajdonosa meghatalmazott. A számlavezető felé a meghatalmazás csak akkor hatályos, ha azt vele az üzletszabályzatában meghatározott módon és tartalommal írásban közölték. Az értékpapírszámlán nyilvántartott, közös tulajdonban álló értékpapír feletti rendelkezési jog együttesen vagy a tulajdonosok által választott és a számlavezetőnek bejelentett közös képviselő útján gyakorolható. Ha a számla tulajdonosa csődeljárás, felszámolási eljárás, illetve végelszámolás alatt áll, a számla feletti rendelkezésre kizárólag a vagyonszámvevő, a felszámoló vagy a végelszámoló jogosult. A csődeljárás, a felszámolási eljárás és a végelszámolás hivatalos lapban való közzététele után a számlavezető számla feletti rendelkezést csak ezen személyektől fogadhat el. A számlatulajdonos köteles a vagyonszámvevő, a felszámoló, a végelszámoló nevét a kirendelést, kijelölést követő három napon belül a számlavezetőnek bejelenteni. A rendelkezésre jogosultak aláírásmintáját a számlavezetővel az üzletszabályzatában meghatározott módon közölni kell.

A számlavezető zárolt értékpapír-számlára vezet át minden olyan értékpapírt, amelyet jogszabály, bírósági, hatósági intézkedés vagy szerződés alapján harmadik személyt megillető jog terhel, illetőleg amelyről a számlatulajdonos így rendelkezik. Az alszámlán meg kell jelölni a zárolás jogcímét - így különösen óvadék, zálogjog, bírósági letét, igényper, végrehajtási eljárás - és azt a személyt, akinek javára azt bejegyezték. Az alszámláról az értékpapír csak akkor szabadítható fel, illetve terhelhető meg újra, ha a zárolásra okot adó körülmény megszűnt, és erről az arra jogosult nyilatkozik. Ez esetben az értékpapír-számlavezető az értékpapírt haladéktalanul visszavezeti az értékpapírszámlára. Ha a számlatulajdonos a zárolás időtartama alatt az értékpapírt jogosult elidegeníteni, a számlavezető gondoskodik arról, hogy a zárolásra okot adó körülmény feltüntetésével az értékpapír jóváírásra kerüljön az új számlatulajdonos javára vezetett értékpapírszámlához kapcsolódó zárolt értékpapír-számlán.

7.6 (2007. 04. 25-i közgyűlési határozat alapján törölve.)

Formázott: Magyar

Formázott: Magyar

² A 2009. április 28-i éves közgyűlés határozata alapján módosított szöveg.

7.7 A részvények fajtájának átalakítására vonatkozó szabályokat a 7.13 pont tartalmazza.

Ha a Társaság közgyűlése valamely részvényfajta átalakítását határozza el, az Igazgatóság a Társaság költségére gondoskodik a jogszabályoknak és a központi értéktár szabályzatainak megfelelően a korábbi dematerializált részvényekről kiállított, értékpapírnak nem minősülő okirat érvénytelenítéséről, új okirat kiállításáról és az átalakított részvények értékpapírszámlán történő jóváírásáról.

7.8 Alaptőke felemelése esetén a jegyzett részvényekre történő befizetés mértékét és a befizetések határidejét - a Gt. vonatkozó rendelkezései figyelembevételével - az alaptőke felemelését elrendelő határozatban kell megállapítani.

7.9 Ha a részvényes a vállalt hozzájárulását a meghatározott időpontig nem teljesíti, az Igazgatóság 30 napos határidő kitűzésével felhívja a teljesítésre. A felhívásban utalni kell arra, hogy a teljesítés elmulasztása a mulasztással érintett részvények tekintetében a részvényesi jogviszony megszűnését eredményezi. A harminc napos határidő eredménytelen eltelte esetén a mulasztással érintett részvények tekintetében a részvényesi jogviszony a határidő lejártát követő napon megszűnik. Erről a Társaság ügyvezetése a részvényest írásban értesíti.

7.10 (2007.04. 25-i közgyűlési határozat alapján törölve)

7.11 A részvényest megillető jogok:

7.11.1 A részvényesnek joga van a felosztható és a közgyűlés által felosztani rendelt eredményből a részvényei névértékére jutó arányos hányadra (osztalékhoz való jog) azzal, hogy a saját részvényre eső osztalék a Társaság felosztásra nem kerülő adózott eredményét növeli. Osztalékra az a részvényes jogosult, aki az osztalékfizetésre vonatkozóan elkészített tulajdonosi megfeleltetés - mely fordulónapja legkorábban az osztalékfizetésről döntő közgyűlést követő 5. munkanap lehet - eredményeként a részvénykönyvbe bejegyzésre került. (Gt. 220.§ (1) és BÉT Bevezetési és Forgalmantartási Szabályzat alapján)

7.11.2 A Társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a részvényes jogosult - az általa a részvényekre ténylegesen teljesített befizetések, illetve nem pénzbeli hozzájárulások alapján - a hitelezők kielégítése után fennmaradó vagyon részvényei névértékének a Társaság alaptőkéjével arányos részre (likvidációs hányadhoz való jog).

7.11.3 Minden részvényes jogosult a közgyűlésen résztvenni, a Gt.-ben megszabott keretek között felvilágosítást kérni, észrevételt és indítványt tenni. A szavazati joggal rendelkező részvényes jogosult szavazni.

7.11.4 A közgyűlés napirendjére tűzött ügyre vonatkozóan az Igazgatóság minden részvényesnek - a közgyűlés napja előtt legalább nyolc nappal benyújtott írásbeli kívánságára - az ügy megítéléséhez szükséges felvilágosítást köteles megadni. Az Igazgatóság a felvilágosítás megadását megtagadhatja, ha az álláspontja szerint a Társaság üzleti titkát sértené. Ebben az esetben is kötelező a felvilágosítás megadása, ha arra a közgyűlés határozata kötelezi az Igazgatóságot. (Gt. 298. § (2)) A részvényes felvilágosításhoz való joga részeként a Társaság üzleti könyveibe, illetve egyéb üzleti irataiba nem tekinthet be. (Gt. 298. § (3) alapján) A részvényest a Társaság üzleti titkaival kapcsolatban titoktartási kötelezettség terheli, ennek megszegésével a Társaságnak okozott károkat köteles a Ptk. 339. §-ának szabályai szerint megtéríteni. (Gt. 215. § (3))

7.11.5 (2005.04. 27.-i közgyűlési határozat alapján törölve és beillesztve a 11.4 pontba.)

7.11.6 (2005.04. 27.-i közgyűlési határozat alapján törölve és beillesztve a 11.5.3 pontba.)

7.12 Határozatok bírósági felülvizsgálata:

A Társaság bármely részvényese kérheti a Társaság szervei által hozott határozatok bírósági felülvizsgálatát arra hivatkozással, hogy a határozat a Gt. vagy más jogszabály vagy az Alapszabály rendelkezéseibe ütközik.

A közgyűlés által hozott határozat bírósági felülvizsgálatát a Társaság Igazgatóságának és Felügyelő Bizottságának bármely tagja is kezdeményezheti.

A jogsértő határozat bírósági felülvizsgálata iránti pert a határozatról való tudomásszerzéstől számított 30 napon belül a Társaság ellen kell megindítani. A határozat meghozatalától számított 90 napos jogvesztő határidő elteltével a határozatot akkor sem lehet megtámadni, ha a perlésre jogosulttal azt nem közölték illetve arról addig nem szerzett tudomást.

Nem illeti meg a keresetindítási jog azt, aki szavazatával a határozat meghozatalához - tévedés, megtévesztés vagy jogellenes fenyegetés esetét kivéve - maga is hozzájárult.

7.13 A részvény sorozathoz fűződő jogok, illetve a Társaság működési formájának megváltoztatása, az alaptőke leszállítása, valamint az egyes részvényfajták, részvényosztályok átalakítása:

7.13.1 (2004. 04. 28.-i közgyűlési határozat alapján törölve)

7.13.2 (2007. 04. 25-i közgyűlési határozat alapján törölve)

7.13.3 A Közgyűlés olyan határozata, amely a Társaság működési formájának zártkörűvé történő megváltoztatására irányul, az alapszabály módosítására irányadó szabályok szerint - az értékpapírokra vonatkozó törvényi rendelkezések figyelembevételével - hozható meg.

7.13.4 Ha a Társaság eltérő részvényfajtába, illetve részvényosztályba tartozó részvényeket hozott forgalomba, a közgyűlésnek az alaptőke leszállításával kapcsolatos határozata - az alaptőke leszállításának a Gt.-ben meghatározott kötelező esztét kivéve - csak akkor hozható meg érvényesen, ha ahhoz az alaptőke leszállításával közvetlenül érintett részvényfajta, részvényosztály jelenlévő részvényesinek többsége külön is hozzájárult. Ennek során a részvényhez fűződő szavazati jog esetleges korlátozására vagy kizárására vonatkozó rendelkezések - ide nem értve a Társaság által megszerzett saját részvényekhez kapcsolódóan kizárt szavazati jogosultságot - nem alkalmazhatók.

7.13.5 A fenti 7.13.4 bekezdésekben említett esetben a közvetlenül érintett részvényesek az említett tárgyban döntést hozó közgyűlésen az adott közgyűlési határozathozatal megelőzően vagy azzal egyidejűleg szavaznak az alaptőke leszállításáról.

7.13.6 (2007. 04. 25-i közgyűlési határozat alapján törölve)

7.14 Egyes részvényesek kötelezettségei:

7.14.1 A Társaság részvényese sem Magyarországon, sem külföldön nem hozhat létre és nem kezelhet illetve nem tarthat fenn a Társaság részvényeivel vagy a Társaság részvényeivé átalakítható más értékpapírokkal kapcsolatban semmiféle letéti rendszert, továbbá ilyennek a fenntartását nem engedélyezheti, kivéve ha a befektetőkkel vagy a letéti rendszer más résztvevőivel szemben a jelen Alapszabály 9. és 13. pontjaiban foglalt rendelkezésekkel lényegében azonos célú és hatású kövctelmények kerülnek kikötésre a letéti rendszerre vonatkozó szerződésben, a feltételekben vagy bármely olyan dokumentumban, amely a letéti rendszerrel kapcsolatban rendelkezéseket tartalmaz.

7.14.2 A jelen Alapszabály alkalmazásában a "letéti rendszer" kifejezés magában foglalja mindazon szerződéses konstrukciót, amely valamely gazdasági társaság részvényeinek vagy részvényévé átalakítható értékpapírjainak oly módon történő tulajdonban tartására vonatkozik, amely

szerint egy letéteményes vagy más személy (elnevezésétől függetlenül) kerül az érintett gazdasági társaság részvénykönyvében részvényesként bejegyzésre olyan módon, hogy a szerződéses konstrukcióban résztvevő befektetők az összesített részvénytulajdon eszmei jogosultjává válnak vagy olyan értékpapírokat vagy igazolásokat kapnak, amelyek a letéteményes vagy más személy tulajdonában álló részvények illetve részvénné átalakítható értékpapírok tekintetében fennálló jogait igazolják. Az Alapszabály előírhatja, hogy a 9. és 13. pontjában foglalt rendelkezések vagy azok egy része a letéteményesre vagy a részvényeket tulajdonában tartó más személyre nem kötelezőek, azzal a feltétellel azonban, hogy ezen letéteményes vagy más személy a jelen Alapszabály 7.14.1 pontjában foglalt rendelkezéseket minden esetben köteles betartani.

(8) RÉSZVÉNYKÖNYV - RÉSZVÉNYIGAZOLÁS

- 8.1. A Társaság részvényeseiről - ideértve az ideiglenes részvény tulajdonosát is - a Társaság Igazgatósága Részvénykönyvet vezet. A Társaság Igazgatósága a részvénykönyv vezetésére elszámolóháznak, központi értéktárnak, befektetési vállalkozásnak vagy pénzügyi intézménynek megbízást adhat. A megbízás tényét és a megbízott személyét a Céglapjában és a Társaság honlapján közzé kell tenni. A Részvénykönyv nyilvántartja a részvényes, illetve a részvényesi meghatalmazott (a továbbiakban együtt: részvényes) – közös tulajdonban álló részvény esetén a közös képviselő – nevét (céget) és lakóhelyét (székhelyét), részvénytulajdonosként a részvényes részvényeinek, ideiglenes részvényeinek darabszámát (tulajdoni részesedésének mértékét), valamint egyéb, törvényben és az Alapszabály 9.3 pontjában meghatározott egyéb adatokat
- 8.2. A részvényes a Részvénykönyvbe betekinthez és annak rá vonatkozó részéről az Igazgatóságtól illetve annak megbízottjától másolatot igényelhet, amelyet a Részvénykönyv vezetője öt napon belül teljesíteni köteles. Az így készített első másolatot (digitális adathordozó esetén kivonatot) térítésmentesen, az esetleges további másolatokat a részvényes költségére bocsátja ki a Társaság. Harmadik személy - a személyiségi jogok védelmére és az adatvédelemre vonatkozó jogszabályok keretei között - a Részvénykönyvbe betekinthez.
- 8.3. A részvényes eltérő rendelkezése hiányában (mely az értékpapír-számlavezetővel kötött szerződésben, az értékpapír-számlavezető általános szerződési feltételeiben vagy üzletszabályzatában is szerepelhet) az értékpapír-számlavezető a részvénykönyv vezetőjének a részvények értékpapírszámlán történő jóváírását követő két munkanapon belül köteles bejelenteni a részvényes nevét (cégnevét), lakcímét (székhelyét), részvénytulajdonosként a részvényes tulajdonában álló részvények, ideiglenes részvények darabszámát (tulajdoni részesedésének mértékét), valamint törvényben meghatározott egyéb adatait.
- 8.4. A részvényesi jogok gyakorlásához a jogosultság megállapítására - az értékpapírokra vonatkozó törvény szerinti - tulajdonosi megfeleltetés útján kerül sor. A részvényesi jogok gyakorlásához nincs szükség tulajdonosi igazolásra. (Gt. 297. § (2))

(9) RÉSZVÉNYEK ÁTRUHÁZÁSA

A. Általános rendelkezések

- 9.1. A dematerializált értékpapír megszerzésére és átruházására kizárólag értékpapírszámlán történő terhelés, illetve jóváírás útján kerülhet sor. Az értékpapír tulajdonosának - az ellenkező bizonyításáig - azt kell tekinteni, akinek számláján az értékpapírt nyilvántartják.
- 9.2. A részvény, illetve az ideiglenes részvény átruházása a Társasággal szemben akkor hatályos, ha az új tulajdonos nevét a Részvénykönyvbe bejegyezték.

B. Részvénykönyvi bejegyzés

9.3 Abban az esetben, ha valamely személynek a Tőkepiaci tv. szerint bejelentési kötelezettsége van, a Társaság abban az esetben teljesíti a részvény megszerzője, a részvényesi meghatalmazott, közös tulajdonban álló értékpapír esetén a közös képviselő Részvénykönyvbe történő bejegyzése tárgyában előterjesztett kérelmet, ha igazolásra kerül a részvénytulajdonos, PSZÁF felé történő bejelentésének és közzétételének megtörténte, továbbá ha benyújtásra kerül az Igazgatóság részére az Igazgatóság megítélése szerint szükséges és elfogadható tájékoztatás (a) a részvény megszerzésének körülményeiről, (b) a részvény megszerzőjének személyéről (természetes személy részvényesek esetén) illetve jogállásáról és tulajdonosi szerkezetéről (jogi személyek vagy más nem jogi személyek esetén). A tájékoztatási kötelezettség körében legalább az alábbi okiratokat kell az Igazgatóság részére benyújtani²:

Törölt: 9.8 pontban meghatározottak

Törölt: 9.8 pont szerinti,

- (i) nem természetes személy részvényesek esetében hiteles cégkivonat vagy más ezzel egyenértékű hivatalos okirat, amely igazolja a részvényes jogszerű létét és tulajdonosi szerkezetét,
- (ii) a részvényes nyilatkozatát, amely igazolja, hogy (a) a részvényes a Részvénykönyvbe bejegyzendő részvény tényleges tulajdonosa, (b) a részvény tekintetében nincs a szavazati jogok gyakorlását érintő megállapodás, és (c) amely nyilatkozat nem természetes személy részvényesek esetében a Társaság számára kielégítően részletes információt tartalmaz a részvényes azon saját részvényeseinek, tagjainak illetve bármely más érdekeltéssel rendelkezők nevére, székhelyére és tulajdonosi szerkezetére vonatkozóan, akik ezen részvényes alaptőkéjének vagy szavazatainak 20 (húsz) vagy ennél több százalékával rendelkeznek ezen részvényes köz(tag)gyűlésén. A részvényes társaságában a szavazatok legalább 20 százalékával rendelkező tagról is be kell nyújtani az Igazgatóság részére a tag hiteles cégkivonatát, vagy más ezzel egyenértékű hivatalos okiratot, továbbá a tájékoztatási kötelezettség az ezen társaságban legalább 20 százalékos részesedéssel, illetve szavazati joggal rendelkező tagokra is vonatkozik;
- (iii) a részvényes nyilatkozatát, amely szerint a részvényes kötelezettséget vállal arra, hogy a Társaság Igazgatóságát késedelem nélkül értesíti a Részvénykönyvbe történő bejegyzés iránti első kérelem benyújtását követően a részvény tekintetében a szavazati jogok gyakorlását érintő bármely megállapodás megkötéséről;
- (iv) nyilatkozatot arról, hogy a részvényes az Igazgatóságot a saját tulajdonosi struktúrájában bekövetkező mindenemű változásról késedelem nélkül tájékoztatja, feltéve, hogy a változás azt credményezi, hogy valamely tagja vagy részvényese - közvetlenül vagy közvetve - az alaptőke vagy a szavazati jogok legalább 20%-át (húsz százalék) megszerzi, vagy egyébként ellenőrzi.

A részvénykönyvi bejegyzés iránti kérelemnek minden esetben tartalmaznia kell a részvényes kifejezett hozzájárulását ahhoz, hogy a részvénykönyvi bejegyzés törlésre kerüljön, ha az általa adott nyilatkozat - akár a kérelmezéskor, akár később - lényegesen valótlannak, csalárdnak vagy félrevezetőnek bizonyul.

9.4 (2003. 04. 28.-i közgyűlési határozat alapján a törzsrészvények dematerializációjára tekintettel törölve)

9.5 (2003. 04. 28.-i közgyűlési határozat alapján a törzsrészvények dematerializációjára tekintettel törölve)

9.6 A Társaság az értesítéseit a Részvénykönyvbe bejegyzett részvénytulajdonos(ok) vagy részvényesi meghatalmazott - közös tulajdonban álló részvény esetén a közös képviselő - részére és a Részvénykönyvben feltüntetett címre küldi meg, és nem vállal felelősséget azért, ha a tényleges tulajdoni állapot a Részvénykönyvben feltüntetett állapottól eltér.

9.7 (a) A Társaság jogosult megtagadni a részvényes vagy részvényesi meghatalmazott részvénykönyvi

Formázott: Magyar

³ A 2009. április 28-i éves közgyűlés határozata alapján módosított szöveg.

Formázott: Magyar

bejegyzése iránti kérelem teljesítését, illetve az Igazgatóság - a részvényes hozzájáruló nyilatkozatának hiánya esetén is - jogosult a bejegyzett részvényest vagy részvényesi meghatalmazottat a Részvénykönyvből törölni, ha (i) elmulasztja azoknak a 9.3. pontban meghatározott dokumentumoknak, igazolásoknak és nyilatkozatoknak az átadását, amelyek átadására a jelen Alapszabály szerint köteles, vagy (ii) elmulasztja a Tőkepiaci tv.-ben meghatározott befolyásszerzést bejelenteni és közzétenni, illetve azt nem a Tőkepiaci tv. szerinti sikeres nyilvános vételi ajánlati eljárás eredményeképpen szerezte meg, vagy (iii) a kérelem olvashatlan vagy értelmezhetetlen információkat tartalmaz. A lényegesen valótlan, csalárd vagy félrevezető nyilatkozat alapján eszközölt részvénykönyvi bejegyzés semmis és az Igazgatóság által törölhető.⁴

(b) Nem gyakorolhatja a Társaság vonatkozásában a részvényesi jogait (ideértve különösen, de nem kizárólag a szavazati valamint az osztalékjogot) az, (i) aki részéről a részvény(ek) megszerzése vagy tulajdonban tartása a hatályos jogszabályok rendelkezéseibe ütközik, ideértve a befolyásszerzéssel kapcsolatos bejelentési és közzétételi kötelezettség elmulasztását is, továbbá (ii) akinek a részvénytulajdona a Társaság Részvénykönyvébe nem került bejegyzésre, vagy az a bejegyzést követően törlésre került. Ha az Igazgatóság az igazolások hiánya vagy nem megfelelése miatt a részvényest törli a Részvénykönyvből, akkor az a közgyűlési határozat, amelynek a meghozatalában a részvényes is részt vett, csak akkor marad érvényes határozat, ha az annak meghozatalához szükséges szavazattöbbség a törölt részvényes szavazata nélkül is megvolt.

(c) A részvényes mindazon veszteségért és kárért felelősséggel tartozik, amelyeket a Társaságnak vagy bármely más részvényeseknek azáltal okozott, hogy a Részvénykönyvbe történő bejegyzés iránti kérelemmel összefüggésben lényegesen valótlan, csalárd vagy félrevezető információkat, igazolásokat vagy nyilatkozatot adott, vagy a 9. pontban foglalt kötelezettségeit lényegesen megszegte.⁵

C. A befolyásszerzés közzététele és a Társaság tájékoztatása - Értékhatárok

(A 2009.04.28-i éves közgyűlési határozat alapján törölve.)

(10) CÉGJEGYZÉS

Az alábbi személyek jogosultak arra, hogy a Társaság előnyomott, nyomtatott vagy frott cégneve alá a saját nevüket aláírják, és ezzel a Társaságot jogosítsák vagy kötelezzék:

- a Társaság nevében a vezérigazgató **önállóan**,
- az Igazgatóság bármely két tagja **együttesen**,
- az Igazgatóság bármely tagja a Társaságnak egy, az Igazgatóság által aláírási joggal felruházott munkavállalójával **együttesen**,
- a Társaságnak az Igazgatóság által aláírási joggal felruházott bármely két munkavállalója **együttesen**.

(11) A KÖZGYŰLÉS

- 11.1 A közgyűlés a Társaság legfőbb szerve, amely a részvényesek összességéből áll.
- 11.2 A Társaság minden üzleti év április 30. napjáig évi rendes közgyűlést tart, amelynek tárgya (az esetleges egyéb napirendi pontok mellett) az alábbi:
  - 11.2.1 az Igazgatóság jelentése a Társaság előző üzleti évre vonatkozó számviteli törvény szerinti

⁴ A 2009. április 28-i éves közgyűlés határozata alapján módosított szöveg.

⁵ A 2009. április 28-i éves közgyűlés határozata a korábban 9.10 pont alatt található rendelkezést áthelyezte a 9.7 (c) pontba.

Törölt: 9.8 pontban frott értékhatárt meghaladó mértékű

Törölt: a 13.10 pontban foglalt

Törölt: 9.8 - (a) Minden személy, különösen természetes személy, társaság, cég, egyesület, szervezet, alapítvány, ügynökség, önkormányzat, vagy más formában létrejött szerveződés függetlenül attól, hogy jogi személyiséggel rendelkezik-e vagy sem (a továbbiakban: "személyek"), amely a Társaságban közvetlenül vagy közvetlen 5%-os (öt százalékos) mértékű elérést, majd ezt követően az 50%-os (ötven százalékos) befolyás eléréséig minden további 5-tel (öttel) osztható százalékos mértékű elérést, az 50%-os (ötven százalékos) befolyás elérését követően pedig 75%-os (hetvenöt százalékos), 80%-os (nyolcvan százalékos), 85%-os (nyolcvanöt százalékos), illetve 90%-os (kilencven százalékos) befolyást szerzett (beleértve a befolyás bármely letéti rendszer útján történő megszerzését is), illetve a 90%-os befolyás elérését követően minden újabb egyszázalékos növekedés esetében, a befolyásszerzést köteles a Társaság igazgatóságának és a PSZÁF-nak a szerzést követően két naptári napon belül bejelenteni továbbá egyidejűleg kezdeményezni a bejelentés közzétételét. Bejelentési és közzétételi kötelezettség áll fenn minden olyan megállapodás esetében is, amelynek alapján a befolyás növekedésére vagy csökkenésére csak a megállapodásban meghatározott későbbi időpontban vagy feltételtől függően kerül sor. A bejelentésnek tartalmaznia kell a befolyás változásában érintett személyek, illetőleg az összehangolt eljáró személyek megnevezését, székhelyét (lakóhelyét), cégjegyzékszámát, az elért ... [2]

Törölt: D. Fogalom meghatározások¶
¶
9.12. A jelen Alapszabály 9. és 13. pontjaiban foglalt rendelkezések alkalmazásában:¶
- - ¶ ... [3]

Formázott: Magyar

Formázott: Magyar

Formázott: Magyar

Formázott: Betűtípus: 8 pt, Magyar

beszámolójáról;

11.2.2 az Igazgatóság jelentése a felelős vállalatirányítási gyakorlatról és arról, hogy a Társaság milyen eltérésekkel alkalmazta a Budapesti Értéktőzsde Felelős Társaságirányítási Ajánlásait⁶;

Törölt: Vállalatirányítási

11.2.3 a Felügyelő Bizottság jelentése a számviteli törvény szerinti beszámolóról, ideértve az adózott eredmény felhasználására vonatkozó javaslatot is;

11.2.4 a könyvvizsgáló jelentése számviteli törvény szerinti beszámolóról, ideértve az adózott eredmény felhasználására vonatkozó javaslatot is;

11.2.5 a számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadása, ideértve az adózott eredmény felhasználására vonatkozó döntést is;

11.2.6 a választott tisztségviselők díjazásának megállapítása.

11.3 Az évi rendes közgyűlést az Igazgatóság hívja össze, ha a Gt. másképp nem rendelkezik. A közgyűlés helyét, idejét és napirendjét a közgyűlés összehívója határozza meg.

11.4 Az Igazgatóság bármikor jogosult, a Gt. valamint az Alapszabály rendelkezései szerint erre jogosultak kérelmére pedig köteles rendkívüli közgyűlést összehívni. A közgyűlést össze kell hívni, ha azt a szavazatok legalább öt százalékával rendelkező részvényesek - az ok és a cél megjelölésével - kéri. A Gt.-ben meghatározott esetben a közgyűlést jogosult összehívni a Felügyelő Bizottság illetve a Cégbíróság.

A könyvvizsgáló a Gt. 44. § (2) bekezdésében meghatározott esetben köteles a közgyűlés összehívását kezdeményezni. Ha a közgyűlés összehívására nem kerül sor, illetve a jogszabályok által megkívánt döntéseket nem hozza meg, a könyvvizsgáló erről a Társaság törvényességi felügyeletét ellátó cégbíróságot értesíti.

Ha az alaptőke felemelésével kapcsolatos cégbírósági eljárás van függőben és a felemelt alaptőkét lejegyzők a lejegyzett részvényekkel kapcsolatos szavazati jogukat a cégbírósági bejegyzés függőben léte miatt még nem gyakorolhatják, közgyűlés csak rendkívüli ok esetén hívható össze. Az ilyen rendkívüli közgyűlés csak a rendkívüli ok által indokolt napirendi kérdésekben tárgyalhat és hozhat döntést.

11.5 A közgyűlés összehívását a közgyűlés kezdő napját legalább 30 nappal megelőzően a Társaság hirdetményeinek közzétételére vonatkozó módon a Társaság honlapján kell közzétenni. A Társaság azokat a részvényeseket, akik ezt kívánják, a közgyűlés összehívásáról elektronikus úton is értesíti. Ha a Társaság részvényeire tett nyilvános vételi ajánlattal kapcsolatos részvényesi állásfoglalás miatt vagy az eredményes, nyilvános vételi ajánlattételi eljárást követően a befolyásszerző kezdeményezésére rendkívüli közgyűlés összehívására kerül sor, a közgyűlést annak kezdőnapját legalább tizenöt nappal megelőzően kell összehívni.

11.5.1 A közgyűlésre az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság tagjainak, valamint a könyvvizsgálónak külön meghívót is kell küldeni.

- 11.5.2 A közgyűlési hirdetményben meg kell jelölni a Társaság cégnevét és székhelyét, a közgyűlés helyét, napját, időpontját és a közgyűlés napirendjét, a közgyűlés megtartásának módját, a szavazati jog gyakorlásának az Alapszabályban rögzített feltételeit, valamint a közgyűlés határozatképtelensége esetére megismételt közgyűlés helyét és idejét. A nem határozatképes és a megismételt közgyűlés között legfeljebb huszonegy nap telhet el. A határozatlanképtelenség esetére megismételt közgyűlés a határozatképtelen közgyűléssel azonos napon is tartható.
- 11.5.3 A szavazatok legalább egy százalékával rendelkező részvényesek, - az ok megjelölésével - legkésőbb a hirdetmény megjelenésétől számított nyolc napon belül írásban kérhetik az Igazgatóságtól, hogy valamely kérdést tűzzön a közgyűlés napirendjére. [Gt. 217. § és 300. § (1)] A Társaság Igazgatósága köteles a kérést véleményezni, s az ezzel kapcsolatos döntéséről a napirendi pontok kiegészítésére vonatkozó közzétételével nyolc napon belül tájékoztatni a piaci szereplőket. Ha a Társaság Igazgatósága a részvényesek kérését elutasítja, az Igazgatóság az erre vonatkozó tájékoztatását teszi közzé, az elutasítás indokainak ismertetésével együtt.
- 11.5.4 Az újabb közgyűlés összehívására vonatkozó határozat kivételével csak olyan ügyekre vonatkozóan hozható érvényes határozat, amelyet feltüntettek a közgyűlésre szóló meghívó napirendjében.
- 11.5.5 A közgyűlési meghívó napirendi pontjai között nem szereplő ügyeket a közgyűlés csak akkor tárgyalhatja meg és ilyen ügyekben a közgyűlés csak akkor hozhat döntést, ha valamennyi részvényes jelen van, és ahhoz egyhangúlag hozzájárul.
- 11.5.6 A közgyűlési hirdetménynek tartalmaznia kell azt a tájékoztatást, hogy a részvényeseknek a közgyűlési részvételre és szavazásra jogukban áll képviselőt állítani. A képviselő lehet nem részvényes is.
- 11.6 A Társaság a számviteli törvény szerinti beszámolóinak és az Igazgatóság, valamint a Felügyelő Bizottság jelentésének lényeges adatait, valamint a napirenden szereplő ügyekkel kapcsolatos előterjesztések összefoglalóját és a határozati javaslatokat a Társaság honlapján a közgyűlést megelőzően legalább tizenöt nappal nyilvánosságra hozza. (Gt. 304.§(1) .
- 11.7 Azon ügyek kivételével (melyek a 12.1. d/ii és y/i pontokban felsorolt ügyek lehetnek), amelyekben az érvényes határozathozatalhoz a 12.1 pontban meghatározott szavazati arányokból következően magasabb létszám szükséges, a közgyűlés határozatképes, ha a szavazásra jogosító részvények által megtestesített szavazatok több mint felét képviselő részvényesek személyesen vagy képviselő útján a közgyűlésen megjelentek és részvényesi vagy képviselői minőségüket megfelelően igazolták. A közgyűlés egy alkalommal felfüggeszhető. Ha a közgyűlést felfüggesztik, azt harminc napon belül folytatni kell.
- 11.8 Határozatképtelenség esetén a közgyűlést meg kell ismételni a 11.5.2 pontban meghatározottak szerint. A megismételt közgyűlés az eredeti közgyűlés napirendjén szereplő ügyekben - azon ügyek kivételével (mely a 12.1 pontokban felsorolt bármely ügy lehet), amelyekben adott esetben az érvényes határozathozatalhoz a 12.1 pontban meghatározott szavazati arányokból következően magasabb létszám szükséges - határozatképes, ha a Társaság által kibocsátott szavazásra jogosító részvények által megtestesített szavazatok több mint 20%-át (húsz százalék) képviselő részvényesek személyesen vagy képviselő útján a közgyűlésen megjelentek és részvényesi vagy képviselői minőségüket megfelelően igazolták.
- 11.9 A közgyűlést az Igazgatóság elnöke vagy az Igazgatóság által előzetesen felkért más személy vezeti. A közgyűlés elnökének személyét a közgyűlésnek még a napirendi pontok érdemi tárgyalása előtt el kell fogadnia, s amíg ez nem történik meg, a közgyűlés a napirendi pontok tekintetében érdemi döntést nem hozhat.
- (12) **A KÖZGYŰLÉS HATÁSKÖRE:**

12.1 A közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartoznak az alábbi kérdések:

- (a) az Alapszabály megállapítása és - ha a Gt. illetve a jelen Alapszabály másként nem rendelkezik - módosítása (a jelenlévők háromnegyedes többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 20%-a + 1 szavazata, kivéve azokat a kérdéseket, amelyekkel kapcsolatos döntéshozatalhoz az Alapszabály szigorúbb szavazati arányt ír elő);
- (b) döntés a Társaság működési formájának megváltoztatásáról (a jelenlévők kilencven százalékos többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 45%-a + 1 szavazat);
- (c) a Társaság átalakulásának és jogutód nélküli megszűnésének elhatározása (a jelenlévők kilencven százalékos többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 45%-a + 1 szavazat);
- (d) (i) az Igazgatóság tagjának, a Felügyelő Bizottság tagjának, az audit bizottság tagjának és a könyvvizsgálónak a megválasztása, visszahívása, díjazásuk megállapítása (a megválasztáshoz és a díjazás megállapításához a jelenlévők egyszerű többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 20%-a + 1 szavazat; (ii) igazgatósági tag visszahívásához a jelenlévők egyszerű többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 35%-a + 1 szavazat [Gt. 295. § (2), 234. § (1)(2) és 235. § alapján]; (iii) felügyelő bizottsági tag, audit bizottsági tag és a könyvvizsgáló visszahívásához a jelenlévők háromnegyedes többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 35%-a + 1 szavazat);
- (e) a számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadása, ideértve az adózott eredmény felhasználására vonatkozó döntést is (egyszerű többség, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 20%-a + 1 szavazat);
- (f) döntés - ha a Gt. vagy az Alapszabály másképp nem rendelkezik - osztalékfelvétel fizetéséről (egyszerű többség, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 20%-a + 1 szavazat);
- (g) nem kötelező döntés az Igazgatóság tagjai, a Felügyelő Bizottság tagjai, valamint a vezető állású munkavállalók hosszú távú díjazásának és ösztönzési rendszerének irányelveiről, keretéről [Gt. 302. § c)]; döntés a felelős vállalatirányítási jelentés elfogadásáról (Gt. 312. § (2)); (a jelenlévők egyszerű többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 20%-a + 1 szavazat);
- (h) (2007. 04. 25-i közgyűlési határozat alapján törölve)
- (i) az egyes részvénytársaságokhoz fűződő jogok megváltoztatása, illetve az egyes részvényfajták, osztályok átalakítása (a jelenlévők háromnegyedes többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 20%-a + 1 szavazat);
- (j) döntés - ha a Gt. vagy az Alapszabály másképp nem rendelkezik - átváltoztatható vagy jegyzési jogot biztosító kötvény kibocsátásáról (egyszerű többség, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 20%-a + 1 szavazat);
- (k) döntés - kivéve ha a részvények megszerzésére a Társaságot közvetlenül fenyegető, súlyos károsodás elkerülése érdekében kerül sor, vagy ha a Gt. másképp nem rendelkezik - a saját részvény megszerzéséről, továbbá az Igazgatóság felhatalmazása saját részvény megszerzésére (egyszerű többség, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 20%-a + 1 szavazat)⁷;

Törölt: a saját részvényre kapott nyilvános vételi ajánlat elfogadásáról,

⁷ A 2009. április 28-i éves közgyűlés határozata alapján módosított szöveg.

Formázott: Magyar

- (l) döntés a Társaság részvényeinek tőzsdei (i) bevezetéséről és (ii) kivételéről (a jelenlévők háromnegyedes többsége, de bevezetés esetén legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 20%-a + 1 szavazat, kivétel esetén legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 35%-a + 1 szavazat);
- (m) a kereskedelmi ügyletek kivételével bármely pénzügyi döntés meghozatala, amelynek egy évre vetített pénzügyi kihatása a Társaság legutolsó auditált mérleg szerinti saját vagyonának tizenöt százalékát (15%) meghaladó értékű kiadásra, kölcsönfelvételre, garanciavállalásra vagy más pénzügyi kötelezettség vállalására vonatkozik (egyszerű többség, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 20%-a + 1 szavazat);
- (n) döntés minden beruházásról, befektetésről, lízingsről, amelynek egy évre vetített pénzügyi kihatása a Társaság legutolsó auditált mérleg szerinti saját vagyonának huszonöt százalékát (25%) eléri vagy meghaladja (egyszerű többség, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 20%-a + 1 szavazat);
- (o) döntés más társaság megszerzéséről, vagy alaptőkéje/törzstőkéje egy részének megszerzéséről, és/vagy bármilyen társaság alapításáról, ha bármelyik ügylet egy évre vetített pénzügyi kihatása a Társaság legutolsó auditált mérleg szerinti saját vagyonának harminc százalékát (30%) eléri vagy meghaladja (egyszerű többség, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 20%-a + 1 szavazat);
- (p) döntés, amelynek következményeként egy vagy több lépésben a Társaság kutatás-fejlesztési illetve gyártási tevékenysége Magyarországon alapvetően leépítésre kerülhet (a jelenlévők kilencven százalékos többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 45%-a + 1 szavazat);
- (q) a Társaság nevének a megváltoztatására, vagy a Társaság bejegyzett cégnevénck és/vagy kereskedelmi nevének bármely megváltoztatására vonatkozó döntések (a jelenlévők kilencven százalékos többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 45%-a + 1 szavazat); A cégnév egyszerű szótöbbséggel történő módosítását a részvényesek kizárják. (Gt. 18.§ (2))
- (r) a Társaság bejegyzett székhelyének megváltoztatásával kapcsolatos döntések (a jelenlévők kilencven százalékos többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 45%-a + 1 szavazat); A székhely, telephelyek és fióktelepek egyszerű szótöbbséggel történő módosítását a részvényesek kizárják. (Gt. 18.§ (2))
- (s) döntés a Társaság alábbi tevékenységeinek megszüntetése és/vagy a cégjegyzékből való törlése kérdésében a TEÁOR ~~08~~ besorolás figyelembevételével a ~~(21.10)~~ Gyógyszeralapanyag-gyártás; ~~(21.20)~~ Gyógyszerkészítmény gyártása; ~~(20.13)~~ Szerveetlen vegyi alapanyag gyártása ~~(20.14)~~ Szerves vegyi alapanyag gyártása (a jelenlévők kilencven százalékos többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 45%-a + 1 szavazat). A tevékenységi körök egyszerű szótöbbséggel történő módosítását a részvényesek kizárják. (Gt. 18.§ (2))⁸
- (t) döntés minden olyan kérdésben, amit a Gt. vagy az Alapszabály a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe utal (egyszerű többség, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 20%-a + 1 szavazat, ha a Gt. vagy az Alapszabály másként nem rendelkezik).
- (u) döntés - ha a Gt. másképp nem rendelkezik - az alaptőke felemeléséről (a jelenlévők háromnegyedes többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 20%-a +

Törölt: 03

Törölt: 24.41

Törölt: 24.42

Törölt: 24.13

Törölt: Egyéb s

Törölt: 24.14

Törölt: Egyéb s

Formázott: Magyar

Formázott: Magyar

⁸ A 2009. április 28-i éves közgyűlés határozata alapján módosított szöveg.

1 szavazat);

- (v) döntés - ha a Gt. másképp nem rendelkezik - az alaptőke leszállításáról (a jelenlevők háromnegyedes többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 35%-a + 1 szavazat);
- (w) döntés a jegyzési elsőbbségi jog gyakorlásának kizárásáról (a jelenlevők háromnegyedes többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 35%-a + 1 szavazat);
- (x) (2009.04.28-i éves közgyűlési határozat alapján törölve.)
- (y) ha bármelyik évben négy vagy több igazgatósági illetve három vagy több felügyelő bizottsági tag kerül visszahívásra, a negyedik és az azt követő igazgatósági illetve a harmadik és az azt követő felügyelő bizottsági tag(ok) visszahívása (i) igazgatósági tag visszahívása esetén a jelenlevők egyszerű többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 45%-a + 1 szavazat [Gt. 295. § (2)]; (ii) felügyelő bizottsági tag visszahívása esetén a jelenlevők kilencven százalékos többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 45%-a + 1 szavazat).

Törölt: a nyilvános vételi ajánlatról történt tudomásszerzését követően, döntés az eljárás megzavarására alkalmas lépésről - így döntés az alaptőke felvételéről, döntés a saját részvények megszerzéséről (a jelenlevők háromnegyedes többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 20%-a + 1 szavazat);

- 12.2 A közgyűlés a kizárólagos hatáskörébe tartozó kérdésekben a 12.1 pontban meghatározott szavazati aránnyal dönt.
- 12.3 A közgyűlés csak abban az esetben hozhat a részvények tőzsdéi kivezetését eredményező döntést, ha bármely befektető(k) előzetesen kötelezettséget vállal(nak) arra, hogy a mindenkor hatályos tőzsdéi szabályoknak megfelelő, a részvények kivezetéséhez kapcsolódó vételi ajánlatot tesz(nek) azon részvények megvásárlására, melyek tulajdonosai a vételi ajánlat érvényességének ideje alatt részvényeik eladása mellett döntenek.

13. A SZAVAZATI JOG GYAKORLÁSA

A. Általános rendelkezések

- 13.1 A Társaság által kezdeményezett tulajdonosi megfeleltetés, továbbá képviselő esetén a meghatalmazás alapján az Igazgatóság szavazólapot vagy ezzel egyenértékű, szavazásra jogosító igazolást (továbbiakban: "szavazólap") ad ki. A közgyűlésen a részvényesi jogokat a szavazólap alapján lehet gyakorolni. A szavazólap tartalmazza a részvényes vagy a részvényesi meghatalmazott nevét és szavazatának számát.

Szavazólapot a Társaság csak annak a részvényesnek vagy részvényesi meghatalmazottnak ad ki, akit a Részvénykönyv részvénytulajdonosként vagy részvényesi meghatalmazottként - közös tulajdonban álló részvény esetén közös képviselőként - tüntet fel.

A közgyűlésen részt venni szándékozó részvényes, illetve részvényesi meghatalmazott nevét a közgyűlés kezdő napját megelőző hetedik munkanapig kell a részvénykönyvbe bejegyezni. [Gt. 304. § (2) alapján]

A Társaság által kezdeményezett tulajdonosi megfeleltetés esetén, ha az részvénykönyv-lezáráshoz kapcsolódik, a részvénykönyv vezetője a részvénykönyvben szereplő, a tulajdonosi megfeleltetés időpontjában hatályos valamennyi adatot törli, és ezzel egyidejűleg a tulajdonosi megfeleltetés eredményének megfelelő adatokat a részvénykönyvbe bejegyezi. [Gt. 297. § (3)]

A közgyűléssel kapcsolatos tulajdonosi megfeleltetés fordulónapja kizárólag a közgyűlést megelőző 7. és 5. tőzsdénapi közötti időszakra eshet azzal, hogy ez az időpont a közgyűlés kezdő napját megelőző hetedik munkanapnál nem lehet korábbi. [Gt. 304. § (2) miatt] A közgyűlésen tagsági jogait az gyakorolhatja, aki a tulajdonosi megfeleltetés fordulónapján a részvény tulajdonosa, és akinek nevét -

lezárásának időpontjában - a részvénykönyv tartalmazza. [Gt. 304. § (3)] A részvényesi jogok gyakorlásához nincs szükség tulajdonosi igazolásra. [Gt. 297. § (2)]

A részvénykönyv lezárása nem korlátozza a részvénykönyvbe bejegyzett személy jogát részvényeinek a részvénykönyv lezárását követő átruházásában. A részvénynek a közgyűlés kezdő napját megelőző átruházása nem zárja ki a részvénykönyvbe bejegyzett személynek azt a jogát, hogy a közgyűlésen részt vegyen és az őt mint részvényest megillető jogokat gyakorolja. [Gt. 304. § (3)]

- 13.2 A 13.8 pontban foglalt feltételekkel minden 1,000 Ft névértékű részvény egy szavazatra jogosít.
- 13.3 Nem gyakorolhatja szavazati jogát a részvényes, amíg az esedékes pénzbeli hozzájárulását nem teljesítette.
- 13.4 A részvényesek a közgyűlési jogaikat meghatalmazott képviselő útján is gyakorolhatják. A képviselők közokirat vagy teljes bizonyító erejű magánokirati formában kiállított meghatalmazásnak a Társaság részére - a közgyűlési hirdetményben megjelölt időben és helyen - történő átadása esetén jogosultak a szavazólapon átvételére.

A képviseleti meghatalmazás érvényessége egy közgyűlésre vagy meghatározott időre, de legfeljebb tizenkét (12) hónapra szól, és kiterjed a felfüggesztett közgyűlés folytatására és a határozatképtelenség miatt ismételt összehívott közgyűlésre is. A Társaság Igazgatóságának tagja, a Társaság Felügyelő Bizottságának tagja, a cégvezető, a Társaság vezető állású munkavállalója valamint a Társaság könyvvizsgálója nem lehet meghatalmazott képviselő.

- 13.5 Amennyiben a szavazás szavazólappal történik, az Igazgatóság a szavazati joggal rendelkező részvényesnek (illetve meghatalmazott képviselőjének) annyi szavazólapot ad ki, ahány kérdésben a közgyűlési napirend szerint szavazni kell.

A szavazólapon

- a Társaság cégnevét, a részvény fajtáját,
- a részvényes nevét,
- a közgyűlés időpontját,
- a szavazatok számát és
- az "igen", "nem" illetve "tartózkodás" egyértelmű jelölésére vonatkozó rovatokat

kell feltüntetni.

Az érvényes határozat meghozatalához a leadott szavazatok lehet figyelembe venni és csak abban az esetben, ha az "igen", "nem" vagy "tartózkodás" (de ezek közül csakis az egyik) egyértelműen megállapítható a szavazólapon alapján. A "tartózkodás" leadott szavazatnak számít. A határozati javaslat megszavazása tekintetében csak az "igen" szavazatok vehetők figyelembe.

A közgyűlésen a szavazásra a szavazólapoknak a szavazatszámológó részére történő átadásával kerül sor.

Az Igazgatóság a szavazatszámolás más módját (pl. számítógépes szavazatszámolás) is meghatározhatja. A szavazás más módon történő végrehajtása esetén a fenti információk rögzítését megfelelően biztosítani kell.

- 13.6 A szavazatok megszámlálására a közgyűlés megkezdésekor háromtagú szavazatszámológó bizottságot kell választani. A szavazatszámológó bizottság összetételére a közgyűlés elnöke tesz javaslatot, de a szavazatszámológó bizottságba a közgyűlés elnöke nem választható.
- 13.7 A szavazás eredményéről a szavazatszámológó bizottság - valamennyi tagja által aláírt - írásbeli

jelentést készít. A jelentést a közgyűlési jegyzőkönyvhöz csatolni kell.

B. A szavazati jog korlátai

- 13.8 A közgyűlésen a részvényes saját maga javára vagy más részvényes képviselőjeként, egyedül vagy más kapcsolt személlyel (személyekkel) együtt, nem jogosult a közgyűlésen jelen lévő illetve képviselt részvényesek által képviselt szavazati jogok 25%-át (huszonöt százalék) meghaladó mértékben szavazati jogot gyakorolni.⁹

Törölt: - a 13.9 pontban meghatározott eset kivételével -

C.

- 13.9 ~~(A 2009.04.28-i éves közgyűlési határozat alapján törölve.)~~

Törölt: A szavazati jog helyreállítását

Törölt: Az Alapszabálynak a szavazati jogot - a 13.8 pont szerint - korlátozó rendelkezése hatályát veszti az értékpapírokra vonatkozó külön törvényben foglaltak alapján az abban meghatározott vételi ajánlata vonatkozó eljárás lezárásakor, ha vételi ajánlat útján a részvénytársaságban hetvenöt százalékot elérő befolyás megszerzésére került sor.

(14) AZ IGAZGATÓSÁG

- 14.1 Az Igazgatóság a Társaság ügyvezető szerve. Képviseli a Társaságot harmadik személyekkel szemben, bíróságok és más hatóságok előtt, kialakítja és irányítja a Társaság munkaszervezetét és gyakorolja a munkáltatói jogokat a vezérigazgató felett. Az Igazgatóság legalább 3 (három) és legfeljebb 11 (tizenegy) tagból áll. A Társaság első Igazgatóságának tagjait az alapítók jelölik ki az alapító okiratban a kijelöléstől számított 1 (egy) évi időtartamra. Ezt követően a közgyűlés az Igazgatóság tagjait esetenként határozott időre, de legfeljebb 5 évre választja.

Az Igazgatóság tagjainak nevét és adatait a jelen Alapszabály 1. sz. Függeléke tartalmazza.

- 14.2 Az Igazgatóság elnökét és helyettes elnökét az Igazgatóság tagjai választják meg maguk közül. Az Igazgatóság első elnökének megbízatása a Társaság első Igazgatósága megbízatásának időtartamára szól. Ezt követően az Igazgatóság elnökét az Igazgatóság által meghatározott időtartamra választja az Igazgatóság. Az Igazgatóság e megbízást bármikor visszavonhatja. Ha az Igazgatóság elnökének vagy helyettes elnökének bármely okból megszűnik igazgatósági tagsága, akkor megszűnik igazgatósági elnöki vagy helyettes elnöki tisztsége is. Az Igazgatóság a Társaság üzleti tevékenységét a jelen Alapszabály, a közgyűlés határozatai és a mindenkor hatályos jogszabályok szerint irányítja. Az Igazgatóság tagjainak díjazását a közgyűlés állapítja meg.

- 14.3 Az Igazgatóság összehívása és eljárási rendje

- 14.3.1 Az Igazgatóság évente legalább négy rendes ülést tart. Az Igazgatóság elnöke tűzi ki belátása szerint az ilyen ülés helyét, napját, óráját és napirendjét azzal, hogy az érdekelteket erről legkésőbb nyolc (8) nappal korábban kell értesíteni. Az igazgatósági ülésre történő meghívást írásban kell eszközölni.
- 14.3.2 Az Igazgatóság elnöke, akadályoztatása esetén helyettes elnöke, összehívja az Igazgatóság üléseit akkor is, ha azt az ügyvezetéssel megbízott vezérigazgató vagy bármely két igazgatósági tag együttesen kéri. Az Igazgatóság ülésén az Igazgatóság elnöke vagy annak akadályoztatása esetén a helyettes elnök elnököl és látja el az elnök feladatkörét.
- 14.3.3 Ha az Igazgatóság elnöke vagy helyettes elnöke nincs jelen az Igazgatóság ülésén, a jelenlévő igazgatósági tagok maguk közül választanak egy személyt az ülés elnökévé.
- 14.3.4 Az Igazgatóság érdemi határozatának meghozatalához megkívánt határozatképességhez az Igazgatóság mindenkori létszámának kétharmada, de minimum három igazgatósági tag jelenléte szükséges. Az Igazgatóság teljes létszáma az Igazgatóság adott időben hivatalban lévő tagjainak számát jelenti.

Formázott: Magyar

Formázott: Magyar

⁹ ~~A 2009. április 28-i éves közgyűlés határozata alapján módosított szöveg.~~

14.3.5 Ha az első összehívás esetén a határozatképességhez szükséges létszám nincs jelen, az elnök új igazgatósági ülést hív össze három napon belüli időpontra. Az ilyen későbbi ülésen az akkor hivatalban lévő igazgatók többségének, de legalább három igazgatósági tagnak a jelenléte szükséges a határozatképességhez.

14.3.6 Ha az Igazgatóság tagjainak száma három alá csökkenne, rendkívüli közgyűlést kell összehívni az új igazgatók megválasztása céljából.

14.4 Az Igazgatóság hatáskörébe tartozik:

- (a) a Gt.-ben meghatározott eseteket kivéve a Társaság rendes és rendkívüli közgyűlésének összehívása;
- (b) a jelen Alapszabály 12. pontjában meghatározott ügyekre vonatkozó javaslat elkészítése, elfogadása és közgyűlés elé terjesztése;
- (c) az ügyvezetésre, a Társaság vagyoni helyzetére és üzletpolitikájára vonatkozó jelentés elkészítése és a jelentésnek évente egyszer az évi rendes közgyűlés, három havonta pedig a Felügyelő Bizottság elé terjesztése;
- (d) döntés a Társaság éves és középtávú tervéről, amelynek végrehajtása a Társaság operatív vezetésének feladata;
- (e) (i) bármely, az éves tervben nem szereplő pénzügyi döntés meghozatala, (a kereskedelmi ügyletek kivételével), amely a Társaság legutolsó auditált mérleg szerinti saját vagyonának két százalékát (2%) meghaladó, de tizenöt százalékát (15%) el nem érő értékű kiadásra, kölcsönfelvételre, garanciavállalásra vagy más pénzügyi kötelezettség vállalására vonatkozik;

(ii) döntés az éves tervben nem szereplő minden beruházásról, befektetésről, lízingről, amelynek egy éves pénzügyi kihatása a Társaság legutolsó auditált mérleg szerinti saját vagyonának két százalékát (2%) meghaladja, de huszonöt százalékát (25%) nem éri el;
- (f) döntés más társaság megszerzéséről, vagy alaptőkéje/törzstőkéje egy részének megszerzéséről, és/vagy bármilyen társaság alapításáról, ha az az éves tervben nem szerepel és az ügylet egy évre vetített pénzügyi kihatása a Társaság legutolsó auditált mérleg szerinti saját vagyonának két százalékát (2%) meghaladja, de harminc százalékát (30%) nem éri el, vagy döntés más társaságban 25%-ot meghaladó részesedés megszerzéséről¹⁰;
- (g) az ügyvezetéssel megbízott vezérigazgató hatáskörének meghatározása;
- (h) a Társaság Szervezeti és Működési Szabályzatának jóváhagyása;
- (i) a Társaság dolgozói cégjegyzési jogosultságának meghatározása;
- (j) döntés a Társaság tulajdonában lévő saját részvények elidőgenítéséről;
- (k) gondoskodás a Társaság üzleti könyveinek szabályszerű vezetéséről
- (l) a Gt.-ben illetve a jelen Alapszabályban meghatározott esetekben közbenső mérleg elfogadása a Felügyelő Bizottság előzetes jóváhagyása mellett, továbbá kötvénykibocsátás, alaptőke felemelés és osztalékfelvétel fizetés elhatározása.

Törölt: jelentős vagy többségi

A 14.4. (e) és (f) pontokban megjelölt értékhatárok tekintetében az egy éven belüli ügyletek értékét összevontan kell kezelni.

- 14.5 Az Igazgatóság képviseleti jogának fentiek szerinti korlátozása harmadik személyekkel szemben hatálytalan.
- 14.6 Az Igazgatóság határozatait egyszerű szótöbbséggel hozza, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. Bármelyik igazgatósági tag kívánságára az elnök titkos szavazást köteles elrendelni.
- 14.7 Az Igazgatóság tagjai kötelezettségeik megszegésével a Társaságnak okozott kárért a Ptk. szerinti felelősséggel tartoznak.

(15) A VEZÉRIGAZGATÓ

- 15.1 Az Igazgatóság az igazgatók közül egy tagot vezérigazgatóként a Társaság operatív tevékenységének irányításával bízik meg, minden esetben az Igazgatóság által meghatározott időtartamra.
- 15.2 A vezérigazgató a Társaság ügyeinek intézését a jogszabályok, az alapszabály, a közgyűlés és az Igazgatóság határozatai, állásfoglalásai által meghatározott keretek között, egyéni felelősséggel végzi.
- 15.3 A vezérigazgató ügykörét a Szervezeti és Működési Szabályzat szerint a Társaság belső ügyintézés körében annak vezetőire és munkavállalóira munkaköri leírással, általánosan vagy eseti rendelkezéssel átruházhatja, azonban igazgatósági tagságából eredő jogkörének korlátozása harmadik személyekkel szemben hatálytalan.
- 15.4 A vezérigazgató jogosult dönteni minden olyan ügyben, amely nem tartozik a közgyűlés vagy az Igazgatóság hatáskörébe.

15.5 A Társaság munkavállalói felett a munkáltatói jogokat a Társasággal munkaviszonyban álló személyek gyakorolják az Alapszabály (B) mellékletében meghatározott rendben.

15.6 A vezérigazgató a Társaság feladatainak teljesítése érdekében szerződéseket köt, képviseli a céget harmadik személyekkel szemben, valamint a hatóságok és bíróságok előtt.

15.7 A vezérigazgató

- előkészíti a közgyűlés és az igazgatósági ülés napirendjét, valamint előterjeszti a döntésekre vonatkozó javaslatokat, indítványokat,
- végrehajtja a hozott határozatokat és döntéseket, irányítja a Társaság tevékenységi körébe tartozó feladatok ellátását.

15.8 A vezérigazgató feletti munkáltatói jogokat - a közgyűlés hatáskörébe tartozó jogokat kivéve - az Igazgatóság gyakorolja. Ezekben a döntésekben és a személyét érintő határozatok meghozatalában a vezérigazgató mint igazgatósági tag szavazati jogát nem gyakorolhatja.

15.9 Az Igazgatóság bármely, a napi vezetéssel kapcsolatos jogkörét a vezérigazgatóra ruházhatja belátása szerinti kikötésekkel és feltételekkel, és ezen jogkörök összességét vagy bármelyikét időről időre visszavonhatja vagy megváltoztathatja, de az ilyen átruházás az Igazgatóság felelősségét nem érinti.

(16) A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG ÉS AZ AUDIT BIZOTTSÁG

16.1 A Felügyelő Bizottság legalább öt tagból és legfeljebb kilenc tagból áll.

Formázott: Kiemelt

Törölt: vezérigazgató gyakorolja a

Formázott: Kiemelt

Formázott: Kiemelt

Törölt: az. A vezérigazgató a munkáltatói jogok gyakorlását az egyes munkavállalók tekintetében a Társaság Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott módon delegálhatja.

Formázott: Kiemelt

¹¹ A 2009. április 28-i éves közgyűlés határozata alapján módosított szöveg.

Formázott: Magyar

Formázott: Magyar

16.2 A Társaság első Felügyelő Bizottságának tagjait az alapító okiratban jelölik ki a kijelöléstől számított egy évi időtartamra. Ezt követően a közgyűlés a Felügyelő Bizottság tagjait határozott időre, de esetenként legfeljebb három évig terjedő időtartamra választja meg. A közgyűlés nem választhatja a Felügyelő Bizottság tagjává a Társaság munkavállalóját, kivéve a Gt. 38. § (1) bekezdése alapján választott munkavállalói képviselőket.

A Felügyelő Bizottság tagjai többségének független személynek kell lennie. Függetlennek minősül a Felügyelő Bizottság tagja, ha a Társasággal a Felügyelő Bizottsági tagságán kívül más jogviszonyban nem áll.

Nem minősül függetlennek a Felügyelő Bizottság tagja különösen akkor, ha

- a) a Társaság munkavállalója vagy volt munkavállalója, e jogviszonyának megszűnésétől számított öt évig;
- b) a Társaság vagy vezető tisztségviselői számára és javára ellenérték fejében szakértői vagy más megbízási jogviszonyban tevékenységet folytat;
- c) a Társaság olyan részvényese, aki közvetve vagy közvetlenül a leadható szavazatok legalább harminc százalékát birtokolja vagy ilyen személynek közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § b) pont] vagy élettársa;
- d) közeli hozzátartozója a Társaság valamely - nem független - vezető tisztségviselőjének vagy vezető állású munkavállalójának;
- e) a Társaság eredményes működése esetén Felügyelő Bizottsági tagsága alapján vagyoni juttatásra jogosult, vagy a Felügyelő Bizottsági tagságért járó díjon kívül bármilyen javadalmazásban részesül a Társaságtól, illetve a Társasághoz kapcsolt vállalkozástól;
- f) a Társaság nem független tagjával egy másik gazdasági társaságban olyan jogviszonyban áll, amely alapján a nem független tagnak irányítási, ellenőrzési joga van;
- g) a Társaság független könyvvizsgálója, vagy a könyvvizsgáló alkalmazottja vagy partnere e jogviszony megszűnésétől számított három évig;
- h) vezető tisztségviselő vagy vezető állású munkavállaló egy olyan gazdasági társaságban, amelynek független igazgatótanácsai vagy felügyelő bizottsági tagja egyben a Társaság vezető tisztségviselője.

A Felügyelő Bizottság tagjai maguk közül elnököt választanak. A Felügyelő Bizottság tagjainak nevét és adatait a jelen Alapszabály I. sz. Függeléké tartalmazza.

16.3 A Felügyelő Bizottság feladatai:

- (a) a Társaság ügyvezetésének felügyelete;
- (b) a közgyűlés napirendjén szereplő valamennyi lényeges üzletpolitikai jelentés, valamint minden olyan előterjesztés megvizsgálása, amely a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik. A számviteli törvény szerinti beszámolóról, ideértve az adózott eredmény felhasználását is, a közgyűlés csak a Felügyelő Bizottság írásbeli jelentésének a birtokában határozhat.
- (c) a Gt.-ben meghatározott egyéb feladatok ellátása.

16.4 Ha a Felügyelő Bizottság feladatai ellátása során a jogszabályba, vagy ezen Alapszabályba, továbbá a közgyűlés határozataiba ütköző intézkedéseket észlel, vagy arra a véleményre jutna, hogy a Társaság üzletvitelre a Társaság vagy a részvényesek érdekeivel ellentétes, köteles a közgyűlést haladéktalanul összehívni és a közgyűlés napirendjére javaslatot tenni.

16.5 A Felügyelő Bizottságban a munkavállalói küldöttséket a többi taggal azonos jogok illetik meg, és azonos kötelezettségek terhelik. Ha a munkavállalói küldöttek véleménye a Felügyelő Bizottság többségi álláspontjától egyhangúlag eltér, a munkavállalók kisebbségi álláspontját a Társaság közgyűlésén ismertetni kell.

16.6 A Felügyelő Bizottság eljárási szabályait (ügyrendjét) maga a Felügyelő Bizottság állapítja meg és a közgyűlés hagyja jóvá.

- 16.7 A Felügyelő Bizottság akkor határozatképes, ha valamennyi tag szabályszerű meghívást kapott, és a tagok 2/3-a jelen van. Határozatképtelenség esetén a Felügyelő Bizottság ülését el kell napolni. A határozatképtelenség miatt elnapolt ülés határozatképes, ha a Felügyelő Bizottságnak a 16.8 pontban szabályozott arányban legalább három (3) tagja jelen van. A Felügyelő Bizottság a határozatait a jelenlévők egyszerű szótöbbségével hozza.
- 16.8 Mindaddig, amíg a Társaság teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalóinak száma éves átlagban a kétszázöt főt meghaladja, a Társaság munkavállalói a Felügyelő Bizottság útján vesznek részt a Társaság működésének ellenőrzésében. Ilyen esetben a Felügyelő Bizottság tagjainak egyharmada a munkavállalók képviselőiből áll. Az egyharmadot tört szám esetén a munkavállalókra kedvezőbb módon kell kiszámítani.
- 16.9 Amennyiben a Társaság teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalóinak száma éves átlagban kétszázöt fő alá csökken, a munkavállalók képviselőinek felügyelőbizottsági tagsága az új felügyelőbizottsági tagok választására összehívott rendkívüli közgyűlés napján megszűnik és helyükre e közgyűlés megválasztja a Felügyelő Bizottság új tagjait.
- 16.10 A munkavállalói képviselőket a Felügyelő Bizottságba az üzemi tanács jelöli a munkavállalók sorából, a Társaságnál működő szakszervezetek véleményének meghallgatása után. Az üzemi tanács által jelölt személyeket a közgyűlés köteles a jelölést követő első ülésén a Felügyelő Bizottság tagjává választani, kivéve, ha a jelöltekkel szemben törvényben foglalt kizáró ok áll fenn. Ebben az esetben újabb jelölést kell kérni.
- 16.11 A Felügyelő Bizottságban részt vevő munkavállalói küldött - az üzleti titok körén kívül - tájékoztatni köteles az üzemi tanácson keresztül a munkavállalók közösségét a Felügyelő Bizottság tevékenységéről.
- 16.12 A munkavállalói küldött felügyelő bizottsági tagsága megszűnik munkaviszonyának megszűnése esetében is. A munkavállalói küldöttet a Társaság közgyűlése csak az üzemi tanács javaslatára hívhatja vissza, kivéve, ha az üzemi tanács a törvényben meghatározott kizáró ok ellenére 60 napon belül nem tesz eleget a visszahívási, illetve az új küldöttre vonatkozó javaslatlételi kötelezettségének.
- 16.13 A Társaságnál háromtagú audit bizottság működik, amelynek tagjait a közgyűlés a Felügyelő Bizottság független tagjai közül választja. Az audit bizottság tagjainak nevét és adatait a jelen Alapszabály 1. sz. Függelékje tartalmazza.
- 16.14 Az audit bizottság hatáskörébe tartozik:
- a) a számviteli törvény szerinti beszámoló véleményezése;
  - b) javaslatlétel a könyvvizsgáló személyére és díjazására;
  - c) a könyvvizsgálóval megkötendő szerződés előkészítése;
  - d) a könyvvizsgálóval szembeni szakmai követelmények és összeférhetlenségi előírások érvényre juttatásának figyelemmel kísérése, a könyvvizsgálóval való együttműködéssel kapcsolatos teendők ellátása, valamint - szükség esetén - a Felügyelő Bizottság számára intézkedések megtételére való javaslatlétel;
  - e) a pénzügyi beszámolási rendszer működésének értékelése és javaslatlétel a szükséges intézkedések megtételére; valamint
  - f) a Felügyelő Bizottság munkájának segítése a pénzügyi beszámolási rendszer megfelelő ellenőrzése érdekében.

(17) A KÖNYVVIZSGÁLÓ

- 17.1 Az alapítók az alapító okiratban egy évi időtartamra egy könyvvizsgálót jelölnek ki. Ezt követően a közgyűlés a könyvvizsgálót határozott időre, de esetenként legfeljebb három évi időtartamra választja azzal, hogy megbízásának időtartama nem lehet rövidebb, mint az öt megválasztó közgyűléstől az üzleti év számviteli törvény szerinti beszámolóját elfogadó közgyűlésig terjedő azon időszak, amelynek a felülvizsgálatára megválasztották. Ha a könyvvizsgáló jogi személy, úgy a jogi személynek ki kell jelölnie azt a tagját, vezető tisztségviselőjét, illetve munkavállalóját, aki a könyvvizsgálat elvégzéséért személyében felelős. A személyében felelős könyvvizsgáló helyettesítésére - tartós távolléte esetére - helyettes könyvvizsgáló is kijelölhető. A könyvvizsgáló nevét és adatait a jelen Alapszabály 1. sz. Függeléke tartalmazza.
- 17.2 A Társaság könyvvizsgálójává az választható, aki az erre vonatkozó jogszabály szerint a könyvvizsgálók nyilvántartásában szerepel. A könyvvizsgáló nem lehet a Társaság részvényese, alapítója, igazgatósági tagja vagy a Felügyelő Bizottság tagja, és ezek közeli hozzátartozója, élettársa, vagy a Társaság munkavállalója e jogviszonya, illetve minősége fennállta idején, valamint annak megszűnésétől számított három évig. Egyebekben a könyvvizsgálóra vonatkozó szakmai képesítési és etikai követelményeket, valamint az összeférhetlenségi szabályokat külön törvény állapítja meg.
- 17.3 A könyvvizsgáló feladata, hogy gondoskodjon a számviteli törvényben meghatározott könyvvizsgálat elvégzéséről, és ennek során mindenekelőtt annak megállapításáról, hogy a Társaság számviteli törvény szerinti beszámolója megfelel-e a jogszabályoknak, továbbá megbízható és valós képet ad-e a Társaság vagyoni és pénzügyi helyzetéről, működésének eredményéről. A könyvvizsgáló nem nyújthat a Társaság részére olyan szolgáltatást, amely a fenti közérdekvédelmi feladata tárgyilagos és független módon történő ellátását veszélyeztetheti. Külön törvény határozza meg a Társaság könyvvizsgálója által végezhető kiegészítő tevékenységek körét, a szolgáltatásnyújtás feltételeit és korlátait. A könyvvizsgáló feladatának teljesítése érdekében a Társaság könyveibe betekinhet, a vezető tisztségviselőktől, illetve a társaság munkavállalóitól felvilágosítást kérhet, a társaság bankszámláit, ügyfélszámláit, könyvvezetését, szerződéseit megvizsgálhatja. 17.4 A Felügyelő Bizottság kezdeményezheti a könyvvizsgálónak a Felügyelő Bizottság ülésén történő meghallgatását. A könyvvizsgáló is kérheti, hogy a Felügyelő Bizottság az általa javasolt ügyet tűzze napirendjére, illetve, hogy a Felügyelő Bizottság ülésén tanácskozási joggal részt vehessen. A könyvvizsgáló sem alakíthat ki olyan szakmai együttműködést a Társaság ügyvezetésével, amely a könyvvizsgálói feladatok pártatlan elvégzését veszélyeztetheti. A könyvvizsgálót a Társaság legfőbb szervének a Társaság számviteli törvény szerinti beszámolóját tárgyaló ülésére meg kell hívni. A könyvvizsgáló az ülésen köteles részt venni.

(18) ÜZLETI ÉV

- 18.1 Az üzleti év a naptári évvel megegyezik. Az első üzleti év a Társaság megalakulásának napján kezdődik, és december hó 31. napjával ér véget.
- 18.2 Az üzleti év zárását követően a számviteli törvény szerinti beszámolót kell elkészíteni.

(19) KÖNYVEK ÉS PÉNZÜGYI ELSZÁMOLÁSOK

- 19.1 A Társaság könyveit magyar nyelven vezeti. A Társaság könyveit és minden egyéb nyilvántartását a Társaság székhelyén kell tartani, és azokat az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság tagjai és a könyvvizsgáló bármikor megvizsgálhatják.
- 19.2 Az Igazgatóság tagjai egyetemlegesen felelősek a közgyűlés elé terjesztett a számviteli törvény szerinti beszámoló jogszabályoknak megfelelő elkészítéséért.
- 19.3 Az adózott eredmény felosztására az alábbi elvek figyelembevételével kerül sor:

- az adózott eredményből az eredménytartalék képzésére és az osztalékfizetésre fordítandó

részek arányát, az eredménytartalékból az osztalékfizetésre történő bevonás összegét és a kifizetendő osztalék mértékét a közgyűlés határozza meg,

- a részvényest a közgyűlés által felosztani rendelt adózott eredménynek a részvénye(i)re eső arányos része illeti meg azzal, hogy a Társaság saját részvénye(i)re eső osztalék a Társaság felosztásra nem kerülő adózott eredményét növeli;
- az osztalékfizetés mértékéről, valamint kezdési napjáról rendelkező közgyűlési, illetve igazgatósági határozatokon alapuló, az osztalék mértékét is tartalmazó közlemény első megjelenése és az osztalékfizetés kezdő napja között legalább 10 (tíz) munkanapnak kell eltelnie.

19.4 A Társaság vagyonáról minden üzleti év végével a számviteli törvény szerinti éves beszámólót kell készíteni, amelynek jóváhagyása a Közgyűlés kizárólagos hatásköre. Közbenso mérleg elfogadására a Felügyelő Bizottság előzetes jóváhagyása mellett az Igazgatóság is jogosult saját részvény megszerzésével, osztalékelőleg fizetésével, valamint az alaptőkének az alaptőkén felüli vagyon terhére történő felemelésével kapcsolatban.

19.5 Két, egymást követő számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadása közötti időszakban a Közgyűlés osztalékelőleg fizetéséről is határozhat, feltéve, hogy annak a Gt. szerinti feltételei teljesülnek. A Közgyűlés helyett az Igazgatóság is jogosult a Felügyelő Bizottság előzetes jóváhagyása mellett osztalékelőleg fizetéséről határozni. Az osztalékelőleg fizetésére az osztalék kifizetésére vonatkozó szabályok – a Gt. szerinti és a jelen Alapszabályban meghatározott eltérésekkel – megfelelően irányadóak.

(20) AZ ALAPTŐKE FELEMELÉSE, KÖTVÉNYKIBOCSÁTÁS

20.1 Az alaptőke felemelésére az alábbiak szerint kerülhet sor:

- (a) új részvények forgalomba hozatalával;
- (b) az alaptőkén felüli vagyon terhére;
- (c) dolgozói részvény forgalomba hozatalával;
- (d) feltételes alaptőkeemelésként, átváltoztatható kötvény forgalomba hozatalával.

A Társaság az alaptőkéjét új részvények forgalombahozatalával akkor emelheti fel, ha a korábban forgalombahozott valamennyi részvényének névértékét illetve kibocsátási értékét befizették, a nem pénzbeli hozzájárulást pedig maradéktalanul a Társaság rendelkezésére bocsátották.

Ha a Társaság eltérő részvényfajtába, illetve részvényosztályba tartozó részvényeket hozott forgalomba, a közgyűlésnek az alaptőke felemelésére irányuló határozata érvényességéhez az is szükséges, hogy a közvetlenül érintett részvényfajta, illetve részvényosztály részvényesei az alaptőke felemeléséhez részvénytörzsként külön is (a tőkeemelésről való határozathozatalt megelőzően vagy azzal egyidejűleg), a jelenlévők egyszerű többségével hozzájáruljanak. Ennek során a részvényhez fűződő szavazati jog esetleges korlátozására vagy kizárására vonatkozó rendelkezések - ide nem értve a saját részvényekkel kapcsolatban kizárt szavazati jogosultságot - nem alkalmazhatók.

20.2 Ha az alaptőke felemelésére pénzbeli hozzájárulás ellenében kerül sor, a Társaság részvényeseit, ezen belül első helyen a forgalomba hozott részvényekkel azonos részvénytörzshez tartozó részvényekkel rendelkező részvényeseket, majd az átváltoztatható, és velük egy sorban a jegyzési jogot biztosító kötvények tulajdonosait – ebben a sorrendben – az Alapszabályban meghatározott feltételek szerinti jegyzési elsőbbség illeti meg. Ha az alaptőke felemelésére zártkörű forgalomba hozattal került sor a jegyzési elsőbbségi jog alatt a részvények átvételére vonatkozó elsőbbségi jog értendő.

A Társaság Igazgatósága az alaptőke pénzbeli hozzájárulás ellenében történő felemeléséről szóló döntést követő 2 (kettő) munkanapon belül kezdeményezi a Társaság honlapján hirdetmény

közzétételét, amelyben tájékoztatja a részvényeseket a jegyzési/részvények átvételére vonatkozó elsőbbségi jog gyakorlásának lehetőségéről, a jegyezhető részvények névértékéről, illetve kibocsátási értékéről, valamint e jog érvényesítésére nyitva álló – legalább tizenöt napos - időszak kezdő és zárónapjáról. A kezdő nap nem lehet korábbi, mint a hirdetmény közzétételét követő nap. A Társaság a részvényes ez irányú, elektronikus levélben közölt kérése esetén, a jegyzési elsőbbségi jog gyakorlásának feltételeiről elektronikus levélben is tájékoztatást ad. Amennyiben a részvényesek a jegyezhető részvények számát meghaladó mennyiségű részvényre vonatkozóan kívánnak elsőbbségi jogot gyakorolni, úgy a részvények névértékének egymáshoz viszonyított arányában jogosultak a részvények jegyzésére, azzal, hogy törtszám esetén – függetlenül a tört értékétől – lefelé kell kerekíteni a jegyezhető részvények darabszámát.

A Közgyűlés - az Igazgatóság írásbeli előterjesztése alapján - a jegyzési elsőbbségi jog gyakorlását kizárhatja. Ebben az esetben az Igazgatóságnak az előterjesztésben be kell mutatnia a jegyzési elsőbbségi jog kizárására irányuló indítvány indokait, valamint a részvények tervezett kibocsátási értékét. Az Igazgatóságnak indokolásában be kell mutatnia azokat az előnyöket, amelyek a jegyzési elsőbbségi jog kizárása esetén a Társaságnál jelentkeznek. Az előterjesztés tárgyalásának szabályai megegyeznek a közgyűlési előterjesztések tárgyalásának általános szabályaival. Az előterjesztés elfogadásáról a Közgyűlés a jegyzési elsőbbség kizárásáról szóló határozati javaslattal együtt szavaz. Az Igazgatóság a Közgyűlés ezen határozatát a cégbírósnak megküldi, és egyidejűleg gondoskodik a határozat tartalmának megfelelő közlemény Cégközlönyben történő közzétételéről.

Ha az alaptőke felemelése új részvények zártkörű forgalomba hozatalával, nem pénzbeli hozzájárulás ellenében történik, az alaptőke felemeléséről döntő határozatban meg kell jelölni azokat a személyeket, akiket feljogosítanak a részvények átvételére. A határozatban rendelkezni kell az e személyek által átvenni vállalt részvények fajtájáról, illetve osztályáról, számáról, a részvény sorozatáról, névértékéről és kibocsátási értékéről.

Ha az alaptőke felcmelése új részvények zártkörű forgalomba hozatalával pénzbeli hozzájárulás ellenében történik, az alaptőke felemeléséről döntő határozatban meg kell jelölni azokat a személyeket, akiket - amennyiben az arra jogosultak nem éltek a részvények átvételére vonatkozó elsőbbségi jogokkal vagy a közgyűlés az elsőbbségi jog kizárásáról döntött - feljogosítanak a részvények átvételére. A határozatban rendelkezni kell az e személyek által átvenni vállalt részvények fajtájáról, illetve osztályáról, számáról, a részvény sorozatáról, névértékéről és kibocsátási értékéről. (Gt. 255. § (2) és (3) alapján) Nyilvános részvénykibocsátás során a tőkeemelés elhatározásáról döntő közgyűlési határozat a tőkeemelésben részt vevő leendő részvényesek körét és személyét nem határozza meg. Az új részvényeket megszerezni kívánó személyek az értékpapírokra vonatkozó törvényi rendelkezések szerinti jegyzési eljárás során vállalják a részvények ellenértékének megfizetését és válnak jogosulttá a részvényekre.

A Társaság az alaptőkéjét felemelheti az alaptőkén felüli vagyonának vagy annak egy részének alaptőkévé alakításával is, ha a számviteli törvény szerinti, az előző üzleti évre vonatkozó éves beszámolójának mérlege vagy a tárgyévi közbenső mérlege alapján a tőkeemelés fedezete biztosított és a Társaság alaptőkéje a tőkeemelést követően sem haladja meg a számviteli törvény szerint helyesbített saját tőke összegét.

- 20.3 Az Igazgatóság 2005. április 27. napjától számított öt (5) évig jogosult arra, hogy a részvénytársaság alaptőkéjét legfeljebb az alaptőke évi huszonöt százalékával (25%) felemelje. A legmagasabb összeg, amellyel az Igazgatóság öt év alatt felemelheti a Társaság alaptőkéjét 38.239.604.000 Ft, azaz harmincnövmilliárd kettőszázharminckilencmillió hatszáznegyezer forint, így a jóváhagyott alaptőke összege 56.877.090.000 Ft, azaz ötvenhatmilliárd nyolcszázhetvenhétmillió kilencvenezer forint.

Ha a Társaság eltérő részvényfajtába, illetve részvényosztályba tartozó részvényeket hozott forgalomba, a közgyűlésnek az alaptőke felemelésére vonatkozó hatáskör időleges átengedésére irányuló határozata érvényességéhez az is szükséges, hogy a tőkeemeléssel közvetlenül érintett részvényfajta, illetve részvényosztály részvényesei a felhatalmazás megadásához külön is (a felhatalmazásról való

határozathozatalt megelőzően vagy azzal egyidejűleg), a jelenlevők egyszerű többségével hozzájáruljanak. Ennek során a részvényhez fűződő szavazati jog esetleges korlátozására vagy kizárására vonatkozó rendelkezések - ide nem értve a saját részvényekkel kapcsolatban kizárt szavazati jogosultságot - nem alkalmazhatók.

Az alaptőkének az Igazgatóság által történő felemelése és sikeres végrehajtása esetén az Igazgatóság köteles az Alapszabály módosítására.

(21) A TÁRSASÁG ALAPÍTÁSI KÖLTSÉGEI

Az alapítók megállapodnak abban, hogy a Társaság alapításával kapcsolatos valamennyi költséget és illetéket a Társaság fedezi.

(22) A TÁRSASÁG MEGSZŰNÉSE

22.1 A Társaság megszűnik, ha

- (a) a közgyűlés elhatározza jogutód nélküli megszűnését;
- (b) a közgyűlés elhatározza jogutódlással történő megszűnését (átalakulását);
- (c) a Cégbíróság a Ctv.-ben meghatározott okok miatt megszünteti;
- (d) jogszabály így rendelkezik.

22.2 Abban az esetben, ha a Társaság jogutód nélkül megszűnik, úgy a Társasággal szembeni követelések kielégítése után fennmaradó társasági vagyon a részvényesek között az általuk a részvényekre ténylegesen teljesített befizetések, illetve nem pénzbeli hozzájárulások alapján, részvényeik névértékének arányában kerül felosztásra.

(23) ALKALMAZANDÓ JOG ÉS A JOGVITÁK RENDEZÉSE

23.1 A jelen Alapszabályban nem szabályozott kérdésekben a Gt., a Tőkepiaci tv., illetve a külföldiek magyarországi befektetéseiről szóló módosított 1988. évi XXIV. évi törvény rendelkezései az irányadók.

23.2 Bármely, a) a Társaság és részvényesei - ideértve a kizárt vagy a Társaságtól egyébként megvált korábbi részvényest is - közötti, a társasági jogviszonyon alapuló valamennyi jogvita; b) a részvényesek egymás közötti jogviszonyában az Alapszabállyal kapcsolatban, vagy a Társaság működésével összefüggésben keletkezett jogvita; és c) a közgyűlés által hozott határozatok felülvizsgálata esetén a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő Állandó Választottbíróságnak van kizárólagos hatásköre és illetékessége, amely bíróság a saját eljárási szabályzatát alkalmazza azzal, hogy a Választottbíróság háromtagú tanácsban jár el és annak tagja vagy elnöke külföldi személy is lehet. (Gt. 10. § (1) és (2) alapján)

23.3 A választottbírósági eljárás helye: Budapest

23.4 A választottbírósági eljárás nyelve a magyar nyelv.

23.5 A választottbírósági eljárásban a felek a perirataikat a másik fél kérésére angol és magyar nyelven egyaránt kötelesek a Választottbíróság és a másik fél részére átadni.

23.6 Jogvita esetén a magyar jog szabályait kell alkalmazni.

(24) KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

24.1 A Társaság a közleményeit és hirdetőanyagait a honlapján, illetve jogszabályban előírt esetekben a Céglapján is közzéteszi. Ezen túlmenően mindaddig, amíg a Társaság részvényeit a Budapesti Értéktőzsdén ("BÉT") forgalmazzák, a BÉT által megkövetelt közzétételi kötelezettségnek a Társaság az ott előírt módon tesz eleget.

(25) VEGYES RENDELKEZÉSEK

25.1 Címek és értesítések:

Minden egyes részvény tulajdonosának illetve a részvényesi meghatalmazottnak az értesítési címe a Társaság Részvénykönyvében nyilvántartott cím. A Társaságot nem terheli felelősség, ha a részvényes vagy a részvényesi meghatalmazott a címének megváltozását kellő időben nem közli a Társasággal. A jelen Alapszabály értelmében a megkívánt vagy lehetséges egymás közötti értesítés vagy közlés írásban és magyar nyelven, a Részvénykönyvében nyilvántartott külföldi részvényesekkel vagy részvényesi meghatalmazottakkal pedig angol nyelven történik. A jelen Alapszabály eltérő rendelkezése hiányában az értesítést a felek akkor tekintik megfelelően továbbítotttnak, ha azt személyesen kézbesítik vagy gyorsfutárral küldik vagy ajánlottan feladóvevénnyel postai úton vagy telefaxon illetve táviratilag továbbítják a másik fél részére egyidejűleg postán ajánlottan és feladóvevénnyel elküldött igazoló másolattal, minden esetben a feladó által előre fizetett kézbesítési illetve postai költséggel. Az értesítést kézbesítettnek kell tekinteni az elküldést követő ötödik napon.

25.2 Fejezet és bekezdés címek:

A jelen Alapszabály fejezeteinek és bekezdéseinek címe a könnyebbség kedvéért van. Ezek nem tekintendők a jelen Alapszabály részének és semmilyen módon nem határozzák meg, bővítik, vagy írják körül egyetlen rendelkezésének körét vagy szándékát.

25.3 Mindazon esetekben, ahol ez az Alapszabály a részvényesek meghatározott arányát (százalékát) említi, ez alatt a részvényes(ek) által képviselt részvényhányadot kell érteni.

Ezen Alapszabály módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szövege a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. 2009. április 28. napján tartott éves közgyűlésen jóváhagyott módosításokat is tartalmazza.

Módosításokkal egységes szerkezetbe foglalás kelte: Budapest, 2009. április 28.

Dr. Szecskay András
a közgyűlés elnöke

Figuly Józsefné
jegyzőkönyvvezető

Godó László
hitelesítő részvényes

Készítette és ellenjegyezte:

*A 2009. ÁPRILIS 28-I ÉVES KÖZGYŰLÉS ÁLTAL JÓVÁHAGYOTT
EGYSÉGES SZERKEZETBE FOGLALT ALAPSZABÁLY (B) MELLÉKLETE*

*ANNEX (B) OF THE CONSOLIDATED STATUTES APPROVED
BY THE ANNUAL GENERAL MEETING HELD ON APRIL 28, 2009*

**A MUNKÁLTATÓI JOGKÖR GYAKORLÁSA A TÁRSASÁG MUNKAVÁLLALÓI FELETT /
EXERCISING THE EMPLOYER'S RIGHTS OVER THE EMPLOYEES OF THE COMPANY**

A Társaság munkavállalói felett a munkáltatói jogokat a Társasággal munkaviszonyban álló alábbi személyek az alábbiak szerint gyakorolják:

The employer's rights over the employees of the Company shall be exercised by the following employees of the Company as follows:

Alapvető munkáltatói jogok¹:

Basic employer's rights¹:

A vezérigazgató, akadályoztatása esetén a gazdasági vezérigazgató-helyettes gyakorolja az alapvető munkáltatói jogokat minden vezérigazgató helyettes, igazgató, főosztályvezető, üzemszoport vezető, valamint a vezérigazgató közvetlen irányítása alá tartozó vezető beosztású munkavállalóval² szemben.

The Managing Director,- in case of his absence the finance deputy managing director - shall exercise the basic employer's rights over all deputy managing directors, directors, head of the department, head of factories and the executive employees² instructed directly by him.

A többi vezető beosztású munkavállalóval illetve felsőfokú diplomával rendelkező munkavállalóval szemben az alapvető munkáltatói jogokat az emberi erőforrás igazgató, akadályoztatása esetén a vezérigazgató gyakorolja.

The Human Resource Manager, -in case of his absence the Managing Director- shall exercise the basic employer's rights with respect to other executive employees or employees with higher/university degree.

Minden egyéb munkavállalóval szemben az alapvető munkáltatói jogokat az Emberi Erőforrás Igazgatóság partner szervezet vezetője - a dorogi fióktelepen az Emberi Erőforrás Igazgatóság dorogi szervezet vezetője - akadályoztatásuk esetén pedig a vezérigazgató gyakorolja.

The Head of the Human Resources partner organization,- in case of his absence the Managing Director- shall exercise the basic employer's rights with respect to any other employees. The Head of the Human Resources organization in Dorog -in case of his absence the Managing Director- shall exercise the basic employer's rights with respect to any other employees at the Branch Office located at Dorog.

¹ Alapvető munkáltatói jogok / Basic employer's rights:

- a munkaviszony létesítése / establishment of the employment;
- a munkaviszony megszüntetése / termination of the employment;
- a munkaszerződés módosítása / modification of the employment agreement;

² Isd. SZMSZ.Szervezeti felépítés ágrajzát / see the organizational chart of the Company's Organizational and Operational Rules and Regulations.

Egyéb munkáltatói jogok³:

Az egyéb munkáltatói jogok közül a kártérítési eljárás lefolytatását, a kártérítés összegének kiszabását valamennyi munkavállalóval szemben a javadalmazási és munkaügyi osztályvezető - dorogi fióktelepen az Emberi Erőforrás Igazgatóság dorogi szervezet vezetője - gyakorolja.

A vezérigazgató, akadályoztatása esetén a gazdasági vezérigazgató-helyettes gyakorolja - a kártérítési eljárás lefolytatásának és a kártérítés összegének a kiszabása kivételével - az egyéb munkáltatói jogokat minden vezérigazgató-helyettes, igazgató, főosztályvezető, üzemsoport vezető, valamint a közvetlen irányítása alá tartozó vezető beosztású munkavállalóval szemben.

A vezérigazgató-helyettesek / igazgatók / főosztályvezetők / főmérnökök / üzemsoport-vezetők alárendeltségébe tartozó minden vezető beosztású és egyéb munkavállalóval kapcsolatban az egyéb munkáltatói jogokat a közvetlen szervezeti felettes gyakorolja⁴.

Other employer's rights³:

The Head of the Department of Allowance and Employment shall proceed on claiming damages and establishing the amount of the damage included by the other employer's rights in case of all employees. The Head of the Human Resources organization located at Dorog shall proceed on claiming damages and establishing the amount of the damage in case of the employees employed at the branch office in Dorog.

The Managing Director, -in case of his absence the finance deputy managing director- shall exercise the other employer's rights other than claiming damages and establishing the amount of the damage over all deputy managing directors, directors, head of the department, head of factories and the executive employees supervised directly by him.

The other employer's rights in connection with the executive employees and other employees supervised by the deputy managing directors / directors / head of the department /senior engineers / head of the factories shall be exercised by the direct principal⁴ in the organization of the Company.

³ Egyéb munkáltatói jogok mindazok, amik a fentiek alapján nem minősülnek alapvető munkáltatói jogoknak, de különösen az alábbiak / Other employer's rights are the rights that do not qualify as basic employer's right as per the above definition, but particularly:

- utasítási jog / right to provide instructions;
- a munkakövetelmények meghatározása / establishment of the obligations with respect to the work;
- a munka értékelése, minősítése / assessment and qualification of the work;
- jutalmazás/ providing gratitude;
- felelősségre vonás / liability issues;
- kártérítés kiszabása / establishment of the damage;
- szabadságok, kiküldetések engedélyezése, elrendelése / approval of the holidays and posting;
- a dolgozók szakmai képzéséhez, továbbképzéséhez az előfeltételek biztosítása / ensuring the pre-conditions of participating in professional education, professional training of the employees.

⁴ lsd .SZMSZ. szervezeti felépítés ágrajzát / see the organizational chart of the Company's Organizational and Operational Rules and Regulations.

**Előterjesztés
a 13. sz. napirendi ponthoz**

A módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt
Alapszabály jóváhagyása

**Előterjesztés
a 14. sz. napirendi ponthoz**

Az igazgatósági tagok díjazásának megállapítása

Előterjesztés

a közgyűlés 14. sz. napirendi pontjához

27/2009. sz. igazgatósági határozat

A Igazgatóság jóváhagyásra javasolja a közgyűlésnek a Társaság Igazgatósága tagjainak 2009. évre vonatkozó és 2009. január 1-től esedékes változatlan díjazását az alábbiak szerint:

Igazgatóság elnöke:	580.000,-Ft/hó
Igazgatóság tagjai:	480.000,-Ft/hó/tag

Az Igazgatóság a határozatot egyhangúan, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

**Előterjesztés
a 15. sz. napirendi ponthoz**

Felügyelő-bizottsági és audit bizottsági tagok választása

Előterjesztés

a közgyűlés 15. sz. napirendi pontjához

28/2009. sz. igazgatósági határozat

Az Igazgatóság javasolja a közgyűlésnek **Dr. Chikán Attila** felügyelő-bizottsági taggá történő újraválasztását a 2012. évi rendes közgyűlésig terjedő 3 (három) éves időtartamra.

Az Igazgatóság a határozatot egyhangúan, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

29/2009. sz. igazgatósági határozat

Az Igazgatóság javasolja a közgyűlésnek **Erős József** felügyelő-bizottsági taggá történő újraválasztását a 2012. évi rendes közgyűlésig terjedő 3 (három) éves időtartamra.

Az Igazgatóság a határozatot egyhangúan, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

30/2009. sz. igazgatósági határozat

Az Igazgatóság javasolja a közgyűlésnek **Jánokiné dr. Balogh Mária** felügyelő-bizottsági taggá történő újraválasztását a 2012. évi rendes közgyűlésig terjedő 3 (három) éves időtartamra.

Az Igazgatóság a határozatot egyhangúan, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

31/2009. sz. igazgatósági határozat

Az Igazgatóság javasolja a közgyűlésnek **Dr. Simon Kis Gábor** felügyelő-bizottsági taggá történő újraválasztását a 2012. évi rendes közgyűlésig terjedő 3 (három) éves időtartamra.

Az Igazgatóság a határozatot egyhangúan, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

32/2009. sz. igazgatósági határozat

Az Igazgatóság javasolja a közgyűlésnek **Sugár S. András** felügyelő-bizottsági taggá történő újraválasztását a 2012. évi rendes közgyűlésig terjedő 3 (három) éves időtartamra.

Az Igazgatóság a határozatot egyhangúan, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

33/2009. sz. igazgatósági határozat

Az Igazgatóság jóváhagyásra javasolja a közgyűlésnek a Társaság munkavállalói által jelölt **Tóth Gábor** munkavállalói küldött felügyelő-bizottsági taggá történő újraválasztását a 2012. évi rendes közgyűlésig terjedő 3 (három) éves időtartamra.

Az Igazgatóság a határozatot egyhangúan, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

34/2009. sz. igazgatósági határozat

Az Igazgatóság jóváhagyásra javasolja a közgyűlésnek a Társaság munkavállalói által jelölt **Fodor Jenő** munkavállalói küldött felügyelő-bizottsági taggá történő újraválasztását a 2012. évi rendes közgyűlésig terjedő 3 (három) éves időtartamra.

Az Igazgatóság a határozatot egyhangúan, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

35/2009. sz. igazgatósági határozat

Az Igazgatóság jóváhagyásra javasolja a közgyűlésnek a Társaság munkavállalói által jelölt **Balaskó András** munkavállalói küldött felügyelő-bizottsági taggá történő megválasztását a 2012. évi rendes közgyűlésig terjedő 3 (három) éves időtartamra.

Az Igazgatóság a határozatot egyhangúan, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

36/2009. sz. igazgatósági határozat

Az Igazgatóság jóváhagyásra javasolja a közgyűlésnek

Dr. Chikán Attila

Erős József

Jánokiné dr. Balogh Mária

felügyelő-bizottsági tagok audit bizottsági taggá történő újraválasztását a 2012. évi rendes közgyűlésig terjedő 3 (három) éves időtartamra.

Az Igazgatóság a határozatot egyhangúan, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

**Előterjesztés
a 16. sz. napirendi ponthoz**

A felügyelő-bizottsági tagok díjazásának megállapítása

Előterjesztés

a közgyűlés 16. sz. napirendi pontjához

37/2009. sz. igazgatósági határozat

Az Igazgatóság jóváhagyásra javasolja a közgyűlésnek a Társaság Felügyelő Bizottsága tagjainak 2009. évre vonatkozó és 2009. január 1-től esedékes változatlan díjazását az alábbiak szerint:

FB elnöke: 420.000,-Ft/hó

FB tagjai: 340.000,-Ft/hó/tag

Az Igazgatóság a határozatot egyhangúan, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

**Előterjesztés
a 17. sz. napirendi ponthoz**

A Felügyelő Bizottság ügyrendjének jóváhagyása

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG ÜGYRENDJE

I. Általános rendelkezések és szabályok

- 1.1. A Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyilvánosan Működő Rt. (a továbbiakban: Társaság) Felügyelő Bizottsága (a továbbiakban: FB) tevékenységét a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: társasági törvény) rendelkezéseinek, kiemelten a 33-39. §-aiban a felügyelő bizottságról, a 220. § (3) bekezdésében az osztalékfizetés feltételeiről, a 244. § (2) bekezdésében a negyedéves jelentésről, a 311. §-ában az audit bizottságról, a 312. §-ában a felelős társaságirányítási jelentésről szóló rendelkezések, valamint a Társaság alapszabálya 16. pontjában foglaltaknak megfelelően végzi.

Az FB az ügyrendjét és annak módosítását a társasági törvényben előírtak alapján maga állapítja meg, amelyet a Társaság következő közgyűlése elé jóváhagyásra előterjeszt.

- 1.2. A Társaság közgyűlése az FB tagjait – beleértve a munkavállalói küldötteket is – a Társaság alapszabályában meghatározottak szerint legfeljebb három éves időtartamra választja. A megválasztott tagnak a tagság elfogadásáról írásbeli nyilatkozatot kell tennie.

Az FB tagjai maguk közül elnököt (a továbbiakban: elnök) választanak. Az FB e megbízást bármikor visszavonhatja. Ha az FB elnökének bármely okból megszűnik a felügyelő bizottsági tagsága, akkor megszűnik elnöki tisztsége is.

Az elnök szervezi és irányítja az FB folyamatos működését, ennek során:

- (a) az FB üléseit összehívja és levezeti, jóváhagyja az általa levezetett FB ülés jegyzőkönyvvezető által hitelesített jegyzőkönyvét;
- (b) kapcsolatot tart az igazgatósággal.

Az elnök – akadályoztatása esetén – jogosult helyettesítésére az FB valamely tagját előzetesen felkérni.

- 1.3. A felügyelő bizottsági tagság megszűnik:
- a megbízás időtartamának lejártával,
  - visszahívással,
  - lemondással,
  - elhalálozással,
  - a társasági törvényben szabályozott kizáró ok bekövetkeztével,
  - külön törvényben meghatározott ok bekövetkeztével,
  - a munkavállalói küldött munkaviszonyának megszűnésével.

Az FB tag tisztségéről bármikor lemondhat, de ha a Társaság működőképessége megkívánja, a lemondás csak annak bejelentésétől számított hatvanadik napon válik hatályossá kivéve, ha a közgyűlés az új FB tag megválasztásáról megelőzőleg már gondoskodott.

- 1.4. Az a tag, akinek személyi körülményeiben olyan változás következett be, amely miatt FB tagsága nem tartható fenn, köteles ezt a körülményt az FB elnökének haladéktalanul írásban bejelenteni és egyúttal lemondását beadni.

Amennyiben lemondás vagy egyéb ok – pl. munkavállalói küldött esetében a munkaviszony megszűnése – következtében az FB létszáma a Társaság alapszabálya szerinti minimális létszám (öt fő) alá csökken, az FB elnöke kezdeményezheti a közgyűlés összehívását.

Az üzemi tanács által munkavállalói küldöttként jelölt személy a közgyűlés által történő megválasztásáig az FB munkájában tanácskozási joggal vesz részt.

- 1.5. Az FB ülését az elnöke hívja össze, a napirend megjelölésével. Az összehívást két tag az ok és a cél megjelölésével bármikor kezdeményezheti. Ha ilyen esetben az elnök az FB ülését nyolc napon belül nem hívja össze, annak összehívására a két tag jogosult. Az ülések összehívását – a napirendi pont egyidejű ajánlásával – az FB tagjain kívül a Társaság igazgatósága és a vezérigazgató is kezdeményezheti. Ebben az esetben is köteles az elnök az összehívásról intézkedni. Az FB dokumentációi (jegyzőkönyvek, határozatok) kezeléséről a Társasági Iroda gondoskodik.

Az FB elnöke gondoskodik a folyamatos munkavégzésről. A munkavégzéshez szükséges feltételeket a Társaság igazgatósága biztosítja.

- 1.6. Az FB testületként jár el, tagjai személyesen látják el feladataikat, képviseletnek nincs helye. Az FB tagját e minőségében a részvényesek, illetve munkáltatója nem utasíthatja.

II. Az FB feladata és hatásköre

- 2.1. Az FB a Társaság általános ellenőrző szerve, amely a közgyűlés részére ellenőrzi a Társaság ügyvezetését. A részvényesek nevében és érdekében ellenőrzi a Társaság ügymenetét, a társasági törvény és más jogszabályok, valamint az alapszabály közgyűlési határozatoknak megfelelő betartását. Ellenőrzi a Társaság gazdálkodását, annak hatékonyságát, az ügymenet szabályozottságát.

Megtárgyalja az igazgatóságnak az ügyvezetésről, a Társaság vagyoni helyzetéről, az üzletpolitikáról az FB részére – a társasági törvény által előírt gyakoriság szerint – rendszeresen készített jelentését. Figyelemmel kíséri a könyvvizsgáló tevékenységét és a munkája során szerzett tapasztalatok alapján kialakított véleményével segíti a közgyűlést az ügyvezetés tevékenységének megítélésében.

Az FB megvitatja az Audit Bizottság éves jelentését.

- 2.2. Az FB a munkájához tartozó kérdésekben felvilágosítást, adatokat, tájékoztató jelentést kérhet a Társaság vezetőitől és illetékes alkalmazottaitól. Jogában áll az ügyvezetés minden ágában a Társaság könyveit, iratait megvizsgálni, ellenőrizni.

Az FB – a Gt. rendelkezéseinek megfelelően - hivatalból vizsgálja a közgyűlés elé terjesztendő jelentéseket, javaslatokat, amelyek a jóváhagyása nélkül nem terjeszthetők a közgyűlés elé.

- 2.3. Köteles az FB megvizsgálni az igazgatóság által a közgyűlés elé terjesztendő számviteli törvény szerinti éves beszámolót, az igazgatóságnak az adózott eredmény felhasználására, és az osztalék fizetésére irányuló javaslatát, a vonatkozó indítványokat, előterjesztéseket, a közbenső mérleget, továbbá a Felelős Társaságirányítási jelentést. Az FB köteles megismerni a könyvvizsgáló fenti tárgyokban adott véleményét, illetve jelentéseit.

Az FB feladatai végrehajtásáról és annak eredményeiről a közgyűlésnek tesz jelentést.

- 2.4. Az FB a tevékenységét eseti vizsgálatok útján látja el. A vizsgálatokat az FB egy tagja, illetve szükség szerinti létszámú, az FB tagjaiból kialakított munkacsoport végzi. Ehhez az FB a Társaság alkalmazottait, vagy a Társaság költségére külső szakértőt is igénybe vehet.

Az FB a tevékenysége során a könyvvizsgálóval munkakapcsolatot alakít ki és együttműködik. Az FB kezdeményezheti a könyvvizsgáló FB ülésen történő meghallgatását.

- 2.5. Az FB a munkája során feltárt szabálytalanságokról, a megszüntetéséhez szükségesnek tartott intézkedésekről kialakított véleményéről tájékoztatja az igazgatóság elnökét és a Társaság ügyvezetését.

- 2.6. Ha az FB feladatai ellátása során jogszabályba, vagy a Társaság alapszabályába, továbbá a közgyűlés határozataiba ütköző intézkedéseket észlel, vagy arra a véleményre jutna, hogy a Társaság üzletvitele a Társaság vagy a részvényesek érdekeivel ellentétes, köteles a közgyűlést haladéktalanul összehívni és a közgyűlés napirendjére javaslatot tenni.

- 2.7. Az FB feladatai ellátásához éves munkatervet készít, amelyet megküld az igazgatóság elnökének, a vezérigazgatónak és a könyvvizsgálónak is. Szükség szerint a munkaprogramját évközben megváltoztathatja, illetve új témával kiegészítheti. A módosításról az érdekelteket köteles értesíteni.

- 2.8. Az FB a tevékenységéről a közgyűlés részére évenként jelentést készít. Amennyiben az FB-ben a résztvevő munkavállalói küldöttek véleménye egyhangúlag eltér az FB nem munkavállalói küldött tagjai véleményétől, úgy a közgyűlésen ezt a kisebbségi véleményt is ismertetni kell. A jelentésben be kell mutatni az Audit Bizottság működését is.

- 2.9. Az FB tagjai az ellenőrzési kötelezettségük megszegésével a társaságnak okozott kárért – ideértve a számviteli tv. szerinti beszámoló, valamint kapcsolódó üzleti jelentés összeállításával és nyilvánosságra hozatalával

összefüggő ellenőrzési kötelezettség megszegését is – korlátlanul és egyetemlegesen felelnek.

III. Az FB működési rendje

- 3.1. Az FB az üléseire szóló meghívót, a napirend megjelölésével, nyolc nappal korábban az elnök vagy az általa kijelölt tag küldi ki. Az értesítést ajánlott postai küldeményként vagy személyesen kézbesítés útján kell a címzettek részére elküldeni. A napirendet, a hozzákapcsolódó anyagokat az FB megküldi az igazgatóság elnökének, a vezérigazgatónak és a könyvvizsgálónak is.

A napirendhez kapcsolódó anyagokat az ülés előtt legalább 3 nappal kell a tagok részére fax vagy e-mail útján megküldeni.

Az FB üléseit az elnök vagy akadályoztatása esetén az általa helyettesítésre kijelölt tag vezeti. Amennyiben sem az elnök, sem a helyettesítésére kijelölt tag nincs jelen az FB ülésén, a jelenlévő tagok maguk közül megválasztják az adott ülés elnökét.

- 3.2. Az FB tanácskozási joggal meghívhatja mindazokat, akiknek jelenléte a napirend tárgyalásához szükséges és indokolt.
- 3.3. Az FB határozatképes, ha az ülésen a tagjainak kétharmada jelen van. Határozatképtelenség esetén az FB ülését el kell napolni. A határozatképtelenség miatt elnapolt ülés határozatképes, ha az FB a Társaság alapszabálya 16.8 pontjában szabályozott arányban, legalább három (3) tagja jelen van. Az FB határozatait a jelenlévők egyszerű szótöbbségével hozza. Szavazategyenlőség esetén a határozati javaslat elvetettnek tekintendő.
- 3.4. Határozatok ülésen kívül, írásban (fax vagy ajánlott levél útján) is hozhatók, ha az elnök indokolt esetben ilyen határozathozatalt rendel el, és ellene az FB egyik tagja sem emel írásban (fax vagy ajánlott levél vagy e-mail útján) kifogást a kézhezvételtől számított 3 (három) napon belül.
- 3.5. Az írásbeli szavazás lebonyolítása az elnök feladata, melynek során köteles faxon, ajánlott levélben vagy e-mailben megküldeni az FB tagjai részére a döntést igénylő témára vonatkozó rövid előrejelzést és határozattervezetet azzal, hogy arra a tag 3 (három) napon belül írásban (fax vagy ajánlott levél útján) köteles válaszolni a határozattervezet megfelelő részének aláírásával (igen-elfogadja, nem-ellenzi vagy tartózkodik) és az aláírás keltének egyértelmű feltüntetésével.
- 3.6. A határozatok elfogadásához írásbeli szavazás esetén a mindenkor megválasztott FB tagok egyszerű többségének igenlő válaszára van szükség. A válaszok alapján az elnök megállapítja az FB álláspontját és azt 3 (három) napon belül faxon, ajánlott levélben vagy e-mailben megküldi a tagoknak. A döntést írásban rögzítve a válaszokkal együtt a legközelebbi testületi ülés jegyzőkönyvéhez kell csatolni.

Amennyiben a határozat meghozatalához (az elfogadás vagy az elvetés megállapíthatóságához) szükséges számú szavazat nem érkezik meg az FB részére, vagy az FB bármely tagja az adott kérdés eldöntését FB ülés keretében kéri, az FB elnöke köteles az FB ülést összehívni.

- 3.7. Az FB a jogait testületileg gyakorolja. Az FB az ellenőrzési feladatokat állandó jelleggel is megoszthatja tagjai között. Ez nem érinti a felügyelő bizottsági tag általános felelősségét, sem azt a jogát, hogy az ellenőrzést más tevékenységekre is kiterjessze.
- 3.8. Az FB üléséről jegyzőkönyvet kell készíteni, felsorolva benne a jelenlevők nevét és beosztását, az ülés helyét, időpontját, a tárgyaló témákat, lényegre törően és röviden azokat a véleményeket és véleményeltéréseket, amelyeket az elnök vagy az FB más tagja lényegesnek ítél. Tartalmaznia kell a szavazás eredményét, a határozatokat sorszámokkal ellátva, továbbá a szükséges intézkedésre tett FB javaslatot. A jegyzőkönyvben az esetleges ellenvéleményeket is rögzíteni kell.
- 3.9. A jegyzőkönyvet, az ülést követő 8 napon belül el kell készíteni és a levezető elnök és a jegyzőkönyvvezető aláírásával - 15 napon belül - meg kell küldeni az FB tagjainak. A tagok a jegyzőkönyv kézhezvételétől számított 15 napon belül kérdőjelezhetik meg a jegyzőkönyvek, beleértve a jegyzőkönyv fordításának a pontosságát.
- 3.10. Az ülésről készített jegyzőkönyvet az FB elnöke és a jegyzőkönyvvezető hitelesíti. A jegyzőkönyvet meg kell küldeni az FB tagjainak, az igazgatóság elnökének, a vezérigazgatónak és a könyvvizsgálónak.
- 3.11. Az FB tagjai részt vesznek a Társaság közgyűlésén, meghívás esetén az igazgatóság ülésén.
- 3.12. Az FB tagja köteles a Társaság üzleti titkait megőrizni, a munkája során a Társaságról szerzett ismereteit, információit bizalmasan kezelni. A titokkezelés szabályai szerint minősített anyagokat az FB tagjai az ülések után az elnöknek visszaadják, aki gondoskodik azok megfelelő dokumentálásáról, esetleges megsemmisítéséről.
- 3.13. Az FB munkavállalói küldöttei – az üzleti titok körén kívül – az üzemi tanácson keresztül évente minimum egy alkalommal tájékoztatják a munkavállalók közösségét az FB tevékenységéről. Üzleti titok a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó minden olyan tény, információ, megoldás vagy adat, amelynek nyilvánosságra hozatala, illetéktelenek által történő megszerzése vagy felhasználása a jogosult jogszerű pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdekeit sértené vagy veszélyeztetné, és amelynek titokban tartása érdekében a jogosult a szükséges intézkedéseket megtette.
- 3.14. Az FB tagjainak tisztségük gyakorlásával kapcsolatban felmerült indokolt költségeit a Társaság - bizonylatok alapján - megtéríti.
- 3.15. Az FB tagjai a Közgyűlés által megállapított tiszteletdíjban részesülnek.

IV. Záró rendelkezések

Ezt az ügyrendet az FB a 2009. március 19. ülésén tárgyalta meg és fogadta el. A soron következő közgyűlésnek jóváhagyás céljából előterjeszti.

Budapest, 2009. március 19.

Dr. Chikán Attila
az FB elnöke

**Előterjesztés
a 18. sz. napirendi ponthoz**

Könyvvizsgáló választása

Előterjesztés

a közgyűlés 18. sz. napirendi pontjához

39/2009. sz. igazgatósági határozat

Az Igazgatóság jóváhagyásra javasolja a Közgyűlésnek a **Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft.** (címe: 1068 Budapest, Dózsa György út 84/C, Magyar Könyvvizsgálói Kamarai Nyilvántartásba vételi száma: 000083, kijelölt könyvvizsgáló: **Horváth Tamás**, Magyar Könyvvizsgálói Kamarai Nyilvántartásba vételi száma: 003449), mint a Társaság könyvvizsgálójának újraválasztását, a Társaság 2009. évi konszolidált beszámolójának elfogadásáig.

Az Igazgatóság a határozatot egyhangúan, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

**Előterjesztés
a 19. sz. napirendi ponthoz**

Könyvvizsgáló díjazásának megállapítása

Előterjesztés

a közgyűlés 19. sz. napirendi pontjához

40/2009. sz. igazgatósági határozat

Az Igazgatóság jóváhagyásra javasolja a Közgyűlésnek a **Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft.** 2009. évre vonatkozó díjazását **22,5 millió forint + ÁFA** összegben, amely díjazás magában foglalja a Társaság 2009. évi nem konszolidált éves beszámolójának magyar számviteli törvény és az IFRS szerinti auditálását, a Társaság 2009. évi konszolidált beszámolójáról az IFRS szerint készített könyvvizsgálói jelentést, a Társaság 2009. augusztus 31-i közbenső mérlegének magyar számviteli törvény szerinti auditálását, valamint a Budapesti Értéktőzsde számára készített negyedéves jelentések átnézését is.

Az Igazgatóság a határozatot egyhangúan, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.